534

သာသနာရေး ဦးစီးဌာန သို့
အရှင်ကောဝိဒမှ
လှူဒါန်းပါသည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဟောကြားတော်မူသော

သက္ကပဉှသုတ်
တရားတော်

မဟာစည်

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဟောကြားတော်မူသော

သက္ကပဉှသုတ် တရားတော်

သာသနာ—၂၅၂၂ ကောဇာ—၁၃၄၀

သက္က—က

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်အမှတ် (၁၁၁၃၂)

ပဌမအကြိမ်

အုပ်ရေ-၅၀၀၀

၁၉၇၈-ခု

အောက်တိုဘာလ

ပန်းချီ-ငံတိုး

ဘလောက်-သီတာဝင်း

မျက်နှာဖုံး-ချင်းတွင်း

စာအုပ်ချုပ်-အေးမိသားစု

ဓမ္မဒါန

ဦးသန်းမြင့် (ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ်-၀၄၅၈၈) တိုက်အမှတ်-၇၊ အခန်းအမှတ်-၁၅၊ ဦးဝိစာရလမ်း-ရန်ကုန်မြို့က ထုတ်ဝေ၍၊ ဦးတင်မောင် (၀၂၅၆-မြဲ) စာပေပေါင်းကူး ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ်-၉၀၊ အေ,ဘီ၊ ဝေဇယန္တာလမ်း၊ (၈)ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပ – ရန်ကုန်က ပုံနှိပ်သည်။

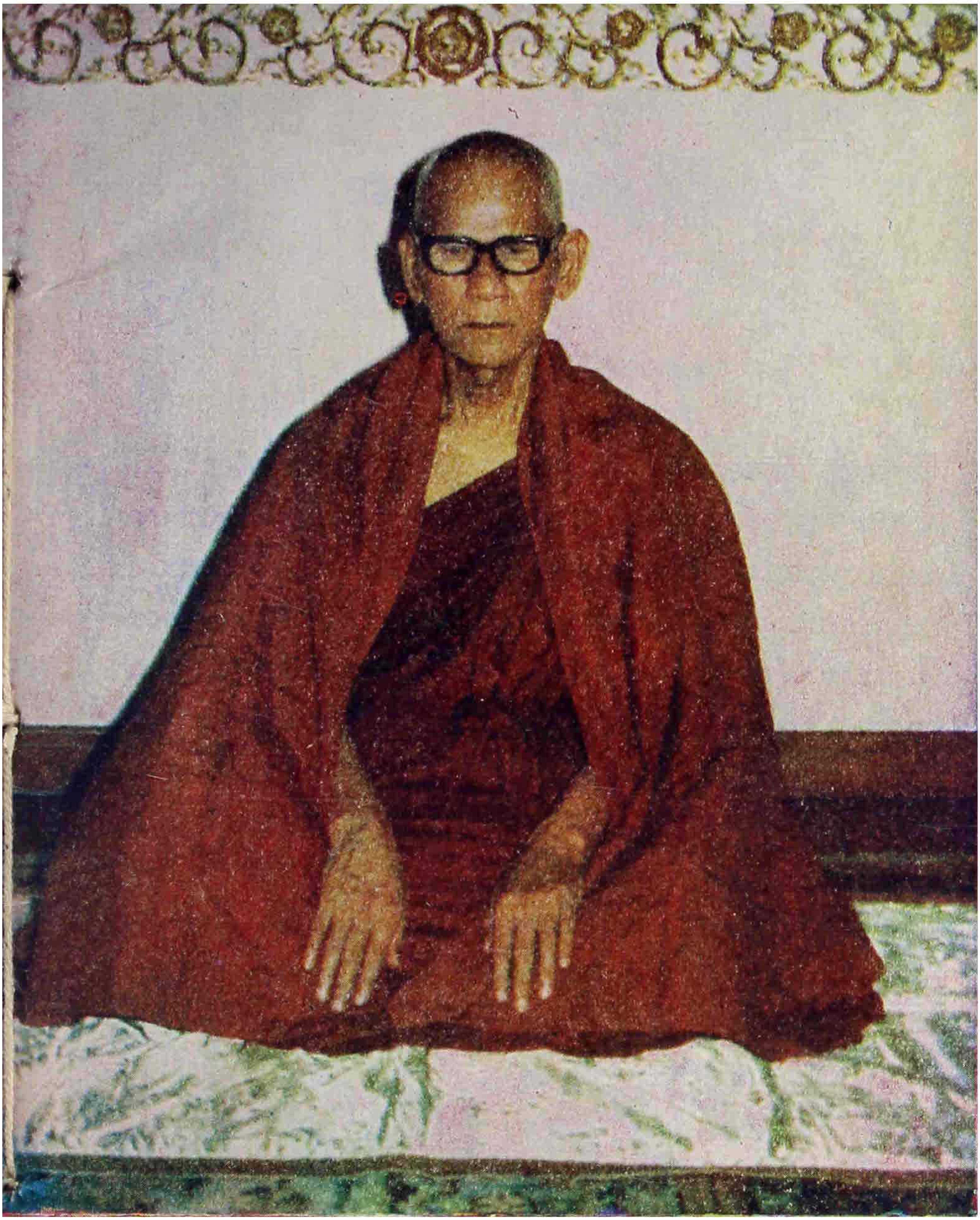

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

[redacted]

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

အဖွင့်လွှာ စာမွန်ဦး

ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေးတရား

"ဘုရားတပည့်တော်များအား လျှောက်ထားခွင့် ပြုတော်မူပါဘုရား၊ ဒီကနေ့ညနေ ဝိပဿနာ အလုပ်ပေးတရား ဟောကြားတော်မူတဲ့အခါ မှတ်တမ်းတင်ရုပ်ရှင်ရိုက်လိုပါတယ် ဘုရား၊ အထူး လျှောက်လိုတာကတော့ အလုပ်ပေးတရား ဟောကြားခါနီးမှာ အခြားဘာသာများ၌ ပညတ်တော် (၁၀)ပါး စသည် ရှိကြသလို တကမ္ဘာလုံးနှင့်သက်ဆိုင်တဲ့ ဗုဒ္ဓရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏ ဩဝါဒဓမ္မကို ရှေးဦးစွာ ၁၅-မိနစ်လောက် ဟောကြားချီးမြှင့် စေချင်ပါတယ်ဘုရား"

အချိန်မှာ ညနေချမ်း ဆည်းဆာအချိန် ဖြစ်သည်၊ နေ့ရက်ကတော့ ၁၃၃၉-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁၀) ရက် (၂၀-၁၂-၇၇) အင်္ဂါနေ့ဖြစ်သည်။

ဌာနကတော့ ရန်ကုန်မြို့ ကုက္ကိုင်း ဟာမစ်တစ်လမ်း ၁၆၊ သာသနာ့ရိပ်သာ မဟာစည် ကျောင်းတော် အပေါ်ထပ်တွင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခြေတော်ရင်းဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟ အဖွဲ့ချုပ်၏ ဉက္ကဋ္ဌကြီး ဦးပွင့်ကောင်းသည် စာရေးဆရာ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ ရွှေတိုးဘိအောင်, ဗုဒ္ဓဓမ္မလောက စာစောင် အယ်ဒီတာ မင်္ဂလာ ဦးအောင်မြင့်တို့နှင့်အတူ ကျေး ဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထံတော်မှောက်သို့ လာရောက်ပြီး အထက်ပါစကားကို လျှောက်ထားလေသည်။

ထင်ရှား စေပါဦးမည်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ နုဂ္ဂဟ အဖွဲ့ချုပ်က ''ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ၄၅-ဝါ ဒေသနာခရီးအချုပ် အပ္ပမာဒ မဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ်မှ ဝိပဿနာ အလုပ်တရားတော်ကို သာသနာ တော်နှစ် ၂၅ဝဝ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ၊ ၂၅- ရာစုခေတ်တွင် ပြန် သည်ထုတ်ဖော် တော်မူ၍ မြန်မာပြည်မှ ကမ္ဘာအနှံ့ ဖြန့်ချိတော် မူလျက်ရှိနေသော သက်တော် ၇၄- နှစ်အတွင်း ရောက်ရှိနေ တော်မူသည့် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ သာသနာပြု မဟာနာယက ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဂန္ထကာရက ကျေးဇူး တော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ၂၀-ကြိမ်မြောက် ဩဝါဒခံယူပွဲတွင်'' ရုပ်ရှင်ရိုက် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ ကြသည်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၂-ရက်တွင်မှ တခန်းရပ်လျက် ပြီးဆုံးခဲ့ပေသည်၊ ယခုတဖန် နောက်ဆက်တွဲရိုက်ရန် ကျန်ရှိနေသော လုပ်ငန်းစဉ် အတွက် ကြိုတင် လျှောက်ထားသည့် စကားဖြစ်ပါသည်။

ထိုအခါ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက ဤသို့မိန့်တော်မူပါသည်။ ''ဒီလိုဆိုယင် ယခုတရားစာအုပ် ထုတ်ဖို့ စာမူသန့်ပြုလုပ်နေတဲ့ **သက္ကပဥ္စသုတ်တရား** တော်ကိုဘဲ

ရှေးဦးစွာ ဟောပေးရမယ်၊ ဒီတရားတော်က တကမ္ဘာလုံးနှင့် သက်ဆိုင်တယ်၊ သိကြားမင်းက ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား နတ်လူများအားလုံးဟာ ငြိမ်းချမ်း အေးမြစွာ နေလိုကြပါလျက်နဲ့ ဘယ်အတွက်ကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်နေကြရပါသလဲ၊ ဒေါသ စိတ်ညစ် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနေကြရပါသလဲ ဘုရားလို့ မေး လျှောက်တယ်။

"အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒါယကာ သိကြားမင်း ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား နတ်လူများစွာ ကာမသတ္တဝါအားလုံးဟာ ကိုယ့်ဆက်သာတာကို မနာလိုမှု- ဣဿာနှင့် ကိုယ်လို သူတပါး ကောင်းစားချမ်းသာတာကို ဝန်တိုမှု- မစ္ဆရိယ ဆိုတဲ့ သံယောဇဉ်ကြီး နှစ်မျိုးရဲ့ အချုပ်အနှောင် ခံနေကြရလို့ ချမ်းသာ ပျော်ရွှင်လျက် နေချင်ကြသော်လဲ စားဝတ်နေရေး အစရှိတဲ့ ဆင်းရဲဘေးတွေနဲ့ တွေ့ကြုံပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်နေကြရတယ်၊ ဒေါသစိတ်ညစ် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲနေကြရတယ်လို့ ဖြေရှင်း မိန့်ကြားထားပါတယ်၊ အဲဒီတရားကို ရှေးဦးစွာ ဟော ပေးရမှာဘဲ" တဲ့၊

ဤသို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တည်ငြိမ်အေးမြစွာ မိန့်ကြား တော်မူပါသည်။ ထိုစဉ်အခါက ဤစာရေးသူဟာ တရားပွဲကိစ္စ စာပေကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားရန် ဆရာတော် ဘုရား ကြီးထံသို့ ရောက်ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် သက္ကပဉှသုတ် တရားတော်၏ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး တရားတော် ဖြစ်ကြောင်းကို တစိတ်တဒေသအားဖြင့် သိခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

ဓမ္မကထိကများ၏ အလှည့်

"ဦးဣန္ဒကလဲ မပေါ်လာသေးတာနဲ့၊ စာခေါင်းစီး ကလေးများလဲ တပ်လို့ မပြီးသေးတာနဲ့ စာမူကို မပေး ရသေးတာဘဲ၊ ရော့- ဒီစာမူကို ယူသွား၊ ဒီစာမူကို ကြည့်ပြီး နိဒါန်းရေးခဲ့၊ လက်နှိပ်စက်နဲ့ ၆-မျက်နှာထက် မများစေနဲ့၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာတွေ နိဒါန်း ရေးကြတာ ကတော့ တော်တော်စုံသွားပြီ၊ ယခုတော့ ဓမ္မကထိက တွေရဲ့ အလှည့်ဘဲ၊ ဦးစန္ဒာဝရကတော့ မာလုကျပုတ္တ သုတ် တရားတော်မှာ နိဒါန်းရေးပြီးသွားပြီ"

နေ့က ၁၃၃၉- ခုနှစ် တပို့တွဲလဆုတ် ၉-ရက်နေ့ ဖြစ်သည်၊ ထိုနေ့ ညနေချမ်း· ဆည်းဆာအချိန်မှာ တပို့တွဲလကွယ်နေ့၌ မိတ္ထီလာနယ် မလှိုင်မြို့သို့ ရိပ်သာဖွင့်ပွဲအတွက် ဆရာတော်ဘုရား ကြီး ကြွချီတော်မူမည်ဖြစ်ရာတွင် လိုက်ပါလိုသော ဇွဲ-ဦးထွန်းရှိန် ခေါ် ဒကာကြီးကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံသို့ ဤစာရေးသူက လိုက်ပို့ရပါသည်၊ ထိုအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက **သက္ကပဥှသုတ် တရားတော်** စာမူကို ပေးပြီး ဖေါ်ပြပါအတိုင်း နိဒါန်းရေးရန် ခွင့်ပြုတော် မူလိုက်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤစာရေးသူသည် ယင်းတရားစာမူကို အစ- အဆုံး အကုန်လုံး ကြည့်ရှုပြီးနောက် ယင်းတရားစာမှန်၏ ရှေ့ အဦး အစက အဖွင့် အညွှန်းရေးရမှာလို့ သဘောပေါက်ပြီး "**အဖွင့်လှစာမှန်ဦး**" ဟုခေါင်းစီးတပ်၍ရေးသားလိုက်ပါသည်။

အမှန်တရား ဦးစားပေးသည် မဟာစည်

"တရားကို ဘာ့ကြောင့်ဟောရသနည်း၊နာရသနည်း" ဟူသော ဤမေးခွန်း ၂-ရပ်၏ အဖြေသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လောင်းလျာ၏ ဘုရားဆု ပန်ဆင်တော်မူစဉ်က ဆန္ဒမွန် ၃-ချက်အတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်၊ ယင်းမူ ၃-ချက်မှာ "(၁) ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ၊ (၂) မုတ္တော မောစေယျံ၊ (၃) တိဏ္ဏော တာရေယျံ" ဟူသော ဤ ၃-ချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမူ ၃-ချက်တို့တွင် ဤ၌ ပထမ အချက်ကို ထုတ်ပြရုံမျှဖြင့်ပင် လုံလောက်အံ့ထင်ပါသည်။

> "ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ=အမှန်တရားကို သိမြင်အောင် ရှာကြံကျင့်သုံး၍ ငါကိုယ်တိုင် သိမြင်လျက် ဘုရားဖြစ်ပြီးသောအခါ ငါသိတဲ့အမှန်တရားကို ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ အားလည်း ဟောကြားကယ်တင်မည်"

ဤကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မူဝါဒပေတည်း။ မေးခွန်း ၂-မျိုး အတွက် အဖြေ ဖြစ်ပါသည်။ လိုရင်းကို အနည်းငယ် ထပ်မံ ရှင်းလင်းပြရလျှင် အမှန်တရားကို မသိရှာကြ၍ ဆင်းရဲတွင်း နက်နေကြရရှာသော ဝေနေယျ သတ္တဝါများအား ဖြစ်, အို, နာ, သေ အထွေထွေ ဆင်းရဲဘေးတို့ ကင်းဝေးနိုင်ကြောင်း နည်းကောင်းတရား ဟောကြားကယ်တင် သိမြင်ကြစေဖို့ရာ ရည်ရွယ်၍ တရားကို ဟောကြားရသည်၊ နာကြားရသည်။

[၉] သက္ကပဉှသုတ်တရားတော်

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာဝက ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်လည်း ထိုနည်းတူပင် နှလုံးသွင်းကောင်းဖြင့် တရားကို ဟောကြားတော်မူပေသည်၊ မဟာစည်တပည့်ပရိသတ်များသည်လည်း ထိုနည်းတူစွာ နှလုံးသွင်းကောင်းဖြင့်ပင် တရားကို နာကြားကြပေသည်။

မဟာစည်ဆရာတော်နှင့် မဟာစည်တပည့်များသည် အရွတ် အဆို အဖွဲ့အနွဲ့ အလှမ်းအသော ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ဦးစားမပေး အလေးမထားကြပေ၊ လိုရင်းအနှစ်တရားကိုသာ ဦးစားပေး အလေးထားကြပေသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤသက္ကပဉှသုတ်အစပိုင်း၌ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဤသို့ မိန့်ကြားထားတော်မူခဲ့ပေသည်။

> “ဒီသုတ်တရားတော်မှာ နိဒါန်းက တော်တော်ရှည်လျား ကျယ်ဝန်းတယ်၊ ဒါကြောင့် နိဒါန်းကစပြီး ဟောယင် ဒီကနေ့ တရားသားကို ဟောဘို့ အချိန်ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီတော့ တရားနာသူတွေ တရားသားကို မနာရတဲ့အတွက် အားမလို အားမရ ဖြစ်နေဘွယ်ရှိပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သိကြားမင်း၏ အမေးကစပြီး ဟောရမယ်”

ဤသည်ကား တရားကို ဦးစားပေး အလေးပြုသည့် စကားတော်ပေတည်း။

နိဒါန်း ဟူသည်

ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း နိဒါန်းကို ဦးစားမပေးဆိုသော်လည်း ဒေသနာအရှိကိုကား ချန်လှပ်ထားတော်မမူပါ၊ တရားသားနှင့် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ညီမျှအောင် ခွဲတမ်းချ၍ဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို အကျဉ်းချုံး၍ဖြစ်စေ တရားအလုပ်စခန်း အကျင့်လမ်းမှန်ပါရှိအောင် ဂရုပြုလေးစားလျက် ဟောကြားတော်မူခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်၊ ဤတရားတော်၌လည်း လိုရင်းတရားသားကို ဦးစွာဖော်ပြပြီးမှသုတ်ရင်း၏ နိဒါန်းကို စာမျက်နှာ (၁၄)မှ (၇၇) အထိ ဖော်ပြထားပါသည်။

ထိုတွင် နိဒါန်းဟူသော စကားရပ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း လိုရင်းဖော်ပြထားသည်မှာ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှပါပေသည်၊ နိဒါန်းပါလျှင် ဘုရားဟောဘဲဟု သံသယကင်းစွာ သိနိုင်ပုံ၊ သို့သော် နိဒါန်းမပါရုံမျှဖြင့်လည်း ဘုရားဟောမဟုတ်ဟု တဖက်စွန်းရောက်အောင် မယူသင့်ပုံ၊ ယခု မြန်မာပြည်မှာပင် အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို နိဒါန်းမပါ၍ ဘုရားဟောမဟုတ်ဟု ယူဆနေသူအချို့ ရှိနေကြပုံတို့ကို ထောက်ပြလျက် သတိပေးဟောကြားထားပုံသည်လည်း မှတ်သားလိုက်နာဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။

နှစ်ဖက်မြင်ပြစ်ရန် သတိပေးမှတ်ချက်

ဘုရား ရဟန္တာ အရိယာ နတ်ဗြဟ္မာ အဘိညာဉ် တန်ခိုးရှင်တို့၏ ရောက်လိုရာရာကို တခဏချင်းရောက်နိုင်ပုံ ပြဆိုထားသော

[ည] သက္ကပဉှသုတ်တရားတော်

"သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ" ဟူသော ပါဠိတော်စကားရပ်ကို အဋ္ဌကထာအဖွင့်, ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာအဖွင့်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲညှိနှိုင်း ဖော်ပြပြီးလျှင် ဝိပဿနာ ယောဂီတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ကိုပါ ထုတ်ပြထားပုံသည်လည်း မှတ် ဖွယ်ကောင်းလှပါပေ၏။ ထို့ပြင် သိပ္ပံပညာရှင်တို့၏ ဒုံးပြန် အာကာသယာဉ်တွေထက်ပင် အဘိညာဉ်တန်ခိုး ကမ္မဇိဒ္ဓိတန်ခိုး များက အစွမ်းထက် သာလွန်ကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြသင့်သည့် အတိုင်း ဖော်ပြထားတော်မူပေ၏။ (နှာ ၂၀-၂၂)

မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူသည့် မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ် မြို့ ဣန္ဒသာလလိုဏ်ဂူအနီး ဝေဒိယကတောင်ပေါ်မှာ ဘုရားဖူးရန် စခန်းချနေတဲ့ သိကြားမင်းနှင့် နတ်ပရိသတ်တို့ရဲ့ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါများကို မြင်ကြရသူ ပတ်ဝန်းကျင်လူတို့က "နတ်တွေ ဘုရားဖူးလာကြဟန်တူတယ်" ဟု ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် "ယခုလို အခေါ်ရပ်က နတ်များပင် လာရောက်ဖူးမြော်ရတဲ့ မြတ်စွာဘုရား ကို ငါတို့က အနီးကပ် ကိုးကွယ်ပူဇော်ခွင့် ရကြပေတယ်" ဟု အံ့ဩဝမ်းသာ ကြည်ညိုသဒ္ဓါပွါးကြပုံနှင့် စပ်ပြီး "ဘုရားကိုလည်း မယုံ၊ နတ်တန်ခိုးကိုလည်း မယုံသူ တဖက်သတ်မျှ မြင်သူများ အတွက်" လောကနှင့် ဘာသာ နှစ်ဖြာလုံးမြင်အောင် သတိပြု ကြရန် မှတ်ချက်အနေအားဖြင့် ဖော်ပြထားသည်မှာလည်း အကျိုးများဖွယ် ရှိပါပေသည်၊ (နှာ ၂၃)

ပသာဒေယျသိ အဆုံးအဖြတ်

ပသာဒေယျသိ-ပုဒ်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အဋ္ဌကထာအဖွင့် ဖြင့် ရှင်းပြပြီးလျှင် သတင်းစာထဲမှာ မသိသူကမေး၍ မတတ်သူက တလွဲဖြေထားပုံကို ဖတ်ရှုရဘူးကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဟိတောပဒေသကျမ်းမှာလာတဲ့ သက္ကတပုံပြင်ကိုပါ ထုတ်ပြပြီး ထပ်မံရှင်းပြတော်မူသည်မှာ ရှေးမှီခေတ်မှီ အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်၍ အထူးပင် မှတ်သားသင့်ပါပေသည်။ (နှာ ၂၅)

သီချင်းသံဖြင့် တရားမဟောသင့်ကြောင်း

ပဥ္စသိခနတ်သားက သိကြားမင်းကိုယ်စား စောင်းတီးပြီး သီချင်းဆိုကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြော်ခွင့်တောင်းသည့် စောင်းသီချင်းဂါထာများနှင့် ပတ်သက်၍ တရားဟော တရားနာတို့အား သတိပေးထားပုံကလည်း မှတ်သားဖွယ် လိုက်နာဖွယ် ကောင်းလှပါပေ၏။

ထိုစောင်းသီချင်းဂါထာများကို အကြောင်းပြပြီး တရားကို သီချင်းဆိုကာ ဟောကြ နာကြလျှင် သာသနာပြုရာမရောက်ပဲ သာသနာဖျက်ရာ ရောက်ပုံကို ပွင့်လင်းပြတ်သားစွာ သတိပေး ထားတော်မူ၏။ ထိုအချက်ကို ဖတ်ရှုရသောအခါ "ပင်ကိုယ် အသံကလည်းကောင်း၍ ပရိသတ်၏ အားပေးခြင်းကိုလည်း ခံယူတော်မူကြရသော မဟာစည် ဓမ္မကထိက အရှင်မြတ်များ သည်လည်း အထူးသတိထား၍ ဟောကြားတော်မူကြပါဘုရား၊

တကမ္ဘာလုံးက စိတ်ဝင်စားလျက် တိုးတက်နေသော မဟာစည် နိကာယကို ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်တုန်းက တိတ္ထိများပမာ အပြစ်ရှာချင်သူတွေ, မနာလို ဝန်တိုသူတွေ, ပူးဖျက်-ခွါဖျက် ဖျက်ချင်သူတွေ မရှိဘူးလို့ မဆိုနိုင်ပါဘုရား၊ ဒါကြောင့် တပည့် တော်တို့ မဟာစည် ဓမ္မကထိကများ အထူးသတိထား၍ ဟော ကြားကြရန် အရေးကြီးလှပါတယ် ဘုရား" ဟူ၍ပင် ဤနိဒါန်း စာကို ရေးနေယင်း သာသနာ့ပြုဖော်ပြုဖက် မဟာစည်ဓမ္မကထိက အရှင်မြတ်များအား လျှောက်ထားသတိပေးရန် စိတ်အတွင်းမှာ ကြံစည်မိပါသည်။

ထို့နောက် (နှာ ၃၀-မှ ၄၄-အထိ) ပဥ္စသိခ နတ်စောင်း သီချင်းဂါထာ ၁၄-ပုဒ်ကို ကျမ်းရင်းစာသားဖြစ်သောကြောင့် ချန်မထားပဲ လိုရင်းအတိုချုပ် အနေအားဖြင့် နိဿယနည်း ပြန်ဆိုဟောကြားထားပေသည်။ တရားဟူသည်မှာ ရာဂစသည် ကင်းအောင် ဟောရမည်ဖြစ်သောကြောင့် သီချင်းဂါထာပင် ဖြစ်သော်လည်း သီချင်းသံမပေါ်စေပဲ တရားသံရိုးရိုးဖြင့်သာ, ဟောကြားရပုံကိုပါ နည်းညွှန်ဖော်ပြထားတော်မူပါပေသည်။

ပူဇော်မှုပျောက်ပြီး ပွဲလွမ်းမိုးမှုကို သတိပေးချက်

ထိုသီချင်း တရားစကားနှင့် တဆက်တည်းပင် **ဘုရားပူဇော်ပွဲ** ဆိုပြီး **ပူဇော်မှုပျောက်ကာ** ပျော်ရွှင်ပွဲကသာ လွှမ်းမိုး၍ ဘုရား ပူဇော်ပွဲများတွင် ပွဲလမ်းသဘင် အရောင်းအဝယ်တွေ အကြီး

အကျယ် ကျင်းပခြင်းသည်လည်း ဘုရားအလိုတော်ကျမည် မဟုတ်ကြောင်း သတိပေးဟောကြားထားပေသည်။

ဘုရားပူဇော်ပွဲကို အကြောင်းပြုပြီး ကုသိုလ်မပွါးကြပဲ အကုသိုလ်အပြစ်များ ရကြပုံနှင့်စပ်ပြီး ရွှေဘိုမြို့အနောက် ရေဦး နယ်က တန်ခိုးကြီးဘုရားသုံးဆူ၏ ပူဇော်ပွဲတော်များတွင် နွား သားအရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ကြသဖြင့် တန်ခိုးအကြီးဆုံး ဘုရား ပွဲတော်တွင် နွားအကောင်ရေ (၁၀၀၀) တထောင်၊ တန်ခိုး အလတ်စား ဘုရားပွဲတော်တွင် နွားအကောင်ရေ (၇၅၀) ခုနစ် ရာ့ငါးဆယ်၊ တန်ခိုးအငယ်စား ဘုရားပွဲတော်တွင် နွားအကောင် ရေ(၅၀၀) ငါးရာ သေရှာကြသည်ဟု ကြားသိရကြောင်းတို့ကို လည်း သတိသံဝေဂဖြစ်စရာ သာဓကအဖြစ် ထုတ်ဖော်ဟောကြား ထားတော်မူ၏။ မှန်ပေ၏၊ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်တွင် ထိုနည်း နှင်နှင် တမျိုးမဟုတ် တမျိုး ကုသိုလ်အကျိုးနည်းပါးပြီး အကု သိုလ်အပြစ် များပြားဆိုးဝါးသော ဘုရားပွဲတော်တွေ ရှိနေကြ သည်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်၊ ထိုထို ဘာသာရေးပွဲတော် ကျင်း ပရေးခေါင်းဆောင် ရဟန်းရှင်လူတိုင်းပင် သတိပြုဖွယ်ကောင်းလှ ပါပေသည်။

အမြိုက်နှင့် ဆုတောင်း ဆုပေးစသည်

(နှာ ၄၁-၅) အမတ-ပုဒ်၏ မြန်မာပြန် အမြိုက် ဟူသော စကားလုံးနှင့်စပ်၍ မွန်ဘာသာ, သက္ကတဘာသာတို့နှင့် နှိုးနှော

ကာ အဆုံးအဖြတ်ပေးထားသည်မှာ သုတေသီတို့အတွက် မှတ်ဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။

(နှာ ၅၁-၌) မြတ်စွာဘုရားက သိကြားမင်းအား (သုခိ ဟောတု-ဟူ) ဆုပေးတော်မူပုံနှင့်စပ်ပြီး ရှည်စွာသော ဆုပေး-ဆုတောင်း ဖောင်းပွမှုများကို စိစစ်ဝေဘန်တော်မူကာ ဘုရား အလိုတော်နှင့်လည်းညီ သဘာဝလည်းကျသော ဆုတောင်း-ဆုပေးပုံများကို နမူနာနှင့်တကွ ဖော်ပြထားပေသည်၊ ၎င်းသည် လေထဲမှာ တိုက်အိမ်ဆောက်ကာ စိတ်ကူးယဉ်ကြသလို အခြေခံ အကျင့်လုပ်ငန်းမပါပဲ ကြားနာကောင်းရုံ တရားနာဆုတောင်းရုံ မျှဖြင့် ကိစ္စပြီးသလို ယုံကြည်ထင်မှတ်နေကြသောသူများအား လည်း သတိပေးစကား ဖြစ်ပါပေသည်။

(နှာ ၅၄-မှ ၂၀၂-အထိ)သိကြားမင်း၏အမေးနှင့် မြတ်စွာ ဘုရားရှင်၏ အဖြေ ဒေသနာတော်ကို သဘာဝ သာဓက အာ ဂမတို့ဖြင့် ခိုင်မာပေါလွင်စွာ လိုက်နာကျင့်ချင်လာအောင် ဖွင့်ပြ ဟောကြားထားတော်မူပေသည်၊ ဤအပိုင်းကို ဤသုတ် တရားတော်၏ အနှစ်သာရပိုင်းဟုဆိုက လွန်အံ့မထင်ပေ၊ ထိုတွင် နာကြားသူများ လိုရင်းမှတ်သားနိုင်အောင် ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ များဖြင့်လည်း သတိပေး ဟောကြားထားတော်မူပါပေသည်။

ဉာဏ်စဉ်ဂယက် ဖြေရှင်းချက်

(နှာ ၁၆၃-၄-တို့၌) ဤတရားတော်တွင် ပါဝင်သည့် မိုဝဲ အပ်သော ဒေါမနဿနှင့်စပ်၍ သာသနာ့ရိပ်သာများမှာ ဉာဏ်

စဉ်တရား ဟောကြားချိန်တွင် ဉာဏ်စဉ်မပြည့်စုံသေးသဖြင့် နာကြားခွင့် မရကြသေးသော ယောဂီအချို့မှာ ဝမ်းနည်းခြင်းဖြစ်ပြီးနောက် "သူများလိုပင် ဉာဏ်စဉ်ပြည့်စုံအောင် ဆက်လက်၍ တိုးတက်အားထုတ်ရမည်"ဟု စိတ်ကိုတင်းကာ အားထုတ်ကြသောကြောင့် ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ်တွေ တိုးတက်ပြည့်စုံကြရပုံနှင့် ထိုစဉ်အခါက ဖြစ်ခဲ့သည့် ဝမ်းနည်းမှုသည် ဝိပဿနာကုသိုလ်ထူးများကို တိုးတက်ဖြစ်ပွါးစေသောကြောင့် မှီဝဲအပ်သော ဒေါမနဿမည်ပုံကို ဤသုတ်တရားတော်မှတည်လျက် ပါဠိအဋ္ဌကထာ ခိုင်လုံစွာဖြင့် ရှင်းပြထားတော်မူပေသည်၊ ထိုအချက်ကို သဘောမပေါက်သူအချို့က ပြစ်တင်ရေးသား ရှုတ်ချပြောကြားပုံကိုလည်း မေတ္တာကရုဏာရှေ့သွားလျက် ဖြေကြားရှင်းလင်းထားတော်မူပေသည်။ ထိုအချက်ကို (နှာ ၁၆၆-မှ ၁၇၄-အထိ) ဆက်လက်ပြီး ဟောကြားထားသော သိရိလင်္ကာခေါ် သီဟိုဠ်ကျွန်း ဂိရိကဏ္ဍကကျောင်းတိုက်အနီး ဆွမ်းခံရွာက အမျိုးသမီးဝတ္ထု, မဟာသိဝမထေရ်ဝတ္ထုတို့က ကျမ်းဂန်လာ သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ပိုမို၍ ခိုင်မာစေပေသည်။

ဒေသနာက္ကမနှင့် ပဋိပတ္တိက္ကမ ယှဉ်ပြပုံ

(နှာ ၁၃၂-မှ ၂၀၁-အထိ)ဒေသနာတော်အစဉ်နှင့် ပဋိပတ်အမြင်ကို တိုက်ဆိုင်ထောက်ပြ ဟောကြားထားတော်မူပေသည်၊ ပရိယတ်သာတတ်ကျွမ်း၍ ပဋိပတ်ကို မကျင့်ဘူးသူ၊ ပဋိပတ်သာကျင့်ဘူး၍ ပရိယတ်မကျွမ်းကျင်သူ၊ ပရိယတ် ပဋိပတ် နှစ်ရပ်လုံး

၌ မလေ့လာဘူးသူများ ပြတ်သားအောင် ဟောပြရန်မလွယ်သော သမထစျာန်နှင့် ဝိပဿနာ ပကိဏ္ဏကဒေသနာနည်းကို သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်များဖင်သိ နားလည်အောင် ဖွင့်ပြဟောကြားထားသည်မှာလည်း အံ့ချီးဖွယ်ကောင်းလှပါပေသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးရကြအောင်

(နှာ ၂၃၆-၇-တို၌) ဘုရားဟော ကုသိုလ်အစုသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး တရားတော်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာကို ရှုမှတ်ပွါးများနေယင်း တစက္ကန့်မှာ ရနိုင်သည့်ကုသိုလ်မှ တနှစ်အတွင်း ရနိုင်သည့်ကုသိုလ်အထိ ဂဏန်းဖြင့်တွက်ချက်ဖော်ပြကာ ယောဂီများအား အားပေးထားသည်မှာလည်း အားတက်စရာ ကောင်းလှပါပေသည်။ ထိုမှနောက်၌ ဆက်လက်၍ သိကြားမင်းအမေးနှင့် ဘုရားရှင်အဖြေကို သိလွယ်ထင်ရှားသဒ္ဒါပွါးအောင် ဟောကြားတော်မူသည်မှာလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှပါပေသည်။

ဤတရားတော်သည် သိကြားမင်းနှင့် နတ်ပရိသတ်ရှစ်သောင်းအား မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို နာကြားနေယင်းပင် ရှုမှတ်နှလုံးသွင်းလျက် အလွယ်တကူရစေနိုင်သော သိကြားအမေး ချမ်းသာရေးတရားတော် ဖြစ်ပေသည်၊ တဦးတယောက် တစုတဝေးလောက်နှင့်သာ ဆိုင်သည့်တရားမဟုတ်ပေ၊ တကမ္ဘာလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး, တစကြာဝဠာလုံး ငြိမ်းချမ်းရေး

တရားတော်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတွေ အားလုံး, ဤစကြာဝဠာအတွင်းရှိ နတ်လူတွေအားလုံး ဤတရားတော်ကို ကြားနာ ဖတ်ရှု၍ ကျင့်သုံးနိုင်လျှင် ကျင့်သုံးနိုင်သူ အကုန်လုံးပင် ဆင်းရဲငြိမ်းအေး ချမ်းသာရေးကို ရကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤတရားတော်ကို အဆင့်ဆင့် ဖြန့်ချိနိုင်ကြသဖြင့် ဆင်းရဲငြိမ်းကာ ချမ်းသာရေးကို မနှေးအမှန် အလျင်အမြန် ရကြပါစေသော်။

ဆန္ဒမွန်

၁။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာ၊ ရှည်ကြာတည်၍ လင်းစေသော်။

၂။ မဟာစည်လမင်း၊ ကြယ်ခပင်း၊ အလင်းကမ္ဘာ ပြန့်စေသော်။

၃။ အလင်းရောင်ကို၊ လက်ခံကြို၊ ကြည်ညို လေးမြတ်ကြစေသော်။

၄။ ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်း၊ နိဗ္ဗာန်နန်း၊ စံမြန်းနိုင်ကြ ပါစေသော်။

ညောင်ကန် အရှင်ဣန္ဒက

၁၃၃၉–ခုနှစ်
ဘပေါင်းလဆန်း (၇) ရက်
(၁၅–၃–၇၈)

မဟာစည်နယ်လှည့်သာသနာပြုဓမ္မကထိက
၁၆–သာသနာ့ရိပ်သာ
ရွှေဂုံတိုင်စာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
တရားပလ္လင်ခံ	....	၁
သိကြားမင်း၏ မေးခွန်း	....	၂
ဘုရားရှင်၏ အဖြေ	....	၇
မူလဆောင်ပုဒ်	....	၁၀
သုတ်၏ နိဒါန်း	....	၁၁
အခြေအရံများစွာနှင့် သွားဘို့ စီမံခြင်း အကြောင်း	....	၁၆
ပုဗ္ဗနိမိတ်ငါးပါးထင်ပုံ	....	၁၇
ပဥ္စသိခနတ်သားနှင့် တကွ ဘုရားရှင်ထံလာပုံ	....	၁၉
ကျွေးဆန့်တဲ့လက်ဥပမာ ရှင်းပြချက်	....	၂၀
နတ်တို့၏ အရောင်အဝါနှင့် လူတို့၏ သဒ္ဒါ	....	၂၂
ပဥ္စသိခနတ်သားကို ခွင့်တောင်းစေပုံ	....	၂၃
ပသာဒေဃျာသိ၏ ရည်ရွယ်ချက်	....	၂၅

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ပဉ္စသိခနတ်သားက ဘုရားကို ပူဇော်ပုံ	....	၂၆
သီချင်းတရား မဟောသင့် မနာသင့်ကြောင်း	....	၂၇
ဘုရားပွဲတွေလဲ သတိပြုသင့်ကြောင်း	....	၂၉
ပဉ္စသိခနတ်သား၏ သီချင်းဂါထာများ	....	၃၀
အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန်နှင့် လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန် ရှင်းပြချက်	....	၄၀
ပဉ္စသိခကို ချီးကျူးသောအားဖြင့် ဖူးမြော်ခွင့် ပြုတော်မူပုံ	....	၄၅
သိကြားမင်း၏ ကိုယ်စား ရှိခိုးကန်တော့ပုံ	....	၄၉
ဘုရားရှင်က ဆုပေးတော်မူပုံ	....	၄၉
ရှိခိုးကန်တော့ပုံနှင့် ဆုပေးပုံ စိစစ်ချက်	....	၅၀
သိကြားမင်း ဘုရားထံ ကပ်ရောက်ပုံ	....	၅၄
ဘုရားရှင်၏ နှုတ်ဆက်မိန့်ခွန်းတော်	....	၅၄
သိကြားမင်းက လျှောက်ပုံ	....	၅၅
ဘုရားပွင့်တော်မူဘဲ့အခါ နတ်ပြည်တိုးတက် ကြောင်း	....	၅၇
ဂေါပကာဝတ္ထု	....	၆၄
နောက်ဘဝ၌ နတ်ဖြစ်ပြီး တရားထူး ရနိုင်ပုံ	....	၇၀

အကြောင်းအရာ **စာမျက်နှာ**

ပြဿနာမေးရန် သိကြားမင်းက ခွင့်တောင်းပုံ ၇၄
ဘုရားရှင်က ခွင့်ပြုတော်မူပုံ ၇၇
သိကြားမင်း၏ အမေး ၇၈
ဘုရားရှင်၏ အဖြေ ၈၀
ဣဿာ ဆိုတာ ၈၂
ဣဿာ၏ အပြစ် ၈၅
မုဒိတာ၏ အကျိုး ၈၇
မစ္ဆရိယ ဆိုတာ ၈၈
လောသကတိဿဝတ္ထု ၉၁
ဣဿာမစ္ဆရိယကြောင့် ဆိုတာ သိကြားမင်းနဲ့လဲ ဆိုင်သည် ၁၀၁
ဒုတိယအမေး ၁၀၃
ဣဿာမစ္ဆရိယ၏အကြောင်း ဖြေကြားချက် ၁၀၅
ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ်၏ အကြောင်း ဖြေကြားချက် ၁၁၀
ဆန္ဒ၏ အကြောင်း ဖြေကြားချက် ၁၁၅
ဝိတက်၏ အကြောင်း ဖြေကြားချက် ၁၁၇
အကြောင်းအကျိုးအဆက်ဆက် ဖြစ်ပုံ ၁၁၈

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
အကြောင်းအကျိုးအဆက်ဆက် ဆောင်ပုဒ်	....	၁၂၀
ပပဉ္စသညာချုပ်ငြိမ်းအောင် ကျင့်ပုံ အမေး	....	၁၂၀
ဝိပဿနာနှင့် အရိယမဂ်အကျင့်ကို ဟောတော်မူပုံ	....	၁၂၁
မှိုဝဲသင့်-မမှိုဝဲသင့်သောမနသိ အကျယ်ပြဆိုချက်	....	၁၂၅
အကုသိုလ်ပွါးစေတတ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု	....	၁၂၈
မမှိုဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု	....	၁၂၉
မမှိုဝဲအပ်တာကို ပယ်ပုံ	....	၁၃၁
အခြေခံရှုမှတ်ပုံ	....	၁၃၂
မှိုဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု	....	၁၃၅
သိလွယ်သော မှိုဝဲသင့်တဲ့သောမနသ	....	၁၄၂
ဝိပဿနာရှုပုံ အကျဉ်းချုပ်	....	၁၄၃
ဝိပဿနာဉာဏ်များဖြစ်ပုံ	....	၁၄၅
မှိုဝဲသင့် မမှိုဝဲသင့် ဒေါမနဿ	....	၁၅၀
မဟာသီဝတ္ထေရဝတ္ထု	....	၁၆၉
လိုရင်းမှတ်ဖွယ်	....	၁၇၅
မှိုဝဲသင့် မမှိုဝဲသင့် ဥပေက္ခာ	....	၁၇၆
မမှိုဝဲသင့်တဲ့ ဂေဟာသိတဥပေက္ခာ	....	၁၇၈
အာဂမသုတနှင့် အဓိဂမသုတအကြောင်း	....	၁၈၂

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
မှီဝဲသင့်တဲ့ နေက္ခမ္မသိတဥပေက္ခာ	....	၁၈၅
ဝိပဿနာနှင့် အရိယမဂ်အကျင့်ဒေသနာ နိဂုံးချုပ်	....	၁၉၇
သိကြားမင်း သောတာပန်ဖြစ်ပြီး စုတေ၍ သိကြား အသစ်တဖန်ဖြစ်သည်	....	၁၉၈
ပီတိကို ရှု၍ ရဟန္တာအထိ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း	....	၂၀၀
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ	....	၂၀၂
ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ	....	၂၀၉
အခြားသုတ်များ၌ ဣန္ဒြိယသံဝရဟောပုံ	....	၂၁၆
မဟာတိဿမထေရ်ဝတ္ထု	....	၂၂၃
စိတ္တဂုတ္တမထေရ်ဝတ္ထု	....	၂၂၅
မထေရ်သုံးပါး၏ စောင့်စည်းပုံ	....	၂၃၃
သတိပဋ္ဌာန်ဟာ ကုသိုလ်အစုဘဲ	....	၂၃၆
အားလုံး အယူဝါဒ စသည် တူကြပါသလား	....	၂၄၃
သဿတအယူနှင့် ဗုဒ္ဓတရားတော် ကွဲပြားပုံ	....	၂၄၇
ဥစ္ဆေဒအယူနှင့်လဲ ကွဲပြားပုံ	....	၂၄၉
ယခုခေတ် ဘာသာရေးအယူကြီးများ ကွဲပြားနေပုံ	....	၂၅၀
မဟာယာနဝါဒ	....	၂၅၀

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ထေရဝါဒ	....	၂၅၁
အလိုအကြိုက် ကွဲနေကြပုံ	....	၂၅၅
စင်စစ်ပြီးဆုံးခြင်း စသည်	....	၂၅၇
သိကြားမင်း၏ တင်ပြလျှောက်ထားပုံ	....	၂၆၅
သိကြားဖြစ်ရေး ကျင့်ဝတ် (၇) ပါး	....	၂၇၀
သိကြားမင်းအလောင်းလျာ မဃလုလင်ဝတ္ထု	....	၂၇၁
သိကြားမင်း၏ အထူးဝမ်းမြောက်ပုံ	....	၂၇၇
မြတ်စွာဘုရား၏ မေးခွန်းတော်	....	၂၇၈
သိကြားမင်း၏ ဖြေကြားချက်	....	၂၇၉
မူလဆောင်ပုဒ်	....	၃၀၁
ခက်ဆစ်မှတ်ဖွယ် ဆောင်ပုဒ်များ	....	၃၀၁
ဝိပဿနာမဂ် အရိယမဂ်အကျင့် မေးဖြေ ဆောင်ပုဒ်များ	....	၃၀၂
ပါတိမောက္ခသံဝရမေးဖြေ ဆောင်ပုဒ်များ	....	၃၀၂
ဣန္ဒြိယသံဝရမေးဖြေ ဆောင်ပုဒ်များ	....	၃၀၂
နိဂုံးချုပ် အာသီသကထာ	....	၃၀၃

သက္ကပဉှသုတ် တရားတော်

(သိကြားအမေး ချမ်းသာရေး)

၁၃၂၆-ခုနှစ်၊ ပြာသိုလကွယ်နေ့က စ၍ ဟောသည်။

တရားပလ္လင်ခံ

ဒါယကာများက သက္ကပဉှသုတ်ကို ဟောဘို့ လျှောက်ထားတောင်းပန်တဲ့အတွက် ဒီကနေ့ကစပြီး သက္ကပဉှသုတ် တရားတော်ကို ဟောရမယ်။ **သက္က**-ဆိုတာ သိကြားမင်းဘဲ၊ **ပဉှ**-ဆိုတာ အမေး ပြဿနာဘဲ၊ ဒါကြောင့် **သက္ကပဉှ**-ဆိုတာ သိကြားမင်း၏ အမေးပြဿနာကို ဖြေကြားထားတဲ့ တရားတော်ပါဘဲ၊ အဲဒီမှာ သိကြားမင်းက သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာရေးကို မေးတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကလဲ အဲဒီ ချမ်းသာရေးကို ထုတ်ဖော်ဟောကြားတော်မူတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ သက္ကပဉှသုတ်တရားကို ဘုန်းကြီးက **သိကြားအမေး ချမ်းသာရေး တရားတော်**လို့ အမည်ပေးထားပါတယ်။

ဒီ သုတ်တရားတော်မှာ နိဒါန်းက တော်တော် ရှည်လျား ကျယ်ဝန်းတယ်၊ ဒါကြောင့် နိဒါန်းက စပြီးဟောယင် ဒီကနေ့ တရားသားကို ဟောဘို့ အချိန်ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီတော့ တရားနာသူတွေက တရားသားကို မနာရတဲ့အတွက် အားမလို အားမရ ဖြစ်နေဘွယ် ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် သိကြားမင်း၏ အမေးက စပြီး ဟောရမယ်။

သိကြားမင်း၏ မေးခွန်း

ကိံ သံယောဇနာ နုခေါ မာရိသ ဒေဝါ မနုဿာ
အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊
တေ "အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဈာ
ဝိဟရေမု အဝေရိနော"တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊
အထ စ ပန သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာ-
ပဇ္ဈာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနောတိ။

မာရိသ-ဆင်းရဲကင်းတော်မူသော အရှင်ဘုရား၊ (မာရိသ-ပုဒ်က ငါလိုပုဂ္ဂိုလ်-ကျွန်ုပ်လိုပုဂ္ဂိုလ်-လို့ သဒ္ဒါနက်ရှိတယ်၊ နတ် အချင်းချင်း ချစ်ဖွယ်စကားအနေနဲ့ ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုနေကျ စကားဖြစ်ကြောင်း၊ နိဒ္ဒုက္ခ-ဆင်းရဲကင်းသူလို့လဲ အနက် ရှိကြောင်း အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ပြထားတယ်။ ဒါကြောင့် "ဆင်းရဲ ကင်းတော်မူသော အရှင်ဘုရား" လို့ အနက် ပြန်လိုက်တယ်၊ နောက်အပိုဒ်များကျတော့ ရိုသေမှု ပေါ်လွင်အောင် "အရှင်

ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား"လို့ပဲ ပြန်သွားမယ်။) ဒေဝါ-နတ်တို့သည်၎င်း၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၎င်း၊ အသုရာ-အသုရာနတ်တို့သည်၎င်း၊ နာဂါ-နဂါးတို့သည်၎င်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ-ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၎င်း၊ အညေ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးမှ တပါးကုန်သော၊ ယေ ဧပုထုကာယာ-အကြင်များစွာသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ သန္တိ-ရှိနေကြပါသည်၊ နေသံ-နတ်လူစသော ထိုသတ္တဝါ အများတို့မှာ၊ ဣတိ စ-ဤသို့သော လိုလားတောင့်တခြင်းသည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်လျက်ရှိနေပါသည်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ အဝေရာ-ခိုက်ရန်ဒေါသ ကင်းပကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဒဏ္ဍာ-လက်နက် ဥစ္စာဒဏ်ဘေး ကင်းဝေးကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အသပတ္တာ-ရန်သူဟူသမျှ ကင်းပကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဗျာပဇ္ဈာ-စိတ်ဆင်းရဲကင်းကွာ နှလုံးမသာ မရှိကြကုန်ပဲ၊ အဝေရိနော-ခိုက်ရန်ဒေါသ အနည်းငယ်မျှ မရှိကြကုန်ပဲ၊ ဝိဟရေမုတိ-နေလိုကြပါသည်ဟု လိုလားတောင့်တ လျက် ရှိကြပါကုန်၏။ အထ စ ပန-ထိုသို့ပင် လိုလား တောင့်တ လျက် ရှိနေကြပါသော်လည်း၊ တေ-ထို နတ်လူစသော သတ္တဝါ အများတို့သည်၊ သဝေရာ- ရန်ခိုက်ဒေါသ ရှိကြကုန်လျက်၊ သဒဏ္ဍာ-လက်နက် ဥစ္စာဘေးဒဏ် ထိမှန် ကျရောက်ကြကုန် လျက်၊ သသပတ္တာ-ရန်သူတွေလဲ မကင်းပဲ ရှိနေကြကုန်လျက်၊ သဗျာပဇ္ဈာ-နှလုံးမသာပဲ စိတ်ဆင်းရဲရှိကုန်လျက်၊ သဝေရိနော-ခိုက်ရန်ဒေါသ မကင်းပပဲ ရှိနေကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ-အလိုမကျပဲ နေကြရသည်မှာ၊ ကိံ သံယောဇနာ နု ခေါ-အဘယ်သို့သော သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး ရှိနေကြရပါနည်း အရှင်ဘုရား၊ ဝါ-အဘယ်သို့သော သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး ရှိနေကြသောကြောင့်

ဤသို့ အသိမကျဘဲ နေကြရပါကုန်သနည်း အရှင်ဘုရား-လို့ မေးလျှောက်ပါတယ်။

ဘယ်အကြောင်းတဲ့မေးခွန်းဟာ၊ နတ်က မေးတာဖြစ်တဲ့ အတွက် ဒေဝါ-နတ်တို့သည်-လို့ နတ်ကို အစပြုပြီးတော့ မေးတာဘဲ၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံနှင့်တကွ တာဝတိံသာ နတ်တွေကို ရည်ရွယ်ဟန် တူပါတယ်၊ အဲဒီနတ်တွေက သိကြားမင်း၏ မျက်မှောက်မှာ ထင်ရှားတွေ့နေရတဲ့ နတ်တွေပါဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ လူတွေလဲ ရှိပါတယ်တဲ့၊ အသုရာ ဆိုတဲ့နတ်တွေလဲ ရှိပါတယ်တဲ့၊ အဲဒီ အသုရာ နတ်တွေကတော့ တာဝတိံသာ နတ်တွေရဲ့ ရန်သူတွေဘဲ၊ ဓဇဂ္ဂသုတ်စသည်မှာ ပြထားတဲ့အတိုင်း တာဝတိံသာနတ်တွေက စစ်တိုက်ကြရတယ် ဆိုတာဟာ ဒီ အသုရာနတ်တွေနဲ့ တိုက်ကြရတာဘဲ၊ မူလကတော့ ဒီ အသုရာနတ်တွေလဲ တာဝတိံသာမှာဘဲ နေကြတယ်၊ သူတို့က အရက်မူးနေတုန်း သိကြားမင်းက သူတို့ကို ပစ်ချလိုက်လို့ သူတို့ဟာ မြင်းမိုရ်တောင်ခြေ ရောက်နေကြတယ်-လို့လဲ ဆိုပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ နဂါးတွေဆိုတာလဲ ရှိပါတယ်တဲ့၊ နဂါးဆိုတာ တန်ခိုးဖန်ဆင်းနိုင်တဲ့ မြွေမျိုးပါဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ ဂန္ဓဗ္ဗ ဆိုတဲ့ နတ်မျိုးလဲ ရှိပါတယ်တဲ့၊ သူတို့ကတော့ အတီးအမှုတ် အက အခုန်ဘက်က နတ်မျိုးတွေပါဘဲ၊ အဆင့်အတန်းအားဖြင့်တော့ စတုမဟာရာဇ် နတ်မျိုးထဲကပါဘဲ၊ နတ်လောက၌ ယဉ်ကျေးမှုဘက်က နတ်တွေလို့ ဆိုရမှာပေါ့။ ဒါတွေဘဲလား လို့ ဆိုတော့ ဒါလောက်တွင် မကသေးပါဘူး၊ ဒီပြင်လဲ ယက္ခခေါ်တဲ့ ဘီလူး

နတ်မျိုး စသည်တွေ တိရစ္ဆာန် စသည်တွေ အများကြီး ရှိပါ သေးတယ် တဲ့။

အဲဒီ နတ်တွေ လူတွေစသော ကာမဘုံသား သတ္တဝါအများ မှာ ကောင်းသော လိုလားတောင့်တခြင်း ရှိနေကြပါတယ် တဲ့၊ လိုလားတောင့်တပုံကတော့– ခိုက်ရန်ဒေါသ ဆိုတဲ့ ကိုယ်တွင်း ရန်လဲ ကင်းနေချင်ကြတယ်၊ ဒီအလိုဖြင့် ကိုယ်က ရန်ငြိုး အာဃာတ ထားပြီး သူတပါးကို နှိပ်စက်ရန်, သူတပါး၏ ရန်သူဖြစ်ရန် မလိုဘူး ဆိုတာကိုလဲ သိစေပါတယ်၊ လက်နက်ဖြင့် အနှိပ်စက် ခံရတဲ့ ဘေးဒဏ်, ငွေကြေးပေးဆပ်ရတဲ့ ဘေးဒဏ် ဆိုတာလဲ ကင်းနေချင်ကြတယ်၊ ရန်သူလဲ ကင်းနေချင်ကြတယ်၊ စိတ်နှလုံး မသာခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်းလဲ ကင်းနေချင်ကြတယ်၊ (ဒေါမနဿ ဆိုတဲ့ စိတ်ဆင်းရဲသည် နှိပ်စက်တတ်သောကြောင့် ဗျာပါဒ မည်၏။ ယင်း ဗျာပါဒ ပုဒ်ကပင် ဗျာပဇ္ဇ-ဟု ဖြစ်လာသည်၊ ထို့ကြောင့် အဗျာပဇ္ဇာ-ပုဒ်ကို စိတ်ဆင်းရဲကင်းကွာ နှလုံးမသာ မရှိကြကုန်ပဲ ဟု အနက်ပြန်ထားသည်၊ ယင်း ဗျာပဇ္ဇ, အဗျာ ပဇ္ဇ-သဒ္ဒါပြီးပုံ အဆုံးအဖြတ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ ဒုတိယအုပ် နှာ ၁၂၆၊ ၁၁၄-တို့၌ ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။) အာဃာတ်ရန်သူဆိုတဲ့ စိတ်ဆိုးခြင်းလဲ ကင်းနေချင်ကြတယ်၊ အဲဒီလို ကောင်းသော လိုလားတောင့်တခြင်း ရှိနေကြပါတယ် တဲ့။

(ဤအရာ၌ အဝေရာ-နှင့် အဝေရိနော ပုဒ်တို့၏ အနက် ထူးခြားပုံကို ဋီကာ၌ ဤသို့ ဖွင့်ပြထား၏၊ အဝေရာ-ဖြင့် ခိုက်ရန်

ပြုနိုင်လောက်အောင် အားကြီးသော ပဋိဃသဆိုတဲ့ ဒေါသ ကင်းခြင်းကို ပြသည်၊ အဝေရိနော-ဖြင့် အမျက်ထွက်ရုံ အသေးအဖွဲ့ဒေါသကင်းခြင်းကို ပြသည် ဟူ၏။ ထို့ကြောင့် အဝေရိနော-ရန်ခိုက်ဒေါသ အနည်းငယ်မျှ မရှိကြကုန်ပဲ-ဟု အနက်ပြန်ထားသည်။)

အဘိုချုပ် ထပ်ပြောပါဦးမယ် ဘယ်သူနဲ့မျှ ရန်ခိုက် ဒေါသလဲ မဖြစ်ချင်ကြဘူး၊ ဘေးဒဏ်လဲ ကင်းချင်ကြတယ်၊ ရန်သူလဲ ကင်းချင်ကြတယ်၊ နှလုံးမသာမှု စိတ်ဆင်းရဲလဲ ကင်းချင်ကြတယ်၊ မိမိတို့ကလဲ သူတပါး၏ ရန်သူမဖြစ်ချင်ကြဘူး၊ မိမိတို့၏ဘာသာရေးအရ ဘေးရန်ကင်းရပါလို၏၊ ဆင်းရဲကင်းရပါလို၏၊ ချမ်းသာစွာနေရပါလို၏ စသည်ဖြင့် ဆုတောင်းပြီး နေကြတယ်။ အဲဒီလို ဘေးရန်အန္တရာယ်ကင်းပြီး, ကိုယ်ကလဲ သူတပါးအားရန်မပြုပဲ ချမ်းသာစွာနေလိုကြသော်လဲ ဘေးရန်အန္တရာယ်တွေ ဆင်းရဲတွေနဲ့ တွေ့ကြုံခံစားနေကြရပါတယ်၊ အဲဒါဟာ ဘယ်လို သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့ ရှိနေလို့ပါလဲ-လို့ မေးလျှောက်ပါတယ်။

အင်မတန် ကောင်းတဲ့ မေးခွန်းပါဘဲ၊ ယခုနေအခါမှာလဲ ကမ္ဘာလောကမှာ ဒီလို ကြွေးကြော်နေလေ့ ရှိကြပါတယ်၊ အများ ကောင်းစားရေး ချမ်းသာရေး ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေး စသည်ဖြင့် ကြွေးကြော်လေ့ရှိနေကြပါတယ်၊ အဲဒီလို ကြွေးကြော်တဲ့အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ကြမယ် ဆိုယင်တော့ အင်မတန် ကောင်းမှာပါဘဲ၊ အဲဒီလို ကြွေးကြော်ကြတဲ့အတိုင်း တကယ်

ဖြစ်တာ မဖြစ်တာကတော့ ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံးက လူအများမှာ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်နေကြတာပါဘဲ။ အဲဒါလဲ ဘာသံယောဇဉ်ကြောင့်ပါလဲ လို့ မေးမယ်ဆိုယင် မေးသင့်တာပါဘဲ။ သိကြားမင်း၏ အလွန်ကောင်းတဲ့ မေးခွန်းကိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ဘုရားရှင်၏ အဖြေ

ဣဿာမစ္ဆရိယသံယောဇနာ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ "အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော"တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနောတိ။

ဒေဝါနမိန္ဒ-နတ်ဘို့၏ အရှင်ဖြစ်သော သိကြားမင်း၊ ဒေဝါ-နတ်ဘို့သည်၎င်း၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၎င်း၊ အသုရာ-အသုရာနတ်တို့သည်၎င်း၊ နာဂါ-နဂါးတို့သည်၎င်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၎င်း၊ အညေ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးမှ တပါးကုန်သော၊ ယေ စ ပုထုကာယာ-အကြင်များစွာသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ သန္တိ-ရှိကြကုန်၏၊ နေသံ-နတ်လူစသော ထိုသတ္တဝါ အများတို့မှာ၊ ဣတိ စ-ဤသို့သော လိုလားတောင့်တခြင်းသည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်လျက်ရှိ၏၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ အဝေရာ-ခိုက်ရန် ဒေါသ

ကင်းပကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဒဏ္ဍာ-လက်နက် ဥစ္စာဒဏ်ဘေး ကင်း၊ ဝေးကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အသပတ္တာ-ရန်သူဟူသမျှ ကင်းပကုန်သည် ဖြစ်၍၊ အဗျာပဇ္ဈာ-စိတ်ဆင်းရဲကင်းကွာ နှလုံးမသာ မရှိကုန် သည်ဖြစ်၍၊ အဝေရိနော-ခိုက်ရန်ဒေါသ အနည်းငယ်မျှ မရှိကြ ကုန်ပဲ၊ ဝိဟရေမုတိ-နေလိုကြပါသည်ဟု လိုလားတောင့်တလျက် ရှိနေကြကုန်၏။ အသ စ ပန-ထိုသို့ပင် လိုလားတောင့်တလျက် ရှိနေကြသော်လည်း၊ တေ-နတ်လူခပ်သော ထိုသတ္တဝါ အများ တို့သည်၊ သဝေရာ-ရန်ခိုက်ဒေါသ ရှိကြကုန်လျက်၊ သဒဏ္ဍာ-လက်နက်ဥစ္စာဘေးဒဏ် ထိမှန်ကျရောက်ကုန်လျက်၊ သသပတ္တာ-ရန်သူတွေလဲ မကင်းပဲ ရှိကြကုန်လျက်၊ သဗျာပဇ္ဈာ-နှလုံးမသာပဲ စိတ်ဆင်းရဲရှိကုန်လျက်၊ သဝေရိနော-ခိုက်ရန်ဒေါသ မကင်းပဘဲ ရှိနေကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ-အလိုမကျပဲ နေကြရသည်မှာ၊ ဣဿာ မစ္ဆရိယသံယောဇနာ-မနာလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်း တည်းဟူသော သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး ရှိနေကြသောကြောင့်ပေတည်း၊ ဝါ-မနာလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်းတည်းဟူသော သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး ရှိကြသည်ဖြစ်၍၊ တေ-နတ်လူခပ်သော ထိုသတ္တဝါ အများတို့ သည်၊ ဝိဟရန္တိ-မိမိတို့ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပဲ ရန်ခိုက် ဒေါသ ရှိခြင်း ဘေးဒဏ်သင့်ခြင်း စသည်ဖြင့် နေကြရကုန်သတည်း လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ကိုယ့်ထက်သာတာကို မနာလိုတာက ဣဿာဘဲ၊ ကိုယ်လို သူဘပါး မကောင်းစားစေချင်တာက မစ္ဆရိယဘဲ၊ အဲဒီ မနာ လိုခြင်း ဝန်တိုခြင်းဆိုတဲ့ သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး ရှိနေကြသော

ကြောင့် ရန်ခိုက်ဒေါသ မဖြစ်ချင်ပေမဲ့ ရန်ခိုက်ဒေါသ ဖြစ်နေကြရတယ်၊ ဘေးဒဏ် မသင့်ချင်ပေမဲ့ ဘေးဒဏ် သင့်နေကြရတယ်၊ ရန်သူမရှိချင်ပေမဲ့ ရန်သူရှိနေကြရတယ်၊ နှလုံးမသာမှု စိတ်ဆင်းရဲမရှိစေချင်ပေမဲ့ စိတ်ဆင်းရဲ ရှိနေကြရတယ်။ သူတပါး ကောင်းစား ချမ်းသာတာ, စီးပွားဥစ္စာ ပြည့်စုံကြွယ်ဝတာ, အခြွေအရံများတာ, ရာထူးအဆင့်အတန်း မြင့်တာကို မလိုလားတဲ့ ဣဿာရှိနေတဲ့သူဟာ အေးချမ်းစွာ နေချင်ပါတယ်လို့ ဘယ်လိုပင်ပြောနေစေကာမူ အဲဒီ မနာလိုတဲ့ ဣဿာကြောင့်လဲ ဆင်းရဲနေရတာဘဲ၊ မနာလိုတဲ့အတွက် သူတပါးအား အကျိုးမဲ့ဖြစ်အောင် ကြံစည်ပြုလုပ်သောကြောင့်လဲ ဆင်းရဲနေရတာဘဲ၊ သူတပါးအား အကျိုးမဲ့ဖြစ်အောင် ကြံစည်ပြုလုပ်ယင် အဲဒီသူတပါးက မိမိ၏ ရန်သူ ဖြစ်တော့တာဘဲ၊ မိမိက သူတပါး၏ရန်သူ ဖြစ်တယ်ဆိုတာတော့ အထူးပြောဝရာ မလိုပါဘူး၊ အဲဒီ မနာလိုမှု ဣဿာကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်နေကြတာပေ့ါဟာ လောကမှာ မျက်မြင်တွေ့နေကြရတာဘဲ၊ အဲဒီမနာလိုမှုကြောင့် နောင်သံသရာတလျှောက်လုံးမှာလဲ နလန်မထူနိုင်အောင် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်သွားကြမှာ သေချာပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဝန်တိုစေးနှဲမှု မစ္ဆရိယရှိနေယင်လဲ ရန်ခိုက်ဒေါသ မဖြစ်ချင်ဘူးလို့ ဆိုပေမဲ့ ရန်ခိုက်ဒေါသ ဖြစ်နေရတော့တာဘဲ၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့ မိမိပိုင်တဲ့ ပစ္စည်းကို အခြားသူမရစေလို မသုံးစွဲစေလိုတဲ့ အတွက်လဲ ဒေါသ ဖြစ်ရတတ်တယ်၊ မိမိ ချစ်ကျွမ်းဝင်နေတဲ့သူနဲ့ မနီးစပ်စေချင်လို့လဲ ဒေါသ ဖြစ်ရ

တတ်ဘယ်၊ အဲဒါကတော့ ဇနီးမောင်နှံတွေနဲ့စပ်ပြီး အင်မတန် သင်ရှားတတ်ပါတယ်၊ အကြီးအကဲ အရာရှိဖြစ်သူတွေမှာ မိမိတို့ ပိုင်နက်တွေ သူဘပါးပိုင် ဖြစ်သွားမှာကို စိုးရိမ်ပြီး ကြောင့်ကြ စိုက်နေရတဲ့အဘွက် အလွန်ပင် ဆင်းရဲ နေကြရတတ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဝန်တိုမှု မစ္ဆရိယရှိနေယင် ရန်ခိုက်ဒေါသလဲ ဖြစ်ရ တာဘဲ။ ဘေးဒဏ်ဘမျိုးမျိုးလဲ သင့်ရောက်ဘတ်တာဘဲ၊ ရန်သူ လဲ ရှိနေတော့တာဘဲ၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြပြီး စိတ်ဆင်းရဲလဲ ရှိနေ ဘတ်ဘာဘဲ။

ဒါကြောင့် ကိုယ့်ဆက်သာ မနာလိုဆိုတဲ့ ဣဿာနဲ့ ကိုယ်လို သူဘပါး မကောင်းစားစေလိုတဲ့ ဝန်တိုမှု မစ္ဆရိယ ရှိနေယင် အေးချမ်းစွာ နေလိုပါတယ်လို့ ဆိုပေမဲ့ အေးချမ်းစွာ မနေရပဲ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးနဲ့ တွေ့နေကြရတာဘဲ။ အဲဒီ အနက်အဓိပ္ပါယ် ကို ဒီလို ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။

မူလဆောင်ပုဒ်

ကာမဘုံသား၊ နတ်လူများတို့၊ ကောင်းစားပြည့်ဝ၊
ဘေးရန်ပလျက်၊ အေးမြချမ်းသာ၊ နေလိုပါလဲ၊ ဣဿာ-
မစ္ဆေ၊ သူ့ရှုပ်ပွေ၍၊ ထင်ခြေမကျ၊ ဆင်းရဲရဘည့်-လို့၊

အစပိုင်းအနေဖြင့် စီထားပါတယ်၊ နောက်-ဆက်ပြီး ဟော သားတဲ့ အပိုင်းများအဘွက်လဲ—

မူလဇစ်မြစ်၊ သူ့ကြောင်းစစ်သော်၊ မုန်းချစ် အပ်သား၊ အာရုံများနှင့်၊ လိုလားတလီ၊ ကြံစည်တတန်၊ ချွရန်မှတ်စွဲ၊ ခြေတည်လှဲ၍၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကာ၊ ဖြစ်ရိုးပါဘည်း၊ ခြောက်ဖြာဒွါရ၊ ထင်သမျှကို၊ မှတ်ကြသဖြင့်၊ မမှီသင့်ရှောင်၊ မှီသင့်ဆောင်၍၊ မှန်အောင်ပြင်က၊ လမ်းမှန်ရသည်၊ မုချ ချမ်းသာရေး ပေတည်းတဲ့။

အင်မတန်ကောင်းတဲ့ အမေးအဖြေ တရားတော်ပါဘဲ၊ အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်ကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

ကာမဘုံသား၊ နတ်လူများတို့။ ပ။ ဆင်းရဲရတည့်၊ မူလဇစ်မြစ်၊ သူ့ကြောင်းစစ်သော်၊ မုန်းချစ်အပ်သား။ပ။ မုချ ချမ်းသာရေးပေတည်း။

ယခု ပြောခဲ့တာဟာ လိုရင်း တရားသားတွေပါဘဲ၊ အဲဒီ တရားသားတွေကိုတော့ နောက်မှ အသေးစိတ် အကျယ် ဖွင့်ပြ ဟော ကြား ရ မယ်။ ယခုတော့ ဒီသုတ်ကို ဟောရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်တဲ့ နိဒါန်းစကားကို ဟောရမယ်။

သုတ်၏ နိဒါန်း

ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ပါစိနတော ရာဇဂဟဿ အမ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။

ဒါက ပဌမသံဂါယနာတင်စဉ်က မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့တဲ့ ဒီသုတ်နိဒါန်းရဲ့ အဝဝါကျဘဲ၊ နိဒါန်း အပြည့်အစုံကတော့ ပါဠိလို ၉-မျက်နှာတောင် ရှိပါတယ်၊ အဲဒီ နိဒါန်းပါဠိတွေကို တော့ တချို့သာ ထုတ်ပြပြီး တချို့တော့ ဗမာလို အတိုချုပ် ပြောသွားရမှာဘဲ။

နိဒါန်း ဆိုတာ ဟောရာဌာနရယ်၊ ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်၊ ဟောခြင်း၏ အကြောင်းရယ်၊ နာကြားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်-ဒီလို အကြောင်းအရာတွေကို ဖော်ပြထားတဲ့စကားရပ်ပါဘဲ၊ အဲဒီလို ဖော်ပြထားပါမှ ဘုရားဟောဖြစ်ကြောင်း ခိုင်လုံတယ်၊ အဲဒီလို နိဒါန်းမရှိယင် ဘုရားဟော ဟုတ် မဟုတ် သံသယဖြစ်ဖွယ် ရှိတတ်ပါတယ်။ ဘယ်ဟာလိုတုန်းဆိုတော့ အဘိဓမ္မာဒေသနာ တော်လိုပေါ့၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်မှာ ဒီလို နိဒါန်းက မရှိဘူး၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော် မူတယ်၊ အဲဒီတုန်းက နေ့စဉ်နေ့တိုင်း မြတ်စွာဘုရားဟာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ ဟိမဝန္တာတောအရပ်သို့ ကြွရောက်ပြီး နေ့ခင်းကာလ အနားယူတော်မူတယ်၊ တာဝတိံသာမှာတော့ နိမ္မိတဘုရားက ဆက်လက်ပြီး မပြတ်ဟောနေတယ်၊ အဲဒီအခါ တုန်းက အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က မြတ်စွာဘုရားထံ ကြွရောက် ပြီး နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဝတ်ပြုတယ်၊ အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီကနေ့ ဘယ်ကပြီး ဘယ်အထိ အဘိဓမ္မာတရားကို ဟောခဲ့တယ် ဆိုတာကို အကျဉ်းချုပ် အရိပ်အမြွက်မျှ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အရှင် သာရိပုတ္တရာအား ဟောကြားတော်မူခဲ့တယ်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ

မထေရ်က လင်းနို့သားဘဝမှ ဖြစ်လာခဲ့တဲ့ ဟောန်းတော်ငါးရာ တပည့်တို့အား အဘိဓမ္မာတရားကို မကျဉ်းမကျယ် အလယ် အလတ် ဟောတော်မူခဲ့တယ်၊ ယခုလက်ရှိ အဘိဓမ္မာတရားတော် ဟာ အဲဒီအရှင်သာရိပုတ္တရာဟောသားတဲ့ တရားတော်ဖြစ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာရပြီး ဟောဆင့်ဟောတဲ့တရား တော်ဖြစ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်ဟောတော်မူတဲ့တရား တော်ဘဲလို့ အဋ္ဌကထာက ပြဆိုထားတယ်၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာ တော်မှာတော့ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ စသည်ဖြင့် နိဒါန်းမရှိဘူး၊ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အဗျာကတာ ဓမ္မာ-စသည်ဖြင့် တရားသားသက်သက်မှစပြီး ထင်ရှားရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့် တချို့က အဘိဓမ္မာကို ဘုရားဟောမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောဆိုနေကြကြောင်း အဋ္ဌကထာမှာပဲ ထင်ရှားဖော်ပြထား တယ်။ ဘာ့ကြောင့် အဲဒီလို ပြောဆိုကြပါသလဲ ဆိုတော့— အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်မှာ နိဒါန်းမရှိလို့ပါဘဲ တဲ့။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတဲ့ တရားတော်တွေကို နောင်လာနောက်သားတွေ သံသယ မဖြစ်ရအောင် ပဉ္စမသံဂါ ယနာတင်စဉ်ကတည်းက မေးဖြေပြီး နိဒါန်းအဖြစ်ဖြင့် မှတ်တမ်း တင်ထားခဲ့တဲ့သုတ်တွေကပဲ များပါတယ်၊ ဓမ္မပဒလို ဂါထာ သက်သက်မျှ အချို့သုတ်အနည်းငယ်လောက်သာ နိဒါန်းမပါပဲ ရှိနေပါတယ်။ ဒီသုတ်မှာတော့ နိဒါန်းက အင်မတန် ခမ်းနား ကျယ်ဝန်းပါတယ်၊ အဲဒီနိဒါန်းနှင့် ဝပ်ယှဉ်ပြီးကြည့်လိုက်ယင် အင်မတန်လဲ ကြည်ညိုစရာကောင်းပါတယ်၊ အနှစ်သာရတွေလဲ

ပိုပြီး ထင်ရှားပေါ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အကျိုးများတဲ့နိဒါန်းကို မှတ်တမ်းတင်ရအောင် အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်ကြီးက “ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ သက္ကပဥ္စသုတ်တရားတော်ကို ဘယ်အရပ်၌ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်သူ့အား ဘယ်လိုအကြောင်းကြောင့် ဟောခဲ့ပါသလဲ”လို့ မေးတော်မူပါတယ်။ အဲဒီအမေးကို အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်မြတ်က ဧဝံ မေ သုတံ–ဧကံ သမယံ-စသည်ဖြင့် ခုတင်က ရွတ်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း ဖြေကြားတော်မူပါတယ်၊ ယခု အဲဒါကို မြန်မာပြန်ပြမယ်။

ဘန္တေ-အရှင်မဟာကဿပ၊ မေ-အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤဆိုလတ္တံ့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ သုတံ-ကြားနာမှတ်သားရဘူးပါသည် တဲ့။ ဒါက ပလ္လင်ခံစကားဘဲ။ ကြားခဲ့ရပုံကိုတော့ ဒီလို ဆက်ပြီး လျှောက်ထားပါတယ်။

ဧကံ သမယံ-အခါတပါး၌၊ ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဂဓေသု-မဂဓတိုင်းတို့၌၊ မဂဓတိုင်းဆိုတာ အိန္ဒိယပြည်နယ်ထဲက တိုင်းပြည်တခုမျှပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ တိုင်းပြည်ကို အုပ်စိုးပိုင်ဆိုင်တဲ့ မင်းသားတွေက များတဲ့အတွက် ပါဠိနည်းအရဖြင့် မဂဓေသု-လို့ ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုထားပါသတဲ့၊ ဗမာလိုဆိုယင်တော့ မဂဓတိုင်းပြည်၌-လို့ ဧကဝုစ်ဖြင့်သာဆိုမှ ရှင်းလင်းပြတ်သားပါတယ်။ ဒါကြောင့်–

ဧကံ သမယံ-အခါတပါး၌၊ ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဂဓေသု-မဂဓတိုင်းပြည်၌၊ ပါစီနတော

ရာဇဂဟသာ·ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အရှေ့ဘက်၌၊ အမ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော· အမ္ဗသဏ္ဍာမည်သော ပုဏ္ဏားရွာ ရှိပါသည်၊ တဿ ဥတ္တရတော·ထိုရွာ၏မြောက်ဖက်၌၊ ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ· ဝေဒိယက တောင်ပေါ်တွင်၊ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ– ဣန္ဒသာလ လိုဏ်ဂူ၌၊ ဝိဟရတိ–သီတင်းသုံး စံနေတော်မူပါသည်တဲ့။

အခါတပါးမှာ မြတ်စွာဘုရားဟာ မဂဓတိုင်းပြည်ထဲက ရာဇဂြိုဟ်မြို့ရဲ့ အရှေ့ဘက် အမ္ဗသဏ္ဍာခေါ် သရက်ပင်တန်း ပုဏ္ဏားရွာရဲ့ မြောက်ဖက်က ဝေဒိယကတောင်ပေါ်မှာ ဣန္ဒသာလ(နှံ့ပဲပင်)လိုဏ်ဂူ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူပါတယ် တဲ့။

တေန ခေါ ပန သမယေန သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ
ဥဿုက္ကံ ဥဒပါဒိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။

တေန ခေါ ပန သမယေန–ဣန္ဒသာလလိုဏ်ဂူမှာ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ထိုအခါ၌၊ ဒေဝါနမိန္ဒဿ-နတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကဿ·သိကြားမင်းအား၊ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ -မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန်အလို့ငှါ၊ ဥဿုက္ကံ ဥဒပါဒိ-ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း, ကြံစည်ခြင်းဖြစ်ခဲ့လေသည် တဲ့။

မြတ်စွာဘုရားက ဣန္ဒသာလလိုဏ်ဂူမှာ သီတင်းသုံးနေတဲ့ အခါ သိကြားမင်းက မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ကြံစည် အားထုတ်ပါတယ်တဲ့။ အဲဒီလို ကြံစည်အားထုတ်ခြင်းအကြောင်း ကိုတော့ အဋ္ဌကထာမှာ ဖော်ပြထားတာရှိပါတယ်၊ အဲဒါကို

တော်တော်ကြာမှ ပြောရမယ်။ ပါဠိတော်မှာ တိုက်ရိုက်ပြထား တာကတော့ ဘုရားဖူးရန် ကြံစည်အားထုတ်ပုံလောက်ပဲရှိပါ တယ်။ အဲဒီလို အကြံအစည်ဖြစ်တဲ့အခါ သိကြားမင်းက မြတ်စွာ ဘုရား ဘယ်အရပ်မှာ သီတင်းသုံးသလဲလို့ နတ်မျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှု တယ်၊ ကြည့်ရှုတဲ့အခါ ဝှာင်က ဆုတ်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း ဣန္ဒသာလ လိုဏ်ဂူမှာ သီတင်းသုံးနေကြောင်း တွေ့မြင်ရတယ်။ အဲဒီတော့ ဘုရားဖူးသွားဖို့ တာဝတိံသာနတ်တွေကို စီမံ ပြင်ဆင်စေ ပါတယ် တဲ့။

အခြွေအရံများစွာနှင့် သွားဖို့စီမံခြင်းအကြောင်း

နတ်ပရိသတ်တွေအများနဲ့ တခမ်းတနားကြီး ဘုရားဖူးသွားဖို့ ပြင်ဆင်စေတယ်ဆိုတော့ တော်တော်ကြာအောင် စုဝေးပြင်ဆင် ရမည့်သဘောရှိပါတယ်။ သိကြားမင်းဟာ မြတ်စွာဘုရားကို မဖူးဘူးတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော် မူခါနီးက ဗောဓိပင်အောက် အပရာဇိတပလ္လင်ပေါ်မှာ ထက် ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် သီတင်းသုံးနေစဉ်တုန်းက မဟာဝိဇယုတ္တရခေါ် အောင်ပွဲခံ ခရုသင်းကြီးမှုတ်ပြီး သိကြားမင်းက ပူဇော်ခဲ့တယ် လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက် သေးဘူး၊ ဘုရားအလောင်းတော်အဖြစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။

တော်တော်ကြာယင် ဒီ သုတ်မှာပင် ဖော်ပြထားတာလဲ ရှိပါတယ်၊ သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ဘဲက သသဋ္ဌာ

ဂါရလို့ ခေါ်တဲ့ ထင်းရှူးသား ဂန္ဓကုဋိမှာ သီတင်းသုံးနေစဉ်က မြတ်စွာဘုရားထံ အဖူးမြော် သွားရောက်ခဲ့ဘူးပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက သိကြားမင်းမှာ ဉာဏ်ရင့်ကျက်သေးလို့ မြတ်စွာဘုရားက အဖူးမြော်မခံပဲ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားနေတော်မူခဲ့ဘယ်။ အဲဒါကို သိကြားမင်းက "ပကျွတ်ထိုက်တဲ့ ငါတယောက်တည်း သွားတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက တရားမဟောပဲ ရှိခဲ့တယ်"လို့ အသင်ရောက်ပြီးတော့ ဒီတကြိမ်တော့ မိမိက မကျွတ်ထိုက်ပေမဲ့ ကျွတ်ထိုက်တဲ့ သူတွေလဲပါအောင်, အဲဒီ ကျွတ်ထိုက်တဲ့သူတွေကို အကြောင်းပြုပြီး ဟောတဲ့တရားကိုလဲ နာခွင့်ရအောင် ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ စတုမဟာရာဇ် တာဝတိံသာ အခြွေအရံ နတ်တွေပါ ဘုရားဖူးသွားဘို့ စီမံပြင်ဆင်စေတာပါတဲ့။

ဒီလို အရေးတကြီး စီမံပြင်ဆင်ရခြင်း၏ အကြောင်းကတော့- သိကြားမင်းမှာ အသက်ဘမ်းကုန်လို့ ပုဗ္ဗနိမိတ်ငါးပါးကို တွေ့မြင်ရတဲ့အတွက် သေရမှာကို ကြောက်ပြီး အားကိုးရာ ရအောင်လို့ စီမံ ပြင်ဆင်တာပါတဲ့။

ပုဗ္ဗနိမိတ်ငါးပါး ထင်ပုံ

နတ်များမှာ စုတေခါနီး လူတို့၏ရက်ဖြင့် (၇)ရက်လောက်သာ ရှိတော့တဲ့ အချိန်ကာလ၌ ပုဗ္ဗနိမိတ်ငါးပါးကို တွေ့မြင်ကြရတယ်၊ (၁) မာလာ မိလာယန္တိ-ပန်ဆင်ထားတဲ့ ပန်းတွေက

ညှိုးနွမ်းကုန်တယ်၊ နတ်များမှာ ပန်ဆင်ထားတဲ့ ပန်းတွေဟာ စောစောပိုင်းက ဆိုယင် ညှိုးနွမ်းတယ်လို့ မရှိဘူး၊ လန်းလန်း ဆန်းဆန်း ရှိနေတာဘဲ။ ဒါပေမဲ့ စုတေခါနီးကျတော့ အဲဒီ ပန်းတွေက ညှိုးနွမ်းကုန်ကြတယ် တဲ့။

နောက်ပြီးတော့ (၂) ဝတ္ထာ ကိလိဿန္တိ- ဝတ်ထားတဲ့ အဝတ်တွေကလဲ ရှေးက ညစ်နွမ်းခြင်း မရှိခဲ့ပဲ စုတေခါနီး ကျတော့ ညစ်နွမ်းကုန်ကြတယ် တဲ့။

နောက်ပြီးတော့ (၃) ကစ္ဆေဟိ သေဒါ မုစ္စန္တိ-ဘယ်တော့ ကမှ ချွေးမထွက်ခဲ့ဘူးပဲ စုတေခါနီးကျတော့ လက်ကတီးကြား တို့မှ ချွေးတွေ ထွက်ကျကြတယ် တဲ့။

နောက်ပြီးတော့ (၄) ကာယေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ သြက္ကမတိ-နတ် ဘဝ ရောက်ကတည်းက ပျိုပျိုနုနု ရုပ်အဆင်းနဲ့သာ ရှိနေခဲ့ တယ်၊ ဒါပေမဲ့ စုတေခါနီးကျတော့ အိုမင်းရုပ်တွေ ပေါ်လာ သတဲ့။

နောက်ဆုံးတခုကတော့ (၅) သကေ ဒေဝေါ ဒေဝါသနေ နာဘိရမတိ-ဘယ်တော့ကမှ ပျင်းတယ်လို့ မရှိပဲ အမြဲတမ်း ပျော် နေခဲ့တယ်၊ ဒါပေမဲ့ စုတေခါနီး (၇)ရက်လောက် ကျတော့ ဘယ်နေရာမှာမျှ မပျော်တော့ပဲ ပျင်းနေပါသတဲ့။

အဲဒီ ပုဗ္ဗနိမိတ်ငါးပါးကို တွေ့မြင်ရတဲ့ နတ်ဟာ (၇)ရက် လောက်ကြာယင် အဲဒီ နတ်ဘဝမှ စုတေရတော့တာဘဲ တဲ့၊

ဒါကြောင့် သိကြားမင်းလဲ အဲဒီ ပုဗ္ဗနိမိတ်ငါးပါးကို တွေ့မြင်ရတဲ့အတွက် (၇)ရက်အတွင်း သိကြားဘဝမှ စုတေရတော့မယ်၊ သိကြားမင်းစည်းစိမ်ကို စွန့်သွားရတော့မယ် ဆိုတာကို ဆင်ခြင်ပြီး အကြီးအကျယ် စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဖြစ်ရပါတယ်၊ အဲဒီ စိတ်ဆင်းရဲကို ကျော်လွန်နိုင်အောင် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ဘို့ မြတ်စွာဘုရား တရားကို နာကြားဘို့ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အခြွေအရံ နတ်ပရိသတ်တွေကို စုဝေးစေတာပါဘဲ။

အဲဒီလို သိကြားမင်းက အခြွေအရံ နတ်တွေကို ဘုရားဖူးသွားဘို့ စုဝေးစေတဲ့အခါ အခြွေအရံနတ်တွေက ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝ-ကောင်းပါပြီအရှင် သိကြားမင်းလို့ ဝန်ခံသဘောတူပြီး အသင့်ပြင်ဆင်စုဝေးကြပါတယ်။

ပဥ္စသိခနတ်သားနှင့်တကွ ဘုရားရှင်ထံလာပုံ

နောက်ပြီးတော့ ဦးစွန်းဖုတ် ငါးခုရှိလို့ ပဉ္စသိခ ခေါ်တဲ့ ဂန္ဓဗ္ဗ နတ်သားကိုလဲ ဘုရားဖူးသွားရာမှာ ခေါ်ဆောင်အနေဖြင့် အတူလိုက်ပါဘို့ ညွှန်ကြားတယ်၊ အဲဒီ ပဉ္စသိခ နတ်သားကလဲ ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝ-ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်းလို့ ဝန်ခံ သဘောတူပြီးတော့ ဥသျှစ်သီးမှည့်လို အဝါနုရောင်ရှိလို့ ဗေလုဝပဏ္ဍုဝီဏာခေါ်တဲ့ စောင်းကြီးကိုလဲ တီးလျက် သီချင်းများကိုလဲ သီဆိုလျက် အသင့်ပြင်ကာ နှိုးဆော်နေပါတယ်၊ အဲဒီ သီချင်းသံ စောင်းသံဖြင့် နတ်တွေစုဝေးမိတဲ့အခါ သိကြားမင်းက အဲဒီ

နတ် ပရိသတ်တွေနှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးရာ အနီး
အချပ်ဖြစ်တဲ့ ဝေဒိယကတောင်ပေါ်သို့ တခဏချင်း လာရောက်
နေပါသတဲ့၊ အဲဒီအကြောင်းကို—

အထ ခေါ-ထိုအခါ၌၊ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော-သိကြား
နတ်မင်းသည်၊ ဒေဝေဟိ တာဝတိံသေဟိ ပရိဝုတော-တာဝတိံ
သာနတ်များ ခြံရံလျက်၊ ပဉ္စသိခေန ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တေန ပုရက္ခ
တော-ပဉ္စသိခ ဆိုတဲ့ တီးမှုတ်သီဆိုနတ်က ရှေ့ဆောင်လျက်၊
(သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ
ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ-ဥပမာဖြင့် ပြရ
လျှင် အားအင်ပြည့်သည့်လူသည် ကွေးထားသည့်လက်ကို ဆန့်
သလို ဆန့်ထားသည့်လက်ကို ကွေးသလို၊ ဝေမေဝ-ဤအတူပင်
လျင်မြန်စွာ၊) ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု အန္တရဟိတော-
တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ကွယ်ခဲ့၍၊ မဂဓေသု။ပ။ ဝေဒိယကေ
ပဗ္ဗတေ ပစ္စုဋ္ဌာတိ-မဂဓတိုင်းပြည်ထဲက။ပ။ ဝေဒိယကတောင်
ပေါ် ရှေးရှုတည်လျက်ရှိလေသည်-လို့ ပြဆိုထားပါတယ်။

ကွေးဆန့်တဲ့လက်ဥပမာ ရှင်းပြချက်

အဲဒီမှာ ကွေးထားတဲ့လက်ကို ဆန့်သလို၊ ဆန့်ထားတဲ့လက်ကို
ကွေးသလို ဆိုတဲ့ ဥပမာဖြင့် လက်တကွေး လောက် တဆန့်
လောက်အတွင်းမှာပဲ နတ်ပြည်မှ ဝေဒိယကတောင်သို့ ချက်ခြင်း
လျင်အမြန် ရောက်လာတယ် ဆိုတာ သိစေတာပါဘဲ။ အဲဒီ

သုတေသနစာကြည့်တိုက်
သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန

ဥပမာကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ (ဒု-နှာ ၃၃)၌ ဥပမေယျ အနက်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ တူညီကြောင်း ပြဆိုထားပါတယ်။ လက်ကို ကွေးတဲ့အခါ ဆန့်တဲ့အခါမှာ ကွေးချင် ဆန့်ချင်တဲ့ စိတ်ကြောင့် ကွေးရုပ် ဆန့်ရုပ်တွေ အဆင့်ဆင့် များစွာ ဖြစ်ပျက် ပြီး ကွေးမှု ဆန့်မှု ပြီးသွားသလိုပင်၊ နတ်တန်ခိုးဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဘိညာဉ် တန်ခိုးဖြင့် ဖြစ်စေ ယူဇနာပေါင်း သိန်းသောင်း များစွာ ဝေးကွာသောအရပ်သို့ တခဏချင်း ရောက်သွားရမှာ လဲ သွားချင်တဲ့စိတ် အဆင့်ဆင့်ကြောင့် သွားရုပ်အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပျက်ပြီး အလျင်အမြန် ရောက်သွားကြောင်း သိရမယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီမှာ—

ယတ္ထ ယတ္ထ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ နတ္ထိ ဒေသန္တရသင်္ကမနံ-လို့လဲ ပြဆိုထားတယ်။

ဓမ္မာ-ပရမတ္ထ သဘောတရားတို့သည်၊ ယတ္ထ ယတ္ထ-အကြင် အရပ် အကြင်အရပ်၌၊ (စ ကား ဝါကျသမုစ္စည်း) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ-ထိုထို ဖြစ်ပေါ်ရာ ဖြစ်ပေါ်ရာ အရပ်၌သာလျှင်၊ ဘိဇ္ဇန္တိ-ပျက်ကုန်၏၊ ဒေသန္တရ သင်္ကမနံ-အရပ်တပါးသို့ ပြောင်းသွားခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိပေ။ ရုပ်နာမ်တရားတွေဟာ သူဖြစ်ရာ ဖြစ်ရာ အရပ်၌သာလျှင် ချုပ် ပျက်ကြတယ်၊ အရပ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခြင်း မရှိပါဘူး တဲ့။ သတိပဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ကွေးတယ် ကွေးတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေတဲ့ယောဂီမှာ တနေရာမှ တနေရာသို့ မရောက်ပဲ

တကွေးတဆန့် အတွင်းမှာပင် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ပျက်ပျက်သွားတာကို တွေ့သိရတယ်၊ အဲဒါဟာ ဒီ မဟာဋီကာနှင့် အညီ နာမ်ရုပ်တရားတို့၏ အပျက်ကို သိပုံပါဘဲ။ ကွေးချင် ဆန့်ချင်တဲ့စိတ် အဆင့်ဆင့်နဲ့ ကွေးရုပ် ဆန့်ရုပ်အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပုံ ပျက်ပုံကို သိတာပါဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ ရှုသိတဲ့စိတ် အဆင့်ဆင့် ပျက်သွားပုံကိုလဲ တပါတည်း သိသွားတာဘဲ။ အဲဒီ တကွေး တဆန့် အတွင်း နာမ်ရုပ်အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပျက်သွားသလိုပင် ကမ္ဘာဒီ ခေါ်တဲ့ နတ်တန်ခိုးဖြင့် တာဝတိံသာမှ ဝေဒိယကတောင်သို့ နာမ်ရုပ် အဆင့်ဆင့်ဖြင့် ချက်ခြင်း အလျင်အမြန် ရောက်လာတယ်လို့ ဆိုတာပါဘဲ။ ယခုနေအခါမှာ အင်မတန်မြန်တဲ့ ဒုံးပျံဘဲ အာကာသယာဉ်တွေဘောင် ဒါလောက်မမြန်ဘူး၊ ကမ္ဘာဒီ နတ်တန်ခိုးဟာ သိပ်အံ့ဩစရာ ကောင်းတာဘဲ။

နတ်တို့ အရောင်အဝါနှင့် လူတို့၏ သဒ္ဓါ

အဲဒီလို အခြေအရံ နတ်များနှင့်တကွ သိကြားမင်းဟာ ဝေဒိယက တောင်ပေါ်ရောက်ပြီး ရပ်တည်နေတဲ့အခါ အဲဒီ တောင်တဝိုက်မှာ နတ်တို့၏ အရောင်အဝါဖြင့် အလွန်လင်းပြီး နေပါသတဲ့၊ အချိန်က ညဉ့်ဦးယာမ် မှောင်နေတဲ့ အချိန်မှာ အဲဒီ အလင်းရောင်တွေကို မြင်ကြရတဲ့အတွက် အဲဒီတောင် ပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေဟာ အံ့ဩပြီး စိတ်တက်ကြွ ဝမ်းမြောက်နေကြပါသတဲ့။ ဘယ်နှယ်လဲဟာ အရောင်အလင်းတွေ တောက်ပလှပါကလား၊ မြတ်စွာဘုရားကို မေးလျှောက်ရန် တရားနာရန်

တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဘယ်လိုနတ် ဘယ်လိုဖြတ်မှာ လာနေပါလိမ့်မလဲ၊ မြတ်စွာဘုရားက အမေးပြဿနာကို ဘယ်လိုများ ဖြေတော်မူပါ လိမ့်မလဲ၊ တရားကို ဘယ်လိုများ ဟောတော်မူပါလိမ့် မလဲ၊ နတ်တို့၏ ယုံမှားကို ပယ်ဖျောက်နိုင်တဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင် ငါတို့၏ အနီးအရပ်မှာ သီတင်းသုံး နေတော်မူတာ ငါတို့ အတွက် အင်မတန် ကံကောင်းတာဘဲ၊ ငါတို့ဟာ တတ်နိုင်သမျှ ဆွမ်းကိုလဲ လှူကြရပါပေတယ် စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြောဆိုကြ လျက် အံ့ဩဝမ်းမြောက်ကာ လက်အုပ်များချီပြီး ရှိခိုးကြတယ် လို့လဲ အဋ္ဌကထာမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။

အဲဒါဟာ အဲဒီအခါတုန်းက ဘုရားကိုလဲ ကြည်ညိုပြီး နတ် ကိုလဲ ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါစိတ် ရှိကြလို့ပါဘဲ၊ ဘုရားကိုလဲ မယုံ နတ်တန်ခိုးကိုလဲ မယုံတဲ့လူတွေအနေနဲ့ ဆိုယင်တော့ ခေတ် သဘာဝတခုခုရဲ့ အရောင်အနေဖြင့် ယူဆကောင်း ယူဆကြပါ လိမ့်မယ်။

ပဉ္စသိခနတ်သားကို ခွင့်တောင်းစေပုံ

အဲဒီလို ဘုရားရှင်၏ အနီးအပါး ရောက်နေပေမယ့် လို့ သိကြားမင်းက ဘုရားရှင်ထံသို့ ရုတ်တရက် ချဉ်းကပ် မသွား သေးဘူး၊ အခွင့်ပြုတော်မူတဲ့ အခါကျမှ သွားမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ် ချက်နဲ့ ပဉ္စသိခနတ်သားကို ဒီလို ပြောကြားတိုက်တွန်းပါတယ်။

တာတ ပဉ္စသိခ-ချစ်သား ပဉ္စသိခ၊ မာဒိသေန-ငါသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့ကို၊ ဒုရုပသင်္ကမာ-ချဉ်း

ကပ်ရန်မလွယ်ကူကြပေ၊ တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဈာယီ-ဈာန်ကို ဝင်စားနေလေ့ ရှိကုန်၏၊ ဈာနရတာ-ဈာန်ဖြင့် မွေ့လျော်နေလေ့ ရှိကုန်၏၊ (မြတ်စွာဘုရားများ ဈာန်ဝင်စားတယ် ဆိုတာက အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန် ခေါ်တဲ့ ရူပဈာန်နဲ့ အရူပဈာန်တွေလဲ ရှိတယ်၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်ခေါ်တဲ့ ဝိပဿနာဈာန် ဖလသမာပတ်ဈာန်တွေလဲ ရှိတယ်၊ အများအားဖြင့် ဖလသမာပတ်ဈာန်ကို ဝင်စားနေလေ့ ရှိတာပါဘဲ။) တဒန္တရံ-ယခု ချဉ်းကပ်မည့် ထိုအချိန်အတွင်း၌၊ ပဋိသလ္လီနာ-ဈာန်သမာပတ်ဖြင့် ကိန်းနေကြသည်လည်းရှိတတ်၏။ (တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊) တာတပဉ္စသိခ-ချစ်သား ပဉ္စသိခ၊ တွံ-သင်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ယဒိ ပန ပသာဒေယျာသိ-ကြည်လင်စေပါမူ ကောင်းပါလိမ့်မည်။ (ဤအရာ၌ ကြည်လင်စေတယ် ဆိုတာ ဟိုခေတ်က ပါဠိဝေါဟာရ အရအားဖြင့် ခွင့်ပြုစေတာကိုပင် ဆိုသည်၊ မူလက မကြည်လင်တာကို ကြည်လင်စေသည် ဟူ၍ကား ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပေ၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ဩကာသံ မေ ကာရေတွာ ဒဒေယျာသီတိ ဝဒတိ-ငါ့အား အခွင့်ပြုစေ၍ ပေးပါဟု ဆိုကြောင်း" ဖွင့်ပြထားပါသည်။) တာတ-ချစ်သား ပဉ္စသိခ၊ တယာ-သင်က၊ ပဌမံ ပသာဒိတံ-ရှေးဦးစွာ ကြည်လင်စေအပ်, ခွင့်ပြုစေအပ်ပြီးသော၊ တံ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ-ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ရန်အတွက်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ပစ္ဆာ-နောက်ကာလကျမှ၊ ဥပသင်္ကမေယျာမ-ချဉ်းကပ်ကြလိုပါသည်-လို့ ခွင့်တောင်းပေးဘို့ ပြောကြား တိုက်တွန်းပါတယ်။

ပသာဒေယျာသိ-၏ ရည်ရွယ်ချက်

အဲဒီ တိုက်တွန်းပုံ စကားရပ်ထဲမှာ ပသာဒေယျာသိ-ကြည်လင်စေရာ၏-ကြည်လင်စေနိုင်ပါမူ-ဆိုတဲ့ စကားဟာ ယခုခေတ်အသုံးနဲ့ ဆိုတော့ မကြည်မလင် ဖြစ်နေတာကို ကြည်လင်အောင် လုပ်ပေးရမှာလိုလို ဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် တခါက သတင်းစာထဲမှာ လူဘယောက်က "ဘုရားကို ကြည်လင်စေတယ်" ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲလို့ မေးဘူးတယ်၊ အဲဒီအမေးကို ဖြေတဲ့လူကလဲ ကျကျနနမသိပဲနဲ့ ဖြေတာကို တွေ့ရဘူးတယ်၊ "မြတ်စွာဘုရားမှာ တခါတရံတော့ မကြည်လင်ပဲ ရှိမှာပေါ့၊ အဲဒီလိုအခါကြည်လင်စေတာပါ"လို့ ဖြေထားတယ်၊ တော်တော် နေရာမကျတဲ့ အဖြေဘဲ၊ ဘာမဆို မသိယင် မဖြေတာ ကောင်းတယ်၊ "မသိယင် မေး" ဆိုတဲ့အတိုင်း သိနားလည်လောက်တဲ့ သူကို မေးရန်သာ သင့်ပါတယ်၊ ရမ်းပြီး မသိပဲနဲ့ ဖြေတာကတော့ မတော်ပါဘူး။

ဒီနေရာမှာ ကြည်လင်စေတယ် ဆိုတာဟာ အားရကျေနပ်ပြီး ခွင့်ပြုအောင် ဆောင်ရွက်ပေးပါလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် ရှေးနားက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အဋ္ဌကထာမှာ ပသာဒေယျာသိတိ-ကြည်လင်စေဌြားအံ့-ကြည်လင်စေပါမူ-ဟူသည်မှာ၊ အာရာဓေယျာသိ–အားရကျေနပ်စေနိုင်ဌြားအံ့- အားရကျေနပ်စေနိုင်ပါမူ-ဟု ဆိုလို၏။ မေ-ငါ့အား၊ ဩကာသံ ကာရေတွာ ဒဒေယျာသိတိ-အားရကျေနပ်သဖြင့် အခွင့်ပြုစေ၍ ပေးနိုင်ပါမူ ဟူ၍၊

ဝဒတိ-ဆိုတာပါလို့ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဟိုခေတ် ကာလတုန်းက ပါဠိဘာသာ ယဉ်ကျေးမှု စကားလုံး တမျိုးပါ ဘဲ။ ဒါမျိုးက **ဟိတောပဒေသ** ဆိုတဲ့ သက္ကတကျမ်းမှာ မြေ ခွေးက ဆင်ကြီးထံသွားပြီး လျှောက်ပုံ မျိုးပါဘဲ၊ ယင်းမြေခွေး က ဆင်ကြီးထံသွားပြီး ရိုသေစွာ ဒီလို လျှောက်သတဲ့၊ ဒိဋ္ဌ ပြသာဒံ ကုရု ဒေဝ-တဲ့။ ဒေဝ-အရှင် ဆင်မင်းကြီး၊ ဒိဋ္ဌ- ပြသာဒံ-မျက်စိအမြင် ကြည်လင်ခြင်းကို၊ ကုရု-ပြုတော်မူပါတဲ့၊ အဲဒီမှာ မျက်စိအမြင် ကြည်လင်ခြင်းကို ပြုပါလို့ ဆိုတာဟာ ကျွန်ုပ်ကို မျက်စိဖြင့် ကြည့်ပြီး ချီးမြှောက်ပါလို့ ဆိုတာပါဘဲတဲ့။ ဒါကြောင့် အဲဒီစကားကို အဖွင့်ကျမ်းဆရာက "ဒိဋ္ဌယာ-ကြည့် ရှုခြင်းဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဟံ-ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ ကရောတု-ပြုတော် မူပါ"လို့ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ မြေခွေးက ဆင်ကြီးအား မျက်စိ အမြင် ကြည်လင်ခြင်းကို ပြုပါ-လို့ ဆိုတာဟာ ကျွန်ုပ်ကို မျက်စိ ဖြင့် ကြည့်ပါဦးလို့ ခွင့်တောင်းတာပါဘဲ၊ အဲဒီလို ကြည့်တဲ့ အခါကျမှ မြေခွေးက သူပြောလိုတာတွေ လျှောက်ပြောဘို့ ခွင့်တောင်းတဲ့ စကားပါဘဲ။ အဲဒါလဲ ယဉ်ကျေးမှု စကားလုံး တမျိုးပါဘဲ။

ပဥ္စသိခနတ်သားက ဘုရားကို ပူဇော်နေပုံ

ဒီမှာလဲ ပသာဒေဿာသိ-ကြည်လင့်စေခြင်းအံ့-ကြည်လင်စေ ပါမူ-ဆိုတဲ့ စကားဟာ အားရကျေနပ်ပြီး ချဉ်းကပ်ခွင့်ပြုအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါမူ-လို့ ဆိုလိုရင်းပါဘဲ၊ အဲဒါကို ဟိုခေတ် ဘုန်းက ပါဠိ ယဉ်ကျေးမှု စကားလုံးလို့လဲ မှတ်ထားဘို့ပါဘဲ။

အဲဒီလို သိကြားမင်းက ခွင့်တောင်းခိုင်းတော့ ပဉ္စသိခနတ်သားက ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်းလို့ ဝန်ခံပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား နေတော်မူရာအရပ်နှင့် မလှမ်းမကမ်း သင့်တော်လောက်တဲ့ နေရာသို့သွားပြီး ဥသျှစ်သီးလို အဝါနုရောင်ရှိတဲ့ သူ့စောင်းကိုလဲ တီးတယ်၊ ပါဠိဂါထာ သီချင်းဟောကိုလဲ ရွတ်ဆိုတယ်၊ အဲဒီလို တီးမှုတ်သီဆိုခြင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်နေပါသတဲ့။

ဒါကြောင့် ပါဠိတော်မှာ ဒီလို ပြထားပါတယ်။ ဧတ္တာ-ဝတာ-ဤမျှဖြင့်၊ ဝါ-ဤမျှ အနီးအဝေးရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ-ငါ၏၊ နေဝ အတိဒူရေ ဘဝိဿတိ နာစ္စာသန္နေ-မဝေးလွန်း မနီးလွန်းသောအရပ်၌ ဖြစ်လတံ့၊ သဒ္ဒဉ္စ မေ သောဿတိ-ငါ၏ သီဆိုတီးမှုတ်သံကိုလည်း ကြားလတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆင်ခြင်၍၊ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ-သင့်လျော်သောအရပ်၌ တည်နေလေသည်။ ဧကမန္တံ ဌိတော-သင့်လျော်သောအရပ်၌ တည်နေပြီးလတ်သော်၊ ပဉ္စသိခေါ ဒေဝပုတ္တော-ပဉ္စသိခနတ်သားသည်၊ ဗေလုဝပဏ္ဍုဝီဏံ-ဥသျှစ်သီးလို အဝါနုအရောင်ရှိသော စောင်းကို၊ အဿာဝေသိ-တီးလျက်ကြားစေ၏၊ ဗုဒ္ဓူပသဉ္ဟိတာ-ဘုရားနှင့်စပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မူပသဉ္ဟိတာ သံဃူပသဉ္ဟိတာ အရဟန္တူပသဉ္ဟိတာ-တရား သံဃာ ရဟန္တာနှင့်စပ်ကုန်သော၊ ကာမူပသဉ္ဟိတာ-ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန်သော၊ ဣမာ စ ဂါထာယော-ဤသီချင်း ဂါထာတို့ကိုလည်း၊ အဘာသိ-သီဆိုလေ၏-လို့ ပြဆိုထားပါတယ်။

အဲဒီမှာ ပဉ္စသိခနတ်သားက သီဆိုတဲ့ဂါထာတွေဟာ ဘုရားတရား သံဃာ ရဟန္တာများနဲ့လဲ စပ်ဆိုင်ပါတယ်၊ ကာမဂုဏ်နဲ့လဲ စပ်ဆိုင်ပါတယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူ့သီချင်းတွေမှာ ကာမဂုဏ်နဲ့ စပ်ဆိုင်တာက လိုရင်းပါဘဲ၊ ဘုရားစသည်နဲ့ စပ်ဆိုင်တယ်ဆိုတာ ကတော့ မလွဲမကင်းသာ အနေလောက်ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် ဒီလို ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနမှာ တရားနာသူတွေကလဲ ယောဂီတွေဆိုတော့ အဲဒီသီချင်းဂါထာတွေကို ရွတ်ဆိုပြဘို့ရာ မသင့်လျော်ဘူးလို့ပဲ ယူဆပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အကြောင်းအရာလဲ စေ့စုံလင်သင့်သမျှ စုံလင်အောင်၊ ဗဟုသုတလဲ ပွါးရအောင် အချို့အနည်းငယ်လောက်တော့ ရိုးရိုးရွတ်ဆိုပြီး ဟောပြရဦးမှာဘဲ။ ပါဠိဂါထာသီချင်းကိုသီဆိုတတ်တဲ့သူသီဆိုယင်တော့ သီချင်းကြိုက်တဲ့သူများအတွက် အရသာပေါ်မှာပါဘဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့ ရွတ်ဆိုတာကတော့ အခြားဂါထာများလိုပင် တရားသံသာ ထွက်ပေါ်နေမှာပါဘဲ။

သီချင်းတရား မဟောသင့် မနာသင့်ကြောင်း

ဗမာသီချင်းတွေလဲ ရိုးရိုးအသံအနေအထားနဲ့ ရွတ်ဆိုယင် သီချင်းသံ မပေါ်ပါဘူး၊ အဲဒါလိုပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့ တချို့ကတော့ ပါဠိကို သီချင်းသံလို ရွတ်ဆိုတာလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒါကတော့ ဝိနည်းနဲ့လဲ ဆန့်ကျင်တယ်၊ တရားနာသူတွေမှာလဲ ကိလေသာပွါးစေတယ်၊ ဒါကြောင့် ပါဠိကို သီချင်းလိုဖြစ်အောင် ရွတ်ဆိုတာလဲ နေရာမကျဘူး၊မသင့်ဘူး။ အဲဒီလို ဟောတဲ့တရားကို

ကောင်းတယ်လို့လဲ မချီးမွမ်းရ အားမပေးရဘူး။ နောက်ပြီးတော့ တချို့ ဓမ္မကထိကများက တရားဟောယင်း သီချင်းတွေကို ဆိုပြတာလဲ ရှိတယ်လို့ ကြားသိရတယ်၊ အဲဒါကတော့ သာသနာပြုတာမဟုတ်ဘူး၊ **သာသနာဖျက်ရာ** ရောက်တယ်၊ အဲဒီလို သီချင်းဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်**လဲ** ရဟန်းဆိုယင် အာပတ်တွေ များစွာ သင့်တယ်၊ တရားနာသူတွေမှာလဲ အကုသိုလ်တွေ များစွာ ဖြစ်ပွါးတယ်၊ အဲဒီလို သီချင်းတရားကို နာပြီး အားပေးတဲ့ သူတွေဟာ သာသနာပျက်အောင် အားပေးရာလဲ ရောက်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို သီချင်းတရားကိုတော့ ရှောင်ကြဉ်ဘို့ လိုပါတယ်။

ဘုရားပွဲတွေလဲ သတိပြုသင့်ကြောင်း

နောက်ပြီးတော့ တချို့ဌာနတွေမှာ ဘုရားပူဇော်ပွဲဆိုပြီး ပွဲလမ်းသဘင်တွေနဲ့ အကြီးအကျယ် ကျင်းပတာ ရှိတယ်၊ အဲဒီလို ပွဲလမ်းသဘင်တွေကို မြတ်စွာဘုရားသာ သက်တော်ထင်ရှားရှိယင် ခွင့်ပြုမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ နောက်ပြီးတော့ ဈေးပွဲကြီးတွေနဲ့ ဘုရားပူဇော်ပွဲတွေဟာလဲ ဘုရားအလိုတော်ကျ ဖြစ်ပုံမရပါဘူး။ ရွှေဘိုအနောက် ရေဦးနယ်ဘက်မှာ တန်ခိုးကြီးဘုရားသုံးဆူရှိသတဲ့။ အဲဒီသုံးဆူထဲက တန်ခိုးအကြီးဆုံး စေတီတော်ဘုရားပူဇော်ပွဲမှာ နွားသားတွေ ရောင်းဝယ်စားသုံးကြတဲ့အတွက် နွားအကောင်ရေ တဆောင်ကုန်သတဲ့၊ တန်ခိုးအလတ်စား ဘုရားပွဲတော်မှာ နွားအကောင်ရေ ၇၅၀-ကုန်သတဲ့။ တန်ခိုးအငယ်စား

ဘုရားပွဲတော်မှာ နွားအကောင်ရေ ၅၀၀-ကုန်သတဲ့ *၊ အင်မ တန် ကြောက်စရာကောင်းတာဘဲ၊ ဒီလို ဘုရားပွဲတော်တွေ အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဆိတ်တွေ ကြက်တွေ ဘဲတွေသေတာလဲ အများကြီးနေမှာဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရားသာ သက်တော်ထင်ရှား ရှိနေယင် ဒီလိုပွဲတော်တွေကို ခွင့်ပြုမှာမဟုတ်ပါဘူး။

ယခုပြောနေတဲ့ ပဥ္စသိခနတ်သားက စောင်းတီးပြီး သီချင်းနဲ့ ပူဇော်တယ်ဆိုတာလဲ မြတ်စွာဘုရားက အလိုရှိမှာ မဟုတ်ပါ ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သိကြားမင်း၏ မေးခွန်းကို ဖြေယင်း တရားဟော ရာမှာ နာကြားပြီးတရားထူး ရကြမည့်အရေးကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားက မတားမြစ်ပဲ ရှိနေတာ ဖြစ်မှာပါဘဲ။ ယခု ပဥ္စသိခ နတ်သား၏ သီချင်းဂါထာအချို့ကို ရွတ်ဆိုပြမယ်၊ ဘုန်းကြီး ကတော့ တရားသံမျိုးနဲ့ ရွတ်ပြရမှာဘဲ။

ပဥ္စသိခနတ်သား၏ သီချင်းဂါထာများ

၁။ ဝန္ဒေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေ၊
တိမ္ဗရုံ သူရိယဝစ္ဆသေ။
ယေန ဇာတာသိ ကလျာဏီ၊
အာနန္ဒဇနနီ မမ။

---

* ၁၃၁၁-ခုနှစ်က တဆင့်ကြားဘူးသော စကားအရ ပြဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘဒ္ဒေ သူရိယဝစ္ဆသေ-ရှင်မသူရိယဝစ္ဆသာ(နတ်သမီး) ရေ၊ ဝါ-အားနည်းသော နေရောင်ပမာ တောက်ပစွာ ရှိသောကြောင့် သူရိယဝစ္ဆသာမည်သော ရှင်မနတ်သမီးရေ၊ တေ-သင်၏၊ ပိတရံ-ဖခင်ဖြစ်သော၊ တိမ္ဗရုံ-တိမ္ဗရုနတ်မင်းကြီးကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဝန္ဒေ-ဝန္ဒာမိ-ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ပါသည် တဲ့။

အဲဒါဟာ ပဥ္စသိခနတ်သားက သူရိယဝစ္ဆသာဆိုတဲ့ နတ်သမီးကို ချစ်ကြိုက်နေတာနဲ့ အဲဒီနတ်သမီးကို ဖွဲ့နွဲ့ထားတဲ့ သီချင်းဂါထာများရဲ့ အစပိုင်းပါဘဲ၊ သူက အဲဒီနတ်သမီးကို ချစ်ကြိုက်စွဲလမ်းပြီး ပိုးပန်းနေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူ့အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပဲရှိနေတယ်လို့လဲ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီသီချင်းတွေနဲ့ စောင်းတီးပြီး ဖျော်ဖြေတဲ့အတွက် တရက်လောက်သာ အဲဒီနတ်သမီးက အတူနေခွင့်ပြုခဲ့တယ်၊ အဲဒီကနောက်တော့ အတူနေခွင့် မရခဲ့ဘူးလို့လဲ ဆိုပါတယ်၊ ဒီလိုဆိုတော့ နတ်ပြည်ရောက်သွားပေမဲ့ ကိုယ့်အလိုအတိုင်း မပြည့်တာလဲ ရှိတယ်ဆိုတာ သိရတယ်၊ ဒါကြောင့် နတ်ဖြစ်ရတိုင်းလဲ ကောင်းတယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူး။ ပဥ္စသိခနတ်သားဟာ အဲဒီတုန်းက ဖွဲ့နွဲ့သီကုံးထားတဲ့ သီချင်းတွေကို သီဆိုပြီး ပူဇော်နေတာပါဘဲ။ တိမ္ဗရုနတ်မင်းကြီးရဲ့ သမီးတော်ကို ချစ်ကြိုက်တာနဲ့ အဲဒီနတ်မင်းကြီးကို ရှေးဦးစွာ အရိုအသေပြုလိုက်တာပါဘဲ။ ဒါကြောင့်—

ဘဒ္ဒေ သူရိယဝစ္ဆသေ-ရှင်မ သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ တေ ပိတရံ-သင်၏ ဖခင်ဖြစ်သော၊ တိမ္ဗရုံ-တိမ္ဗရုနတ်မင်းကြီးကို၊ အဟံ-

ငါသည်၊ ဝန္ဒေ-ဝန္ဒာမိ-ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ပါသည်။ ယေန-ယင်းတိမ္ဗရုနတ်မင်းကြီးဟူသော ဖခင်ကြောင့်၊ တံ-သင်သည်၊ ကလျာဏိ- ကောင်းခြင်းငါးဖြာ အလှအပလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ မမ အာနန္ဒဇနနီ-ငါ၏ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်း ချစ်ခင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်၊ ဇာတာ အသိ-ဖြစ်ပါပေသည် တဲ့။

ရှင်မ သူရိယဝစ္ဆသာ ရေ၊ သင့်မှာ ကောင်းခြင်းငါးဖြာ အလှအပ လက္ခဏာတွေနဲ့ ပြည့်စုံပြီးတော့ ငါက ချစ်ခင်မြတ်နိုး လောက်အောင် လှပတင့်တယ် နေတာဟာ သင့်ဖခင်ကို အကြောင်းပြုပြီး ပြည့်စုံနေတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ငါက သင့်ဖခင်ကို ကျေးဇူးတင်သောအားဖြင့် ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ပါတယ် ကွယ်လို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။ ဒီလိုဆိုတော့ သူ့နတ်သီချင်းကလဲ လူ့ပြည်က သီချင်းများနဲ့ တူနေတယ်လို့ ဆိုရမှာဘဲ။ နောက် ဘပုဒ်ကတော့—

၂။ ဝါတောဝ သေဒတံ ကန္တော၊
ပါနီယံဝ ပိပါသတော။
အင်္ဂီရသီ ပိယာ မေသိ၊
ဓမ္မော အရဟတာမိဝ။

သေဒတံ-ချွေးတဒီးဒီး ယိုစီးနေအောင် ပူလောင်အိုက်လျက် အနေခက်နေသောသူတို့သည်၊ ဝါတော-လေအေးကလေးကို၊ ကန္တော ဣဝ-နှစ်သက်လိုလားသကဲ့သို့ရင်း၊ ပိပါသတော-ရေဆာ ရေငတ်နေသောသူသည်၊ပါနီယံ-အေးမြကြည်လင် သောက်

ရေစင်ကို၊ ကန္တံ့ ဣဝ-နှစ်သက်လိုလားသကဲ့သို့ငှ်း၊ အရဟာတံ-
ကိလေသာကင်းစင် ရဟန္တာအရှင်တို့သည်၊ ဓမ္မာ-နိဗ္ဗာန်တရား
ကို၊ ကန္တော ဣဝ-လိုလားသကဲ့သို့ငှင်း၊ အင်္ဂီရသိ၊ ကိုယ်အင်္ဂါမှ
တဖြာဖြာ တလက်လက် ရောင်လျှံထွက်နေသော သူရိယဝစ္စ
သာရေ၊ မေ-ငါသည်၊ တံ့-သင့်ကို၊ ပိယာ-နှစ်သက်လေးမြတ်
ချစ်ခင်အပ်သည်၊ အသိ-စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါပေသည် တဲ့။

ပဥ္စသိခနတ်သားက သူရိယဝစ္စသာကို ချစ်တာဟာ ချွေး
တဒီးဒီး ယိုစီးထွက်နေအောင် ပူအိုက်နေတဲ့သူတွေက လေအေး
ကလေးကို နှစ်သက်လိုလားသလိုပါဘဲ တဲ့၊ နတ်များမှာ စုတေ
ခါနီး ချွေးထွက်တာကို ပုဗ္ဗနိမိတ်လို့ဆိုတယ်၊ အဲဒီ အဆိုအရ
အားဖြင့် စောစောပိုင်းကတော့ ချွေးမထွက်ကြောင်း သိရ
တယ်၊ ဒါကြောင့် ချွေးထွက်လောက်အောင် ပူအိုက်နေတဲ့သူကို
ဥပမာအဖြစ် ပြတာဟာ လူသားများရဲ့ အခြေအနေကို ယူပြီးပြ
တာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ နောက်ဥပမာတခုကတော့ ရေဆာ
ရေငတ်နေတဲ့သူက ရေကို နှစ်သက်သလိုပင် သူရိယဝစ္စသာကို
သူက အလွန်ချစ်မြတ်နိုးပါတယ် တဲ့။ ဒါလဲ လူ့အခြေအနေကို
ယူပြီးပြတာ ဖြစ်မှာပါဘဲ။ နောက်တခုကတော့ ရဟန္တာက
နိဗ္ဗာန်ကို လိုလားသလိုပင် သူက သူရိယဝစ္စသာကို လိုလား
မြတ်နိုးပါတယ် တဲ့။ ဒီဥပမာမျိုးကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ သူ့
သီချင်းတွေဟာ တရားနဲ့လဲ ဝပ်ဆိုင်တယ်၊ သံဃာနဲ့လဲ စပ်ဆိုင်
တယ်၊ ရဟန္တာနဲ့လဲ ဝပ်ဆိုင်တယ်လို့ ဂုဏ်တင်ပြီး ပြဆိုထား
တာပါဘဲ။ နောက်ဂါထာများထဲကျတော့ ဘုရားကိုလဲ ဥပမာ

ပြုပြီး စပ်ဆိုထားပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့သီချင်း၏ လိုရင်းကတော့ ကာမဂုဏ်မျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယခုတရားထဲမှာ အချို့ကိုသာ ဖော်ပြရတာပါဘဲ။

(မူလဟောစဉ်က အမှတ် ၃-ဂါထာမှ အမှတ်၁၀-ဂါထာ အထိ ချန်ထားခဲ့သည်၊ စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေရန် မူချောပြုစုသောအခါ၌ ပြည့်စုံစေရန် ယင်းဂါထာတို့ကို ဖြည့်စွက်လိုက်သည်။)

၃။ အာတုရဿေဝ ဘေသဇ္ဇံ၊
ဘောဇနံဝ ဇိဃစ္ဆတော။
ပရိနိဗ္ဗာပယ မံ ဘဒ္ဒေ၊
ဇလန္တမိဝ ဝါရိနာ။

အာတုရဿ ဣဝ ဘေသဇ္ဇံ-မကျန်းမာသူ၏ ရောဂါကို ဆေးက ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၎င်း၊ ဘောဇနံ ဣဝ ဇိဃစ္ဆတော-အစာဆာနေသောသူ၏ ဆာလောင်ခြင်းကို အစာက ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၎င်း၊ ဇလန္တံ ဣဝ ဝါရိနာ-တောက်လောင်နေသောမီးကို ရေဖြင့် ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၎င်း၊ ဘဒ္ဒေ-ရှင်မသူရိယဝစ္ဆသာ ရေ၊ မံ-ငါ့ကို၊ ဝါ-ငါ၏၊ အချစ်မီးပူကို၊ ပရိနိဗ္ဗာပယ-ငြိမ်းစေပါလော့။

၄။ သီတောဒကံ ပေါက္ခရဏိံ၊
ယုတ္တံ ကိဉ္ဇက္ခရေဏုနာ။
နာဂေါ ဃမ္မာဘိတတ္တောဝ၊
ဩဂါဟေ တေ ထနူဒရံ။

သမ္မာဘိတတ္တော-နွေရာသီအပူဖြင့် ပူလောင်ခံနေရသည့် ကိုယ်ရှိသော၊ နာဂေါ-ဆင်သည်၊ ကိဉ္စက္ခရေဏုနာ ယုတ္တံ-ကြာဝတ်မှုံရှိနေသော၊ သီတောဒကံ ပေါက္ခရဏိံ-အေးမြသော ရေရှိသည့် ရေကန်ကြီးသို့၊ ဩဂါဟေ ဣဝ-သက်ဆင်းဘိသကဲ့သို့၊ တေ-သင်၏၊ ထနူဒရံ-သမြတ်တို့၏ အလယ်အရပ် ရင်ဘတ် ရင်ခွင်ထဲသို့၊ ဩဂါဟေ-ဝင်ရောက်နေလိုပါသည်။

၅။ အစ္စင်္ကုသော ဝ နာဂေါဝ၊
ဇိတံ မေ တုတ္တတောမရံ။
ကာရဏံ နပ္ပဇာနာမိ၊
သမ္မတ္တော လက္ခဏူရုယာ။

ဘဒ္ဒေ-ရှင်မသူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ အစ္စင်္ကုသော-ချွန်းလက်နက်ကို ကျော်လွန်ပြီးသော၊ ဝါ-ချွန်းလက်နက်ဖြင့် ထိုးဆွနှိပ်သည်ကို မကြောက်သော၊ နာဂေါ-ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ တုတ္တတောမရံ-နှင်တံနှင့် လှံကို၊ ဇိတံ မေတိ ဣဝ-ငါ အောင်နိုင်ပြီဟု ထင်ဘိသကဲ့သို့၊ အဟံ-ငါသည်၊ သမ္မတ္တော လက္ခဏူရုယာ-လှပညီစွာ ပေါင်တံလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သင့်ရုပ်ကိုယ်၌ စွဲမက် ယစ်မူးသည်ဖြစ်၍၊ ကာရဏံ နပ္ပဇာနာမိ-အပြစ်ဖြစ်မည့် အကြောင်းအရာကိုပင် မသိနိုင်ပဲ ရှိပါတော့သည်။

၆။ တယိ ဂေဓိတစိတ္တောသ္မိ၊
စိတ္တံ ဝိပရိဏာမိတံ။
ပဋိဂန္တုံ န သက္ကောမိ၊
ဝင်္ကဃသ္တောဝ အမ္ဗုဇော။

ဘဒ္ဒေ-ရှင်မ သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ အဟံ-ငါသည်၊ တယိ-သင်၌၊ ဂေဓိတစိတ္တော အသ္မိ-မက်မောစွဲလမ်းတဲ့စိတ် ရှိနေပါသည်၊ စိတ္တံ-ငါ၏ စိတ်ကို၊ ဝိပရိဏာမိတံ-ပကတိအတိုင်း မဟုတ်တော့ပဲ ရူးသွပ်ဇေသလို ဖြစ်ခေမိပါပြီ၊ ဝက်ဃသ္တော ဣဝ အမှုဇော-ငါးများခြိတ်ကို မျိုမိသောငါးသည် ပြန်၍ မဆုတ်နိုင်သလိုပင်၊ ပဋိဂန္တုံ န သက္ကောမိ-ငါလဲ သင့်ကိုမချစ်ပဲ ပြန်မဆုတ်နိုင်တော့ပါ။ ဝါ-မချစ်ပဲ မနေနိုင်တော့ပါ။

၇။ ဝါမူရု သဇ မံ ဘဒ္ဒေ၊
သဇ မံ မန္ဒလောစနေ။
ပလိဿဇ မံ ကလျာဏိ၊
ဧတံ မေ အဘိပတ္ထိတံ။

ဝါမူရု-ဘင့်တယ်သည့် ပေါင်ရှိသော၊ ဘဒ္ဒေ-ရှင်မ သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ မံ-ငါ့ကို၊ သဇ-ပွေ့ဖက်စမ်းပါကွယ်၊ မန္ဒလောစနေ-မခို့တရို့ကြည့်တတ်သော ရှင်မရေ၊ မံ-ငါ့ကို၊ သဇ-ပွေ့ဖက်လှဲစမ်းပါကွယ်။ ကလျာဏိ-ကောင်းခြင်းငါးဖြာ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ရှင်မသူရိယဝစ္ဆသာ ရေ၊ မံ-ငါ့ကို၊ ပလိဿဇ-သက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ဝန်းကျင်ယှက်၍ ပွေ့ဖက်လှဲစမ်းပါကွယ်။ ဧတံ-ဤသို့ပွေ့ဖက်ခြင်းကို၊ မေ-ငါသည်၊ အဘိပတ္ထိတံ-အလွန်ပင် သိုလား တောင့်တအပ်ပါသည်။ (ဂါထာတွေက ကာမဂုဏ်နှင့် ခပ်ပြီး သီကုံးထားတဲ့အတွက် တရားစာအုပ်နှင့်တော့ မသင့် လျော်လှဘူး၊ သို့သော်လဲ ပါဠိရင်း၌ပင် ရှိနေတော့ ခြင်းချန်

ထားရန်လဲ မသင့်ဘူး၊ ဒါကြောင့် သူ့ဆိုလိုရင်း သရုပ်လဲ ပေါ်အောင် အနက်ပြန်လိုက်ရပါသည်။)

ဂ။ အပ္ပကော ဝတ မေ သန္တော၊
ကာမော ဝေလ္လိတကေသိယာ။
အနေကဘာဝေါ သမုပ္ပါဒိ၊
အရဟန္တေဝ ဒက္ခိဏာ။

မေ-ငါ၏၊ ကာမော-ပကတိဖြစ်နေကျ လိုချင်ခြင်း ချစ်ခင်ခြင်းသည်၊ အပ္ပကော သန္တော-အနည်းငယ်သာ ဖြစ်ပါလျက်၊ ဝေလ္လိတ ကေသိယာ-ဆံပင်တွန့်ကောက်သော သူရိယဝစ္ဆသာ အပေါ်၌၊ ကာမော-ဖြစ်သော လိုချင်ခြင်း ချစ်ခင်ခြင်းသည်၊ ဝတ-စင်စစ်၊ အနေကဘာဝေါ-များပြားကြီးကျယ်သည် ဖြစ်၍၊ ဝါ-များပြားကြီးကျယ်စွာ၊ သမုပ္ပါဒိ-ဖြစ်လာပေသည်၊ ကိမိဝ-ဥပမာပုံဆို ဘယ်လိုလဲဆိုလျှင်၊ အရဟန္တေဝ ဒက္ခိဏာ-ရဟန္တာ၌ လှူသော ဒါနကုသိုလ်သည် အလွန်အကျိုးများပြား ကြီးမားသလိုပင်တည်း။

ဃ။ ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊
အရဟန္တေသု တာဒိသု။
တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ၊
တယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။

ဘဒ္ဒေ-ရှင်မ သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ တာဒိသ-အကောင်းအဆိုးနှစ်ခုကို အတူပြု၍ရှုနိုင်သည့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ အရဟန္တေသု-ရဟန္တာတို့၌၊ မေ ကတံ-ငါပြုထားသော၊ ယံ ပုညံ-အကြင် ကောင်းမှုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါသည်၊ သဗ္ဗင်္ကလျာဏိ-ကိုယ်အင်္ဂါဟူသမျှ လှပကောင်းမွန်သော သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ တံ မေ-ငါ၏ ထိုကောင်းမှုအပေါင်းသည်၊ တယာ သဒ္ဓိံ-သင်နှင့် အတူတကွ၊ ဝိပစ္စတံ-ကောင်းကျိုးကို ပေးပါစေသတည်း။

၁၀။ ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊
အသ္မိံ ပထဝိမဏ္ဍလေ။
တံ မေ သဗ္ဗင်္ကလျာဏိ၊
တယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။

သဗ္ဗင်္ကလျာဏိ-သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ အသ္မိံ ပထဝိမဏ္ဍလေ-ဤမြေပြင်တလျှောက်လုံး၌၊မေ ကတံ-ငါပြုထားသော ယံ ပုညံ-အကြင် ကောင်းမှုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါသည်၊ တံ မေ-ငါ၏ ထိုကောင်းမှု အပေါင်းသည်၊ တယာ သဒ္ဓိံ-သင်နှင့် အတူတကွ၊ ဝိပစ္စတံ-ကောင်းကျိုးကို ပေးပါစေသတည်း။

၁၁။ သကျပုတ္တောဝ ဈာနေန၊
ဧကောဒိ နိပကော သတော။
အမတံ မုနိ ဇိဂီသာနော၊
တမဟံ သူရိယဝစ္ဆသေ။

သူရိယဝစ္ဆသေ-သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ သကျပုတ္တော-သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော၊ မုနိ-ရဟန်းမြတ်သည်၊ ဝါ-ဘုရားရှင်၏အလောင်းလျာ ရဟန်းမြတ်သည်၊ ဈာနေနှ-ရှုမှုဈာန်ဖြင့်၊ ဧကောဒိ-တခုတည်းသော အာရုံ၌ တည်သည်ဖြစ်၍၊ နိပကော-ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍၊ သတော-အမြဲပင် အမှတ်ရလျက်၊ အမတံ-သေခြင်းကင်းသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဇိဂီသာ-နော ဣဝ-ရှာမှီးနေသလိုပင်၊ အဟံ-ငါသည်၊ တံ-သင့်ကို၊ ဇိဂီသာနော-မမေ့လျော့ပဲ အမြဲအမှတ်ရကာ ရှာမှီးလျက် ရှိနေပါသည်။

ဒီ အမှတ်(၁၁) သီချင်းဂါထာဖြင့် ဘုရားအလောင်းတော်ရဟန်းမြတ်က တခုတည်းသော အာရုံ၌သာ စိတ်တည်ပြီး ရှုနေသလို၊ မမေ့မလျော့ပဲ အမြဲသတိရပြီး နိဗ္ဗာန်ကို ရှာနေသလိုသူကလဲ သူရိယဝစ္ဆသာကိုသာ အမြဲအာရုံပြုလျက် အမှတ်ရပြီးရှာကြံနေကြောင်း ဖော်ပြတာပါဘဲ၊ အဲဒါကို ဘုရားဂုဏ်နဲ့စပ်ဆိုင်တယ်လို့ ဆိုတာပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ သူ့ဟာက သူရိယဝစ္ဆသာကို အမြဲအာရုံပြုပြီး စွဲလမ်းနေကြောင်း ဖော်ပြတာကသာလိုရင်း ဖြစ်နေပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ တရားကို အလေးပြုနေတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီဂါထာမှာ ပါလာတဲ့ တရားစကားလုံးများကို ဖွင့်ပြပြောကြားရဦးမှာဘဲ။ အဲဒီမှာ **ဈာန်** ဆိုတာက ရှုတာဘဲ၊ အဲဒီရှုတာက သမထ အာရုံနိမိတ်ကို ရှုတာလဲ ရှိတယ်၊ ရုပ် နာမ်

သဘောတရားကို ရှုတာလဲ ရှိတယ်။ ပထဝီ ကသိုဏ်းစသော သမထအာရုံနိမိတ်ရှုတာကို **အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန်** လို့ ခေါ်တယ်၊ ရုပ်နာမ် အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်ရှုတာကိုတော့ **လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်** လို့ ခေါ်တယ်။ ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ ၆-နှစ်တိုင်တိုင် ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ကျင့်ခဲ့တယ်၊ အဲဒီ ဒုက္ကရစရိယာ အကျင့်ဖြင့် တရားထူးကို မရနိုင်ကြောင်း သိမြင်တဲ့အခါ အဲဒီ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ပယ်စွန့်ပြီးတော့ အာနာပါနကိုရှုပြီး ဈာန်တရားများကို ရခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီ ဈာန်သမာပတ်တရားတွေဟာ တခုတည်းသောအာရုံကိုသာ ရှုပြီး ၁-နာရီ ၂-နာရီ စသည်ဖြင့် ကြာရှည်စွာလဲ တည်နေနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ ဈာန်ဖြင့် ဧကောဒိ-တခုတည်းသော အာရုံ၌ တည်သည်ဖြစ်၍-လို့ ဆိုတာဘဲ။

ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ ဗောဓိပင်အောက် အပရာဇိတပလ္လင်ထက်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူလျက် ရှေးဦးစွာ အဲဒီ ဈာန်၏ အစွမ်းဖြင့် ညဥ့်ဦးယာမ်မှာ ရှေးဘဝတွေကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်ပြီး သိနိုင်တဲ့ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကို ရတော်မူခဲ့တယ်၊ သန်ကောင်ယာမ်မှာ လောကလုံးနှင့် သတ္တဝါတွေ သေကြပုံ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ကြပုံတွေကို မြင်နိုင်တဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကို ရတော်မူခဲ့တယ်၊ သန်ကောင်ယာမ်မှနောက် နံနက်ပိုင်းယာမ်မှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဆင်ခြင်တော်မူပြီးနောက် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ မြင်မှု ကြားမှု နံမှု စားသိမှု ထိသိမှု ကြံသိမှုဆိုင်ရာ ရုပ်နာမ် ၂-ပါး၏ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုသိတော်မူခဲ့

တယ်၊ အဲဒီရုပ်နာမ် အဖြစ်အပျက်ရှုသိတာကို **လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်** လို့ ခေါ်တာဘဲ။ အဲဒီလက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြင့် မမေ့မလျော့ အမှတ် ရပြီး ရှုသိနေတာကို နိပကော–ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသည် ဖြစ်၍၊ သတော-အမြဲပင် အမှတ်ရလျက်-လို့ ဆိုတာပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့ ပဋ္ဌသိခနတ်သားကတော့ ယခုပြောခဲ့တဲ့ ရှုပုံ အမှတ်ရပုံ သိပုံတွေကို ကျကျနနတော့ သိပုံမရသေးပါဘူး၊ ဘုရား အလောင်းဟာ မပြတ်ရှုဆင်ခြင်ပြီး အမတခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာကြံနေတယ်ဆိုတာလောက်သာ သိမှာပါဘဲ။

အဲဒီမှာ အမတ-ပုဒ်ကို အမြိုက်လို့ မြန်မာပြန်ကြတာက တော့ ပဉ္စမ-က မွန်ဘာသာအသံနဲ့ အမရိုတ်လို့ ပြန်ခဲ့ဟန်တူ ပါတယ်။ အမတ-ပုဒ်ဟာ သက္ကတဘာသာ အမ်ရိတ-မှ ဖြစ်လာ တယ်၊ မွန်ဘာသာအသံနဲ့ဆိုတော့ ရိ-ကို ရိုတ်လို့ အသံထွက် တယ်၊ ဒါကြောင့် သက္ကတပုဒ် အမြိတ-ကို မွန်အသံဖြင့် အမြိုတ် (အမရိုတ်)လို့ အသံထွက်တယ်၊ ဗမာအသံကျတော့ အမြိုက်-လို့ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီ အမြိုက်ဆိုတာ သေခြင်းကင်း တဲ့တရားလို့ အနက်ရတယ်၊ အဲဒါဟာ နိဗ္ဗာန်ဘဲ၊ ဒါကြောင့် အမတံ-သေခြင်းကင်းသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို-လို့ မြန်မာပြန်ရ ပါတယ်။

အတိုချုပ် ဆိုလိုတာကတော့ ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို သဲသဲမဲမဲ အမြဲမပြတ် ရှုမှတ်ပြီး ရှာနေသလိုပင် ပဋ္ဌသိခနတ်သားက သူလဲ သူရိယဝစ္စသာကို မဲမဲသဲသဲ အမြဲ

မပြတ် ရှာကြံနေပါတယ်လို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။ အဲဒီဂါထာဖြင့် ဘုရားဂုဏ်နှင့် စပ်ဆိုင်တယ်လို့ ဆိုတာပါဘဲ။ ယခု ထုတ်ဖော် ဟောပြခဲ့တာ ဂါထာ ၃-ပုဒ်ရှိသွားပါပြီ၊ ရှေ့ကလဲ ဂါထာ (၈) ပုဒ်မဟောပဲ ချန်ထားခဲ့တယ်၊ နောက်လဲ (၃) ပုဒ်ရှိပါ သေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ထုတ်ပြခဲ့တဲ့ ဂါထာ ၃-ပုဒ်ဖြင့်ပင် သင့် တော်လောက်ပါပြီ။

(ဤမှနောက် ၃-ဂါထာကိုလည်း စာမူချောပြုစုသောအခါ ဖြည့်စွက်ထည့်လိုက်သည်။)

၁၂။ ယထာပိ မုနိ နန္ဒေယျ၊
ပတွာ သမ္ဗောဓိမုတ္တမံ။
ဧဝံ နန္ဒေယျံ ကလျာဏိ၊
မိဿီဘာဝံ ဂတော တယာ။

ကလျာဏီ-ကိုယ်အင်္ဂါဟူသမျှ အချိုးကျ၍ လှပတင့်တယ် သေသော သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ မုနိ-မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်၊ ပတွာ သမ္ဗောဓိမုတ္တမံ-ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်လှသော အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီး၍၊ နန္ဒေယျ ယထာ-အလိုတော်ပြည့်ဝ အားရဝမ်းမြောက်တော်မူသလို၊ ဧဝံ- ဤအတူပင်၊ အဟမ္ပိ-ငါသည်လည်း၊ တယာ-သင်သူရိယဝစ္ဆ- သာနှင့်၊ မိဿီဘာဝံ-ရောယှက်ပေါင်းသင်းရခြင်းသို့၊ ဂတော-

ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ နန္ဒေယျံ-အလိုပြည့်ဝ အားရဝမ်းမြောက်လိုပါသတည်း။

၁၃။ သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇာ၊
တာဝတိံသာန မိဿရော။
တာဟံ ဘဒ္ဒေ ဝရေယျာဟေ၊
ဧဝံ ကာမော ဒဠှော မမ။

အဓဟ ဘဒ္ဒေ-ဟော့ရှင်မ သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ တာဝတိံသာန မိဿရော-တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားနတ်မင်းသည်၊ မေ-ငါအား၊ စေ ဝရံ ဒဇ္ဇာ-အကယ်၍ ဆုပေးငြားအံ့၊ အဟံ-ငါသည်၊ တံ-အသင်သူရိယဝစ္ဆသာကို၊ ဝရေယျံ လက်ခံတောင်းယူလိုပါသည်၊ မမ-ငါ၏၊ ကာမော-လိုချင်ချစ်ခင်ခြင်းသည်၊ ဧဝံ ဒဠှော-ဤသို့ ဆုကိုတောင်းယူလိုသည်အထိ မြဲမြံထက်သန်လှပါတော့သည်။

၁၄။ သာလံဝ န စိရံ ဖုလ္လံ၊
ပိတရံ တေ သုမေဓသေ။
ဝန္ဒမာနော နမဿာမိ၊
ယဿာသေ'တာဒိသီ ပဇာ။

သုမေဓသေ-အသိဉာဏ်ကောင်းစွ သူရိယဝစ္ဆသာရေ၊ န စိရံ ဖုလ္လံ သာလံ ဝ-မကြာမီက ပွင့်နေသော အင်ကြင်းပင်ကြီးကို

အလေးပြုသလိုပင်၊ ပိဋကရုံ တေ-သင်၏ဖခင် တိမ္ဗရုမည်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီးကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဝန္ဒမာနော-အလိုဆန္ဒပြည့် ဝပါစေဆိုတဲ့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလျက်၊ နမဿာမိ-လက်အုပ် မိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ပါသည်၊ ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့် ဤလိုရှိခိုးရသနည်းဆိုလျှင်၊ ယဿ-ယင်းနတ်မင်းကြီး၏၊ ပဇာ-သမီးတော်သင်သည်၊ တောဒိသိ အသိ-ဤသို့ ချစ်ခင်လောက် အောင် လုပတင့်တယ်ပါပေသည်၊ ဝါ-တင့်တယ်လှပသော သမီးတော်ဖြစ်ထွန်းလျက်ရှိသောကြောင့်ပါတည်း။

ယခု ထုတ်ဆောင်ပြခဲ့တဲ့ နတ်သီချင်းဂါထာတွေဟာ အချိုး ကျ အသံနေအသံထားနဲ့ ရွတ်ဆိုမယ်ဆိုယင်၊ အနက်ကိုလဲ ထိထိရောက်ရောက် ဆွဲပြီးပြန်ဆိုမယ်ဆိုယင် အင်မတန်နှစ်သက် သာယာဘွယ်ကောင်းမည့် ဂါထာတွေပါဘဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့က တော့ နှစ်သက်သာယာတဲ့ ရာဂစသော ကိလေသာတွေကို ပယ် နိုင်အောင် ဝိပဿနာတရားကို ဟောနေရတာကလဲတကြောင်း၊ ရဟန်းများမှာ သီချင်းသံမျိုးကို မရွတ်မဆိုကောင်းတာကလဲ တကြောင်း၊ အဲဒီအကြောင်းများကြောင့် ရိုးရိုးတရားသံအနေနဲ့ ရွတ်လိုက်တော့ အခြားတရားဂါထာများလိုပဲ ဖြစ်နေမှာပေါ့။

ပဉ္စသိခနတ်သားက အဲဒီသီချင်းဂါထာတွေကိုလဲ သီဆိုပြီး စောင်းသံဖြင့်လဲ မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်နေတယ်။ အဲဒီသီချင်း ဂါထာ ၁၄-ပုဒ်ပြီးဆုံးသွားတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ပဉ္စသိခ နတ်သားကို ဒီလို ချီးကျူးပြီးမေးတော်မူပါသတဲ့။

ပဉ္စသိခကို ချီးကျူးသောအားဖြင့် ဖူးမြော်ခွင့်ပြုတော်မူပုံ

ပဉ္စသိခ-ပဉ္စသိခနတ်သား၊ တေ-သင်၏၊ တန္တိသရော-စောင်းသံသည်၊ ဂီတသရေန-သီဆိုသည့် သီချင်းသံနှင့်၊ သံသန္ဒတိ-ကိုက်ညီလျက် နှီးနှောမိပေ၏၊ ဂီတသရော စ တန္တိသရေန-သီချင်းသံကလဲ စောင်းသံနှင့် ကိုက်ညီလျက် နှီးနှောမိပေ၏။ ပဉ္စသိခ-ပဉ္စသိခနတ်သား၊ တေ-သင်သည်၊ ဣမာ ဂါထာ-ဘုရား တရား သံဃာ ရဟန္တာနှင့်လဲ စပ်ဆိုင်, ကာမဂုဏ်နှင့်လဲ စပ်ဆိုင်သော ဤသီချင်းဂါထာတို့ကို၊ ကဒါ သံယုဇ္ဇာ-ဘယ်အခါက သီကုံးခဲ့ပါသနည်း-လို့ မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူတယ်။ အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုချီးကျူးပြီးမေးတာဟာ ဘာ့ကြောင့်လဲဆိုတော့-ဒီလိုချီးကျူးမမေးလို့ရှိယင် မြတ်စွာဘုရားက ဆည်းကပ်ခွင့် မပြုဘူးထင်ပြီး သိကြားမင်းနှင့်တကွ နတ်တွေ အကုန်ပြန်သွားကြလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို ပြန်သွားယင် တရားထူးရဘို့အခွင့်အရေးဆုံးရှုံးသွားမယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအခွင့်အရေးမဆုံးရှုံးရအောင် ဒီလို ချီးကျူးပြီး မေးတော်မူတာဖြစ်ကြောင်း အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ ပဉ္စသိခနတ်သားက မြတ်စွာဘုရားအား ဒီလို လျှောက်ထားပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးခါစ အဇပါလညောင်ပင်အောက်မှာ သီတင်းသုံးနေစဉ်အခါတုန်းက သီကုံးခဲ့တဲ့ သီချင်းများ ဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒီလို သီကုံးရခြင်းအကြောင်းကတော့ တိမ္ဗရုမည်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီး၏ သမီးတော်

သူရိယဝစ္ဆသာကို တပည့်တော်က ချစ်ကြိုက်နေပါတယ်၊ သူရိယ ဝစ္ဆသာကတော့ မာတလိနတ်၏ သားကို ချစ်ကြိုက်နေပါတယ်၊ အဲဒီနတ်သမီးကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ မြူဆွယ်လို့ မရသောကြောင့် ဘုရား တရား သံဃာ ရဟန္တာဂုဏ်များနဲ့လဲစပ်ဆိုင်၊ ကာမဂုဏ် နဲ့လဲစပ်ဆိုင်တဲ့ ဒီသီချင်းတွေကို သီကုံးပြီးတော့ တိမ္ဗရုနတ်မင်း ကြီး၏ အိမ်တော်ကိုသွားပြီး စောင်းလဲတီး ဒီ သီချင်းတွေကိုလဲ သီဆိုခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီအခါ သူရိယဝစ္ဆသာ နတ်သမီးက ကျမ တော့ မြတ်စွာဘုရားကို မဖူးမြင်ဘူးပါ၊ သို့ပေမဲ့ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်က သုဓမ္မာနတ်သဘင်သွားပြီး ကပြစဉ်က အဲဒီ မြတ်စွာ ဘုရားအကြောင်းကို ကြားသိခဲ့ရဘူးပါတယ်၊ ယခု သင်က အဲဒီ ဘုရားအကြောင်းကို သီဆိုပြောကြားတဲ့အတွက် ဒီကနေ့ဘရက် တော့ သင်နှင့်ကျမ အတူပေါင်းသင်းနေဘို့ ခွင့်ပြုပါတယ် လို့ ဆိုပါတယ်၊ အဲဒီ တကြိမ်မျှသာ အဲဒီ နတ်သမီးနှင့် အတူနေခဲ့ ရပါတယ်၊ အဲဒီက နောက်တော့ တခါမျှ အတူမနေရတော့ပါ ဘူး-လို့ ပဉ္စသိခ နတ်သားက သူ့အတွင်းရေးတွေပါ ထုတ်ဖော် ပြီး လျှောက်ပါတယ်။ (အဲဒီလို လျှောက်ပုံဟာ ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်ရှိသည်၊ စကားမကျယ်စေရန် ပါဠိမပါပဲ တချို့ကိုလဲ ချုံးပြီး ဤ၌ ဖော်ပြထားသည်။)

သိကြားမင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ နတ်ပရိသတ်များနှင့် တကွ သိကြားမင်းဟာ ဘုရားထံသို့ လာကြောင်း လျှောက်ပြီး ခွင့်တောင်းဘို့ စေလွှတ်လိုက်တာပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ပဉ္စသိခ နတ် သားက တူရိယာသမားလဲ ဖြစ်နေတယ်၊ သူ့မှာ သူရိယ ဝစ္ဆ

သာကို ချစ်ကြိုက်တဲ့ရာဂနဲ့ အလိုမပြည့်တဲ့အတွက် စိတ်ပျက်တဲ့ဒေါသတွေကလဲ ဖြစ်ပွားနေတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုရားထံမှာ သီချင်းလဲဆို၊ စောင်းလဲ တီးသည့်အပြင် သူ့အတွင်းရေးတွေကိုလဲ ထုတ်ဖော်ပြီး လျှောက်နေတာဘဲ။ အဲဒါဟာ–

လုဒ္ဓေါ အတ္ထံ န ဇာနာတိ၊
လုဒ္ဓေါ ဓမ္မံ န ပဿတိ။
အန္ဓတမံ တဒါ ဟောတိ၊
ယံ လောဘော သဟတေ နရံ။

လုဒ္ဓေါ-လောဘ အနှိပ်စက်ခံရသောသူသည်၊ အတ္ထံ-အကျိုးကို၊ န ဇာနာတိ-မသိပေ။ လုဒ္ဓေါ-လောဘ အနှိပ်စက်ခံရသောသူသည်၊ ဓမ္မံ-အကြောင်းမှန်ကို၊ န ဇာနာတိ-မသိပေ။ ယံ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ နရံ-လူကို၊ လောဘော-လိုချင်မက်မောတဲ့ လောဘက၊ သဟတေ-နှိပ်စက်၏၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ အန္ဓတမံ-အမိုက်မှောင်သဖွယ်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏-လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း မပြောသင့်တာ ပြောသင့်တာကို မသိတဲ့အတွက် စိတ်ကူးထဲပေါ်ရာကို ပြုမိ ပြောမိတာပါဘဲ။

တခါက အလွန်ထင်ရှားတဲ့ ဆရာတော်ကြီး တပါး၏ ထင်ရှားတဲ့ ဓမ္မကထိကတပါးက မာတုဂါမတယောက်နဲ့ ဆက်စပ်ပြီး လူထွက်သွားပါသတဲ့။ အဲဒီတော့ သီတင်းသုံးဘော်တွေကရော သက်ဆိုင်ရာ ဒကာ ဒကာမတွေကရော အဲဒီ ဓမ္မကထိက

ကို ကဲ့ရဲ့ အပြစ်တင်ကြတယ်၊ အဲဒီ မာတုဂါမကိုလဲ ကဲ့ရဲ့ကြ အပြစ်တင်ကြတယ်။ အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီး သူတို့၏ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ဒီလို ဩဝါဒ ပေးပါသတဲ့၊ လူထွက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လဲ အပြစ်မတင်ကြနဲ့၊ ဟို ဒကာမလဲ အပြစ်မတင်ကြနဲ့၊ သူတို့မှာ လောဘ-က ခိုင်းလို့ လောဘအလိုလိုက်ပြီး လူထွက်ချင်အောင် ဆွယ်သူက ဆွယ်၊ ထွက်သူကလဲ ထွက်ကြရတာဘဲ၊ အဲဒီတော့ အပြစ်တင်ချင်ယင် သူတို့သန္တာန်မှာရှိနေတဲ့ လောဘကိုသာ အပြစ်တင်ကြလို့ ဩဝါဒ ပေးပါသတဲ့။ အဲဒါဟာ သဘာဝကျတဲ့ ဩဝါဒပါဘဲ။ ယခု ပြောနေတဲ့ ပဥ္စသိခ နတ်ဟာလဲ သူ့ခမျာ လောဘနဲ့ ဒေါသက နှိပ်စက်နေလို့ အဲဒီ လောဘ ဒေါသအလိုလိုက်ပြီး သီဆိုတီးမှုတ် လျှောက်သားရရှာတာဘဲ။

အဲဒီလို လျှောက်နေတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြုတော်မူပြီ ဆိုတာ သိရတဲ့အတွက် သိကြားမင်းက—

> အဘိဝါဒေဟိ မေ တွံ တာတ ပဥ္စသိခ "သက္ကော ဘန္တေ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမစ္စော သပရိဇနော ဘဂဝ- တော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ"တိ။

တာတ ပဥ္စသိခ-ချစ်သား ပဥ္စသိခ၊ တွံ-သင်သည်၊ မေ-ငါ၏ ကိုယ်စား၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဘိဝါဒေဟိ-ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ပါလော့၊ ဘန္တေ – မြတ်စွာဘုရား၊ သက္ကော

ဒေဝါနမိန္ဒော-နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည်၊ သာမစ္စော သပရိဇနော-အမတ်အခြွေအရံ ပရိသတ်များနှင့်တကွ၊ ဘဂဝတော ပါဒေ-မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္ဒတိတိ-ရှိခိုးနေပါသည်ဟု လျှောက်ထား၍ ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ပါလော့-လို့ ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီတော့မှ ပဉ္စသိခနတ်သားက သိကြားမင်း၏ ကိုယ်စားအနေဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဒီလို လျှောက်ထားပြီး ကန်တော့ပါတယ်။

သိကြားမင်း၏ကိုယ်စား ရှိခိုးကန်တော့ပုံ

သက္ကော ဘန္တေ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမစ္စော သပရိဇနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတိ။

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော-နတ်တို့၏အရှင်သိကြားမင်းသည်၊ သာမစ္စော သပရိဇနော-အခြွေအရံပရိသတ်များနှင့်တကွ၊ ဘဂဝတော ပါဒေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္ဒတိ-ရှိခိုးကန်တော့နေပါသည် အရှင်ဘုရား လို့ လျှောက်ထားပြီး ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဆုပေးတော်မူပါတယ်။

ဘုရားရှင်က ဆုပေးတော်မူပုံ

ဧဝံ သုခီ ဟောတု ပဉ္စသိခ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သာမစ္စော သပရိဇနော၊ သုခကာမာ ဟိ ဒေဝါ

မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ။

ပဉှသိခ-ပဉှသိခနတ်သား၊ သာမစ္စော သပရိဇနော-အခြွေအရံ နတ်ပရိသတ်များနှင့် တကွသော၊ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော-နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည်၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဆုပေးစေလိုသည့်အတိုင်း၊ သုခီ-ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ဝါ-ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ဟိ-ဤသို့ ဆုပေးရခြင်း၏ အကြောင်းကား၊ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ-နတ်တို့ လူတို့ အသုရာနတ်တို့ နဂါးတို့ ဂန္ဓဗ္ဗခေါ် ကချေသည်နတ်တို့သည်၎င်း၊ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ-အခြားသေပါး များစွာသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ သုခကာမာ-ချမ်းသာကို အလိုရှိကြကုန်၏၊ ဝါ-ချမ်းသာကို အလိုရှိကြသော ကြောင့်ပေတည်း တဲ့။

ရှိခိုးကန်တော့ပုံနှင့် ဆုပေးပုံဝိစစ်ချက်

အဲဒါဟာ ရှိခိုးကန်တော့တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်က ဆုပေးတော်မူပုံပါဘဲ။ သိကြားမင်း၏ ရှိခိုးကန်တော့တဲ့ စကားထဲမှာ ဆုတောင်းမပါဘူး မဟုတ်လား၊ အဲဒီလို ဆုတောင်းစကား မပါပေမဲ့ (အဘိဝါဒေတိ၊ အဘိဝန္ဒတိ၊ ဝန္ဒတိ)ဆိုတဲ့ စကားဖြင့်ပင် ချမ်းသာပါစေလို့ ဆုပေးစေလိုတယ်လို့ ပါဠိ ဝေါဟာရ အရအားဖြင့် သိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာ

ဘုရား၏ ဆုပေးစကားရပ်ထဲမှ ဝေ-ဆိုတဲ့ပုဒ်ကို ဤသို့ ဆုပေးစေလိုသည့်အတိုင်းလို့ လိုရင်းကို ဖော်ပြီး အနက်ပြန်လိုက်ပါတယ်၊ ဘယ်လို ဆုပေးစေလိုသလဲ ဆိုတော့ ချမ်းသာပါစေလို့ ဆုပေးစေလိုတာပါဘဲ။

အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ကြတဲ့အခါများမှာလဲ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံပါစေ၊ ချမ်းသာပါစေ-လိုသာ ဆုပေးတော်မူပါတယ်။ ယခုကာလမှာ ရှိခိုးကန်တော့ရုံနဲ့ ဆုတွေ အများကြီး အရှည်ကြီးပေးတာကို စဉ်းစားဆင်ခြင်စရာပါဘဲ။ နောက်ပြီးတော့ ရှိခိုးကန်တော့တဲ့သူက သူ့အလိုရှိရာဆုတွေ များစွာတောင်းတာရယ်၊ ဆုပေးသူကလဲ ဆုတောင်းတဲ့အတိုင်း မဟုတ်ပဲ များပြားကျယ်ပြန့်စွာ ဆုတွေကို ပေးတာရယ်၊ အဲဒါတွေကိုလဲ ဝဉ်းစားစရာပါဘဲ။ ဘုန်းကြီးကတော့ အဲဒီလို ဆုတောင်းနဲ့ ဆုပေး တခြားစီ မဖြစ်ရအောင် ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ဆုပေးမည့်သူရှိယင် ကန်တော့ပါ၏-ဆိုတဲ့ စကားတွင်ရပ်ပို ညွှန်ကြားပါတယ်။ အဲဒီ ညွှန်ကြားချက်ကို ကဲ့ရဲ့လိုတဲ့ ဆရာတော်ကြီး တပါးကတော့ ဆုမတောင်း ကောင်းသာရယ်လို့ မရှိဘူး၊ တောင်းသာ တောင်းကြလို့ ပြောဆိုပါသတဲ့။ ဘုန်းကြီးကလဲ ဆုမတောင်းကောင်းဘူးလို့ မပြောပါဘူး၊ ဆုပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်က ရှိနေတဲ့အခါမှာ ဆုတောင်းကတမျိုး၊ ဆုပေးတာက တမျိုး ကွဲပြားမနေရအောင်လို့ ညွှန်ကြားတာပါဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ ဆုပေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဆုပေးတဲ့အခါမှာ ပဏာမကုသိုလ်နှင့်ဇပ်ပြီး ရသင့်ရထိုက်တဲ့ အကျိုးတွေကို လိုလေသေး

မရှိ ဖော်ပြပြီး ဆုပေးမှာချည်းပါဘဲ၊ အဲဒီလို ဆုပေးတဲ့အခါ ပေးတဲ့ဆုများနှင့် ပြည့်စုံရပါလို၏-လို့ နိဂုံးချုပ် ဆုတောင်း လိုက်ယင် ဘာမျှလိုနေစရာလဲမရှိပါဘူး။ ယခုထုတ်ပြခဲ့တဲ့ သိကြား မင်း စသည်တို့က ရှိခိုးကန်တော့ရာမှာ ဆုတောင်းမပါပေမဲ့ မြတ်စွာဘုရား ပေးတဲ့ဆုဖြင့် ပြည့်စုံဘာလိုပင် ပြည့်စုံတယ် ဆိုဘာ ထင်ရှားပါတယ်။ ရှိခိုးခြင်းဖြင့် ရနိုင်တဲ့အကျိုးတွေကို (အဘိဝါဒနသီလိဿ၊ နိစ္စံ ဝုဍ္ဎါ ပစာယိနော။ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဝဍ္ဎန္တိ၊ အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလံ။) ဆိုတဲ့ ဂါထာဖြင့် ပြထားတာဘဲ၊ အဲဒီ အကျိုးတွေကို ဆုမတောင်းလဲ ရနိုင်တာ ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးက ရှိခိုးကန်တော့တဲ့ စကားထဲမှာ (အသက်ရှည်စွာ အနာမဲ့ရေး ရန်ဘေးကင်းကြောင်း ကောင်းမှု မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေခြင်း အကျိုးငှါ-လို့) ထည့်သွင်းဆိုဘို့လဲ ညွှန်ကြားထားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဆုပေးတဲ့အခါလဲ—

ရတနာမြတ် ၃-ပါး ဆရာသမားတို့ကို ရိုသေ မြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ရသော ပဏာမကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ဘေးရန်အန္တရာယ် ဟူသမျှ တို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကြသည် ဖြစ်၍ အသက်ရှည်ခြင်း အနာကင်းခြင်း ကျန်းမာခြင်း ချမ်း သာများခြင်း အစရှိသော အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ် သော လောကီ လောကုတ္တရာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာ အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံကြပါစေ-လို့၊

တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနဲ့ လိုရင်းဟူသမျှ ပြည့်စုံအောင် ဖော်ပြပြီး ဆုပေးပါတယ်။ အဲဒီလို ဆုပေးရာမှာလဲ စေ-တလုံးပိုင် သဘော နဲ့ ပြည့်စုံကြသည် ဖြစ်စေ-လို့တော့ မဆိုပါဘူး၊ ဆုတောင်းပေး သည့်အနေဖြင့် ပြည့်စုံကြပါစေ-လို့သာ ဆိုပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ယင် မြတ်စွာဘုရားက "ချမ်းသာပါစေ"လို့ ဆုပေးဝေလိုတဲ့သဘောဟာ ပါဝင်နေပါ တယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက "အခြေအရံ ပရိသတ်များနှင့် တကွ သိကြားမင်းချမ်းသာပါစေ"လို့ ဆုပေးတော်မူလိုက်ပါ တယ်။ အဲဒါဟာ မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏ ပေးရိုးပေးစဉ် ဆုပေး စကားပါဘဲ။ ဒါကြောင့် ပါဠိတော်မှာ ဒီလိုလဲ ဆက်ပြီး ပြဆို ထားပါတယ်။

ဧဝံ ပန တထာဂတာ ဧဝရူပေ မဟေသက္ခေ ယက္ခေ အဘိဝဒန္တိ။

စ ပန-ဆက်လက်၍ မှတ်ဖွယ်အထူးကိုပြရလျှင်၊ တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဧဝရူပေ-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ မဟေ-သက္ခေ အခြေအရံများ၍ တန်ခိုးကြီးမားကုန်သော၊ ယက္ခေ-နတ်တို့ကို၊ ဧဝံ-ဤဆိုခဲ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဘိဝဒန္တိ-ချမ်းသာပါစေဟူသော ဆုပေးမင်္ဂလာစကားကို မိန့်ကြားတော်မူကြမြဲဖြစ်ပေသည် တဲ့။

သိကြားမင်း ဘုရားထံ ကပ်ရောက်ပုံ

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားရှင်က မင်္ဂလာဆုပေးစကား မိန့်ကြားတော်မူလိုက်တဲ့အခါ သိကြားမင်းက မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးနေတော်မူရာ ဣန္ဒသာလဂေါတဲ့ နံ့ပဲပင်လိုဏ်ဂူထဲဝင်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာရှိခိုးပြီး သင့်လျော်တဲ့နေရာ၌ ရပ်တည်နေပါတယ်၊ အခြွေအရံပရိသတ်ဖြစ်တဲ့ တာဝတိံသာနတ်တွေရော ပဉ္စသိခနတ်သားရော အဲဒီလိုဏ်ဂူထဲဝင်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာရှိခိုးပြီး သင့်လျော်တဲ့နေရာ၌ ရပ်တည်နေကြပါတယ်။

အဲဒီ ဣန္ဒသာလလိုဏ်ဂူဟာ မူလက မညီမညွတ်ရှိနေပေမယ့်လို့ နတ်ပရိသတ်တော့ ဝင်ရောက်သွားတဲ့အခါ နတ်တို့၏ တန်ခိုးဖြင့် ညီညီညာညာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း ဖြစ်သွားတယ်၊ တောင်ခေါင်းလိုဏ်ဂူဆိုတော့ မူလက ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းပေမဲ့ နတ်တွေ ထောင်သောင်းများစွာ ချောင်ချောင်ချိချိ နေလောက်အောင် ကျယ်ပြန့်သွားပါသတဲ့၊ မူလကမှောင်နေပေမယ့်လို့ နတ်တွေဝင်သွားတဲ့အခါ နေ့အခါများလိုပင် လင်းသွားပါသတဲ့။ အဲဒါဟာ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝေန-လို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း နတ်တို့၏ တန်ခိုးကြောင့်ပါတဲ့။

ဘုရားရှင်၏ နှုတ်ဆက်မိန့်ခွန်းတော်

အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားက စပြီး သိကြားမင်းအား နှုတ်ဆက်စကား မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်၊ သိကြားမင်း၊ သင့်မှာ

ကိစ္စတွေ အလွန်များပြားနေပါလျက် ယခုလို လာရောက်နိုင်တာဟာ အံ့ဘွယ်ဘဲ မဖြစ်စဘူး အထူးဖြစ်တာဘဲလို့ မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။

သိကြားမင်းက လျှောက်ပုံ

အဲဒီတော့ သိကြားမင်းက ဒီလို ပြန်ပြီးလျှောက်ပါတယ်၊ တပည့်တော်ဟာ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် လာချင်တာ ကြာပါပြီ၊ သို့ပေမဲ့ နတ်တို့၏ ကိစ္စတွေမှာ ကြောင့်ကြစိုက်နေရတဲ့အတွက် မလာနိုင်ပဲ ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်ဘုရားတဲ့။ နတ်တို့၏ ကိစ္စတွေက ဘယ်လိုဟာတွေလဲဆိုတော့ သူဆိုင်တယ် ငါဆိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အငြင်းအခုံတွေကို ဆုံးဖြတ်ပေးနေရတဲ့ ကိစ္စတွေပါဘဲ၊ နတ်ပြည်မှာ သူ့ကံနဲ့သူ ဘုံဗိမာန် အခြွေအရံတွေ သီးသန့်ဖြစ်နေကြတာကတော့ အရှုပ်အထွေးမရှိပါဘူး၊ နတ်တွေမှာ သားတို့ သမီးတို့ဆိုတာက ရင်ခွင်ထဲမှာ ဖြစ်တယ်၊ အလုပ်အကျွေးဇနီးသည်ဆိုတာကလဲ အိပ်ရာထဲမှာ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီဇနီးသည်၏ အလုပ်အကျွေး အခြွေအရံဆိုတာတွေကလဲ အိပ်ရာပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒါတွေအတွက်တော့ အရှုပ်အထွေး မရှိပါဘူး။

ပိုင်နက်နယ်ဝပ်မှာ ဖြစ်ကြတဲ့ နတ်သမီးများကို သူပိုင်တယ် ငါပိုင်တယ်လို့ မဆုံးဖြတ်နိုင်ကြတဲ့အတွက် သိကြားမင်း၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ခံယူကြရတယ်၊ အဲဒီလိုဟာတွေကို နီးရာဗိမာန်၏

ပိုင်ရှင်နဲ့ ဆိုင်တယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပေးရတယ်၊ ဘယ်ဘက်နဲ့မျှ မနီးပဲ အလယ်ဘည့်ဘည့်မှာ ဖြစ်နေယင်တော့ မျက်နှာပြုနေရာဘက်က နတ်အား ပိုင်ရှင်အဖြစ် ဆုံးဖြတ်ပေးရတယ်၊ ဘယ်ဘက်ကိုမျှ မျက်နှာမမူပဲ အခြားကို မျက်နှာမူနေတဲ့ နတ်သမီးကိုတော့ အငြင်းအခုံ ပြတ်စဲရအောင် သိကြားမင်းက သိမ်းယူရပါသတဲ့။ ဘုရားလက်ထက်တော်ကာလတုန်းက ကုသိုလ်ရှိတဲ့သူတွေ သေသွားတဲ့အခါ နတ်ပြည်ရောက်ဘာကဘဲ များတယ်၊ အချို့က အတော်အသင့်ကုသိုလ်ဖြင့် နတ်ဖြစ်သွားတဲ့အခါ ဗိမာန်မရှိ အခြေအရံမရှိတာတွေလဲ ရှိမှာဘဲ၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် အဆုံးအဖြတ်ပေးနေရတဲ့ ကိစ္စတွေက နည်းမရပါဘူး၊ နောက်ပြီးတော့ နတ်တွေမှာ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲတွေ ဆိုတာကလဲ နဲလှမယ်မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီလိုကိစ္စတွေ များနေတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားထံ ဖူးမြော်ရန် မလာနိုင်ပဲ ရှိနေကြောင်း လျှောက်တာပါဘဲ။

တခါ်ကတော့ မြတ်စွာဘုရားက သာဝတ္ထိပြည် (မြို့) ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်အတွင်း သလဋ္ဌာဂါရက ခေါ်တဲ့ ထင်းရှူး ဂန္ဓကုဋိ၌ သီတင်းသုံးနေစဉ်မှာ တပည့်တော်က ဖူးမြော်ဘို့ လာခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက မြတ်စွာဘုရားဟာ သမာဓိတပါးဖြင့် ဝင်စားနေတော်မူပါတယ်၊ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သူ ဘူဇတိဆိုတဲ့ နတ်သမီးက မြတ်စွာဘုရားကို လက်အုပ်ချီရှိခိုးလျက် ရှိနေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘူဇတိရေ ငါ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့လိုက်စမ်းပါကွယ်လို့

ပြောလိုက်ပါတယ်၊ အဲဒီတော့ ဘုဇတိက အရှင်သိကြားမင်း "မြတ်စွာဘုရားဟာ ယခုသမာပတ်ဖြင့် ကိန်းနေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်၊ ဖူးမြော်ရန် အချိန်အခါ မဟုတ်ပါဘူး''လို့ ပြန်ကြားလိုက်ပါတယ်။ ဒါဖြင့် သမာပတ်မှ ထတော်မူတဲ့အခါ ငါ့စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ရစ်ပါ-လို့ မှာထားခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီနတ်သမီးက မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ပါရဲ့လား၊ အဲဒီ နတ်သမီးလျှောက်တဲ့စကားကို မှတ်မိပါရဲ့လားလို့ မေးလျှောက်တယ်။ အဲဒီ နတ်သမီးက ရှိခိုးကြောင်း၊ အဲဒီနတ်သမီးက လျှောက်တဲ့စကားကိုလဲ မှတ်မိကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူပြီးတော့ အဲဒီအခါတုန်းက သင်သိကြားမင်း၏ ရထားဘီးအကွပ်သံကို ကြားပြီး သမာပတ်မှ ထခဲ့ကြောင်းကိုလဲ မိန့်တော်မူပါတယ်။ အဲဒီမှာ အသံကြားပြီး သမာပတ်မှထတယ်ဆိုတာကတော့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားတဲ့အတိုင်း သမာပတ်မှ ထချိန်နဲ့ အသံကြားတဲ့အချိန် တိုက်ဆိုင်နေလို့ မိန့်ကြားတာပါဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ သမာဓိဟာ မိုးကြိုးသံကြောင့်လဲ ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိကြောင်း အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက မြတ်စွာဘုရားက ဖူးခွင့်မပြုပဲ သမာပတ်ဝင်စားတာဟာ ဘာကြောင့်ပါလဲဆိုလျှင် သိကြားမင်းမှာ ပညိန္ဒြေဆိုတဲ့ ဉာဏ်မရင့်ကျက်သေးလို့ ဖြစ်ကြောင်း အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီကနောက် ကာလအတော်အတန်ကြာတဲ့အခါ သိကြားမင်းမှာ စုတေရတော့မည့်အကြောင်းကို ထင်ရှားစေသည့် ပုဗ္ဗနိမိတ်ငါးပါးကို တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့

သိကြားဘဝမှ စုတေရတော့မည့်အရေးကို မြော်တွေးပြီး ထိတ်လန့်တဲ့သံဝေဂဉာဏ်တွေဖြစ်ပြီး ဉာဏ်ရင့်ကျက်လာတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအခါကျမှ မြတ်စွာဘုရားက ဖူးမြော်ခွင့်ပြုတော်မူပါတယ် တဲ့။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဖူးမြော်ခွင့်ရလို့ ဖူးမြော်လျက် အချို့ အကြောင်းအရာများကို လျှောက်ပြီးတဲ့အခါ သူကြားဘူးတာနဲ့ ကိုယ်တွေ့ကိုက်ညီနေပုံကိုလဲ ဒီလို လျှောက်ပြန်ပါတယ်။ လျှောက်ပုံကတော့–တပည့်တော်ထက် ရှေးကျတဲ့ တာဝတိံသာနတ်များထံမှ "မြတ်စွာဘုရားများ ပွင့်တော်မူတဲ့အခါ နတ်အပေါင်းတွေ တိုးပွါးပြည့်ဖြိုးလာကြတယ်၊ အသုရကာယဆိုတဲ့ အသုရကာယ်တိုသားတွေ အပါယ်ဘိုသားတွေ ဆုတ်ယုတ်နည်းပါးသွားတယ်"ဆိုတာကို ကြားဘူးပါတယ်၊ ယခုတော့ အဲဒါကို မျက်မှောက်တွေ့နေရပါတယ်လို့ လျှောက်ကြားပြီး ဂေါပကနတ်သားအကြောင်းကိုလဲ လျှောက်တယ်။ အဲဒီဂေါပကဝတ္ထုကိုတော့ နောင်တော့ကြာမှ ပြောရမယ်၊ ယခု ဘုရားပွင့်လာတဲ့အခါ နတ်တွေတိုးပွါးပြီး နတ်ပြည် စည်ကားပုံကို ဗဟုသုတအဖြစ် မှတ်သားရအောင် နဲနဲပြောရဦးမယ်။

ဘုရားပွင့်တော်မူတဲ့အခါ နတ်ပြည်တိုးတက်ကြောင်း

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာပြီးနောက် ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူသည်မှနောက်ကာလ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ တချို့

က သရဏဂုဏ်တည်တယ်၊ တချို့က သရဏဂုဏ်နဲ့ ငါးပါးသီလ တည်တယ်၊ တချို့က ဒါနကုသိုလ်တွေလဲ ပြုကြတယ်၊ တချို့က သောတာပန်စသည် ဖြစ်ကြတယ်၊အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ သောတာပန် သကဒါဂါမိဖြစ်တဲ့သူတွေက နတ်ပြည်ရောက်ဖို့ဟာ သေချာနေတာပါဘဲ၊ ဒါနကုသိုလ်ကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်တဲ့ သူတွေလဲ အလွန်များပါတယ်၊ ငါးပါးသီလလုံခြုံတဲ့သူတွေကလဲ နတ်ပြည်ရောက်ဖို့ရာ သေချာနေတာပါဘဲ။ အောက်ထစ်ဆုံး သရဏဂုဏ်လောက် တည်ပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ဖြစ်တဲ့သူတွေလဲ နတ်ပြည်ရောက်တာက များမှာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် ဗြဟ္မာကြီး တဦးက မြတ်စွာဘုရားထံမှာ သူ့သင်မြင်ချက်ကို တင်ပြပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကလဲ အဲဒီတင်ပြချက်ကို မပယ်ပါဘူး။ တင်ပြပုံ ကတော့—

> ယေ ကေစိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ၊
> န တေ ဂမိဿန္တိ အပါယဘူမိံ။
> ပဟာယ မာနုသံ ဒေဟံ၊
> ဒေဝကာယံ ပရိပူရေဿန္တိ–တဲ့။

ယေ ကေစိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတာသေ-ဆည်းကပ်ကုန်၏၊ တေ-မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ကြသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အပါယဘူမိံ-အပါယ်ဘုံသို့၊ န ဂမိဿန္တိ-မ လားမရောက်ကြကုန်လတ္တံ့။ မာနုသံ ဒေဟံ-လူ့ဘဝ

လူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ပဟာယ-စွန့်ရကုန်သည်ရှိသော်၊ ဒေဝကာယံ-နတ်အပေါင်းကို၊ ဝါ-နတ်ပြည်ကို၊ ပရိပူရေဿန္တိ-ပြည့်စေကြကုန်လတံ့။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကို သံသရာတလျှောက်လုံး ကောင်းစားရေးအတွက်ရော, သံသရာဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက်ရော အားကိုးရာအဝစ် အမြတ်ဆုံးအနေဖြင့် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သရဏဂုမ်တည်တဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်၊ ဗုဒ္ဓဘုရားကို ကိုးကွယ်ယင် တရားတော်နဲ့ သံဃာတော်လဲ ကိုးကွယ်ဘာပါဘဲ၊၊အဲဒီလို ဘုရားအစစ်ကို ကိုးကွယ်နေတဲ့သူဟာ အပါယ်လေးပါးကို မကျရောက်နိုင်ဘူး၊ ရုပ်ကိုယ်ကြီးက အိုလို့ နာလို့ ဖြစ်စေ၊ ဘေးဒဏ်သင့်လို့ဖြစ်စေ ပျက်စီးသွားတဲ့အခါ အဲဒီရုပ်ကိုယ်ကြီးကို စွန့်ပြီး ဘဝတပါး ပြောင်းသွားကြရတယ်၊ အဲဒီလိုရုပ်ကိုယ်ကြီးကို စွန့်ရတဲ့အခါမှာ နတ်ပြည်ကိုရောက်ပြီးဘော့ နတ်ဦးရေကို တိုးစေတယ်၊ နတ်ပြည်ကို ပြည့်စေပါတယ်တဲ့။ သရဏဂုမ်တည်တဲ့ အမျိုးသားတယောက် သေသွားယင် နတ်ပြည်မှာ ဘုန်းကံနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ နတ်သားတယောက် တိုးသွားတယ်၊ အမျိုးသမီးတယောက် သေသွားယင် နတ်သမီးတယောက်တိုးသွားတယ်၊ ငါးပါးသီလ ပြည့်စုံယင်တော့ သေတဲ့အခါ နတ်ပြည်ရောက်ဖို့ ပိုပြီးသေချာတာဘဲ၊ ဒါနကုသိုလ်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့သူလဲ နတ်ပြည်ရောက်နိုင်တာဘဲ။ သစ်သီးတလုံး ပန်းတပွင့် မုံ့တခု ဆွမ်းတဇွန်းလောက် လှူရုံနဲ့လဲ နတ်ပြည်ရောက်နိုင်တာဘဲ၊ သာသနာတွင်းမှာ လှူဘဲ့ဒါနက သာသနာပက ဒါန

ထက် အဆပေါင်းများစွာ သာပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်က ရာဇဂြိုဟ်မြို့က ဣန္ဒကဆိုတဲ့လူဟာ အရှင်အနုရုဒ္ဓါအား ဆွမ်းတဇွန်းမျှ လှူတဲ့ကုသိုလ်ကြောင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ တန်ခိုးကြီးတဲ့ နတ်သားကြီး ဖြစ်သွားတယ်၊

ကဋစ္ဆုဘိက္ခံ ဒတွာန၊
အနုရုဒ္ဓဿ ဣန္ဒကော။
သော ဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ၊
တာဝတိံသုပဂေါ အဟု။
ဒသဟိ ဌာနေဟိ အင်္ကုရံ၊
ဣန္ဒကော အတိရောစတိ။

ဣန္ဒကော-ဣန္ဒကဆိုတဲ့လူသည်၊ အနုရုဒ္ဓဿ-အရှင်အနုရုဒ္ဓါအား၊ ကဋစ္ဆုဘိက္ခံ-ဆွမ်းတဇွန်းကို၊ ဒတွာန-လှူပြီး၍၊ သော-ထိုဣန္ဒကသည်၊ မာနုသံ ဒေဟံ-လူ့ဘဝ လူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဟိတွာ-အသက်တမ်းစေ့၍ စွန့်ရသောအခါ၌၊ တာဝတိံသုပဂေါ-တာဝတိံသာနတ်ရွာသို့ ရောက်သည်၊ အဟု-ဖြစ်လေ၏၊ ဣန္ဒကော-ဣန္ဒကနတ်သည်၊ အင်္ကုရံ-သာသနာပက အကြီးအကျယ်လှူခဲ့၍ တာဝတိံသာသို့ ရောက်နေသော အင်္ကုရနတ်ကို၊ ဒသဟိ ဌာနေဟိ-ကာမဂုဏ်ငါးမည် သက်ရှည် အစိုးရ လှပ ချမ်းသာ များစွာခြွေရံ ဆယ်တန်သော ဂုဏ်တို့ဖြင့်၊ အတိရောစတိ-ကျော်လွန်ထူးခြား တင့်တယ်သွားပေသတည်း။

အကုံရဆိုတဲ့လူဟာ သာသနာပကာလမှာ အကြီးအကျယ် ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးလှူဒါန်းခဲ့တယ်၊ ဘယ်လောက်ကြီးကျယ်သလဲ ဆိုတော့–ချက်ပြုတ်ရေးခေါင်းဆောင် အမျိုးသားတွေက သုံး ထောင်ရှိသတဲ့၊ ထင်းခွဲသမားက ခြောက်သောင်း၊ ချက်ပြုတ်စရာ ကို ကျိတ်ခြေပြုပြင်ပေးတဲ့ အမျိုးသမီးက ခြောက်သောင်း၊ ယောင်းမကိုင် အမျိုးသမီးက ခြောက်သောင်း ရှိသတဲ့၊ အဲဒီ လောက်များပြားတဲ့ အလုပ်သမားတွေနဲ့ လာလာသမျှလူတွေကို နေ့စဉ် အနှစ်တသောင်းကာလပတ်လုံး ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေး လှူဒါန်းခဲ့တယ်၊ အဲဒီကောင်းမှုကြောင့် တာဝတိံသာမှာ နတ် ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒီ အကုံရနတ်သားနှင့် ဣန္ဒကနတ်သားတို့ဟာ အဘိဓမ္မာတရားဟောခါနီး၌ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက် အနီးမှာ ရှိသေစွာ ထိုင်နေကြတယ်၊ တန်ခိုးကြီးတဲ့နတ်များလာ တဲ့အခါ အကုံရနတ်သားက နောက်သို့ဆုတ်ဆုတ်ပြီး နေရာပေး ရတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ၁၂–ယူဇနာဝေးတဲ့အရပ် ရောက် သွားတယ်၊ ဣန္ဒကနတ်သားကတော့ မြတ်စွာဘုရားအနီး မှလ နေ့မြဲနေရာမှာပဲ ရှိနေပါသတဲ့၊ အဲဒါဟာ သူ့ထက်တန်ခိုးကြီး သူ မရှိလို့ ဖယ်မပေးရတာဘဲ။ သာသနာပ၌ အကုံရ–က အကြီး အကျယ်ပေးလှူခဲ့ပေမဲ့ သာသနာတွင်း၌ ဆွမ်းတဇွန်းမျှ လှူတဲ့ ဣန္ဒကလောက် တန်ခိုးမကြီးပဲ တန်ခိုးသေးငယ်နေရှာတယ်။ ဒါကြောင့် ပေးလှူတဲ့အခါမှာ သီလဝသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတဲ့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်ပြီး လှူသင့်ကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ ဒီဣန္ဒကဝတ္ထုဖြင့် သာသနာတော်

တွင်းမှာ နတ်ပြည်တိုးတက်ကြောင်း၊ တန်ခိုးကြီးတဲ့နတ်တွေ တိုးပွါးကြောင်း သိရပါတယ်။

ဘုရားလက်ထက်တော် ကာလက အိန္ဒိယအလယ်ပိုင်း ဗုဒ္ဓသာသနာထွန်းကားရာအရပ်မှာ လူဦးရေ သန်းတရာလောက်ရှိတယ် ဆိုဦးတော့ သန်းဂုစ်ဆယ်လောက်ကတော့ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တွေနေမှာဘဲ၊ အဲဒီဗုဒ္ဓသာသနာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အနာဂါမ် ရဟန္တာမှာပါးဆိုယင် သေတဲ့အခါ နတ်ပြည်ကိုရောက်ဖို့ကပဲ အတိုင်းထက်အလွန် များမှာဘဲ၊ အဲဒီတော့ နတ်ပြည်မှာ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း နတ်ဦးရေ ရာပေါင်းများစွာ တိုးတက်နေမှာဘဲ၊ ဘုန်းကံကြီးတဲ့နတ်တွေဖြစ်တဲ့အတွက် ဗိမာန်တွေလဲ အလွန်လှပကြီးကျယ်တာတွေချည်း ဖြစ်မှာဘဲ၊ လူ့လောက၌ စီးပွါးရေးကောင်းတဲ့အရပ်ဒေသများမှာ အဆောက်အဦကောင်းတွေ တိုးပွါးနေသလို ရှိမှာပါဘဲ။ အဲဒီလို သာသနာတွင်းကာလ၌ နေ့စဉ်နတ်ဦးရေတွေ တိုးပွါးနေတာကို မျက်မြင်ဖြစ်နေသောကြောင့် သိကြားမင်းက ဘဂ္ဂေ-မြတ်စွာဘုရား၊ မေ-တပည့်တော်သည်၊ တာဝတိံသာ-ဒို့ရှေးဟောင်းနတ်များထံမှ ကြားဘူးသော "သာသနာတွင်းကာလ၌ နတ်ပြည်တိုးတက်ခြင်း နတ်ဦးရေ တိုးပွါးခြင်းဟူသော" ဤအကြောင်းအရာကို၊ သက္ခိဒိဋ္ဌ-မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်နေပါတော့သည်လို့ လျှောက်ပါတယ်။ အဲဒီလို လျှောက်ပြီးတော့ ဂေါပကနတ်သားဝတ္ထုကို ဆက်လက်ပြီး လျှောက်ပါတယ်။

ဂေါပကဝတ္ထု

ကပိလဝတ်ပြည်(မြို့)မှာ ဂေါပိကာဆိုတဲ့ သာကီဝင် မင်းသမီးဟာ ဘုရား တရား သံဃာ၌ ကြည်ညိုယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရားနဲ့လဲ ပြည့်စုံပါတယ်၊ ငါးပါးသီလကိုလဲ လုံခြုံစွာ စောင့်ထိန်းပါတယ်၊ အဲဒီ ဂေါပိကာဟာ မိန်းမဘဝကို ရွံရှာစွန့်ပယ်ပြီးတော့ ယောကျ်ားဘဝကို လိုလားတောင့်တပြီး သေတဲ့အခါမှာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ သိကြားမင်း၏ သားတော်ဖြစ်လာတယ်၊ သူ့ကို ဂေါပကနတ်သားလို့ ခေါ်ကြတယ်၊ အယင်ဘဝတုန်းက မိန်းမဖြစ်တဲ့အတွက် ပါဠိဝေါဟာရဖြင့် ဂေါပိကာလို့ ခေါ်တယ်၊ ယခုတော့ နတ်သား ယောကျ်ားဖြစ်တဲ့အတွက် ဂေါပကလို့ ခေါ်တယ်။

အခြားရဟန်းသုံးပါးလဲ ဂန္ဓဗ္ဗခေါ်တဲ့ သဘင်သည် ကချေသည်နတ်မျိုး၌ လာဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သုံးယောက်က သိကြားမင်းထံ ကပြဖျော်ဖြေရန်လာကြတယ်၊အဲဒီအခါဂေါပက နတ်သားက အဲဒီဂန္ဓဗ္ဗနတ်သုံးယောက်ကို မြင်တွေ့ရတော့ အဲဒီ သုံးယောက်က အခြား ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တွေထက် အရောင်အဝါ တောက်ပတင့်တယ်နေတာကို တွေ့ရတဲ့အတွက် ဘယ်ဘဝက ဖြစ်လာကြသလဲဆိုတာ ဆင်ခြင်ကြည့်တယ်။ အဲဒီလို ဆင်ခြင်ကြည့်တဲ့အခါ လူ့ဘဝတုန်းက သူကိုးကွယ်လှူဒါန်းနေတဲ့ ရဟန်းသုံးပါးမှ ဖြစ်လာကြောင်း၊ အဲဒီရဟန်းများဟာ ရူပါဝစရဈာန်ကိုလဲ ရခဲ့ကြကြောင်း သိရတယ်၊ အဲဒီတော့ ရဟန်းလဲဖြစ်ပါလျက် ဈာန်လဲရပါလျက် အောက်ကျယုတ်ညံ့တဲ့ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌

ဖြစ်နေတာကို အားမရမကျေနပ်တဲ့အတွက် သူက အဲဒီဂန္ဓဗ္ဗနတ်သုံးယောက်ကို ဒီလို သတိပေးစကား ပြောကြားပါတယ်။

မာရိသာ-အမောင်ကချေသည်နတ်တို့၊ တုမှေ-သင်တို့သည်၊ တဿ ဘဂဝတော ဓမ္မံ-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို၊ ကုဟောမုခါ အဿုတ္ထ-ရှေးဘဝတုန်းက ဘယ်ဘက်ကို မျက်နှာမူ၍ နာကြားလာခဲ့ကြပါကုန်သနည်း တဲ့။ ဒါဟာ မာန်မဲပြီး သတိပေးတဲ့စကားပါဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရားက တရားတော်ကို သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ဖို့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ ဟောတော်မူခဲ့တယ်၊ အဲဒီနိဗ္ဗာန်မရောက်သေးတောင် မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝသို့ရောက်ဖို့ ဟောတော်မူခဲ့တယ်၊ သင်တို့ဟာ ဟိုအယင်ဘဝတုန်းက မြင့်မြတ်တဲ့ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးတော့ မြင့်မြတ်တဲ့ရဟန်းတရားကို ကျင့်လာခဲ့ကြတယ်၊ အဲဒီလို ကျင့်ရာမှာ ဘယ်ဘက်ကို ရှေးရှုရည်သန်ပြီး နာယူလာကြပါသလဲ ကျင့်လာကြပါသလဲ၊ မြတ်စွာဘုရားက အမြင့်အမြတ်ရောက်ဖို့ ဟောတဲ့တရားကို သင်တို့က ယုတ်ညံ့တဲ့ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးထဲ ဖြစ်ဖို့လောက် သိနားလည်လာခဲ့ကြပါသလားလို့ ကြိမ်းမောင်းပြောဆိုလိုက်တာပါဘဲ။

> အဟံ ဟိ နာမ ဣတ္ထိကာ သမာနာ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သံဃေ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနီ ဣတ္ထိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ ပုရိသတ္တံ ဘာဝေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ၊ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပုတ္တတ္တံ အဇ္ဈုပဂတာ။

ဟိ–ဒီလိုကြိမ်းမောင်း၍ ပြောဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းကား။ အယံ–ငါသည်၊ အဟံ နာမ–ငါသို့သောသူသည်ပင်၊ ဣတ္ထိကာ သမာနာ–ရှေးဘဝက မိန်းမသားဖြစ်ပါလျက်၊ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သံဃေ ပသန္နာ–ဘုရား၌ တရား၌ သံဃာ၌ ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍၊ သီလေသု ပရိပူရကာရိနီ-ငါးပါးသီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာကျင့်သည်ဖြစ်၍၊ (ဒီ ဂုဏ်လေးပုဒ်ဖြင့် ဓမ္မာဒါသ တရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံကြောင်းပြဆိုတာပါဘဲ၊) ဣတ္ထိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ–မိန်းမအဖြစ်ကို စက်ဆုပ်ရွံရှာကာ သာယာမှုကင်းစေ၍၊ ပုရိသတ္တံ ဘာဝေတွာ–ယောကျ်ားအဖြစ်ကို လိုလားသောအားဖြင့် ဖြစ်စေ၍၊ (ဒီဂုဏ်နှစ်ပုဒ်ဖြင့် မိန်းမအဖြစ်နဲ့ဆိုယင် လူ့လောက၌ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ စကြဝတေးမင်း မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ နတ်လောက၌လဲ သိကြားမင်းစသည် မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလဲ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဘုရားလဲ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ယောကျ်ားအဖြစ်နဲ့သာ အဲဒီ အမြင့်အမြတ်တွေ အကုန်ဖြစ်နိုင်တယ်စသည်ဖြင့် မိန်းမအဖြစ်ကို မလိုလားဘဲ ယောကျ်ားအဖြစ်ကိုသာ လိုလားတောင့်တခဲ့ခြင်းကို ပြဆိုတာပါဘဲ။) ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ–လူ့ဘဝရုပ်ကိုယ်ပျက်ပြီး သေသည်မှနောက်၌၊ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ–သုဂတိနတ်ပြည်လောကသို့၊ ဥပပန္နာ–ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ–တာဝတိံသာနတ်တို့၏၊ သဟဗျတံ–အပေါင်းအဖော် အမျိုးတူနတ်အဖြစ်သို့၊ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပုတ္တတ္တံ–သိကြားနတ်မင်းကြီး၏ သားတော်အဖြစ်သို့ အဇ္ဈုပဂတာ–ရောက်ခဲ့ပါသည် တဲ့။

ဒီစကားကတော့ ဂေါပကနတ်သားက သူဟာ အယင်ဘဝက ဂေါပိကာဆိုတဲ့ မိန်းမဖြစ်ခဲ့ပါလျက် သဒ္ဓါသီလနှင့် ပြည့်စုံခဲ့တဲ့အတွက် အသက်ဘန်းကျတဲ့ တာဝတိံသာနတ်လဲ ဖြစ်တယ်၊ နတ်သားလဲ ဖြစ်တယ်၊ သိကြားမင်း၏ သားတော်လဲ ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို ဖော်ပြပြီးတော့ အဲဒီဂန္ဓဗ္ဗနတ်သုံးယောက်ဟာ ရှေးဘဝက မြင့်မြတ်တဲ့ရဟန်းလဲ ဖြစ်ခဲ့တယ်၊ စျာန်လဲ ရခဲ့တယ်၊ ဒီလိုမြင့်မြတ်တဲ့ အခြေအနေတွေနဲ့ပြည့်စုံနေပါလျက် ယုတ်ညံ့တဲ့ ကချေသည် သဘင်သည်နတ်မျိုးဖြစ်နေတာ မသင့်တော်ဘူး၊ ရှက်ဖွယ်ကောင်းတယ်လို့ သိစေတဲ့စကားပါဘဲ။ ဟုတ်ပေတယ် တပည့်မ ဒကာမက အမြင့်အမြတ်နတ်မျိုးဖြစ်နေပါလျက် ဆရာ ရဟန်းတွေက အောက်တန်းစားကချေသည်ဖြစ်ပြီးတော့ ကိုယ့် တပည့်မနတ်သားအား သီဆိုကပြ ဖျော်ဖြေနေရတယ်ဆိုတော့ တကယ့်ကို ရှက်ဖွယ်ကောင်းနေဘာပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုသဲ ဆက်ပြီး ပြောဆိုပြန်ပါတယ်။

> တုမှေ ပန မာရိသာ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဟီနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နာ၊ ဒုဒ္ဒိဋ္ဌရူပံ ဝတ ဘော အဒ္ဒသာမ၊ ယေ မယံ အဒ္ဒသာမ သဟဓမ္မိကေ ဟီနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နေ။

မာရိသာ-အမောင် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားတို့၊ တုမှေ ပန-သင်တို့ သည်ကား၊ ဘဂဝတိ - မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ-မြတ်သော ရဟန်းသိက္ခာအကျင့်ကို ကျင့်ကြ

ပြီး၍၊ ဝါ-ကျင့်ကြပါလျက်၊ ဟီနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ-ယုတ်ညံ့သော
ကခြေသည် သဘင်သည်နတ်မျိုးသို့၊ ဥပပန္နာ-ကပ်ရောက်လျက်
ဖြစ်နေကြရတုံဘိ၏၊ ဘော-အို အချင်းတို့၊ ယေ မယံ-အကြင်
ငါတို့သည်၊ သဟဓမ္မိကေ-ဘုရားသာသနာတော်၌ အတူတရား
ကျင့်ဘက်ဖြစ်ကုန်သောသူတို့ကို၊ ဟီနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နေ-
ယုတ်ညံ့သော ဂန္ဓဗ္ဗ နတ်မျိုးသို့ ကပ်ရောက်နေကြသည်တို့ကို၊
အဒ္ဒသာမ-တွေ့မြင်ကြကုန်၏၊ တေ မယံ-ထိုငါတို့သည်၊ ဒုဒ္ဒိဋ္ဌရူပံ-
မကောင်းသဖြင့်မြင်ရသောသဘောကို၊ ဝါ-မမြင်သင့် မမြင်ထိုက်
သည်ကို၊ အဒ္ဒသာမ ဝတ-တွေ့မြင်ကြရလေကုန်စွတကား တဲ့။

အဲဒီလို ဂေါပကနတ်သားက ကြိမ်းမောင်းရှုတ်ချပြီး သတိ
ပေးစကား ပြောကြားလိုက်တော့ အဲဒီ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သုံးယောက်က
ဒီလိုစဉ်းစားဆင်ခြင်မိကြပါသတဲ့။ ဘယ့်နှယ်လဲ ငါတို့က သီဆို
ကပြ ဖျော်ဖြေနေတာကို ဆုမွန်လာဘ်ကောင်း ပေးသင့်ပါလျက်
ဒီနတ်သားက ဘာ့ကြောင့် ဒီလို ကြိမ်းမောင်းရှုတ်ချ ပြောဆို
နေပါလိမ့်မလဲ လို့ စဉ်းစားကြည့်တဲ့အခါ၊ သြော်—ငါတို့ဟာ
ရှေးဘဝတုန်းက မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်က မြင့်မြတ်သော
ရဟန်းတွေဖြစ်ခဲ့တယ်၊ ဈာန်ကိုလဲ ရခဲ့တယ်၊ ဂေါပက ဆိုတဲ့
ဒီနတ်သားက ငါတို့အား ထောက်ပံ့လှူဒါန်းနေတဲ့ သာကီဝင်
မင်းသမီး ဂေါပိကာဘဲ၊ ယခု သူက သိကြားမင်း၏သားတော်
ဖြစ်နေတယ်၊ ငါတို့က ရရှိထားတဲ့ ဈာန်ကုသိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်
နတ်တွေထက် မြင့်မြတ်တဲ့ ဗြဟ္မာတောင် ဖြစ်နိုင်တာဘဲ၊ သို့ဖြစ်
ပါလျက် ငါတို့က ရှေးကဖြစ်ဘူးတဲ့ ဒီဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးမှာ သာယာ

စွဲလမ်းတဲ့ သံယောဇဉ်ကြောင့် ယုတ်ညံ့တဲ့ ဒီဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးထဲ ဖြစ်နေကြရတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဂေါပကနတ်သားက ငါတို့ကို သတိပေးစကား ပြောကြားတာဘဲလို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးတော့ အဲဒီနတ်သားသုံးယောက်ထဲက ၂-ယောက်က သံဝေဂဖြစ်ပွါး ပြီးတော့ ရှေးဘဝက နှလုံးသွင်းခဲ့တဲ့တရားကို ရှုမှတ်နှလုံးသွင်း ကြတဲ့အတွက် ထိုအခိုက် တခဏကလေးအတွင်းမှာပင် စျာန်ကိုလဲ ပြန်ရဘယ်၊ စျာန်ရပြီး ဝိပဿနာရှုသဖြင့် ချက်ခြင်းပင် အနာဂါမ် မဂ်ဖိုလ်အထိ ပေါက်ရောက်ပြီး အနာဂါမ် ဖြစ်သွားကြတယ်၊ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးတော့ အဲဒီနတ်ဘဝမှ စုတေပြီး ချက်ခြင်းပင် ဗြဟ္မပုရောဟိတာ ခေါ်သည့် ပဌမစျာန်ဗြဟ္မာ သုံးမျိုးထဲက အလတ်စားဗြဟ္မာဖြစ်ပြီး နတ်တွေကို ကျော်လွန်ကာ ဗြဟ္မာ့ ဘုံသို့ တက်သွားကြတယ်၊ နတ်တဦးကတော့ ကာမကိလေသာ အစွဲကို မပယ်နိုင်လို့ မူလရင်းအတိုင်းဘဲ တည်ရှိနေပါသတဲ့။

အဲဒီဝကားရပ်ထဲမှ ရှေးက ဖြစ်ဘူးတဲ့ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးမှာ သာယာစွဲလမ်းတဲ့ သံယောဇဉ်ကြောင့် အဲဒီယုတ်ညံ့တဲ့နတ်မျိုးထဲ ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာ အသူးသတိပြုစရာဘဲ၊ ယခု လူတွေဟာ မိမိတို့ မွေးဖွားရာဇာတိအရပ်ကို အထူးအမြတ်အနေနဲ့ သာယာစွဲလမ်း တာမျိုးကြောင့် ဖြစ်ဖွယ်ရှိတာပါဘဲ။ အဲဒီ ရဟန်းသုံးပါးသာ မဟုတ်ဘူး၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးဟာ သောတာပန်ဘဲ၊ ဝေဠုဝန် ဉယျာဉ်ကြီးကိုလှူတဲ့ ကျောင်းအာရမ်ဒါယကာကြီးလဲ ဖြစ်တယ်၊ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်အား ပစ္စည်းလေးပါးလှူဒါန်းတဲ့ ဒါယကာကြီးလဲ ဖြစ်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကို ပဌမဝါအလွန်မှ

စပြီး ၃၇၀ ါအထိ ဆည်းကပ်ပူဇော်လာခဲ့တဲ့ကောင်းမှုရှင်ကြီးလဲ ဖြစ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ရှေးဘဝများက (၇) ကြိမ်တိုင်တိုင်ဖြစ်ခဲ့ ဘူးတဲ့နေရာဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီမှာ သာယာစွဲလမ်းတဲ့သံယောဇဉ် ကြောင့် စတုမဟာရာဇ်နတ်မျိုးထဲက ဝေဿဝဏ်ဆိုတဲ့ စတု မဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီး၏ လက်အောက်ခံ ဇနဝသဘ ဆိုတဲ့နတ် ဖြစ်နေရတယ်၊ အဲဒီ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးဟာ အသက်နတ်ပြည်တွေ မှာလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ နတ်မင်းကြီးလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်ရောက်လိုက်၊ လူ့ပြည်က အဲဒီ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည် ရောက်လိုက်နဲ့ ခုနစ်ဘဝတိုင်တိုင် ဖြစ်ခဲ့ ဘူးတဲ့ဌာန ဖြစ်နေလို့ သံယောဇဉ် ရှိနေသောကြောင့် အဲဒီ စတုမဟာရာဇ်နတ်မျိုး၌သာ ဖြစ်နေရပါသတဲ့။ ဒါကြောင့် ဘဝတိအချပ်အခွဲအလမ်းကို ပယ်နိုင်ရန် အထူးသတိပြုကြရမယ်။

နောက်ဘဝ၌ နတ်ဖြစ်ပြီး တရားဆူးရနိုင်ပုံ

ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သား ၂-ဦးဟာ သံဝေဂရပြီးတော့ လူ့ပြည်မှာ ရဟန်းဘဝက အားထုတ်ခဲ့တဲ့ တရားကို နှလုံးသွင်းတဲ့အခါ ချက်ခြင်းပင် ရှေးက ရဘူးတဲ့စျာန်ကို ရပြီး ဝိပဿနာရှုလိုက် တော့လဲ ကခဏချင်းပင် အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်အထိ ရသွားတယ် ဆိုတာကို အထူးသတိပြုကြရမယ်.ယခုဘဝမှာ တရားအားထုတ်လို့ မဂ်ဖိုလ် မရသေးပေမဲ့ စိတ်အားငယ်စရာ မရှိပါဘူး၊ တရားကို မပြတ် အားထုတ်နေယင် နောက်ဘဝ နတ်ပြည်ရောက်ဖို့လဲ သေချာနေတာဘဲ၊ အဲဒီ နတ်ပြည်ရောက်တော့ ယခုဘဝက

အားထုတ်ခဲ့တဲ့တရားကို သတိရပြီး နှလုံးသွင်းအားထုတ်လိုက်ယင် ချက်ခြင်းပင် တရားထူးကိုရဘို့ရာလဲ သေချာပါတယ်။ ဘာ့ကြောင့်လဲ ဆိုတော့ နတ်ခန္ဓာကိုယ်ရုပ်တွေက ကြည်လင် သန့်ရှင်းပြီး သုခနဲ့ ပြည့်စုံနေသောကြောင့်ပါဘဲ၊ အဲဒီ အကြောင်းအရာကို စတုက္ကင်္ဂုတ္တရ သောတာနုဂတသုတ်(၅၀၅)မှာ ဒီလိုဟောထားပါတယ်။

> တဿ တတ္ထ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္လဝန္တိ၊ ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမီ ဟောတိ။

တတ္ထ-ထိုနတ်ပြည်၌၊ သုခိနော-ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်စုံနေသော၊ တဿ-ထိုသတ္တဝါအား၊ ဓမ္မပဒါ- တရားပုဒ်တို့သည်၊ ပ္လဝန္တိ-ထင်ပေါ်ကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သတုပ္ပါဒေါ-ရှေးဘဝက လေ့လာခဲ့သောတရားကို သတိရခြင်းသည်၊ ဒန္ဓော-နှေးသော်နှေးရာသေး၏၊ အထ-စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား၊ သော သတ္တော-ရှေးဘဝက လေ့လာခဲ့သောတရားကို သတိရသော ထိုသတ္တဝါသည်၊ ခိပ္ပံယေဝ-လျင်မြန်စွာသာလျှင်၊ ဝိသေသဂါမီ-တရားထူးကို ရခြင်းအဖို့ရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပေ၏ တဲ့။

လူ့ဘဝတုန်းက တရားကျမ်းဂန်တွေ ကျက်မှတ်လေ့လာ ထားယင်ဖြစ်စေ၊ ကျင့်သုံးအားထုတ်လာခဲ့ယင်ဖြစ်စေ၊ နတ်ပြည် ရောက်တဲ့အခါကျတော့ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနဲ့ ပြည့်စုံ

နေသောကြောင့် အဲဒီလေ့လာခဲ့တဲ့တရားက ထင်ရှားပေါ်လွယ်ပါတယ်၊ နတ်စည်းစိမ်တွေကြောင့် သတိမရပဲ နောက်ကျနေယင်သာ နေရမယ်၊ တရားနာရလို့ဖြစ်စေ၊ သူတပါးက သတိဖော်ပေးလို့ ဖြစ်စေ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ဆင်ခြင်မိလို့ ဖြစ်စေ သတိရယင်တော့ ချက်ခြင်းပဲ တရားတွေက ပေါ်လာပြီးတော့ တရားထူးကို ချက်ခြင်းပဲ ရသွားနိုင်ပါတယ် တဲ့။ အဲဒီတော့ ယခုနေအခါ တရားအားထုတ်နေကြရတာဟာ အင်မတန် အားရဘွယ်ကောင်းပါတယ်၊ ယခုဘဝမှာ အကြောင်းမညီညွတ်လို့ တရားထူးကို မရသေးတောင်မှ နောက်ဘဝ နတ်ပြည်ကျတော့ တရားထူးရဘို့ရာဟာ သေချာနေတာဘဲ။

ခုဘင်ကပြောခဲ့တဲ့ ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ၂-ဦးဟာလဲ ရှေးဘဝက အားထုတ်ခဲ့တဲ့တရားကို ပြန်လည်သတိရတာနဲ့ တခဏအတွင်းမှာပင် စျာန်လဲ ရတယ်၊ ·အနာဂါမိ မဂ်ဖိုလ်တိုင်အောင် လောကုတ္တရာ တရားထူးတွေလဲ ရသွားကြတယ်။ နတ်ပြည်မှာ အနာဂါမ် ဖြစ်ယင် ကာမဂုဏ်အာရုံတွေက အလွန်များပြားလွှမ်းမိုးနေတဲ့အတွက် ကြာရှည်စွာ မဘည်နိုင်ဘူး၊ ချက်ခြင်းပင် စုတေပြီး ဗြဟ္မာ့ဘုံရောက်သွားကြရမဲ့ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ နတ်သား ၂-ဦးဟာ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီး ချက်ခြင်းပင် စုတေပြီး ဗြဟ္မပုရောဟိတာ ဆိုတဲ့ ဗြဟ္မာလဲ ဖြစ်သွားတယ်၊ နတ်တွေပေါ် ကျော်ပြီး အထက်ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ တက်သွားတာကိုလဲ သိကြားမင်းနှင့် နတ်တွေ အားလုံးပဲ မြင်လိုက်ကြရတယ်။ အဲဒီလို

တာဝတိံသာနတ်တွေပေါ် ကျော်သွားတာကို မြင်ရတော့ သိကြားမင်းက သံဝေဂဖြစ်ပြီး "ဘယ့်နှယ်လဲ ယုတ်ညံ့တဲ့ဂန္ဓဗ္ဗ နတ်သား ၂-ဦးက တာဝတိံသာနတ်တွေပေါ် ကျော်တက်သွား ပါကလား၊ ဘယ်လို ဖြစ်တာလဲ"လို့ မေးလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဂေါပကနတ်သားက ဒီလို ပြောကြားပါတယ်၊ ဒီဂန္ဓဗ္ဗနတ်သုံးဦးဟာ လူ့ဘဝတုန်းက မိမိကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ရဟန်း သုံးပါးဖြစ်ပါတယ်၊ သူတို့ဟာ ရှေးဘဝက ပဋ္ဌမစျာန်ကိုလဲ ရခဲ့ ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သံယောဇဉ်အစွဲအလမ်းကြောင့် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး ထဲမှာ ဖြစ်နေကြပါတယ်၊ ယခုအခါမှာ မိမိက သတိပေး စကား ပြောကြားလိုက်တဲ့အတွက် ၂-ဦးက သံဝေဂသတိ တရားရပြီး နှလုံးသွင်းကြသောကြောင့် ဈာန်ကိုလဲရ မဂ်ဖိုလ် တရားထူးကိုလဲ ရပြီး တာဝတိံသာနတ်တွေအပေါ် ကျော်ကာ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ တက်သွားကြပါတယ်၊ တဦးကတော့ ကာမရာဂ သံယောဇဉ်အစွဲကြောင့် ရှိမြဲပင် ရှိနေရစ်ပါတယ်လို့ ပြောကြား လိုက်ပါတယ်။

အဲဒီတုန်းကတည်းက အဲဒီအကြောင်းအရာများကို သိခဲ့ရတဲ့ အတွက် အဲဒီဂန္ဓဗ္ဗနတ် ၂-ဦးလို တရားထူးရယင် ကောင်းမှာဘဲ လို့ သိကြားမင်းက မြှော်လင့်တောင့်တခဲ့ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအကြောင်းအရာကို လျှောက်ထားပြီးတော့ မေးမြန်း လျှောက်ထားခွင့်ကို ဒီလို လျှောက်တောင်းပါတယ်။

ပြဿနာမေးရန် သိကြားမင်းက ခွင့်တောင်းပုံ

ယံ တေ ဓမ္မံ ဣဓညာယ၊
ဝိသေသံ အဇ္ဈဂံသု တေ။
ကာယံ ဗြဟ္မပုရောဟိတံ၊
ဒုဝေ တေသံ ဝိသေသဂူ။

တဿ ဓမ္မဿ ပတ္တိယာ၊
အာဂတမှာသိ မာရိသ။
ကတာဝကာသာ ဘဂဝတာ၊
ပဉှံ ပုစ္ဆေမု မာရိသ။

မာရိသ-မြတ်စွာဘုရား၊ တေသံ-ထို ၃-ဦးသော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့တွင်၊ ယေ ဒုဝေ-အကြင် ၂-ဦးသော နတ်တို့သည်၊ တေ-အရှင်ဘုရား၏၊ ယံ ဓမ္မံ-အကြင်တရားကို၊ ဣဓ-ဤနတ်ပြည်လောက၌၊ အညာယ-သိကြကုန်ပြီး၍၊ ယံ ဝိသေသံ-အကြင် တရားထူးကို။ အဇ္ဈဂံသု-ရသွားကြပါသည်အရှင်ဘုရား။ ဝိသေသဂူ-တရားထူးကို ရသွားကုန်သော၊ တေ ဒုဝေ-ထို ၂-ဦးသော နတ်တို့သည်၊ ဗြဟ္မပုရောဟိတံ ကာယံ-ဗြဟ္မပုရောဟိတာ နတ်ကိုယ်ကို၊ အဇ္ဈဂံ-သု-ရသွားကြပါသည် အရှင်ဘုရား။

မာရိသ-မြတ်စွာဘုရား၊ တဿ ဓမ္မဿ-ထိုနတ်သား ၂-ဦး ရသွားသော အရှင်ဘုရားဟောထားသည့်တရားကို၊ ပတ္တိယာ-ရောက်ရန် ရရန်အလို့ငှါ၊ မယံ-တပည့်တော်တို့သည်၊ ဣဓ-ဤ အရပ်သို့၊ အာဂတာ-လာခဲ့ကြသည်၊ အမှ-ဖြစ်ကြပါသည်အရှင်

ဘုရား။ (ဤ၌ သိ-သည် သေ-ဟူသောနိပါတ်၊ သို့မဟုတ် အာဂုမ်မှ ဖြစ်လာသည်။)

သိကြားမင်းက မြတ်စွာဘုရားကို ရှည်လျားစွာ လျှောက်သားလာခဲ့တာဟာ ဒီစကားက လိုရင်းပါဘဲ၊ ဟို ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သား ၃-ဦးထဲက နတ်သား ၂-ဦးဟာ အရှင်ဘုရား ဟောကြားထားသည့် တရားတော်ကို ယခုမျက်မှောက် နတ်ဘဝမှာပဲ နတ်ပွဲသဘင်ကြီး ကျင်းပနေစဉ် တခဏကလေးအတွင်း ချက်ခြင်းပင် ရပြီးတော့ ဗြဟ္မပုရောဟိတာဆိုတဲ့ ဗြဟ္မာ ဖြစ်သွားကြပါတယ်။ အဲဒီနတ်သား ၂-ဦးရသွားတဲ့ တရားထူးကို ရချင်လို့ မြတ်စွာဘုရားထံ လာခဲ့ကြပါတယ် တဲ့။

အဲဒါဟာ တကယ်အရေးကြီးတဲ့ အချက်ပါဘဲ၊ လူတွေက နတ်တွေကို မှန်းဆပြီး ကိုးကွယ်နေကြတယ်၊ နတ်တွေကလဲ ဗြဟ္မာကို ကိုးကွယ်နေကြတာဘဲ၊ လူက နတ်ဖြစ်သွားတာကို မြင်ရမယ်ဆိုယင် သိပ်အံ့ဩစရာကောင်းမှာလိုပင် နတ်က သိကြားမင်း၏ မျက်မှောက်မှာပင် ဗြဟ္မာဖြစ်သွားတာကို မြင်ရတော့ အလွန်အံ့ဩစရာ ဖြစ်နေမှာပေါ့၊ နောက်ပြီးတော့ သေရမည့် ပုဗ္ဗနိမိတ်ကို မြင်ထားတဲ့အတွက် လက်ရှိထက် မြင့်မြတ်တဲ့ အဲဒီ ဗြဟ္မာဘဝကို ရမယ်ဆိုယင် သာပြီးကောင်းတယ်လို့လဲ ထင်မြင်မှာပေါ့။ နတ်များမှာ သေခါနီး ဆေးကုတဲ့နည်းက တရားနာတာဘဲလို့ ဆိုပါတယ်၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်ထင်ပြီးတဲ့နောက် နတ်များမှာ အခြားနည်းဖြင့် ဆေးကုလို့ မရနိုင်တော့ဘူး၊ အချိန်စေ့တဲ့

အခါ သေဘ်ိုပဲ ရှိတော့တယ်၊ တရားနာယင်တော့ တရားထူး ရပြီး မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝကို ရောက်နိုင်တယ်၊ တရားထူးကို မရ တောင်မှ အဲဒီ တရားနာတဲ့ ကုသိုလ်ကြောင့် မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝကို ရောက်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် နတ်များမှာ သေခါနီး တရားနာ ရတာဟာ အကောင်းဆုံး ဆေးကုတာဘဲ တဲ့။

ဒါကြောင့် သိကြားမင်းက သူ့မျက်မှောက်မှာ တရားထူး များရပြီး ဗြဟ္မာလောကတက်သွားကြတဲ့ နတ်သား ၂-ဦးလို အဲဒီ တရားထူးကို ရချင်လို့ မြတ်စွာဘုရားထံ လာရောက်ကြပါတယ် တဲ့၊ အဲဒီလို တရားထူးရအောင် တရားနာဘို့ မေးမြန်းလျှောက် ထားခွင့်ပြုပါရန် ဒီလိုဆက်ပြီး လျှောက်ပါတယ်။

မာရိသ- မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝတာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကဘာဝကာသာ-ပြုအပ်သောအခွင့်ကို ရကြပါလျှင်၊ ဝါ-အခွင့် ပြုတော်မူပါလျှင်၊ မယံ-တပည့်တော်တို့သည်၊ ပဥှ-အမေးပြဿ နာကို၊ ပုစ္ဆေမု-မေးမြန်းလျှောက်ထားလိုကြပါသည် အရှင် ဘုရား-လို့ အခွင့်တောင်းပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက အခွင့်ပြုယင် မေးလျှောက်ချင်ပါတယ်၊ မေးပါရစေ အရှင်ဘုရားလို့ ခွင့်တောင်းတာပါဘဲ။ အဆင့် အတန်းမြင့်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပြည့်စုံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က မေးချင်ယင် ဒီလို အခွင့်တောင်းပြီးမှ မေးလေ့ရှိပါတယ်၊ အဆင့်အတန်း နိမ့်တဲ့လူ ယဉ်ကျေးမှု မပြည့်စုံတဲ့လူကတော့ မေးချင်ယင် အခွင့် မတောင်းပဲ ဒုံဒိုးကြီး မေးလိုက်တော့တာဘဲ။ သိကြားမင်းက

တော့ အဆင့်အတန်းလဲ မြင့်၊ ယဉ်ကျေးမှုလဲ ပြည့်စုံနေတဲ့အတွက် မေးဘို့ရာ ရှေးဦးစွာ ခွင့်တောင်းတာပါဘဲ။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဆင်ခြင်တော်မူပြီး ခွင့်ပြုလိုက်ပါတယ်၊ ဆင်ခြင်ဆိုတာကလဲ စောစောကတည်းက သိထားပြီးကို ပြန်နှလုံးသွင်းမိရုံပါဘဲ။ အဲဒီ မြတ်စွာဘုရား၏ ဆင်ခြင်ပုံထဲမှာ "ဤသိကြားနတ်မင်းဟာ ဒီဃရတ္တံ ဝိသုဒ္ဓေါ-ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စင်ကြယ်ခဲ့တယ်" ဆိုတဲ့ စကားအရ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလမှ စင်ကြယ်ခဲ့ပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ မဃဝတ္ထုဖြင့် ကျယ်ပြန့်ပြည့်စုံစွာ ပြထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာ သုတ်တရားတော်ကို ဟောပြဘို့ရာက လိုရင်းဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီ မဃဝတ္ထုကိုတော့ ဒီနေရာမှာ မပြသေးပဲ ခြွင်းချန်ထားလိုက်ပါတယ်၊ နောက်ပိုင်းကျမှ ဖော်ပြပါမည်။ အဲဒီလို ရှည်မြင့်စွာသော ကာလမှစ၍ စင်ကြယ်ခဲ့သောကြောင့် "သူမေးယင် အကျိုးရှိတာကိုသာ မေးမှာဘဲ၊ ဖြေကြားတဲ့အခါလဲ အလွယ်တကူ အလျင်အမြန် သိနားလည်သွားမှာဘဲ" လို့ ဆင်ခြင်တော်မူပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီလို အခွင့်ပြုစကားကို မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။

ဘုရားရှင်က ခွင့်ပြုတော်မူပုံ

ပုစ္ဆ ဝါသဝ မံ ပဉှံ၊
ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။
တဿ တဿေဝ ပဉှဿ၊
အဟံ အန္တံ ကရောမိ တေ။

ဝါသဝ-သိကြားမင်း၊ ယံ ကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစုံတခုကို၊ မနသာ-စိတ်ဖြင့်၊ ဣစ္ဆသိ-မေးခြင်းငှါ အလိုရှိ၏၊ တံ ပဉ္စံ-ထိုမေးလိုသမျှ ပြဿနာကို၊ မံ ပုစ္ဆ-ငါ့ကို မေးပါလော့။ တေ-သင်၏၊ တဿ တဿေဝ ပဉ္ဟဿ-ထိုထိုမေးသမျှ ပြဿနာ၏ပင်လျှင်၊ အန္တံ-ပြေလည်အောင် ဖြေကြားခြင်းဟူသော အဆုံးကို၊ အဟံ ကရိဿာမိ-ငါဘုရားက ပြုပေးပါမည်-လို့ ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်ပါတယ်။

သိကြားမင်း၏ အမေး

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ခွင့် ပြု တော် မူ လိုက် တဲ့ အခါ သိကြားမင်းက ဒီလို မေးပါတယ်။

ကိံ သံယောဇနာ နု ခေါ မာရိသ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စည ေသန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ "အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော" တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာ-ပဇ္ဈာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော။

မာရိသ-အရှင်ဘုရား၊ ဒေဝါ-နတ်တို့သည်၎င်း၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၎င်း၊ အသုရာ-အသုရာနတ်တို့သည်၎င်း၊ နာဂါ-နဂါးတို့သည်၎င်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ-ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၎င်း၊ အညေ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးမှ တပါးကုန်သော၊ ယေ စ ပုထုကာယာ-အကြင် များစွာသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ သန္တိ-ရှိနေကြပါသည်၊ နေသံ-နတ် လူ

စသော ထိုသတ္တဝါအများတို့မှာ၊ ဇာတိ စ-ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည်လည်း၊ ဟောတိ ဖြစ်လျက် ရှိနေပါသည်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ အဝေရာ-ခိုက်ရန်ဒေါသ ကင်းပကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဒဏ္ဍာ-လက်နက် ဥစ္စာဒဏ်ဘေး ကင်းဝေးကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အသပတ္တာ-ရန်သူဟူသမျှ ကင်းပကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဗျာပဇ္ဈာ-စိတ်ဆင်းရဲကင်းကွာ နှလုံးမသာမရှိကြကုန်ပဲ၊ အဝေရိနော-ခိုက်ရန်ဒေါသအနည်းငယ်မျှ မရှိကြကုန်ပဲ၊ ဝိဟရေမှတိ-နေလိုကြပါသည်ဟုလိုလားတောင့်တလျက် ရှိကြပါကုန်၏။ အထ စ ပန-ထိုသို့ပင်လိုလားတောင့်တလျက် ရှိနေကြပါသော်လည်း၊ တေ-နတ် လူစသော ထိုသတ္တဝါ အများတို့သည်၊ သဝေရာ-ရန်ခိုက်ဒေါသရှိကြကုန်လျက်၊ သဒဏ္ဍာ-လက်နက် ဥစ္စာဘေးဒဏ် ထိမှန်ကျရောက်ကြကုန်လျက်၊ သသပတ္တာ-ရန်သူတွေလဲ မကင်းပဲရှိနေကြကုန်လျက်၊ သဗျာပဇ္ဈာ-နှလုံးမသာပဲ စိတ်ဆင်းရဲရှိကုန်လျက်၊ သဝေရိနော-ခိုက်ရန်ဒေါသ မကင်းပပဲရှိနေကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ-အလိုမကျပဲ နေကြရသည်မှာ၊ ကိံ သံယောဇနာ နုခေါ-အဘယ်သို့သော သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး ရှိနေကြ၍ပါနည်း အရှင်ဘုရား၊ ငါ-အဘယ်သို့သော သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး ရှိနေသောကြောင့်ဤသို့အလိုမကျပဲ နေကြရပါကုန်သနည်း အရှင်ဘုရား လို့ မေးလျှောက်ပါတယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ နတ်တွေ လူတွေ အစရှိတဲ့ ကာမဘုံကသတ္တဝါတွေဟာ ခိုက်ရန်ဒေါသဆိုတဲ့ ကိုယ်တွင်းရန်လဲ ကင်းပြီးနေချင်ကြတယ်၊ ဘယ်သူနဲ့မျှ ခိုက်ရန်ဒေါသ မဖြစ်ရပဲ နေလို

ကြတယ်၊ လက်နက်ဖြင့် အနှိပ်စက်ခံရတဲ့ ဘေးဒဏ်လဲ ကင်းချင်ကြတယ်၊ ငွေကြေးပေးလျော်ရတဲ့ ဥစ္စာဒဏ်လဲ မသင့်ချင်ကြဘူး၊ ရန်သူလဲ ကင်းချင်ကြတယ်၊ စိတ်ဆင်းရဲလဲ ကင်းချင်ကြတယ်၊ စိတ်ဆိုးတဲ့ ဒေါသလဲ အနည်းငယ်မျှ မဖြစ်ပဲ နေလိုကြတယ်၊ မိမိတို့ယုံကြည်အားကိုးတဲ့ ဘာသာရေးအရ "ဘေးရန်အန္တရာယ်ကင်းရပါလို၏၊ ဆင်းရဲကင်းရပါလို၏၊ ချမ်းသာစွာ နေရပါလို၏" စသည်ဖြင့် ဆုမွန်ကောင်းကိုလဲ တောင်းပြီး နေကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘေးရန်အန္တရာယ်တွေနဲ့ ဆင်းရဲတွေနဲ့ တွေ့နေကြရပါတယ်၊ အဲဒါဟာ ဘယ်လို သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး ရှိနေလို့ပါလဲ-လို့ မေးလျှောက်တာပါဘဲ။

အင်မတန်ကောင်းတဲ့ မေးခွန်းပါဘဲ၊ အဲဒီ မေးခွန်းအရ ပြေလည်အောင် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မယ် ဆိုယင် အလွန် ကောင်းမှာပါဘဲ။ အဲဒီ မေးခွန်းပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီလို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အဖြေ

ဣဿာမစ္ဆရိယသံယောဇနာ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒေဝါမနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရေမု အဝေရိနောတိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဈာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော။

ဒေဝါနမိန္ဒ-နတ်တို့၏အရှင်ဖြစ်သော သိကြားမင်း၊ ဒေဝါ-နတ်တို့သည်၎င်း၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၎င်း၊ အသုရာ-အသုရာနတ်တို့သည်၎င်း၊ နာဂါ-နဂါးတို့သည်၎င်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ-ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၎င်း၊ အညေ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးမှ တပါးကုန်သော၊ ယေ စ ပုထုကာယာ-အကြင်များစွာသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ သန္တိ-ရှိကြကုန်၏၊ နေသံ-နတ်လူစသော ထို သတ္တဝါ အများတို့မှာ၊ ဣတိ စ-ဤသို့သော လိုလားတောင့်တခြင်းသည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်လျက်ရှိ၏၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ အဝေရာ- ခိုက်ရန်ဒေါသ ကင်းပကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဒဏ္ဍာ-လက်နက် ဥစ္စာဒဏ်ဘေး ကင်းဝေးကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အသပတ္တာ-ရန်သူဟူသမျှ ကင်းပကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဗျာပဇ္ဈာ-စိတ်ဆင်းရဲကင်းကွာ နှလုံးမသာ မရှိကြကုန်ပဲ၊ အဝေရိနော-ခိုက်ရန်ဒေါသ အနည်းငယ်မျှ မရှိကြကုန်ပဲ၊ ဝိဟရေမှုတိ-နေလိုကြပါသည်ဟု လိုလားတောင့်တလျက် ရှိကုန်၏၊ အသ စ ပန-ထိုသို့ပင် လိုလားတောင့်တလျက် ရှိနေကြသော်လည်း၊ တေ-နတ်လူစသော ထို သတ္တဝါ အများတို့သည်၊ သဝေရာ-ခိုက်ရန်ဒေါသ ရှိကြကုန်လျက်၊ သဒဏ္ဍာ-လက်နက် ဥစ္စာ ဘေးဒဏ် ထိမှန် ကျရောက်ကုန်လျက်၊ သသပတ္တာ-ရန်သူတော့လဲ မကင်းပဲ ရှိနေကုန်လျက်၊ သဗျာပဇ္ဈာ-နှလုံးမသာပဲ စိတ်ဆင်းရဲရှိကုန်လျက်၊ သဝေရိနော-ခိုက်ရန်ဒေါသ မကင်းပပဲ ရှိနေကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ-အသိမကျပဲ နေကြရသည်မှာ၊ ဣဿာမစ္ဆရိယသံယောဇနာ-မနာလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်း တည်း ဟူသော သံယောဇဉ် နှောင်ကြိုး ရှိနေကြသောကြောင့် ပေတည်း၊ ဝါ-သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး ရှိကြသည်ဖြစ်၍၊ တေ-နတ် လူ စသော

ထို သတ္တဝါအများတို့သည်၊ ဝိဟာရန္တိ-မိမိတို့အလိုအတိုင်းမဖြစ်ပဲ ခိုက်ရန်ဒေါသရှိခြင်း ဘေးဒဏ်သင့်ခြင်း စသည်ဖြင့် နေကြရကုန်သတည်း-လို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

နတ်လူစသောသတ္တဝါတွေက ဘေးရန်ကင်းပြီး ချမ်းသာစွာ နေလိုကြပေမယ်လို့ ဣဿာနဲ့ မစ္ဆရိယ ဆိုတဲ့ တရားဆိုး နှစ်ပါး နှောင်ကြိုး နှစ်ချောင်းနဲ့ ချည်နှောင်လျက်သား ရှိနေလို့ မိမိတို့ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပဲ ဆင်းရဲနေကြရတယ် တဲ့။

ဣဿာ ဆိုတာ

ဣဿာ ဆိုတာက သူတပါး ကောင်းစား ချမ်းသာတာ ကြီးပွားတာကို မလိုလားတာ မနာလိုတာဘဲ။ ဣဿာ-ဣဿာသည်၊ ပရသမ္ပတ္တိဥသူယနလက္ခဏာ-သူတပါး၏ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းစားချမ်းသာခြင်းကို ငြူစူခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိသည်-လို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း ဣဿာရှိတဲ့သူက သူတပါး ကောင်းစား ချမ်းသာတာကို အလိုမရှိတဲ့အတွက် သူတပါးကို ရန်မူချင်တယ်၊ သူတပါး စည်းစိမ်ချမ်းသာတွေကို ဖျက်ဆီးပစ်ချင်တယ်၊ အဲဒီလို မနာလိုတဲ့စိတ် ဖျက်ဆီးချင်တဲ့စိတ် ဖြစ်နေယင်ကို သူ့အတွက် ဆင်းရဲနေတော့တာဘဲ၊ နောက်ဘဝတွေ ကျတော့လဲ အဲဒီ မနာလိုတဲ့သူမှာ အစစအရာရာ မပြည့်စုံပဲ အဆင်မပြေပဲ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သွားတတ်တယ်။ မနာလိုတဲ့သူက နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသောကြောင့် စီးပွားဥစ္စာ ပြည့်စုံနေတဲ့သူမှာလဲ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရတယ်၊ ယနေ့အခါ ကမ္ဘာလုံးကို ဖြန့်ကြည့်လိုက်ယင်

အဲဒီ မနာလိုမှု ဏ္ဍသာရှိနေတဲ့သူတွေကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေကြရတာကို များစွာတွေ့နိုင်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့— ပရသမ္ပတ္တိအနဘိရတိရသာ-သူတပါး၏ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းစားချမ်းသာခြင်း၌ မပျော်မွေ့ခြင်း ကိစ္စ ရှိသည်လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း မနာလိုတဲ့သူက သူတပါး ချမ်းသာတာကို မမြင်ချင်ဘူး မကြားချင်ဘူး မတွေ့မသိချင်ဘူး၊ မြင်ရ ကြားရ တွေ့ရ သိရယင် စိတ်မချမ်းသာပဲ မနေသာပဲ ဖြစ်နေတတ်တယ်။

နောက်ပြီးတော့- ပရသမ္ပတ္တိဝိမုခပစ္စုပဋ္ဌာနာ-သူတပါး၏ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းစားချမ်းသာခြင်းမှ မျက်နှာလွှဲသည့် အနေအားဖြင့်, ဆင်ခြင်ကြည့်သူ၏ဉာဏ်ထဲမှာ ထင်ပေါ်သော အခြင်းအရာရှိသည်လို့ ဆိုတဲ့ အတိုင်းပင် မနာလိုတဲ့သူက သူတပါး ကောင်းစားတာကို မကြည့်လိုပဲ မျက်နှာလွှဲတဲ့ အနေဖြင့် ထင်ပေါ်နေပါတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဏ္ဍသာ၏ လက္ခဏာ ရသာ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ဆိုတာတွေဟာ အင်မတန် ပေါ်လွင်ထင်ရှားပါတယ်၊ သူတပါး ကောင်းစားချမ်းသာတာကို ငြူစူတယ် မနာလိုဘူးဆိုတာ ဏ္ဍသာ၏ ပင်ကိုရင်းသဘောလက္ခဏာဘဲ၊ အဲဒါဟာ ထင်ရှားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ သူတပါး ကောင်းစားချမ်းသာ ပြည့်စုံရာမှာ သူက မပျော်မွေ့ဘူးတဲ့၊ ဒါက ဏ္ဍသာ၏ အလုပ်

ကိစ္စဘဲ၊ ဒါလဲ ထင်ရှားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ သုတပါး ကောင်းစားချမ်းသာတာမှ မျက်နှာလွဲတဲ့ အခြင်းအရာက သူ့ ပစ္စုပ္ပန်ဘဲ၊ ဒါလဲ ထင်ရှားပါတယ်။ ဒီလက္ခဏာ ရသ ပစ္စု ပဋ္ဌာန် ၃-ခုက တဆက်တည်း ဆက်စပ်ပြီး ထင်ရှားနေတာဘဲ၊ သူတပါးကောင်းစားချမ်းသာတာကို မနာလိုယင် အဲဒီသူတပါး ကောင်းစားချမ်းသာရာမှာ မပျော်မွေ့ဘူး၊ မပျော်မွေ့တော့ အဲဒီ သူတပါးကောင်းစားချမ်းသာရာဆီကို မရှုမကြည့်လိုပဲ မျက်နှာ လွှဲတာလဲ ထင်ရှားတာဘဲ။

ဒါကြောင့် ဒီဣဿာတရားဆိုး အားကြီးတဲ့သူက သူတပါး တော့ လာဘ်လာဘရတယ်ဆိုတာ မကြိုက်ဘူး၊ စီးပွါးဥစ္စာ ပေါများပြည့်စုံတာကို မကြိုက်ဘူး၊ အလုပ်ကိစ္စတွေ အောင်မြင် တာကိုလဲ မကြိုက်ဘူး၊ သူတပါးမှာ အခြွေအရံ အပေါင်း အသင်း ပေါများတာကိုလဲ မကြိုက်ဘူး၊ ရုပ်ရေအဆင်း လှပ တယ် ပညာတတ်တယ် ရာထူးဌာနန္တရ တက်တယ်ဆိုတာလဲ မကြိုက်ဘူး၊ ကုန်ကုန်ပြောရယင် ကျန်းမာတယ် ဆိုတာတောင် မကြိုက်ပဲ ရှိတတ်သေးတာဘဲ။ အဲဒီလို သူတပါး ကောင်းစားနေ တယ်ဆိုတာကို မမြင်ချင်ဘူး မကြားချင်ဘူး၊ ဒီဣဿာက တော် တော်ဆိုးတဲ့တရားဘဲ၊ သူတပါးကို မနာလိုတဲ့အတွက် ကိုယ့်မှာ ဘာမှလဲ ရတာမဟုတ်ဘူး၊ သက်သက်အချောင် အကုသိုလ်ပွါး နေတာဘဲ။ အဲဒီမနာလိုတဲ့ ဣဿာဖြစ်နေရုံနဲ့လဲ မိမိမှာ စိတ် ဆင်းရဲနေတာဘဲ၊ အင်အားရှိတဲ့သူဆိုယင် အဲဒီ မနာလိုမှု ဣဿာ အားကြီးတဲ့သူက သူတပါးအား အကျိုးမဲ့ဖြစ်အောင် ကြံစည်

ပြုလုပ်တတ်တယ်၊ အဲဒီလို ပြုလုပ်ပြောဆိုယင် တဖက်သားက မိမိ၏ရန်သူဖြစ်တော့တာဘဲ၊ အဲဒီရန်သူက အင်အားရှိသူဖြစ်ယင် တန်ပြန်ရန်ပြုမှုကိုလဲ ခံရတတ်တယ်။ သူ့ဘပါးက အဲဒီလို တန်ပြန် ရန်မပြုနိုင်ပေမယ်လို့ ဒီမနာလိုမှု ဣဿာတရားဆိုးကြောင့် နောင်ဘဝသံသရာမှာ အခြေအရံနည်းပါးပြီးတော့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ခံစားသွားဘို့ရာကတော့ သေချာနေတာပါဘဲ။ အဲဒီလို မကောင်းကျိုးပေးတတ်ပုံကို စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်မှာ ဒီလို အကျဉ်းချုပ် ဟောထားပါတယ်။

ဣဿာ၏ အပြစ်

အပ္ပေသက္ခသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ
ယဒိဒံ ဣဿာမနကော ဟောတိ။

မာဏဝ-သုဘလုလင်၊ ယဒိဒံ-ယောအယံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣဿာမနကော-သူ့ဘပါးချမ်းသာကောင်းစားသည်ကို မနာလိုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဧသာ ပဋိပဒါ-ဤမနာလိုသောအကျင့်သည်၊ အပ္ပေသက္ခသံဝတ္တနိကာ-အခြေအရံနည်းပါး၍ တန်ခိုးနည်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏ တဲ့။

အဲဒါက အကျဉ်းချုပ်ပဲ။ အနည်းငယ်ချဲ့ပြောရယင်တော့— မိန်းမဖြစ်ဖြစ်၊ ယောကျ်ားဖြစ်ဖြစ် တချို့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သူ့ဘပါးကောင်းစားချမ်းသာတာကို မနာလိုဘူး၊ မမြင်လို မကြားလို မတွေ့လိုဘူး၊ သူ့ဘပါးမှာ ပစ္စည်းဥစ္စာပြည့်စုံတာ လာဘ်လာဘ

ရနေတာကို မကြိုက်ဘူး၊ သူတပါး ရုပ်အဆင်းလှပသတဲ့၊ လိမ္မာသတဲ့၊ ပညာတတ်သတဲ့၊ အဟောအပြောကောင်းသတဲ့၊ ကျန်းမာသတဲ့၊ အခြွေအရံများသတဲ့၊ ဘုန်းကြီးသတဲ့ စသည်ဖြင့် သူတပါး၏ ကောင်းသတင်းကို မကြားချင်ဘူး၊ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်က သူတပါးအား အကျိုးမဲ့ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်တတ်တယ်၊ မကောင်းသတင်းကိုလဲ ကြံဖန်ပြီး ပြောတတ်ဘယ်၊ ယခုနေအခါ တချို့က ဝါဒဖြန့်တာဟာ ဒီလိုဣဿာဖြင့် မနာလိုသောကြောင့် ဖြန့်ဘာတွေလဲ ရှိနေတာဘဲ။ အဲဒီလို မနာလိုမှု ဣဿာအားကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ ငရဲကို ကျရောက်ပြီး ငရဲဆင်းရဲတွေကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ခံစားရတယ်၊ ငရဲမှ လွတ်ပြီး ကုသိုလ်ကံကြောင့် လူဖြစ်လာတဲ့အခါ မနာလိုတဲ့ အကုသိုလ်ကံကြွင်းကြောင့် အခြွေအရံမဲ့ပြီး ချီးမွမ်းဘွယ်ဂုဏ်သတင်း မရှိတဲ့ လူအညံ့စားဖြစ်နေရတတ်တယ်၊ အဲဒီလို ဖြစ်ပုံကို အပ္ပေသက္ခသံဝတ္တနိကာ-အခြွေအရံနဲပါး၍ ဘုန်ခိုးမဲ့ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်သို့ ဟောထားတာပါဘဲ။

မနာလိုမှု ဣဿာမရှိပဲ သူတပါးကောင်းစားချမ်းသာတာကို ကြည်ဖြူဝမ်းမြောက်နိုင်တဲ့ သူမှာတော့ ယသာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော မာ ဝိဂစ္ဆန္တု-ရပြီးသော စည်းစိမ်ချမ်းသာမှ မဆုတ်ယုတ်ကြပါစေလင့် ကြီးပွါးမြဲ ကြီးပွါးကြပါစေ၊ ချမ်းသာမြဲ ချမ်းသာကြပါစေလို့ ဝမ်းမြောက်ကြည်ဖြူစွာ နှလုံးသွင်းနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ သူတပါးကြီးပွါးချမ်းသာတာကို မြင်ရ ကြားရ သိရတဲ့အခါလဲ စိတ်ချမ်းသာမှုကို ရနေတာဘဲ၊ သူတပါး

အား ချမ်းသာမြဲချမ်းသာအောင် စွမ်းနိုင်သမျှ အားပေးကူညီ ဆောင်ရွက်တယ်၊ ဒါကြောင့် ကုသိုလ်ကံတွေ ဖြစ်ပွါးတယ်၊ အဲဒီ ကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် သေသည်၏အခြားမဲ့မှာ နတ်ပြည် လောကရောက်ပြီး ချမ်းသာတွေကို ခံစားသွားရတယ်။ အဲဒီ နတ်ဘဝမှ စုတေပြီး လူ့ဘဝရောက်လာယင်လဲ အခြွေအရံတွေ များပြီး ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတယ်၊ အဲဒီလို ဖြစ်ပုံကို စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂ သုတ်မှာ—

မုဒိတာ၏ အကျိုး

မဟေသက္ခသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ အနိဿာမနကော ဟောတိ။

မာဏဝ-သူဘလုလင်၊ ယဒိဒံ-ယော အယံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အနိဿာမနကော-သူတပါး ကောင်းစားချမ်းသာသည်ကို ဝမ်းမြောက်ကြည်ဖြူ သဘောတူလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဧသာ ပဋိပဒါ-ဝမ်းမြောက်ကြည်ဖြူ သဘောတူသော ဤအကျင့်သည်၊ မဟေသက္ခသံဝတ္တနိကာ-အခြွေအရံများ၍ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏-လို့ ဟောထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယခုမျက်မှောက်ရော, နောင်သံသရာတလျှောက်မှာရော ချမ်းသာများချင်ကြယင် မနာလိုတဲ့ ဣဿာတရားဆိုးကို ပယ်ပြီးတော့ သူတပါး ကြီးပွါးချမ်းသာတာနဲ့ စပ်ပြီး ဝမ်းမြောက်ကြည်ဖြူ သဘောတူတဲ့ မုဒိတာကို ပွါးစေတို့ ပါဘဲ။

အဲဒီ မနာလိုမှု ဣဿာနဲ့ ကြည်ဖြူဝမ်းမြောက်မှု ,မုဒိတာ တို့၏ အကျိုးပေးပုံကို (မနာလိုမှာ၊ ခြေရံကွာ၊ ကြည်သာခြေရံ စည်-လို့) ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

မနာလိုမှာ၊ ခြေရံကွာ၊ ကြည်သာခြေရံစည်၊

မစ္ဆရိယဆိုတာ

မစ္ဆရိယ-ဆိုတာ ဝန်တိုစေးနဲတဲ့သဘောဘဲ၊ အဲဒီ မစ္ဆရိယ-က မိမိ၏ပိုင်နက်ကို သူတပါးမသိရအောင် လျှို့ဝှက်ထားလို သည်အထိ ဝန်တိုတဲ့ သဘောလက္ခဏာရှိတယ်၊ သက်ရှိသက်မဲ့ မိမိ၏ပိုင်နက်ကို သူတပါးနှင့် မဆက်ဆံစေချင်တာ, ဆက်ဆံ မည်ကို သည်းမခံနိုင်တာဟာ သူ့ကိစ္စ-သူ့အလုပ်ပဲ၊ သူတပါး အား ပေးကမ်းရေး, ဆက်ဆံဝေရေးနဲ့စပ်ပြီး တွန့်ဆုတ်သည့် အနေဖြင့် ထင်ရှားတဲ့ အခြင်းအရာရှိဘယ်။ အဲဒီမစ္ဆရိယ-က ငါးမျိုးရှိဘယ်၊ (၁) အာဝါသမစ္ဆရိယ-နေရာနှင့်ဝပ်ပြီး ဝန်တို ခြင်း၊ (၂) ကုလမစ္ဆရိယ-ချစ်ခင်ရင်းနှီးသူများနှင့်ဝပ်ပြီး ဝန်တို ခြင်း၊ (၃) လာဘမစ္ဆရိယ-လာဘ်လာဘ-စီးပွါးဉစ္စာနှင့်ဝပ်ပြီး ဝန်တိုခြင်း၊ (၄) ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယ-ချီးမွမ်းဘွယ်ဂုဏ်နှင့်စပ်ပြီး ဝန်တို ခြင်း၊ (၅) ဓမ္မမစ္ဆရိယ-တတ်သိတဲ့စာပေပညာနှင့်ဝပ်ပြီး ဝန်တို ခြင်း ဆိုတဲ့ ဒီငါးပါးပါဘဲ။

အဲဒီ ငါးပါးထဲက ရဟန်းများမှာ သံဃာပိုင်ကျောင်း၌ သီလစသည်နှင့် ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန်းကောင်းများကို မနေစေချင်

တာဟာ နေရာနှင့်စပ်တဲ့ ဝန်တိုခြင်းဘဲ၊ အဲဒီ ဝန်တိုမှုကြောင့် ဘီလူးသော်၎င်း, ပြိတ္တာသော်၎င်းဖြစ်ပြီး အဲဒီကျောင်းက အမှိုက်အညစ်အကြေးတွေကို ခေါင်းနဲ့ရွက်ပြီး ဒုက္ခကို ခံစားနေရတတ်တယ်၊ မီးလောင်နေတဲ့ အိမ်ထဲမှာ ဖြစ်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲနေရတတ်ပါသတဲ့။ မိမိနဲ့ ရင်းနှီးစပ်ဆိုင်တဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေက အခြားရဟန်းများ ပေးလှူတာကို သည်းမခံနိုင်တဲ့ ဝန်တိုမှုကြောင့် သွေးအန်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲရတတ်တယ်၊ ဝမ်းသွေးသွန်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲရတတ်ဘယ်၊ လာဘ်လာဘ နည်းပါးပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲဘတ်ပါသတဲ့။ သံဃာ့ပစ္စည်း ဂိုဏ်းပိုင်ပစ္စည်းကို ဝန်တိုပြီးဘော့ ကိုယ်ပိုင်အနေဖြင့် သုံးဆောင်ယင် ဘီလူးသော်၎င်း, ပြိတ္တာ့သော်၎င်း, ဝပါးကြီးမြွေသော်၎င်း ဖြစ်တတ်တယ်၊ မစင်ဘင်ပုပ်ရေ၌လဲ ဖြစ်ဘတ်ဘယ်၊ အဲဒါဟာ လာဘ်လာဘ ဝန်တိုခြင်းကြောင့်ပါဘဲတဲ့။ မိမိလှပသလို သူတပါးအား မလှစေချင်တာ, သူတပါးလှပကြောင်း မပြောလို မကြားလိုတာ, မိမိမှာ ချီးမွမ်းဘွယ် ဂုဏ်ရှိသလို သူတပါးအား ဂုဏ်မရှိစေချင်ဘာ အဲဒါတွေဟာ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယဘဲ၊ အဲဒီ မစ္ဆရိယကြောင့် အဆင်းမလှဘဲ ရှိဘတ်ဘယ်တဲ့။ စာပေပညာအရာ၌ မိမိလို သူတပါးမဘတ်စေချင်တာ, သူတပါးမဘတ်ရအောင် လျှို့ဝှက်တာဟာ ဓမ္မမစ္ဆရိယဘဲ၊ အဲဒီ မစ္ဆရိယကြောင့် မသိမလိမ္မာတဲ့ အဆွံ့အအဖြစ်ဘတ်ဘယ်၊ ပြာပူရေ၌လဲ ကျတတ်ပါတယ် တဲ့။ အဲဒီ အကျိုးပေးပုံတွေဟာ အဋ္ဌကထာ၌ ပြထားတဲ့ဟာတွေပါဘဲ။

အဲဒီတော့ သူတော်ကောင်းတွေနဲ့ ပေါင်းပြီး ဝန်မတိုသင့်ရာ၌ ဝန်တိုယင် မျက်မှောက်ဘဝမှာလဲ စိတ်ဆင်းရဲရတယ်၊ မိတ်ဆွေ သင်္ဂဟ လာဘ်လာဘစသည်လဲ နည်းပါးတတ်တယ်၊ နောင် သံသရာဘဝတွေကျတော့ အကြီးအကျယ် ဆင်းရဲရတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီဝန်တိုမှု မစ္ဆရိယကိုလဲ ပယ်ပြီးတော့ ဖော်ဖော် ရွေရွေ ဆက်ဆံမှု၊ ပေးကမ်းမှုများကို စွမ်းနိုင်သမျှ ပွါးစေဘို့ ပါဘဲ။ ယခု ပြောခဲ့တဲ့ ငါးပါးသော မစ္ဆရိယကို တိုတိုနဲ့ မှတ်ရအောင် (ဣဿာခေါ်ဆို၊ မနာလို ဝန်တိုမစ္ဆေရ-လို့) ဆောင်ပုဒ်စီထား တယ်၊ ၊အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဣဿာ ခေါ်ဆို၊ မနာလို၊ ဝန်တို မစ္ဆေရ။

ဣဿာ ဆိုတာ သူ့ဘဝါး ကောင်းစားတာကို မနာလိုတဲ့ သဘောပဲ။ ဝန်တိုစေးနဲတာက မစ္ဆေရ တဲ့၊ မစ္ဆေရနဲ့ မစ္ဆရိယ ဆိုတာ အတူတူပါဘဲ။ အဲဒီ မစ္ဆရိယ ငါးပါးနဲ့ ပေါင်းပြီး နံနံ ထပ်ပြောဦးမယ်။

အာဝါသမစ္ဆရိယ ဆိုတာကတော့ ရဟန်းတွေနဲ့သာ ပိုပြီး ဆိုင်ပါတယ်၊ သံဃာအား လှူထားတဲ့ကျောင်းမှာ သီလစသည်နှင့် ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန်းကောင်းများကို လက်မခံပဲ ကိုယ်ပိုင်လို သဘော ထားပြီး သုံးစွဲနေထိုင်လျှင် အဲဒါဟာ အာဝါသမစ္ဆရိယကြောင့် ဘဲ။ လူများမှာတော့ အများနဲ့ဆိုင်တဲ့ ဇရပ်တို့ တန်ဆောင်းတို့ ဘုရားအားထုတ်စရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတို့ ဒီလို အများဆိုင်

အဆောက်အဦကို ကိုယ်ပိုင်လို သဘောထားပြီး သူများမနေစေချင်ယင် အာဝါသမစ္ဆရိယပါဘဲ။

ကုလမစ္ဆရိယ ဆိုတာကတော့ ရဟန်းများမှာ မိမိအားကြည်ညိုကိုးကွယ်နေတဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေကို အခြား ရဟန်းများနဲ့ မနီးစပ်စေချင်တာဟာ ကုလမစ္ဆရိယပါဘဲ၊ တချို့ ရဟန်းက မိမိနဲ့စပ်ဆိုင်တဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေကို အခြားရဟန်းတော်များနဲ့ မနီးစပ်ရအောင် ပိတ်ပင်ထားတတ်ဘယ်၊ တရားဟောဘို့ တရားနာဘို့ အခွင့်လဲ ပိတ်ပင်ထားတတ်ဘယ်။ လူတွေဆိုယင် မိမိ၏ အခြွေအရံ ဖြစ်တဲ့သူတွေကို အခြားသူ၏ အခြွေအရံ အပေါင်းအသင်း မဖြစ်စေချင်တာဟာ မစ္ဆရိယပါဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ အဲဒီလူတွေရဲ့ မစ္ဆရိယကတော့ သိပ်အပြစ်ကြီးပုံ မရပါဘူး။

လာဘမစ္ဆရိယ ဆိုတာကတော့ ရဟန်းများမှာ အလှူအတန်းနဲ့စပ်ပြီး မိမိသာ ရချင်တယ်၊ အခြားရဟန်းများ မရစေချင်တဲ့ အနေနဲ့ ဖြစ်တာပါဘဲ၊ အဲဒီလို မရစေချင်တဲ့အတွက် သူတော်ကောင်းဖြစ်တဲ့ ရဟန်းအား လာဘ်မရအောင် ပြုမိတတ်ဘယ်၊ အဲဒီလိုပြုမိယင် သံသရာတလျှောက်လုံးမှာ အတိဒုက္ခရောက်သွားတတ်တယ်၊ အဲဒီလို ဖြစ်တတ်ပုံကို လောသကတိဿ ဝတ္ထုဖြင့် သိနိုင်ပါတယ်။

လောသကတိဿဝတ္ထု

ကဿပမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကာလက ရဟန်းတပါးဟာ တောရွာတခုမှာ ဒကာတဦးကို အမှီပြုပြီး ကျောင်း

ထိုင်ဘုန်းကြီးအဖြစ်ဖြင့် နေတယ်၊ သီလလဲ စင်ကြယ်တယ်၊ ဝိပဿနာတရားလဲ အားထုတ်ပါသတဲ့။ တနေ့သော အခါ ရဟန္တာမထေရ်ဘုရားက ဒေသစာရီ ကြွချီနေယင်း အဲဒီရွာ ရောက်လာတယ်၊ အဲဒီဘုန်းကြီးရဲ့ဒကာက ရဟန္တာမထေရ်၏ သွားလာနေထိုင်ပုံကို ကြည်ညိုပြီးတော့ အိမ်သို့ပင့်ပြီး ဆွမ်းကပ်လှူတယ်၊ တရားစကားအနည်းငယ်ကိုလဲ နာကြားပြီးတော့ ရှိခိုးပြီး "တပည့်တော်တို့၏ အမြဲတမ်းကိုးကွယ်ရာ ကျောင်းသို့သာ ကြွတော်မူပါ၊ ညနေချမ်းအချိန်မှာ လာရောက်ဖူးမြော်ပါမယ်" လို့ လျှောက်လိုက်တယ်။

အဲဒီ ရဟန္တာမထေရ်က အဲဒီကျောင်းသို့ သွားပြီးတော့ ကျောင်းထိုင်မထေရ်ကို ရှိခိုးပန်ကြားပြီး သင့်လျော်တဲ့နေရာမှာ ထိုင်နေတယ်။ ကျောင်းထိုင်မထေရ်ကလဲ အဲဒီရဟန္တာမထေရ်နှင့် နှုတ်ဆက်ပဋိသန္ထာရစကားကို ပြောပြီးတော့ ငါ့ရှင် ဆွမ်းအာဟာရ ရခဲ့ပါပြီလားလို့ မေးတယ်၊ ရခဲ့ပါပြီလို့ လျှောက်တော့ ဘယ်ကရခဲ့ပါသလဲလို့ မေးပြန်တယ်၊ အရှင်ဘုရားတို့၏ ရွာက အရှင်ဘုရားတို့၏ ဒကာကြီးအိမ်မှ ရခဲ့ကြောင်း လျှောက်ထား ပြီး မိမိအား ကျရောက်တဲ့ကျောင်းနေရာမှာ ဈာန်သမာပတ် ဖိုလ်သမာပတ်များဖြင့် အချိန်ကုန်လွန်စေလျက် နေတယ်။

ကျောင်းထိုင်မထေရ်ကြီး၏ ဒကာကလဲ ညနေချမ်းမှာ ပန်း နံ့သာနှင့် မီးထွန်းစရာများကို ယူစေခဲ့ပြီးတော့ ကျောင်းထိုင် မထေရ်ကို ရှိခိုးပြီး "အာဂန္တုတပါး ကြွလာပါရဲ့လား ဘုရား"

လို့ မေးလျှောက်တယ်၊ လာပါတယ်လို့ ဖြေတယ်။ ယခုဘယ်မှာ နေပါသလဲလို့ မေးတော့ အာဂန္တုမထေရ်၏ နေရာကို ညွှန်ကြား လိုက်တယ်။ အဲဒီ ဒကာ က အာဂန္တုမထေရ်ထံသွားပြီး တရား နာတယ်၊ ညနေ အေးချမ်းတဲ့အချိန်မှာ စေတီနှင့် ဗောဓိပင်ကို ဆိမီးထွန်းပူဇော်ပြီးတော့ မထေရ်နှစ်ပါးလုံး အိမ်ကြွပြီး ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးဘို့ ပင့်ပြီး အိမ်ပြန်သွားတယ်။

အဲဒီအခါ ကျောင်းထိုင်မထေရ်က ဒီလို တွေးတောမိတယ်၊ "ဒီဒကာဟာ ငါ့အပေါ် အကြည်ညိုလျော့ပျက်သွားပြီ၊ ဒီ အာဂန္တုဟာ ဒီကျောင်း၌ ဆက်လက်နေထိုင်သွားယင် ငါ့ကို ဒီဒကာက ဘာလောက်မှ အလေးပြုမှာ မဟုတ်တော့ဘူး"လို့ တွေးတောမိပြီး စိတ်နှလုံးမသာဖြစ်သွားတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီ ကျောင်းမှာ အာဂန္တုရဟန်းမနေနိုင်အောင် ပြုလုပ်မှဘဲလို့ အကြံ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဆည်းကပ်ချိန်၌ လာတဲ့အခါ အဲဒီအာဂန္တု ရဟန်းနဲ့ စကားမပြောပဲ နေသတဲ့၊ ရဟန္တာမထေရ်က သူ့ အလို သိသောကြောင့် "ဒီကျောင်းထိုင်မထေရ်ဟာ သူ့ ဒကာနဲ့ ဂိုဏ်း နဲ့စပ်ပြီး ငါက မနှောင့်ယှက်တတ်တဲ့အကြောင်းကို မသိရှာဘူး" လို့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ မိမိနေရာမှာပဲ ပြန်သွားပြီး ဈာန်သမာပတ် ဖိုလ်သမာပတ်များဖြင့် အချိန်ကို ကုန်လွန်စေပါသတဲ့။

နောက်နေ့နံနက်ကျတော့ ကျောင်းထိုင်မထေရ်က ခေါင်း လောင်းထိုးစည်ကို လက်သည်းအပြင်ဖြင့် တီးခေါက်တယ်၊ အာဂန္တုမထေရ်အား ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသွားချိန်ကျပြီလို့ နှိုးဆော်

တဲ့အနေဖြင့် တီးခေါက်တာပါဘဲ၊ အသံကတော့ ဘာမှ မြည်မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ပြောစရာရှိတဲ့အခါ တာဝန်ဝတ္တရားကျေပါတယ် လို့ ပြောရအောင် ဟန်ဆောင်ပြုလုပ်တဲ့ ကောက်ကျစ်မှုပါဘဲ။ နောက်ပြီးတော့ အာဂန္တုမထေရ်နေရာ အခန်းတံခါးကို လက် သည်းနဲ့ တို့ခေါက်ပြီး သူ့ဒကာအိမ်သို့ သွားပါသတဲ့။

အိမ်ရောက်တော့ ဒကာကြီးက "အာဂန္တုမထေရ် ဘယ်မှာ လဲ ဘုရား"လို့ မေးတယ်၊ အဲဒီတော့ ကျောင်းထိုင်မထေရ်က "သင့် အာဂန္တုမထေရ်အကြောင်းကို ငါမသိပါဘူး၊ ထိုးစည်လဲ တီးခေါက်ခဲ့တယ်၊ တံခါးကိုလဲ ခေါက်ခဲ့တယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူ့ကို အိပ်ပျော်ရာမှ မနိုးစေနိုင်ခဲ့ဘူး၊ ယမန်နေ့က သင့်အိမ်က ဆွမ်း ဘောဇဉ်အကောင်းတွေစားပြီး အစာမကြေစေနိုင်လို့ အိပ်မော ကျနေဟန်တူပါတယ်"လို့ ဆိုပါသတဲ့။

ရဟန္တာမထေရ်ကတော့ ဆွမ်းခံချိန်ကျတဲ့အခါ အဘိညာဉ် တန်ခိုးဖြင့် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ပြီး အခြားအရပ်သို့ ကြွသွား ပါသတဲ့။

ကျောင်းထိုင်မထေရ်ကို ကျွေးမွေးပြီးတဲ့အခါ အာဂန္တု မထေရ်အတွက်လဲ အဲဒီဒကာကြီးက လှူလိုက်တယ်၊ အဲဒါကို ယူဆောင်လာယင်းပင် ကျောင်းထိုင်မထေရ်က "ဒီနို့ဆွမ်းကို အာဂန္တုရဟန်းသုံးဆောင်ရလျှင် လည်ပင်းကိုင်ပြီး ဆွဲထုတ် တောင်မှ သွားမှာမဟုတ်တော့ဘူး"စသည်ဖြင့် ဝေဖ်စားပြီးတော့ အဲဒီနို့ဆွမ်းကို မီးလောင်နေရာတွင် မီးကျီးထဲမှာ သွန်ပစ်ထားခဲ့

ပါသတဲ့၊ ကျောင်းပြန်ရောက်တဲ့အခါကျတော့ အာဂန္တုရဟန်းကို မတွေ့ရတော့တဲ့အတွက် အဲဒီမထေရ်မှာ စိတ်နှလုံးပူလောင်ပါသတဲ့၊ "ထိုရဟန်းဟာ ရဟန္တာဖြစ်ဟန်တူတယ်၊ ငါ၏ စိတ်အလိုအကြံကိုသိပြီး တခြားသို့ ကြွသွားဟန်တူတယ်၊ သြော် ငါဟာ ဝမ်းရေးအတွက် မတော်တာ ပြုမိလေချင်း" လို့ ဆင်ခြင်ပြီး အကြီးအကျယ် စိတ်နှလုံးမသာခြင်း ဖြစ်ရပါသတဲ့။ အဲဒီက စပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သွားရပုံကို ဇာတ်အဋ္ဌကထာ (ပ၊ ၂၅၆) မှာ ဒီလို ပြဆိုထားပါတယ်။

စ·ဆက်၍ပြရလျှင်၊ တတော ပဋ္ဌာယေဝ·ထိုအခါမှ စ၍သာလျှင်၊ မနုဿပေတော ဟုတွာ·လူပြိတ္တာဖြစ်ပြီးလျှင်၊ နစိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ·မကြာမီပင် ပျံလွန်၍၊ နိရယေ·ငရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ·ဖြစ်လေသည်။ သော·ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဗဟူနိ ဝဿသတသဟဿာနိ· နှစ်သိန်းများစွာတို့ပတ်လုံး၊ နိရယေ ပစ္စိတွာ·ငရဲ၌ ပူလောင်ခံခဲ့ရပြီး၍၊ ပက္ကာဝသေသေန·ကံကြွင်းဖြင့်၊ ပဉ္စပါဠိယာ·အစဉ်အတိုင်း၊ ပဉ္စ ဇာတိသတေသု·ဘဝငါးရာတို့၌၊ ယက္ခော ဟုတွာ·ဘီလူးဖြစ်၍၊ ဧကဒိဝသမ္ပိ·တနေ့မျှသော်လည်း၊ ဥဒရပူရံ·ဝမ်းပြည့်အောင်၊ အာဟာရံ န လဘိ·အစာကို မရခဲ့ချေ၊ ပန·သို့သော်လည်း၊ ဧကဒိဝသံ·တနေ့၌၊ ဂဗ္ဘမလံ·ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေးကို၊ ဥဒရပူရံ လဘိ·ဝမ်းပြည့်အောင် ရခဲ့ဘူးသည် တဲ့။

အဲဒီကနောက် ဘဝငါးရာ ခွေးဖြစ်ခဲ့ရသတဲ့၊ အဲဒီ ခွေးဘဝမှာလဲ တနေ့မျှသာ လူ့အန်ဖတ်ထမင်းကို ဝအောင်စားရ

တယ်၊ အခြားနေ့တွေမှာ တနေ့တရက်မျှ ဝအောင်မစားခဲ့ရဘူးတဲ့။ အဲဒီ ခွေးဘဝမှ နောက် လူဖြစ်တဲ့အခါလဲ မိတ္တဝိန္ဒကဆိုတဲ့ လူဖြစ်ပြီး ပင့်သနွေနေကထဲက မိဘတွေ နိုးစပ်သူတွေပါ အကြီးအကျယ် အစာအာဟာရချို့တဲ့ပြီး ဆင်းရဲခဲ့သတဲ့။

နောက်ဆုံးဘဝမှာ ကောသလတိုင်းပြည်ထဲက တငါရွာမှာ ဖြစ်ရတယ်။ပင့်သနွေတည်နေကတည်းက အဲဒီရွာက အိမ်ထောင်စုတထောင်မှာ ငါးတကောင်တောင် မရပဲ ရှိနေသတဲ့။ အဲဒီတော့ ရွာလူကြီးတွေက ငါတို့ရွာထဲမှာ ကာလကဏ္ဏိခေါ် လူယုတ်မာ လူကံဆိုးရှိနေလို့ ဒီလို ငတ်ပြတ်ဆင်းရဲကြရတာဘဲ၊ ရွာကို ၂-စု ခွဲကြစို့ ဆိုပြီး ခွဲကြတယ်၊ လောသကတိဿကိုယ်ဝန်ရှင်မိဘများပါတဲ့ ရွာအုစုမှာ ဆင်းရဲမြဲ ဆင်းရဲနေကြရတယ်၊ အဲဒီအစုက တဖန် ၂-ပိုင်းခွဲပြန်တယ်၊ ဒီနည်းဖြင့် ၂-ပိုင်းခွဲတိုင်း ခွဲတိုင်း လောသကတိဿပါတဲ့အပိုင်းမှာ ငတ်ပြတ်မြဲငတ်ပြတ်နေပါသတဲ့။ နောက်ဆုံးကျတော့ သူ့မိဘအိမ်ထောင်စုတခုထဲ ဆင်းရဲနေရသတဲ့၊ အဲဒီမှာလဲ နောက်ဆုံးကျတော့ သူ့မိခင်တဦးတည်း ငတ်ပြတ်ဆင်းရဲနေရရှာသတဲ့။ အဲဒီ လောသကတိဿသူငယ်ကလေး ပြေးလွှားသွားလာနိုင်တဲ့အခါကျတော့ မိခင်ဖြစ်သူကသဲ သည်းမခံနိုင်တော့ဘူး၊ အဲဒီသူငယ်ကလေးကို တောင်းစားဘို့ ခွက်ဘခုပေးပြီးတော့ အိမ်တအိမ်သို့ သွားစေတယ်၊ သူငယ်က အဲဒီအိမ်သို့သွားနေစဉ် မိခင်ဖြစ်သူက တခြားအရပ်သို့ ရှောင်တိမ်းပြေးသွားပါသတဲ့။ လောသကတိဿဟာ

-အဲဒီသူငယ်ကလေးဘဝကတည်းက ငတ်ငတ်ပြတ်ပြတ်နဲ့ ဆင်းရဲ ဒုက္ခခံလာခဲ့ရတယ်။

၇-နှစ်သားအရွယ်ရောက်တဲ့အခါ အိမ်တအိမ်၏ တံခါးဝ ထမင်းအိုးဆေးရေသွန်ရာ အရပ်၌ ကျိုးကန်းလိုပင် ထမင်းလုံးတခု တခုကို ကောက်ကောက်ပြီး စားနေတယ်၊ အဲဒီအခါ အရှင် သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်က သာဝတ္ထိမြို့ထဲ ဆွမ်းခံကြွနေစဉ် တွေ့မြင်ရ၍ အလွန်သနားတော်မူသဖြင့် "ဟော့လူကလေး လာခဲ့ စမ်း"လို့ ခေါ်လိုက်တယ်။လောသကတိဿ က လာပြီးရှိခိုးလျက် ရပ်နေတဲ့အခါ "သင်ဟာ ဘယ်ရွာကလဲ၊ သင့်မိဘတွေက ဘယ်သူတွေလဲ"လို့ မေးတော်မူတယ်၊ "တပည့်တော်မှာ အားး ကိုးစရာ ထောက်ပံ့သူမရှိပါ၊ မိဘများကလဲ သည်းမခံနိုင်လို့ တပည့်တော်ကိုစွန့်ပြီး ပြေးကြပါတယ်ဘုရား"လို့ လျှောက်တယ်။

အဲဒီတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်က "သင် ရှင် သာမဏေပြုမလား"လို့ မေးတော်မူဘယ်။ "တပည့်တော်က တော့ ရှင်ပြုနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တပည့်တော်လို လူစုတ်လူညံ့ ကို ဘယ်သူက ရှင်ပြုပေးမှာလဲ ရှင်ပြုပေးမည့်သူ မရှိပါဘူး"လို့ လျှောက်တယ်။ ငါက ရှင်ပြုပေးမယ်လို့ မိန့်ဆိုပြီး အရှင်သာရိ ပုတ္တရာမထေရ်မြတ်က ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုလဲ ပေးပြီး ကျောင်းသို့ ခေါ်ယူလာခဲ့တယ်၊ မိမိလက်ဖြင့်ပင် ရေချိုးပေးပြီး ရှင်ပြုပေး တယ်၊ အသက် ၂၀-ပြည့်ဘဲ့အခါ ရဟန်းလဲပြုပေးတယ်၊ အရွယ် ကြီး၍ ဝါရင့်သောအခါ ဘုန်းကံလဲနည်း လာဘ်လာဘလဲ

နည်းတဲ့ လောသကတိဿထေရ်လို့ သူ့ကို ခေါ်ကြတယ်။ အသ-
ဒိသဒါနခေါ်တဲ့ အလှူပွဲတော်ကြီးမှာတောင်မှ လောသကတိဿ
ဟာ ဝမ်းဝအောင်မစားရဘူး၊ အသက်ဆက်မိရုံမျှသာ စားရ
သတဲ့။ သူ့သပိတ်ထဲ ယာဂုတဇွန်း တယောက်ချိုထည့်လိုက်ယင်
သပိတ်ပြည့်နေသလို ထင်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် လှူတဲ့သူတွေက
နောက်ထပ် သူ့သပိတ်ထဲ မလောင်းတော့ပဲ သူ့အောက်က
အခြားရှင်ရဟန်းများ၏ သပိတ်ထဲသာ လောင်းလှူကြပါသတဲ့။
လာဘမဲ့ရှိယကြောင့် မကောင်းကျိုးပေးတာဟာ အလွန်
ကြောက်စရာကောင်းတာဘဲ။

နောက်ကာလမှာ (ဝိပဿနာ့ ဧစ္စေတွာ)ဝိပဿနာကို ပွါးစေ
၍ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်၍ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့အခါလဲ သူ့မှာ
လာဘ်လာဘနည်းပါးနေတာဘဲတဲ့။ နောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံ
ရတော့မည့်နေ့မှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်က သူ့အား
ဝဝလင်လင် ဘုဉ်းပေးရအောင် ပေးလှူမယ်လို့ ရည်ရွယ်ပြီးတော့
သူ့ကိုခေါ်ပြီး သာဝတ္ထိမြို့ထဲ ဆွမ်းခံကြွတော်မူတယ်၊ အဲဒီ
အခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာအား လှူမည့်သူ မဆိုထားဘိ လက်ကို
ဆန့်ပြီး ရှိခိုးမည့်သူတောင် မရှိဘူးတဲ့။ အဲဒီအခါ အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာက အရှင်လောသကတိဿကို ဆွမ်းစားကျောင်းဇရပ်
သွားနေဘို့ စေလွှတ်လိုက်ရတယ်။ အဲဒီတော့မှ ဒကာ ဒကာမ
တွေက အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကြွလာပြီဟေ့လို့ ဆိုပြီးတော့ နေရာ
မှာ ထိုင်စေပြီး လှူဒါန်းကျွေးမွေးကြတယ်၊ အဲဒီက စားသောက်
ဖွယ်ကို လောသကတိဿအား ပေးလိုက်ဖို့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက

စေလွှတ်လိုက်တယ်၊ အဲဒါကို ယူဆောင်သွားတဲ့သူတွေက လော သကတိဿထေရ်ကို သတိမေ့ပြီး သူတို့ကိုယ်တိုင်ပဲ စားလိုက် ကြပါသတဲ့။

အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ် ကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်သော အခါ အရှင်လောသကတိဿမထေရ်က လာပြီး ရှိခိုးကန်တော့ တယ်။ ငါ့ရှင် ဆွမ်းရပြီမဟုတ်လားလို့ မေးတယ်။ နောင်တော့ ရကောင်းရပါလိမ့်မယ်၊ ယနေ့တော့ မရသေးပါလို့ အရှင် လောသကတိဿမထေရ်က လျှောက်တယ်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက သံဝေဂဖြစ်ပြီး အချိန်ကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ နေမွန်းလွဲနေ ကြောင်း သိရတာနဲ့ "ငါ့ရှင် လောသကတိဿ၊ ဒီမှာပင် နေရစ်ပါ"လို့ ပြောပြီးတော့ လောသကတိဿမထေရ်ကို ဆွမ်း စားကျောင်းဇရပ်မှာပင် နေစေပြီး ကောသလမင်း၏ နေအိမ် တော်သို့ ကြွသွားတယ်၊ ကောသလမင်းကြီးက မထေရ်၏ သပိတ်ကို ယူစေပြီးတော့ သပိတ်နှင့်အပြည့် စတုမဓုကို လှူသေး တယ်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က ထိုစတုမဓုကို ခံယူခဲ့၍ "ငါ့ရှင်တိဿ လာပါ၊ ဒီစတုမဓုကို ဘုဉ်းပေးပါ"လို့ ပြောပြီး သပိတ်ကို ကိုင်ထားလျက် ရပ်တည်နေတယ်၊ လောသကတိဿ မထေရ်က အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ရိုသေလေးစားသဖြင့် ရှက် သည်ဖြစ်၍ မဘုဉ်းပေးပဲ နေတယ်၊ ထိုအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာ က "လာပါ ငါ့ရှင်တိဿ၊ ငါက ဒီသပိတ်ကို ကိုင်လျက်သာ ရပ်တည်နေပါမည်၊ သင်က ထိုင်ပြီး ဘုဉ်းပေးပါ၊ ငါက အကယ်၍ လက်မှလွှတ်လိုက်ယင် တစုံတခုနန်နဲ့မျှမရှိပဲ ဖြစ်သွား

နိုင်ပါတယ်''လို့ ပြောဆိုတယ်။ အဲဒီတော့မှ အရှင်လောသက တိဿက အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုင်ထားတဲ့ သပိတ်ထဲမှ စတုမဓုကို အလိုရှိသလောက် ဝမ်းဝအောင် ဘုဉ်းပေးတယ်၊ အဲဒီနေ့မှာပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသတဲ့။

ဒီလောသကတိဿမထေရ်၏ မစ္ဆရိယကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ရပုံကို ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင် ဝန်တိုမှုဟာ အလွန်ပင် ကြောက်စရာကောင်းတာဘဲ။ ယခုပြောခဲ့တဲ့ လာဘမစ္ဆရိယ-က ရှာန်းများနှင့်ဆိုင်တဲ့ မစ္ဆရိယဘဲ။ လူများမှာလဲ စီးပွါးရေး လုပ်ငန်းများနဲ့ စပ်ပြီး ကိုယ်သာရချင်တယ်၊ သူများရမှာကို အလိုမရှိယင် အဲဒါဟာ မစ္ဆရိယဘဲ၊ သူတပါး၏ စီးပွါးရေး အလုပ်တွေကို ပိတ်ပင်ယင် ဝန်တိုမှု မစ္ဆရိယဘဲ။

ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယဆိုတာကတော့ မိမိမှာ ပြည့်စုံနေတဲ့ ချီးမွမ်း ဘွယ်ဂုဏ်ကို သူတပါးအား မပြည့်စုံစေချင်တဲ့ သဘောပါဘဲ၊ မိမိမှာ ရုပ်ရေအဆင်းလှသလို သူတပါးအား မလှစေလိုယင်၊ မိမိမှာ အပြောအဆိုအနေအထိုင် လိမ္မာယဉ်ကျေး၍ အချီးမွမ်း ခံရသလို သူတပါးအား အချီးမွမ်းမခံရစေလိုယင် မိမိမှာရာထူး ဂုဏ်သိရ်မြင့်သလို သူတပါးအား မမြင့်စေချင်ယင် အဲဒါ ဝဏ္ဏ မစ္ဆရိယဘဲ။

ဓမ္မမစ္ဆရိယဆိုတာကတော့ တရားကျမ်းဂန်စာပေနှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိုတာပါဘဲ၊ ဒါကတော့ အကျယ်ချဲ့ပြောစရာ မလိုပါဘူး။

ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဏ္ဍသာ မစ္ဆရိယတို့နှင့် စပ်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိချင်လျှင် သလ္လေခသုတ်တရားတော်စာအုပ် ဒုတိယတွဲမှာ ကြည့်နိုင်ပါတယ်။

နတ်တွေ လူတွေစသော ကာမဘုံသားတွေဟာ ချမ်းသာစွာ နေလိုကြပါလျက် မချမ်းသာပဲ ဆင်းရဲတွေနဲ့ တွေ့ဆုံနေကြရတာ ဟာ ဏ္ဍသာနဲ့ မစ္ဆရိယကြောင့်ဘဲလို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဖြေ ရှင်းဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီ ဖြေရှင်းချက်ကို ဒီလို ဆောင်ပုဒ်စီထားပါတယ်။

> ကာမဘုံသား၊ နတ်လူများတို့၊ ကောင်းစားပြည့်စ
> ဘေးရန်ပလျက်၊ အေးမြချမ်းသာ-နေလိုပါလဲ၊ ဏ္ဍသာ
> မစ္ဆေ၊ သူ့ရှုပ်ပွေ၍၊ ထင်ခြေမကျ၊ ဆင်းရဲရသည့်-တဲ့။

အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

> ကာမဘုံသား၊ နတ်လူများတို့။ပ။ သူ့ရှုပ်ပွေ၍၊ ထင်
> ခြေမကျ၊ ဆင်းရဲရသည့်။

ဏ္ဍသာမစ္ဆရိယကြောင့်ဆိုတာ သိကြားမင်းနဲ့လဲ ဆိုင်သည်

ဒီဖြေရှင်းဟောကြားချက်ဟာ သိကြားမင်းနှင့်လဲ တိုက်ရိုက် သက်ဆိုင်နေပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ — သိကြားမင်းမှာ ပဉ္စနိမိတ်ထင်ပြီး စုတေရတော့မယ်ဆိုတာ သိရတဲ့အခါ မိမိပိုင် ဖြစ်တဲ့ သိကြားမင်းစည်းစိမ်တွေ စွန့်သွားရတော့မယ်ဆိုတာ တွေးကြည့်လိုက်တော့ မိမိ၏ နတ်မိဖုရားတွေစသည်ကို သူတပါး

ပိုင်ဖြစ်သွားမည့်အရေး တွေးပြီး သည်းမခံနိုင်တဲ့ မစ္ဆရိယကြောင့်လဲ နှလုံးမသာပဲ ဆင်းရဲဘွယ်ရှိပါတယ်၊ နောက်မှ ဖြစ်လာမည့် သိကြွားမင်းက မိမိထက်သာသွားမည့်အရေးကို တွေးပြီး မနာလိုတဲ့ ဣဿာကြောင့်လဲ နှလုံးမသာပဲ ဆင်းရဲဘွယ် ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ချမ်းသာစွာ နေလိုကြပါလျက် ဣဿာမစ္ဆရိယ ကြောင့် ဆင်းရဲနေကြရတယ် ဆိုတာကို ကိုယ်တွေ့အားဖြင့်လဲ သင်ရှားသိရတဲ့အတွက်—

> ဧဝ မေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝ မေတံ သုဂတ၊ တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဥှ-ဝေယျာကရဏံ သုတွာ။

ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဧတံ-ဘုရား ဘပည့်တော်၏ ထိုအမေးသည်၊ ဧဝံ-မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြား သော ဤအဖြေအတိုင်းပင် မှန်ပါပေသည်။ သုဂတ-ကျိုးရှိဟုတ် မှန် နှစ်တန်သောစကားကောင်းကိုသာ မြွက်ဆိုတော်မူတတ်ပေ သော မြတ်စွာဘုရား၊ ဧတံ-ထိုအမေးသည်၊ ဧဝံ-ဤအဖြေအတိုင်း ပင် မှန်ပါပေသည်။ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပဥှဝေယျာ-ကရဏံ-ပြဿနာ အဖြေကို၊ သုတွာ-ကြားနာ ရသောကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤအရာ၌၊ မေ-ဘုရားတပည့်တော်သည်၊ ကင်္ခါ ယုံမှားကို၊ တိဏ္ဏာ-ကျော်လွှန်အပ်ပါပြီ၊ ကထံကထာ-သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်းသည်၊ ဝိဂတာ ကင်းရှင်းသွားပါပြီ-လို့ လျှောက် ပါတယ်။ အဲဒီလို လျှောက်ပြီးတော့ ဒီလိုလဲ ဆက်၍ မေးပြန် ပါတယ်။

ဒုတိယအမေး

ဣဿာမစ္ဆရိယံ ပန မာရိသ ကိံနိဒါနံ ကိံသမုဒယံ ကိံဇာတိကံ ကိံပဘဝံ၊ ကိသ္မိံ သတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ဟောတိ၊ ကိသ္မိံအသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န ဟောတိ။

မာရိသ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ပန-ဣဿာနှင့် မစ္ဆရိယသည်ကား၊ ကိံနိဒါနံ-အဘယ် (နိဒါန်း) အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ ကိံသမုဒယံ-အဘယ်ဖြစ်ကြောင်းရှိပါသနည်း၊ ကိံဇာ-တိကံ-အဘယ်(ဇစ်မြစ်)အကြောင်း ရှိပါသနည်း၊ ကိံပဘဝံ-အဘယ်အမွန်အစအကြောင်းရှိပါသနည်း။ (ပါဠိမှာ အကြောင်းကို နိဒါန၊ သမုဒယ၊ ဇာတိ၊ ပဘဝစသည်ဖြင့် ဝေါဟာရတွေ ဆယ်ခုရှိတယ်၊ အဲဒီ ဆယ်ခုထဲက ၄-ခုဖြင့် ထပ်ကာ ထပ်ကာ မေးတာပါဘဲ၊ ဗမာလိုဆိုယင်တော့-ဘယ်အကြောင်းရှိပါသလဲ၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသလဲလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။) ကိသ္မိံသတိ-အဘယ်အကြောင်းရှိလျှင်၊ ဣဿာမစ္ဆရိယံ-မနာလိုခြင်းနှင့် ဝန်တိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါသနည်း၊ ကိသ္မိံ အဘယ်အကြောင်းသည်၊ အသတိ-မရှိလျှင်၊ ဣဿာမစ္ဆရိယံ-မနာလိုခြင်းနှင့် ဝန်တိုခြင်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်ပဲ ကင်းရှင်းပါသနည်း တဲ့။

သတ္တဝါတွေက ချမ်းသာစွာနေလိုကြပေမဲ့ ချမ်းသာစွာမနေကြရပဲ ဆင်းရဲနေကြရတာဟာ မနာလိုမှု-ဣဿာနှင့် ဝန်တိုမှု-မစ္ဆရိယကြောင့်ဆိုတာ သိရတော့ ဆင်းရဲပယ်ချင်ယင် ဆင်းရဲ၏

အကြောင်း ဣဿာနဲ့ မစ္ဆရိယကို ပယ်ရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီ ဣဿာနဲ့ မစ္ဆရိယကို ပယ်ချင်ယင် အဲဒီ ဣဿာနဲ့ မစ္ဆရိယတို့၏အကြောင်း ကို ပယ်ရလိမ့်မယ်၊ ဒီလိုအကြောင်းရင်းကို ပယ်လိုက်မှ အကျိုး တရားက လုံးလုံးကင်းငြိမ်းသွားမယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ အကြောင်းကို ပယ်လိုဘဲ့အတွက် ဣဿာနဲ့မစ္ဆရိယ၏အကြောင်း ကို မေးတာပါဘဲ။

အဲဒီလို အကျိုးကို ကင်းငြိမ်းစေလိုလျှင် သူ့အကြောင်းကို ရှာပြီး ပယ်ရတယ်ဆိုတာဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တွင်းက နည်း ဘဲ၊ အဲဒီလိုအကြောင်းကို ပယ်ဘာဟာ ခြင်္သေ့များ၏ ပယ်ပုံမျိုး ပါဘဲတဲ့။ ခြင်္သေ့များဟာ ရန်သူက လေးမြှားတို့ဖြင့် ပစ်ခတ် နှိပ်စက်ယင် အကျိုးဖြစ်ဘဲ့ အဲဒီလေးမြှားကို ဖျက်ဆီးဘို့ ကြောင့်ကြမစိုက်ဘူး၊ လေးမြှားဖြင့် ပစ်ခတ်တဲ့သူကို ရှာပြီး, အဲဒီလူကို ကိုက်သတ်ဖျက်ဆီးဘို့သာ ကြောင့်ကြစိုက်တယ်၊ အဲဒီ လေးမြှားပစ်တတ်ဘဲ့လူကို ကိုက်သတ်လိုက်ယင် အဲဒီ လေးမြှား ဘေးရန်မှ ကင်းသွားတော့တာဘဲ။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တွင်းက နည်းလဲ ဒါမျိုးပါဘဲ၊ အကျိုးဖြစ်တဲ့ဆင်းရဲ ကင်းစေလိုလျှင် သူ့အကြောင်းကို ပယ်နိုင်အောင် ကျင့်ရတယ်။ သာသနာပက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနည်းတွေကတော့ ဆင်းရဲကို ကင်းစေလိုလျှင် အဲဒီဆင်းရဲ ကို ပယ်ဖျက်ပစ်ဖို့သာ အားထုတ်တယ်၊ အဲဒါကတော့ ခွေးများ၏ ကျင့်ပုံနဲ့ တူပါတယ်တဲ့။ တူပုံကတော့ ခွေးများဟာ လူက ခဲနဲ့ ဒုတ်နဲ့ ပစ်ခတ်ယင် မိမိအား ထိခိုက်နာကျင်စေတဲ့ ခဲတို့ ဒုတ်တို့ ကိုသာ ကိုက်တယ်၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့လူကိုတော့ မကိုက်ဘူး၊

အဲဒီတော့ လူက နောက်ထပ်လဲ ခဲတွေ ဒုတ်တွေနဲ့ ပစ်ခတ်နိုင်တာဘဲ၊ ခဲဘေး ဒုတ်ဘေးမှ မကင်းလွတ်နိုင်ဘူးပေါ့။

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာတော့ ဆင်းရဲကိုငြိမ်းစေလိုလျှင် ဆင်းရဲကြောင်းကို ပယ်နိုင်အောင် အားထုတ်ရတယ်၊ အဲဒါဟာ ကျွမ်းကျင်တဲ့ဆေးဆရာက အနာရောဂါ ပျောက်ကင်းအောင် အနာရောဂါ၏အကြောင်းကို ရှာပြီး အဲဒီအကြောင်းကို ပယ်ဖျောက်လျက် အနာရောဂါကို ကုသတာနဲ့လဲ တူပါတယ်။ ဒီလိုအကြောင်းကိုရှာပြီး အကြောင်းကို ပယ်နိုင်အောင် အားထုတ်မှသူ့အကျိုးဖြစ်တဲ့ဆင်းရဲက ကင်းငြိမ်းတယ်။ ဒါကြောင့် သိကြားမင်းကလဲ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ နည်းလမ်းအရဖြင့် ဆင်းရဲကို ပယ်နိုင်အောင် သတ္တဝါတွေ၏ ဆင်းရဲကြောင်းကို စပြီးမေးခဲ့တယ်၊ အဲဒီအကြောင်းက ဣဿာနဲ့မစ္ဆရိယဖြစ်ကြောင်း သိရတော့ အဲဒီ ဣဿာနဲ့ မစ္ဆရိယကိုပယ်ဘို့ရာ အဲဒါတွေ၏ အကြောင်းကိုလဲ မေးလျှောက်ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီ အမေးကို မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ဣဿာ မစ္ဆရိယ၏အကြောင်း ဖြေကြားချက်

ဣဿာမစ္ဆရိယံ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ပိယာပ္ပိယနိဒါနံ ပိယာပ္ပိယသမုဒယံ ပိယာပ္ပိယဇာတိကံ ပိယာပ္ပိယပဘဝံ၊ ပိယာပ္ပိယေ သတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ဟောတိ၊ ပိယာပ္ပိယေ အသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န ဟောတိ။

ဒေဝါနမိန္ဒ- နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း၊ ဣဿာမစ္ဆရိယံ- မနာလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်းသည်၊ ပိယာပ္ပိယနိဒါနံ- ချစ်အပ်သော အာရုံပုဂ္ဂိုလ်, မုန်းအပ်သောအာရုံပုဂ္ဂိုလ်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝါ-ချစ်အပ် မုန်းအပ်သော အာရုံကြောင့်, ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ ပိယာပ္ပိယေ သတိ-ချစ်အပ် မုန်းအပ်သောအာရုံနှင့်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိလျှင်၊ ဣဿာမစ္ဆရိယံ-မနာလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ပိယာပ္ပိယေ အသတိ-ချစ်အပ် မုန်းအပ်သောအာရုံနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်မရှိလျှင်၊ ဣဿာမစ္ဆရိယံ- မနာလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်ပေ တဲ့။

ယခုရွတ်ပြခဲ့တဲ့ မြန်မာပြန်အနက်ထဲမှာ နိဒါနနှင့် အရတူတဲ့ သမုဒယ ဇာတိ ပဘဝဆိုတဲ့ ပုဒ်အနက်တွေကို ချန်ထားလိုက်ပါ ဘယ်၊ ဟိုရှေးခေတ်က ပါဠိဝေါဟာရတွေကတော့ ထပ်တူ တွေလဲ ထပ်ကာ ထပ်ကာ အပြည့်အစုံပြောဆိုရတဲ့အလေ့ရှိခဲ့ တယ်၊ အဲဒါကို ယခုခေတ်အနေနဲ့ ကြည့်လိုက်ယင် အချို့နေတွေ အလဟဿကုန်နေတယ်လို့ ထင်စရာရှိပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် တချို့ ကို ချန်ထားလိုက်တာပါဘဲ၊ နောက်ကျတော့ ပါဠိတွေပါ ချန် သင့်တာကို ချန်ထားရမှာဘဲ။ ယခု ဖြေကြားတော်မူတဲ့စကား ရပ်ကို ဗမာလို အတိုချုပ်ပြောရယင်—သိကြားမင်း၊ မနာလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်းဟာ ချစ်စရာနဲ့ မုန်းစရာကြောင့် ဖြစ်တယ်၊ ချစ်စရာနဲ့ မုန်းစရာရှိယင် အဲဒါက ဖြစ်တယ်၊ မရှိယင်တော့ မဖြစ်ဘူး-လို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။

ချစ်စရာ ဆိုတာ ချစ်စရာကောင်းတဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ အစရှိတဲ့ သက်မဲ့အာရုံကောင်းတွေနဲ့ သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေပါဘဲ။ **မုန်းစရာ** ဆိုတာကလဲ မုန်းစရာကောင်းတဲ့ အဆင်း အသံ အစရှိတဲ့ သက်မဲ့အာရုံဆိုးတွေနဲ့ သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေပါဘဲ။ မလိုမုန်းထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ချစ်စရာအာရုံကောင်းတွေနဲ့ အခြွေအရံတွေ ပြည့်စုံနေယင် မုန်းတဲ့သူမှာ မနာလိုတဲ့ဣဿာ ဖြစ်ဘယ်၊ ချစ်စရာအာရုံကောင်းတွေဆိုတာ စီးပွါးဥစ္စာ ရတနာ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းကောင်းတွေပါဘဲ။ မိမိမှာ ပြည့်စုံနေတဲ့ အဲဒီ ချစ်စရာအာရုံကောင်းတွေနဲ့ မိမိချစ်တဲ့ အခြွေအရံပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မိမိကမုန်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အား မရစေချင်တဲ့ မနီးစပ်စေချင်တဲ့ အနေဖြင့် ဝန်တိုခြင်း မစ္ဆရိယက ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒါဟာ မုန်းတဲ့သူကို အကြောင်းပြုပြီးဖြစ်တဲ့ မနာလိုမှုဘဲ၊ မိမိက ချစ်မြတ်နိုးနေတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာအသုံးအဆောင်တွေ အခြွေအရံတွေကိုလဲ အကြောင်းပြုပြီးဖြစ်တဲ့ မစ္ဆရိယဘဲ။ အဲဒီ ဣဿာနဲ့ မစ္ဆရိယဟာ မုန်းတဲ့သူနဲ့ ချစ်စရာတွေကို မှီပြီးဖြစ်တာဘဲ၊ မုန်းတဲ့သူမဟုတ်လျှင် မနာလိုမှု ဖြစ်ဖွယ်မရှိဘူး၊ ချစ်မြတ်နိုးတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ချစ်မြတ်နိုးတဲ့ မိမိအခြွေအရံတို့ မရှိလျှင်လဲ ဝန်တိုမှု ဖြစ်ဖွယ်မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် မနာလိုမှု ဝန်တိုမှု မဖြစ်စေချင်လျှင် ချစ်မြတ်နိုးတတ်တဲ့ ရာဂနဲ့ မုန်းတတ်တဲ့ ဒေါသကို ပယ်ဘို့ပါဘဲ၊ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ ဘယ်အရာကိုမှ ချစ်လဲ မချစ်ဘူး၊ ဘယ်သူကိုမှ မုန်းလဲ မမုန်းဘူးဆိုယင်တော့ မနာလိုမှု ဝန်တိုမှုဟာ လုံးဝကင်းငြိမ်းသွားမှာ သေချာပါတယ်။

မုန်းတတ်တဲ့ ဒေါသကို မပယ်နိုင်ယင်တော့ မုန်းအပ်တဲ့သူ ရှိနေမှာဘဲ၊ အဲဒီ မုန်းအပ်တဲ့သူမှာ ချစ်ဖွယ် ပစ္စည်းဥစ္စာ အသုံး အဆောင်တွေ ချစ်ဖွယ် အခြေအရံတွေ မပြည့်စုံစေချင်တဲ့ မနာလိုမှုလဲ မုန်းတတ်တဲ့သူမှာ ဖြစ်မှာဘဲ၊ အဲဒီ မုန်းအပ်တဲ့သူမှာ ကောင်းစားချမ်းသာတာ, ချီးမွမ်းဖွယ်နှင့် ပြည့်စုံတာကို မြင် ရတိုင်း ကြားရတိုင်း သိရတိုင်း မုန်းတတ်တဲ့သူမှာ မနာလိုမှု ဖြစ်နေမှာဘဲ။ ချစ်တတ်တဲ့ရာဂကို မပယ်နိုင်ယင် သက်ရှိ သက်မဲ့အကောင်းတွေကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးနေမှာဘဲ၊ မိမိမှာ ပြည့်စုံ နေတဲ့ အဲဒီ ချစ်မြတ်နိုးဘွယ်တွေကို အခြားသူမှာ မပြည့်စုံစေ ချင်တဲ့ ဝန်တိုမှု,မနိုးဝပ်စေချင်တဲ့ ဝန်တိုမှုတွေလဲ ထိုက်သည်အား လျော်စွာ ဖြစ်နေမှာဘဲ။

ဣဿာ ဆိုတာ သူတပါးက ကိုယ့်ထက်သာယင် မနာလိုသော မနှစ်သက်ဘာ သဘောမတူ မကြည်ဖြူတာပါဘဲ၊ တချို့က ပါဠိ ဣဿာကို ဗမာအသံထွက်နဲ့ အိတ်သာ-လို့ ယူပြီး ကိုယ့်အိတ်ထက် သူ့အိတ်က သာယင် မနာလိုတာဘဲ လို့တောင် ကြံကြံဖန်ဖန် ပြောကြသေးတယ်၊ အမှန်ကတော့ အဝဝအရာရာ ကိုယ့်ထက် သူတပါးက အကောင်းဘက်မှာ သာနေယင် မနာလိုတဲ့သဘော ကို ပါဠိလို ဣဿာလို့ ဆိုတာပါဘဲ၊ ကိုယ်က ချစ်မြတ်နိုးနေတဲ့သူ ဆိုသင်တော့ ကိုယ့်ထက်သာပေမဲ့ မနာလိုမှု မဖြစ်ပဲ ဝမ်းမြောက် ကြည်ဖြူ သဘောတူတတ်ပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့ မိမိက အလွန်ချစ်မြတ်နိုးနေတဲ့ သားကလေး သမီးကလေးဟာ ကိုယ့် ထက်သာနေလဲ မနာလိုခြင်း မရှိတတ်ပါဘူး၊ အဲဒီ သားကလေး

သမီးကလေးက ကိုယ့်ထက် လှနေတယ်၊ ကျန်းမာနေတယ်၊ ပညာတတ်နေတယ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ပေါများနေတယ်၊ အခြွေအရံများနေတယ် ဆိုပေမဲ့ ချစ်မြတ်နိုးနေတဲ့ မိဘဖြစ်သူက ဝမ်းမြောက်ကြည်ဖြူ သဘောတူနေတာပါဘဲ၊ မနာလိုစိတ်မရှိပါဘူး။ မလိုမုန်းထားတဲ့သူက ကိုယ့်ထက်သာတယ် ဆိုယင်တော့ မနာလိုစိတ်ဖြစ်တတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဣဿာ ဆိုတဲ့ မနာလိုမှုဟာ မုန်းတဲ့သူကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို ဖြစ်ရာမှာလဲ မုန်းတဲ့သူမှာ ချစ်ဖွယ်အကောင်းတွေ မိမိထက်ပြည့်စုံတာကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ချစ်အပ်တဲ့အရာကိုလဲ အကြောင်းပြုပြီး မနာလိုမှုဖြစ်တယ်လို့ ဒီလိုလဲ ဆိုရပါတယ်။

မစ္ဆရိယ-ဝန်တိုမှုဆိုတာကတော့ မိမိမှာပြည့်စုံနေတဲ့ ချစ်ဖွယ်အကောင်းတွေ သူတပါးမှာ မပြည့်စုံစေလိုတဲ့ သဘောပါဘဲ၊ မိမိမှာ ပြည့်စုံနေတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာအသုံးအဆောင်တွေနဲ့ သူတပါးမှာ မပြည့်စုံစေချင်ဘူး၊ မိမိသုံးစွဲနေတဲ့ပစ္စည်းကို သူတပါးမသုံးစွဲစေချင်ဘူး၊ မိမိနဲ့ ရင်းနှီးနေသူတွေကို သူတပါးနဲ့ မရင်းနှီးစေချင်ဘူး၊ ရဟန်းမှာဆိုယင် မိမိ၏ ဒကာ ဒကာမများကို အခြားရဟန်းများထံ မသွားစေချင်ပဲ ရှိတတ်တယ်၊ မိမိ၏ တပည့်က သူတပါးထံ တပည့်ခံတာလဲ မလိုလားပဲ ရှိတတ်တယ်၊ လူများမှာတော့ အိမ်ထောင်ဘက်ဖြစ်သူကို အခြားသူတပါးနဲ့ မနီးစပ်စေချင်ပဲ ရှိတတ်တယ်၊ အခြားသူနဲ့ ပြုံးရွှင်ပြီးစကားပြောနေတာကိုတောင် မကြိုက်ပဲ ရှိတတ်တယ်၊ မိမိပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာကို ပေးသင့်ပါလျက် သူတပါးအား ပေးကမ်းရမှာ မလိုလားပဲ

ရှိတတ်တယ်၊ အတိုချုပ်အားဖြင့် ပြောရယင် မိမိပိုင်ဆိုင်တဲ့ သက်ရှိ သက်မဲ့ ချစ်ဖွယ်ဟူသမျှကို သူတပါးနှင့် မနီးစပ် မပိုင်ဆိုင်စေချင်တာဟာ ဝန်တိုတဲ့ မစ္ဆရိယပါဘဲ၊ အဲဒါဟာ ချစ်ဖွယ် ကိုယ့်ပိုင်နက်နဲ့လဲ စပ်ပြီး ဖြစ်တယ်၊ မုန်းဖွယ်အခြားသူနဲ့လဲ စပ်ပြီး ဖြစ်ဘယ်၊ ဒါကြောင့် မစ္ဆရိယဟာ ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ဘယ်လို့ ဟောတော်မူတာပါဘဲ။

အဲဒီ အကြောင်းအရာကိုလဲ သိကြားမင်းက ကိုယ်တိုင်တွေ့အားဖြင့်ပင် သဘောကျပြီးတော့ ပိယနှင့် အပ္ပိယဆိုတဲ့ ချစ်ဖွယ်နှင့် မုန်းဖွယ်၏ အကြောင်းကိုလဲ ဆက်ပြီး မေးလျှောက်ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီအမေးကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က-

ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ်၏ အကြောင်း ဖြေကြားချက်

ဒေဝါနမိန္ဒ-နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း၊ ပိယာပ္ပိယံ ချစ်အပ်သောအရာနှင့် မုန်းအပ်သောအရာသည်၊ ဆန္ဒနိဒါနံ-လိုချင်နှစ်သက်တတ်သော တဏှာဆန္ဒလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝါ-တဏှာဆန္ဒကြောင့်ဖြစ်၏၊ တဏှာဆန္ဒရှိလျှင် ချစ်အပ် မုန်းအပ်သောအရာရှိ၏၊ တဏှာဆန္ဒမရှိလျှင် ချစ်အပ် မုန်းအပ်သောအရာမရှိပေ-တဲ့။

ချစ်အပ်သောအရာ-ချစ်ဖွယ်နှင့် မုန်းအပ်သောအရာ-မုန်းဖွယ်ဟာ ဆန္ဒကြောင့်ဖြစ်တယ်၊ ဆန္ဒမရှိလျှင် မဖြစ်ဘူးတဲ့။ အဲဒီမှာ

ဆန္ဒဆိုတာ လိုလားကာမျှ ကုသိုလ်ဆန္ဒလဲရှိတယ်၊ တဏှာဆန္ဒလဲ ရှိတယ်၊ ဒီအရာမှာတော့ သာယာနှစ်သက်လျက် လိုလားသော တဏှာဆန္ဒပါဘဲ၊ တဏှာကိုပင် ဆန္ဒလို့ ဆိုတာပါဘဲ။

အဲဒီဆန္ဒ-က (၁) ရှာလိုတဲ့ဆန္ဒ၊ (၂) ရလိုတဲ့ဆန္ဒ၊ (၃) သုံးစွဲလိုတဲ့ဆန္ဒ၊ (၄) သိမ်းထားလိုတဲ့ဆန္ဒ၊ (၅) ပေးစွန့်လိုတဲ့ ဆန္ဒ-လို့ ငါးမျိုးရှိတယ်။ အဲဒါကို "ရှာ, ရ, သုံးချင်၊ သိမ်း, ပေးချင်၊ ငါးအင် လိုဆန္ဒ" လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ရှာ, ရ, သုံးချင်၊ သိမ်း, ပေးချင်၊ ငါးအင် လိုဆန္ဒ။

(၁) ရှာလိုတဲ့ဆန္ဒဆိုတာ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်အာရုံဝတ္ထုတွေနဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို ရှာလို့ အားမရနိုင်အောင် ရှာလိုတဲ့တဏှာပါဘဲ။ ယခု လူတော့ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ ရှာလို့ အားမရနိုင်ပဲ တရှာတည်း ရှာနေကြ တာဟာ ဒီရှာလိုတဲ့ တဏှာဆန္ဒကြောင့်ပါဘဲ၊ ဖြစ်ရာ ဖြစ်ရာ ဘဝမှာ သေသည်အထိ ဒီတဏှာဖြင့် ရှာသွားကြရတာဘဲ။

(၂) ရလိုတဲ့ဆန္ဒဆိုတာ ကာမဂုဏ်တွေနဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို ရလို့အားမရနိုင်တဲ့ တဏှာပါဘဲ။ မူလက တခုလောက်ရယင် တော်လောက်ပြီလို့ နှလုံးသွင်းထားပေမဲ့ တခုကို ရပြီးတော့ ၂-ခုရချင်လာတယ်၊ ၂-ခုကို ရပြီးတော့လဲ သုံးခု လေးခု-စသည်

ဖြင့် တိုးတိုးပြီး လိုချင်လာပြန်တယ်၊ ဘယ်လောက်များများ ရသို့မှ အားရတယ်လို့ မရှိဘူး၊ တိုးတိုးပြီး ရချင်နေပြန်တာဘဲ၊ ယခုခေတ်မှာ အလွန်တိုးတက်ကြီးပွားနေတဲ့ နိုင်ငံတွေ၌ ကုဋေ သိန်းသန်းများစွာ ရပြီး ကြွယ်ဝနေကြတဲ့ သေဌေးကြီးတွေလဲ ရသမျှနဲ့ အားမရနိုင်ပဲ ရချင်နေကြတာဟာ ဒီဘဏ္ဍာကြောင့် ပါဘဲ။

(၃) သုံးစွဲလိုတဲ့ဆန္ဒဆိုတာ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေနဲ့ ပစ္စည်း အမျိုးမျိုးတွေကို သုံးစွဲလို့ အားမရနိုင်တဲ့ တဏှာပါဘဲ။ ယခု ခေတ်ကာလမှာ ပွဲကြိုက်တဲ့သူတွေဟာ ပွဲကြည့်လို့အားမရနိုင်ဘူး၊ သီချင်းကြိုက်တဲ့သူတွေက သီချင်းတွေ နားထောင်လို့ အားမရ နိုင်ဘူး၊ အနံ့ကြိုက်တဲ့သူတွေက ပန်းနံ့ ရေမွှေးနံ့စသည်တွေကို နမ်းရှူလို့ အားမရနိုင်ဘူး၊ အဲဒီလို အနံ့ကောင်းကို အားမရ နိုင်အောင် ဆပ်ပြာခဲထဲမှာတောင် အမွှေးနံ့တွေ ထည့်ထား ကြတယ်၊ အရသာကောင်း အတွေ့ကောင်းတွေကို သုံးဆောင် လို့ အားမရတာကတော့ အလွန်ပင် ထင်ရှားနေတာပါဘဲ၊ ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးတွေ သုံးဆောင်လို့ အားမရနိုင်တာလဲ ထင်ရှား ပါတယ်၊ အဲဒါဟာ ဒီတဏှာကြောင့်ပါဘဲ။

(၄) သိမ်းထားလိုတဲ့ဆန္ဒဆိုတာ ရွှေငွေ ကျောက် ပတ္တမြား စသည်တွေကို သိမ်းထားလို့ အားမရနိုင်တဲ့ တဏှာပါဘဲ။ နောင် အရေးအကြောင်းရှိတဲ့အခါ ထုတ်ပြီးသုံးဘို့ ရွှေငွေစသည်တွေကို သိုမှီးထားလေ့ရှိကြတယ်၊ ရှေးခေတ်ကတော့ မြေကြီးထဲမြှုပ်ပြီး

သိမ်းထားလေ့ရှိကြတယ်၊ ယခုခေတ်မှာတော့ ဘဏ်တိုက်တွေမှာ သွင်းပြီးတော့လဲ သိမ်းထားလေ့ရှိကြပါတယ်၊ အဲဒီလို သိမ်းထားရာမှာလဲ မူလက တသောင်းလောက် တသိန်းလောက် သိမ်းထားရုံနဲ့ တော်လောက်ပြီလို့ စိတ်ရှိခဲ့သော်လဲ နောက်ကျတော့ အဲဒါလောက်နဲ့ အားမရနိုင်ဘဲ သိန်းသန်းပေါင်းစွာ သိမ်းထားလိုတတ်ကြတယ်၊ အဲဒါဟာ ဒီတဏှာကြောင့်ပါဘဲ။

(၅) ပေးစွန့်လိုတဲ့ဆန္ဒဆိုတာ မိမိ၏ အလုပ်ကိစ္စတွေကို ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အလုပ်သမားများအား ပေးလိုတဲ့တဏှာပါဘဲ၊ မူလက အလုပ်သမား လေးငါးယောက်လောက် လခပေးပြီး အလုပ်ကိစ္စဆောင်ရွက်စေရလျှင် တော်လောက်ပါပြီလို့ စိတ်ရှိခဲ့သော်လဲ ကြီးပွားတိုးတက်လာတဲ့ အခါကျတော့ အလုပ်သမားများအား လခပေးဘို့ရာ အကန့်အသတ်မရှိအောင် များပြားလာတတ်တယ်၊ အဲဒါဟာ ပေးစွန့်ရန် အားမရနိုင်တဲ့ ဒီတဏှာကြောင့်ပါဘဲ။

ဒီတဏှာဆန္ဒ ငါးပါးကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ဖြစ်လာပုံကတော့-အားမရနိုင်အောင် ရှာမှီးနေရာမှာ အထောက်အပံ့ အကူအညီ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အရာတွေနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ချစ်ဖွယ်အဖြစ်ဖြင့် ဒီတဏှာဆန္ဒက အသိအမှတ်ပြုထားတယ်၊ အကျိုးယုတ်စေမည့် အရာဝတ္ထုတွေနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုတော့ မုန်းဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ်ပြုထားတယ်။ အဲဒါဟာ ရှာမှီးလိုတဲ့ ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ဖြစ်ပုံဘဲ။

ရလိုတဲ့ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ်ဖြစ်ပုံကတော့-ရချင်တဲ့ အရာတွေ ရအောင် အကူအညီဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ချစ်ဖွယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုထားတယ်၊ မရချင်တဲ့အရာတွေနဲ့ မရအောင် အနှောင့်အယှက်ပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မုန်းဖွယ်လို့ အသိအမှတ် ပြုထားတယ်။ အဲဒါဟာ ရလိုတဲ့ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ဖြစ်ပုံပါဘဲ။

သုံးစွဲလိုတဲ့ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ဖြစ်ပုံကတော့- သုံးစွဲလို့ ကောင်းတာတွေနဲ့ သုံးစွဲနိုင်အောင် အကူအညီပေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ချစ်ဖွယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုထားတယ်၊ သုံးစွဲလို့ မကောင်းတာတွေနဲ့ အခွင့်မရအောင် အနှောင့်အယှက်ပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မုန်းဖွယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုထားတယ်။ အဲဒါဟာ သုံးစွဲလိုတဲ့ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ဖြစ်ပုံပါဘဲ။

သိမ်းလိုတဲ့ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ဖြစ်ပုံကတော့ သိမ်းထားသင့်တဲ့အရာတွေနဲ့ အားပေးကူညီတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ချစ်ဖွယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုထားတယ်၊ မသိမ်းသင့်တဲ့အရာတွေနဲ့ အကျိုးမဲ့ပြုနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မုန်းဖွယ်လို့ အသိအမှတ် ပြုထားတယ်။ အဲဒါဟာ သိမ်းထားလိုတဲ့ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ဖြစ်ပုံပါဘဲ။

ပေးစွန့်လိုတဲ့ ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ဖြစ်ပုံကတော့ စီးပွါးဖြစ်မည့် အလုပ်အကိုင်များနှင့် ကူညီအားပေးနိုင်သည့်

ပုဂ္ဂိုလ်များကို ချစ်ဖွယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုထားတယ်၊ စီးပွား ပျက်မည့် အမှုကိစ္စတွေနှင့် နှောင့်ရှက်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို မုန်းဖွယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုထားတယ်။ အဲဒါဟာ ပေးစွန့်လိုတဲ့ ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ဖြစ်ပုံပါဘဲ။

ဒီ တဏှာဆန္ဒ ၄ါးပါးထဲက သိုမှီးလိုတဲ့ဆန္ဒနှင့် ပေးစွန့်လိုတဲ့ ဆန္ဒဆိုတာ ၂-ပါးကတော့ နတ်များနှင့် သက်ဆိုင်ပုံမရဘူး၊ နတ်များအား ဟောတဲ့တရားထဲမှာ မသက်ဆိုင်တဲ့ အဲဒီဆန္ဒ ၂-ပါးကို နိဒ္ဒေသမှ ယူပြီး အဋ္ဌကထာဆရာက ဘာ့ကြောင့်ပြရပါသလဲလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ နတ်များနှင့် မဆိုင်သော်လဲ အပြည့်အစုံကို သိထားသင့်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာများက အဲဒီဆန္ဒ ၂-ပါးကိုလဲ ထည့်သွင်းဖွင့်ပြတော်မူကြတယ်လို့ မှတ်ယူသင့်ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား၏ အဲဒီအဖြေအရ ချစ်ဖွယ်နှင့် မုန်းဖွယ်ဟာ တဏှာဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သဘောကျနားလည်၍ သာဓုခေါ်ပြီးတော့ အဲဒီဆန္ဒက ဘာ့ကြောင့် ဖြစ်ပါသလဲလို့ မေးလျှောက်ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီအမေးကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီလို ဖြေရှင်းဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဆန္ဒ၏အကြောင်း ဖြေကြားချက်

ဒေဝါနမိန္ဒ-နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း၊ ဆန္ဒော-လိုချင်နှစ်သက်မှု တဏှာဆန္ဒသည်၊ ဝိတက္ကနိဒါနော-ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှု

ဝိတက်လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝါ-ဝိတက်ကြောင့်ဖြစ်၏၊ ဝိတက် ရှိလျှင် လိုချင်နှစ်သက်မှု တဏှာဆန္ဒ ဖြစ်သည်၊ ဝိတက်မရှိလျှင် တဏှာဆန္ဒ မဖြစ်ဘူးတဲ့။

ဒီ ဝိတက္က၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာမှာ ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းလို့ ဖွင့်ပြထားတယ်၊ အဲဒီ ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကလဲ တဏှာဖြင့် ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း, ဒိဋ္ဌိဖြင့် ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းလို့ ၂-မျိုး ရှိကြောင်း ပြဆိုထားတယ်။ ဗမာလို ရှင်းရှင်းပြောရယင် လိုချင် နှစ်သက်စရာအနေဖြင့် ထင်မြင်တာနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအနေဖြင့် ထင်မြင်တာပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် မြင်ပြီးလျှင် လိုချင်နှစ်သက် စရာအနေဖြင့် ထင်မြင်တာဟာ တဏှာဖြင့် ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှုဘဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအနေဖြင့် ထင်မြင်တာဟာ ဒိဋ္ဌိဖြင့် ကြံစည် ဆုံးဖြတ်မှုဘဲ၊ ထို့အတူပင် ကြားပြီးလျှင် နံသိပြီးလျှင် စားသိပြီး လျှင် ထိသိပြီးလျှင် ကြံသိပြီးလျှင် လိုချင်နှစ်သက်စရာအနေဖြင့် ထင်မြင်တာဟာ တဏှာဖြင့် ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှုဘဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ အနေဖြင့် ထင်မြင်တာဟာ ဒိဋ္ဌိဖြင့် ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှုဘဲ။ မြင်ခိုက် ကြားခိုက်စသည်၌ မရှုမမှတ်နိုင်ယင် ဒီကြံစည် ဆုံးဖြတ်မှု ဖြစ်တော့တာဘဲ၊ ဒီကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှု ဖြစ်ယင် လိုချင်နှစ်သက်မှု ဆန္ဒကလဲ ဖြစ်တော့တာဘဲ။

ဒါကြောင့် အဲဒီ ဖြေရှင်းပေးကြားချက်ကို သဘောကျ နားလည်ပြီးတော့ အဲဒီကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှု ဝိတက်က ဘာ့ကြောင့် ဖြစ်ပါသလဲလို့ သိကြားမင်းက မေးလျှောက်ပြန်ပြန်ပါတယ်၊

အဲဒီ အမေးကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီလို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ဝိတက်၏အကြောင်း ဖြေကြားချက်

ဒေဝါနမိန္ဒ-နတ်တို့၏ အရှင်သိကြားမင်း၊ ဝိတက်ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှုသည်၊ ပပဉ္စသညာ သင်္ခါနိဒါနေ-ပပဉ္စသညာတရားအဖွဲ့လျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝါ-ပပဉ္စသညာ တရားအဖွဲ့ကြောင့်ဖြစ်၏၊ ပပဉ္စသညာတရားအဖွဲ့ရှိလျှင် ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှုဖြစ်သည်၊ မရှိလျှင် မဖြစ်ဘူးလို့ ဖြေရှင်းဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ပပဉ္စဆိုတာက ချဲ့တယ်လို့ အနက်ရှိတယ်၊ **သညာ**ဆိုတာက မှတ်သားတယ်လို့ အနက်ရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် **ပပဉ္စသညာ** ဆိုတာ ချဲ့ဘို့ မှတ်သားတဲ့သဘောတရားလို့ အနက်ရတယ်။ အဲဒီ ချဲ့ဘို့ မှတ်သားမှု ပပဉ္စသညာဟာ တဏှာရယ်, မာနရယ်, ဒိဋ္ဌိရယ်-ဒီလို သုံးမျိုးရှိတယ်၊ အဲဒီသုံးမျိုးကို "ဒိဋ္ဌိ တဏှာ၊ မာနပါ၊ သုံးဖြာ ပပဉ္စ"လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဒိဋ္ဌိ တဏှာ၊ မာနပါ၊ သုံးဖြာ ပပဉ္စ။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာမှာ ကာရန်ရအောင်လို့ ဒိဋ္ဌိမှစပြီး စီထားထားတာပါ၊ ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့်တော့ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ-လို့ မှတ်ကြရမယ်။ မြင်ပြီးလျှင်၊ ကြားပြီးလျှင်၊ တွေ့ပြီးလျှင်၊

သိပြီးလျှင် ချက်ခြင်း ရှုမှတ်ပြီး မသိနိုင်တဲ့သူမှာ အဲဒီ နယ်ခွဲ တရားသုံးပါးထဲက တပါးပါးဖြစ်တော့တာဘဲ၊ မြင်ရ ကြားရ တွေ့ရ သိရတာကို သာယာနှစ်သက်ပြီး ပုံကြီးချဲ့ဘို့ရာ သို့မဟုတ် မာန်ထောင်လွှားပြီး ပုံကြီးချဲ့ဘို့ရာ၊ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ အနေဖြင့် အမြင်မှားပြီး ပုံကြီးချဲ့ဘို့ရာ အဆင်သင့် မှတ်စွဲ သားပြီး ဖြစ်နေတော့တာဘဲ။ ဥပမာအားဖြင့် ခေတ်ပုံကလေး ရိုက်ကူးပြီးယင် အဲဒါကို ပုံကြီးချဲ့ဘို့ အဆင်သင့် ဖြစ်နေတာလို ပါဘဲ။

အကြောင်းအကျိုး အဆက်ဆက်ဖြစ်ပုံ

မြင်ဆဲခဏတုန်းက အဆင်းမျှကိုသာ မြင်ရတယ်၊ အဲဒါကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် တဏှာက သာယာနှစ်သက်ဖွယ် အနေနဲ့ ပုံကြီးချဲ့ဘို့ အဆင်သင့် စွဲမှတ်သားတယ်၊ မာနကလဲ ဂုဏ်ယူပြီး မာန်တက်ဖွယ်အနေနဲ့ ပုံကြီးချဲ့ဘို့ အဆင်သင့် စွဲမှတ် သားတယ်၊ ဒိဋ္ဌိကလဲ အသက်ရှင်နေတဲ့ အတ္တကောင်အနေနဲ့ ပုံကြီးချဲ့ဘို့ အဆင်သင့် စွဲမှတ်ထားတယ်။ ဒါကြောင့် နောက် ကာလ၌ အဲဒီ မြင်ရတာကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်တိုင်း လိုချင်နှစ်သက် စရာအနေနဲ့ ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှု ဝိတက်ဖြစ်ပွားတယ်၊ မာန်တက် စရာအနေနဲ့လဲ ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှု ဝိတက် ဖြစ်ပွားတယ်၊ အတ္တ ကောင်အနေနဲ့လဲ အထင်အမြင်မှားပြီး ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှု ဖြစ်ပွားတယ်။ အဲဒီ ကြံစည်ဆုံးဖြတ်မှုကြောင့် လိုချင်နှစ်သက်တဲ့ ဆန္ဒ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ ဆန္ဒကြောင့် ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ်လို့ ထင်ရ

တယ်၊ အဲဒီ ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ထင်သောကြောင့် ဣဿာမစ္ဆ-ရိယ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ ဣဿာမစ္ဆရိယကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ မိမိတို့အလိုမကျပဲ ဆင်းရဲနေကြရတယ်။ ကြားဆဲခဏစသည် မှာလဲ နည်းတူပါဘဲ၊ ဒါဟာ ပပဉ္စသညာမှ ဆင်းရဲကြရသည် အထိ အကြောင်းအကျိုးအဆက်ဆက် အစဉ်ပါဘဲ။ အဲဒါကို—

ကာမဘုံသား၊ နတ်လူများတို့၊ ကောင်းစားပြည့်ဝ၊ ဘေးရန် ပ-လျက်၊ အေးမြချမ်းသာ၊ နေလိုပါလဲ၊ ဣဿာမစ္ဆေ၊ သူ့ရုပ် ပေ့ရှ၍၊ ထင်ခြေမကျ၊ ဆင်းရဲရတည့်။ မူလဇစ်မြစ်၊ သူ့ကြောင်း စစ်သော်၊ မုန်းချစ်အပ်သား၊ အာရုံများနှင့်၊ လိုလားတလီ၊ ကြံစည်တတန်၊ ချဲ့ရန်မှတ်စွဲ၊ ခြေတည်လှဲ့၍၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကာ၊ ဖြစ်ရိုးပါတည့်-လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြ ရမယ်။

ကာမဘုံသား၊ နတ်လူများတို့၊ ကောင်းစားပြည့်ဝ၊ ဘေးရန် ၁လျက်၊ အေးမြချမ်းသာ၊ နေလိုပါလဲ၊ ဣဿာမစ္ဆေ။ပ။ ချဲ့ရန် မှတ်စွဲ၊ ခြေတည်လှဲ့၍၊ ဆင့်ကဲ ဆင့်ကာ၊ ဖြစ်ရိုးပါတည့်။

အဲဒီမှာ အကြောင်းအကျိုး အဆက်ဆက်ဖြစ်ပုံက ပပဉ္စ-သညာကြောင့် ကြံစည်မှု-ဝိတက်ဖြစ်သည်၊ အဲဒီ ဝိတက်ကြောင့် လိုလားတဲ့ဆန္ဒ ဖြစ်သည်၊ အဲဒီ ဆန္ဒကြောင့် ချစ်စရာ မုန်းစရာ အာရုံတွေ ရှိရသည်၊ အဲဒီ ချစ်စရာ မုန်းစရာတွေကြောင့် ဣဿာ မစ္ဆရိယ ဖြစ်ရသည်၊ အဲဒီ ဣဿာမစ္ဆရိယကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ

ရောက်နေကြရသည်-ဆိုတာ ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ လုံးဝကင်းချင်ယင် မူလအကြောင်းဖြစ်တဲ့ ပပဥ္စသညာကို ပယ်နိုင်အောင် ကျင့်ရမယ်ဆိုတာလဲ ထင်ရှားနေပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို မှတ်သားရအောင် လိုက်ဆိုကြရမယ်။

အကြောင်းအကျိုး အဆက်ဆက် ဆောင်ပုဒ်

ချွံနိုင်အောင် မှတ်စွဲထားမိ၍ ကြံစည်နိုင်သည်၊ ကြံစည်မိ၍ လိုလားနှစ်သက်သည်၊ လိုလားနှစ်သက်၍ ချစ်စရာ မုန်းစရာ ရှိရသည်၊ ချစ်စရာ မုန်းစရာတွေရှိနေ၍ မနာလိုမှု ဝန်တိုမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၊ မနာလိုမှု ဝန်တိုမှုများရှိနေ၍ ဘေးရန်မကင်းပဲ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေကြရသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ မှချ ကင်းလိုလျှင် ချွံနိုင်အောင် မှတ်စွဲထားမှု (ပပဥ္စသညာ) ချုပ်ငြိမ်းသွားအောင် ကျင့်ရမည်။

အဲဒီ ပပဥ္စသညာ ချုပ်ငြိမ်းပါမှ ဆင်းရဲငြိမ်းမယ်ဆိုတာကို သိကြားမင်းက သဘောပေါက် သိနားလည်ပြီးတော့ အဲဒီ ပပဥ္စသညာချုပ်ငြိမ်းအောင် ဘယ်လိုကျင့်ရပါမည်လဲ ဆိုတာကို ဒီလို မေးလျှောက်ပါတယ်။

ပပဥ္စသညာ ချုပ်ငြိမ်းအောင် ကျင့်ပုံအမေး

မာရိသ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘိက္ခု-သံသရာဘေးကိုမြင်၍ သံသရာဘေးမှ လွတ်မြောက်ရန်ကျင့်နေသော ရဟန်းသည်၊ ကထံ ပဋိ-

ပန္နော-အဘယ်သို့ကျင့်လျှင်၊ ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓသာရုပ္ပ-ဂါမိနီ ပဋိပဒံ-ပပဉ္စသညာချုပ်ခြင်းနှင့် သင့်လျော်၍ ထိုချုပ်ခြင်းသို့ ဆိုက်ရောက်သောအကျင့်ကို၊ ဝါ-ဆိုက်ရောက်စေနိုင်သောအကျင့်ကို! ပဋိပန္နော-ကျင့်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါသနည်း အရှင်ဘုရားလို့ မေးလျှောက်ပါတယ်။

ဆိုလိုရင်းကတော့ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ ပပဉ္စတရားတို့ကို ချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်တဲ့အကျင့်က ဘယ်လိုဟာပါလဲ၊ ဘယ်လိုကျင့်ယင် အဲဒီ ပပဉ္စတရားတွေ ချုပ်ငြိမ်းပါသလဲလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။ အဲဒီ မေးခွန်းဖြင့် ဝိပဿနာနှင့် အရိယမဂ်ကို မေးကြောင်း အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ပြထားတယ်၊ အဲဒီ အမေးပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီလို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ဝိပဿနာနှင့် အရိယမဂ်အကျင့်ကို ဟောတော်မူပုံ

သော မနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဒေါမနဿံပါဟံ ဒေဝါ-နမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဥပေက္ခံ ပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိ-တဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။

ဒေဝါနမိန္ဒ-နတ်တို့၏ အရှင်သိကြားမင်း၊ သောမနဿံပိ-ဝမ်းသာမှုကိုလည်း၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ-နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ဟောသည်၊ သေဝိတဗ္ဗံပိ-မှီဝဲအပ်သည်ကိုလည်း

ဟောသည်၊ အသေဝိသဗ္ဗံပိ-မမှီဝဲအပ်သည်ကိုလည်း ဟောသည် တဲ့။ ဝမ်းသာတာကိုလဲ မှီဝဲအပ် မှီဝဲကောင်းတာက တမျိုး၊ မမှီဝဲအပ် မမှီဝဲကောင်းတာက တမျိုး၊ ဒီလို နှစ်မျိုးခွဲခြားပြီး ဟောတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့—

ဒေဝါနမိန္ဒ-သိကြားမင်း၊ ဒေါမနဿံပိ-နှလုံး မသာမှုကို လည်း၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ-နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့် ဟောသည်၊ သေဝိတဗ္ဗံပိ-မှီဝဲအပ်သည်ကိုလည်း ဟောသည်၊ အသေဝိတဗ္ဗံပိ-မမှီဝဲအပ်သည်ကိုလည်း ဟောသည် တဲ့။ နှလုံး မသာတာကိုလဲ မှီဝဲအပ် မမှီဝဲကောင်းတာက တမျိုး၊ မမှီဝဲအပ် မမှီဝဲကောင်းတာက တမျိုး၊ ဒီလို နှစ်မျိုးခွဲခြားပြီး ဟောတယ်လို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။ နောက်ပြီးတော့-

ဒေဝါနမိန္ဒ-သိကြားမင်း၊ ဥပေက္ခံပိ-ဝမ်းသာ မသာ အလယ် အလတ် ဥပေက္ခာကိုလည်း၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ-နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ဟောသည်၊ သေဝိတဗ္ဗံပိ-မှီဝဲအပ်သည် ကိုလည်း ဟောသည်၊ အသေဝိတဗ္ဗံပိ-မမှီဝဲအပ်သည်ကိုလည်း ဟောသည် တဲ့။ ဝမ်းသာတာလဲ မဟုတ်၊ နှလုံးမသာတာလဲ မဟုတ်၊ အလယ်အလတ် ဥပေက္ခာဝေဒနာဆိုတာရှိတယ်၊ အဲဒါ ကတော့ ဝမ်းသာတာလို နှလုံးမသာတာလို မထင်ရှားဘူး၊ ဒါပေမဲ့ များသောအားဖြင့် အဲဒီ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်နေတဲ့ အချိန်ကာလက အများဆုံးဘဲ၊ ဝမ်းသာတဲ့အနေ နှလုံးမသာတဲ့ အနေဖြင့် စိတ်ထဲမှာ မထင်ရှားယင် အဲဒီအခိုက်မှာ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာဖြစ်နေတာဘဲ။ အဲဒီဥပေက္ခာကိုလဲ မှီဝဲအပ် မှီဝဲကောင်း

တာက တမျိုး၊ မမှီဝဲအပ် မမှီဝဲကောင်းတာက တမျိုး၊ ဒီလို နှစ်မျိုးခွဲခြားပြီး ဟောတယ်လို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။

အဲဒီ အမေးအဖြေနှင့်စပ်ပြီး ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါ တွေကို ရွတ်ဆိုပြီး အတိုချုပ် ရှင်းပြသွားမယ်။ အမေးအတွက် ဆောင်ပုဒ်က—"ဘယ်သို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝ ချုပ်သနည်း" တဲ့၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဘယ်သို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝချုပ်သနည်း။

ဒါက သိကြားမင်းက မေးလျှောက်ပုံဘဲ၊ ဘယ်လိုကျင့်ယင် ပပဉ္စတရား လုံးဝချုပ်ငြိမ်းပါသလဲ၊ ပပဉ္စတရား ချုပ်ငြိမ်းအောင် ဘယ်လိုကျင့်ရပါသလဲလို့ မေးလျှောက်တယ်၊ အဲဒီ အမေးဖြင့် ဝိပဿနာနှင့် အရိယမဂ်အကျင့်ကို မေးကြောင်း အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ပြထားတယ်ဆိုတာကို ရှေးနားက ပြောခဲ့ပြီ၊ အဲဒါကိုလဲ အထူး သတိပြုကြရမယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဝေဒနာသုံးမျိုးကို မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်အားဖြင့် ၂-ပါးစီ ခွဲခြားပြီးဟောကြောင်း မြတ်စွာ ဘုရားက ဖြေကြားတော်မူတယ်၊ အဲဒီ အဖြေကို ဆောင်ပုဒ် ၄-ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

မှီဝဲသင့်တာ၊ မသင့်တာ၊ ဝမ်းသာနှစ်မျိုးတည်း။

သောမနဿ ဆိုတဲ့ ဝမ်းသာမှုကို မှီဝဲသင့်တာနှင့် မမှီဝဲသင့် တာအားဖြင့် နှစ်မျိုးခွဲခြားပြီး ဟောထားတယ်လို့ ဆိုလိုပါ တယ်။ ဒုတိယဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

နှလုံးမသာ၊ ဥပေက္ခာ၊ ခွဲပါနည်းတူတည်း။

ဒေါမနဿ ဆိုတဲ့ နှလုံးမသာတာရယ်၊ ဥပေက္ခာ ဆိုတဲ့ အလယ်အလတ် ခံစားမှုရယ်၊ အဲဒီ ဝေဒနာ ၂-ပါးကိုလဲ သောမနဿလိုပင် မှီဝဲသင့်တာနှင့် မမှီဝဲသင့်တာ ၂-မျိုးစီပင် နည်းတူ ခွဲပြီးသိပါလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒါဟာ ယခုရွတ်ပြခဲ့ပြီး ဖြေကြားချက်အတွက် ဆောင်ပုဒ် ၂-ပုဒ်ပါဘဲ။ နောက်ပြီးတော့ မှီဝဲသင့်တာ မမှီဝဲသင့်တာကို အကျယ်ဝေဘန်ပြတဲ့ စကားတော်များလဲ ရှိပါသေးတယ်၊ အဲဒါတွေကိုတော့ တော်တော်ကြာမှ ရွတ်ပြပြီး ဟောရမယ်။ ယခု အဲဒီအကျယ်ဝေဘန်ချက်အတွက်နှင့် နိဂုံးချုပ်အတွက် ဆောင်ပုဒ် ၂-ခုကို ဆိုကြရမယ်။

အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါးမှီဘို့တည်း။

ဝမ်းသာတာ ဖြစ်ဖြစ်၊ နှလုံးမသာတာ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဥပေက္ခာ ဖြစ်ဖြစ်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးစေတတ်တဲ့ဝေဒနာကို ရှောင်ရမယ်၊ မမှီဝဲရဘူး၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးစေတတ်တဲ့ဝေဒနာကို မှီဝဲရမယ် တဲ့။ ဒါဟာ မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့် ဆိုတာ သိဘို့ အကျယ်ဖွင့်ပြတဲ့စကားပါဘဲ။ ယခု နိဂုံးချုပ်အတွက် ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

ဤသို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝချုပ်သတည်း။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မမှီဝဲသင့်တာကို ရှောင်ပယ်ပြီးတော့ မှီဝဲသင့်တာကို မှီဝဲယင် ပပဉ္စတရားတွေ လုံးဝချုပ်ငြိမ်းကင်းပြတ်သွားပါလိမ့်မယ် တဲ့၊ အဲဒါဟာ အဖြေစကားတော်ဘဲ၊ အမေးက

ဝိပဿနာနှင့် အရိယမဂ်အကျင့်ကို မေးတယ်လို့ အဋ္ဌကထာအဆို အရအားဖြင့် မမှိုဝဲသင့်တဲ့ဝေဒနာကို ရှောင်ပယ်ပြီး မှိုဝဲသင့်တဲ့ ဝေဒနာကို မှိုဝဲတာဟာ ဝိပဿနာအကျင့်နှင့် မဂ်အကျင့် ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရမှာဘဲ။ ဒါလောက်နဲ့တော့ ရုပ်နာမ် အဖြစ် အပျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဆိုတာတွေ သိတဲ့ ဝိပဿနာဟာ ဘယ်လိုဖြစ်တယ်၊ ဘယ်လိုရှုရတယ်ဆိုတာ သိနားလည်ဘို့ မလွယ် ပါဘူး၊ ခက်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သိကြားမင်းနှင့် တကွ ဟိုတုန်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ နားလည်နိုင်လို့ ဒီလို ဟောကြားတော်မူ တယ်လို့ ဆိုရမှာဘဲ။

ယခု မှိုဝဲသင့်တာနဲ့ မမှိုဝဲသင့်တာ ဖွင့်ပြပုံ ပါဠိတော်ကို ရွတ်ဆိုဟောပြမယ်။ ပဌမ စကားတရပ်ကိုတော့ မူရင်းအတိုင်း အာရုံပြုနိုင်အောင် အပြည့်အစုံပဲ ရွတ်ပြဟောကြားပါမယ်။

မှိုဝဲသင့်-မမှိုဝဲသင့် သောမနဿ အကျယ်ပြဆိုချက်

“သောမနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပီ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ သောမနဿံ “ဣမံ ခေါ မေ သောမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီ”တိ၊ ဧဝရူပံ သောမနဿံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ သောမနဿံ “ဣမံ ခေါ မေ

သောမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိ-
ဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ''တိ၊ ဝေရူပံ-
သောမနဿံ သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ
သဝိစာရံ၊ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ
အဝိစာရေ၊ သေ ပဏီတတရေ။ ''သောမနဿံပါဟံ
ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိ-
တဗ္ဗံပီ''တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ဒေဝါနမိန္ဒ-သိကြားမင်း၊ သောမနဿံပိ-ဝမ်းသာမှုကိုလည်း၊ အဟံ ငါသည်၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ-နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ဟော သည်၊ သေဝိတဗ္ဗံပိ-မှီဝဲအပ်သည်ကိုလည်း ဟောသည်၊ အသေဝိ-တဗ္ဗံပီတိ-မမှီဝဲအပ်သည်ကိုလည်း ဟောသည်ဟူ၍၊ ဣတိ ခေါ-ဤသို့လျှင်၊ တံ-ဤအကျင့်နည်းပြစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောအပ်ခဲ့ပြီ၊ တံ-ထိုအကျင့်နည်းပြစကားကို၊ ကိံ ပဋိစ္စ-အဘယ်အနက်ကို စွဲမှီရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောအပ်ခဲ့ပါသနည်းဆိုလျှင်၊ တတ္ထ-ထိုဝမ်းသာမှုတို့တွင်၊ ယံ သောမနဿံ-အကြင်ဝမ်းသာမှုကို၊ ဇညာ-သိရငြားအံ့၊ (ဘယ်လိုသိရမှာလဲ ဆိုတော့) ဣမံ သော-မနဿံ-ဤဝမ်းသာမှုကို၊ သေဝတော-မှီဝဲသော၊ မေ-ငါ့အား၊ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ- အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ-ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ သိရငြားအံ့၊ ဝေရူပံ သောမနဿံ-ဤသို့သော ဝမ်းသာမှုကို၊ န သေဝိတဗ္ဗံ-မမှီဝဲအပ်၊ တတ္ထ-ထိုဝမ်းသာမှုတို့တွင်၊ ယံ သောမနဿံ-အကြင်ဝမ်းသာမှုကို၊ ဇညာ-သိရငြားအံ့၊ (သိပုံ

ကတော့) ဣမံ သောမနဿံ-ဤဝမ်းသာမှုကို၊ သေဝတော-မှီဝဲသော၊ မေ-ငါ့အား၊ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ-အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ-ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ သိရငြားအံ့၊ ဧဝရူပံ သောမနဿံ-ဤသို့သော ဝမ်းသာမှုကို၊ သေဝိတဗ္ဗံ-မှီဝဲအပ်၏။ တတ္ထ-ထိုဝမ်းသာမှုတို့တွင်၊ ဝါ-ထိုမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းသာမှုတို့တွင်လည်း၊ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ-ကြံမှုလဲရှိ ဆင်ခြင်မှုလဲရှိသော အကြင် ဝမ်းသာမှုလဲရှိ၏၊ (စေ-ကား အနက်အထူးမရှိ နိပါတ်မျှသာဟု ဋီကာ၌ ဆို၏။) ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ-ကြံမှုလဲမရှိ ဆင်ခြင်မှုလဲ မရှိသော အကြင်ဝမ်းသာမှုလဲ ရှိ၏။ (တတ္ထ-ထို ၂-ပါးတို့တွင်၊) ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ-ကြံမှုလဲမရှိ ဆင်ခြင်မှုလဲ မရှိသော အကြင်ဝမ်းသာမှု ရှိ၏၊ သေ-ထိုဝမ်းသာမှုသည်၊ ပဏီတတရေ-သာ၍ မြတ်ပေသည်။ "သောမဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ။ပ။ အသေဝိတဗ္ဗံပိ" တိ-သိကြားမင်း၊ ဝမ်းသာမှုကို ငါသည် နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ဟောသည်၊ မှီဝဲအပ်သည်ကိုလဲ ဟောသည်၊ မမှီဝဲအပ်သည်ကိုလည်း ဟောသည်ဟူ၍၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယံ တံ၊ အကျဉ်းနည်းပြ အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောအပ်ခဲ့ပြီ၊ တံ-အကျဉ်းနည်းပြ ထိုစကားကို၊ ဣဒံ ပဋိစ္စ-ဤသို့သော အနက်ကို စွဲမှီ ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောအပ်နဲ့ပါသတည်း တဲ့။

ဒါက မှီဝဲအပ်, မမှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကို ဖွင့်ပြတဲ့စကားရပ်ပါဘဲ။ ပါဠိမကျွမ်းကျင်တဲ့လူများအတွက်ကတော့ စကားတွေ

ကျယ်ဝန်းပြီး ယခုခေတ် ဗမာစကားနဲ့မတူသောကြောင့် သိနား လည်ဘို့ ခပ်ခက်ခက်ဖြစ်နေမှာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ပါဠိမူရင်းအတိုင်း နာကြားရသိရအောင်လို့ ပုဒ်စေ့ပါဠိစေ့ အစဉ်အတိုင်း ထုတ် ဖော်ပြီး မြန်မာပြန် ဟောကြားလိုက်ရတာပါဘဲ။ အဲဒီမှာ ပဌမ ပိုင်း၌ ဆိုလိုရင်းအတိုချုပ်ကတော့ အကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးစေတတ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကို မမှီဝဲရဘူး၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးစေတတ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကို သာ မှီဝဲရမယ်လို့ ဆိုလိုဘာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် "အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါးမှီဘို့တည်း" လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတာ ပါဘဲ။

အကုသိုလ်ပွားစေတတ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု

အဲဒီမှာ အကုသိုလ်ပွားစေတတ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုက ဘယ်လို ဟာလဲဆိုတော့–ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု ပါဘဲ၊ ယခု လူတွေမှာ အိပ်ရာမှ နိုးလာကတည်းက ဘာတွေကို အာရုံပြု ကြံစည်နေကြသလဲဆိုယင် ကာမဂုဏ် အာရုံတွေကို အာရုံပြု ကြံစည်နေကြကြောင်း အလွန်ပင် ထင်ရှားပါတယ်၊ မိန်းမယောကျ်ားနဲ့ စပ်တဲ့ အာရုံတွေ၊ စားသောက်နေထိုင် ရေးနဲ့ စပ်တဲ့ အာရုံတွေ၊ စီးပွါးဥစ္စာ အသုံးအဆောင်နဲ့စပ်တဲ့ အာရုံတွေ–အဲဒီလို အာရုံတွေကို အမြဲမပြတ်လိုပင် အာရုံပြု ကြံစည်နေကြတာဘဲ၊ အဲဒီလို ကြံစည်ရာမှာ ကိုယ့်အလိုအတိုင်း ပြည့်စုံယင် ဝမ်းသာကြတာဘဲ၊ အဲဒီလို ဝမ်းသာနေယင် သာယာ နှစ်သက် ချစ်ခင်တပ်မက်တဲ့ လောဘလဲ ပွါးနေတာဘဲ၊ အဲဒီလို

ခေလာဘနဲ့ ဝမ်းသာနေရတာကို ချမ်းသာလို့ ခေါ်နေကြတာဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီလို ဝမ်းသာနေရာက ကိုယ့်အလိုအတိုင်း မဖြစ်တာကို တွေ့ရတော့ နှလုံးမသာမှု ဖြစ်ရတယ်၊ ဒေါသ စသည်လဲ ဖြစ်ရတယ်။ အဲဒါဟာ အကုသိုလ်တွေ ပွါးနေတာဘဲ၊ အဲဒီလို လောဘအကုသိုလ်ပွါးနေယင် တဏှာဆိုတဲ့ ပပဉ္စ-နယ်ချဲ့တရားလဲ ဖြစ်ပွါးတော့တာဘဲ၊ မာနဆိုတဲ့ နယ်ချဲ့တရားလဲ ဖြစ်ပွါးတာဘဲ၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ နယ်ချဲ့တရားလဲ ဖြစ်ပွါးတတ်တာဘဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီ နယ်ချဲ့-ပပဉ္စတရားကို ချုပ်ငြိမ်းစေချင်ယင် ကာမဂုဏ်အာရုံနဲ့စပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကို မမှီဝဲရဘူး တဲ့။ မိမိသန္တာန်မှာ မဖြစ်စေရဘူး၊ ဖြစ်ပေါ်လာယင်လဲ လက်ခံမထားရဘူး၊ ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။

အဲဒီ မမှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကို အဋ္ဌကထာမှာ ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်မှ ထုတ်ဆောင်ပြီး ဒီလို ပြထားပါတယ်၊ အချိန်မကုန်ရအောင် ပါဠိနှင့် မြန်မာ တပါ ဘည်းတွဲပြီး နိဿယနည်းဖြင့် ပြသွားပါမည်။

မမှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု

ဂေဟသိတာနိ-နေအိမ်သဖွယ် ကာမဂုဏ်ကို မှီ၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆ သောမနဿာနိ-ဝမ်းသာမှု ၆-မျိုးတို့သည်၊ ကတမာနိ-အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူ၊ ဣဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ-လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ မနောရမာနံ-နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ-

လူတို့၏ ခံစားသုံးဆောင်ဖွယ်နှင့် စပ်ဆိုင်ကုန်သော၊ ဝါ-လူတို့၏ သုံးဆောင်ဖွယ် ခံစားဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် ရူပါရုံ-မျက်စိဖြင့် မြင်ရသော အလှအပအဆင်းတို့ကို၊ (အဆင်း သက်သက်ကိုသာ ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီ အဆင်းနဲ့စပ်တဲ့ သက်ရှိ သက်မဲ့ နှစ်သက်စရာအကုန်လုံးကို ဆိုလိုတယ်။) ပဋိလာဘံ-ရသည်ကို၊ ပဋိလာဘတော-ရသည့်အနေဖြင့်၊ သမနု-ပဿတော ဝါ-ရှုဆင်ခြင်သောသူအားရင်း၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးကာလက၊ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ-ရဘူးသော၊ အတီတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ-လွန်ခဲ့ပြီး ချုပ်ခဲ့ပြီး ဖောက်ပြန်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ရှိဆဲမဟုတ်သော အလှ အပ အဆင်းကို၊ သမနုဿရတော ဝါ-ပြန်လည်၍ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်သော သူအားရင်း၊ သောမနဿံ-ဝမ်းသာမှုသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဝေရူပံ-ဤသို့သော၊ ယံ သောမနဿံ-အကြင်ဝမ်းသာမှု သောမနဿသည် ရှိ၏၊ ဣဒံ-ဤဝမ်းသာမှု သောမနဿကို၊ ဂေဟသိတံ သောမနဿံ-နေအိမ်သဖွယ် ကာမ ဂုဏ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ဝမ်းသာမှုဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏ တဲ့။

လူတွေရဲ့ စိတ်ဟာ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေမှာ အာရုံပြုပြီး ဖြစ်နေတာကပဲ များတယ်၊ ဒါကြောင့် ကာမဂုဏ်အာရုံကောင်း တွေဟာ အမြဲနေရာ နေအိမ်နဲ့တူတယ်၊ နေအိမ်နဲ့တူတဲ့ အတွက် ကာမဂုဏ်အာရုံကောင်းတွေကို ဂေဟ-လို့ ဆိုထားတယ်၊ အဲဒီ ကာမဂုဏ်တွေကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကို ဂေဟသိတသောမ-နဿလို့ ပါဠိလို ခေါ်တယ်၊ အဲဒီဝမ်းသာမှုဟာ ဒွါရ ၆-ပါး၌ ဖြစ်သောကြောင့် ၆-ပါးရှိတယ်။ဘယ်လိုဟာတွေလဲလို့ဆိုတော့

ချစ်ခင်နှစ်သက်ဖွယ် သက်ရှိသက်မဲ့ အဆင်းကို လက်ရှိရနေဆဲဖြစ်လျှင် ရနေတဲ့အတွက် အဲဒီ အဆင်းအာရုံဝတ္ထုကို အာရုံပြုလျက် ဝမ်းသာတယ်၊ ရှေးကရဘူးတဲ့ အဆင်းအာရုံဝတ္ထုတွေကိုလဲ ပြန်လည်ဆင်ခြင်ပြီး ဝမ်းသာတယ်၊ အဲဒီဝမ်းသာမှုက တပါး၊ ထိုအတူပင် လက်ရှိရနေဆဲဖြစ်တဲ့ အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့သဘောအာရုံတွေကို အာရုံပြုပြီးတော့လဲ ဝမ်းသာတယ်၊ ရှေးကရခဲ့ဘူးတာတွေကိုလဲ အာရုံပြုပြီး ဝမ်းသာတယ်၊ အဲဒီ ဝမ်းသာမှုတွေက ငါးပါး၊ အားလုံးပေါင်း ၆-ပါး၊ အဲဒီ ၆-ပါးကို ဂေဟသိတသောမနဿ ၆-ပါးလို့ ဆိုတာပါဘဲ။ အတိုချုပ်ပြောရယင် ရှိဆဲဖြစ်တဲ့ အာရုံကောင်းတွေကို သုံးဆောင်ခံစားနေရင်း ဝမ်းသာတာရယ်၊ ရှေးက သုံးဆောင်ခံစားခဲ့ဘူးတာကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်ပြီး ဝမ်းသာတာရယ်၊ အဲဒီလို ဝမ်းသာမှုပါဘဲ။ အဲဒီ ကာမဂုဏ်နဲ့စပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကို မမှိုဝဲရဘူး ပယ်ရမယ် တဲ့။

မမှိုဝဲအပ်တာကို ပယ်ပုံ

ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပယ်ရမှာလဲ ဆိုတော့ မြင်ဆဲ ကြားဆဲ စသည်မှာ ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ မြင်မှု ကြားမှု နံမှု စားသိမှု ထိသိမှု ကြံသိမှုတွေကို မြင်တယ် ကြားတယ်စသည်ဖြင့် မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်၊ အဲဒီလို သိရုံမျှ သိရုံမှာတင် တည်နေအောင် မပြတ်ရှုနေယင် ကာမဂုဏ်တွေ အာရုံပြုပြီး ဝမ်းသာမှု မဖြစ်တော့ဘူး၊ တခါတလေ စိတ်ကူးကြံစည်ပြီး ဝမ်းသာမှုဖြစ်ယင်လဲ အဲဒီဝမ်းသာမှုကို ဝမ်းသာတယ် ဝမ်းသာတယ်လို့ ရှုမှတ်ပြီး

ဿယ်ရတယ်။ သို့ပေမဲ့ အားထုတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ မြင်မှု ကြားမှု စသည်တွေကို သူ့ဖြစ်စဉ်အတိုင်း လိုက်ပြီး ရှုမှတ်ရန် မစွမ်းနိုင်သေးဘူး၊ ဒါကြောင့် ထင်ရှားတဲ့ အတွေ့အထိ တခုခုက စပြီး ထိတယ် ထိတယ် စသည်ဖြင့် မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေယင် ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော-ဆိုတဲ့ ဓာတ် ၄-ပါးထဲက တပါးပါးကို သိသိသွားတာဘဲ။

သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိတော်မှာ (ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမီတိ ပဇာ- နာတိ) သွားနေဆဲသော်လဲ သွားသည်ဟု သိ၏-စသည်ဖြင့် ဟောထားတာဟာ သွားဆဲမှာ ထင်ရှားထိသိနေတဲ့ တောင့်တာ ဘင်းတာ လှုပ်ရှားတာဆိုတဲ့ ဝါယောဓာတ် ရှုသိပုံကို ပြတာဘဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ သွားတယ်လို့ ရှုမှတ်ရာမှာ တရံတခါတော့ ခြေထဲ ကိုယ်ထဲက ကြမ်းတမ်း နူးညံ့တဲ့ ပထဝီကိုလဲ သိတယ်၊ ပူနွေး အေးတဲ့ တေဇောကိုလဲ သိတယ်၊ **ပေါ့ပါးတဲ့ တေဇောကိုလဲ** သိတယ်၊ လေးတဲ့ စိုထိုင်းတဲ့ အာပေါကိုလဲ သိတယ်။ အာပေါ ဓာတ်ကို မတွေ့မထိကောင်းပေမဲ့ သူနဲ့ တပေါင်းတည်းဖြစ်တဲ့ အခြားဓာတ်များကို တွေ့ထိပြီး အဲဒီအာပေါကိုလဲ သိတာဘဲ၊ အဲဒီလို သိပုံကို ရည်ပြီးတော့ အဋ္ဌကထာများမှာ ပဒဋ္ဌာန်ဖြင့် ရှုပုံကိုပါ ဖော်ပြထားတာဘဲ။

အခြေခံ ရှုမှတ်ပုံ

ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ထိုင်နေဆဲမှာ အထင်ရှားဆုံးဖြစ်ပြီး ရှုမှတ်လို့လဲ လွယ်တဲ့ ဝမ်းဗိုက်ထဲက တွေ့ထိ လှုပ်ရှားမှုကစပြီး

ရှုမှတ်ဖို့ ညွှန်ကြားနေပါတယ်၊ ဝမ်းဗိုက်က တောင့်တင်း
လှုပ်ရှားတာဟာ ဝါယောဓာတ်ပဲ၊ အဲဒီ ဝါယောဓာတ်ကို
အရပ်သုံးစကားဖြင့် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ မှတ်ဖို့ ညွှန်ကြား
နေပါတယ်၊ ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ရိုသေစွာ ရှုမှတ်ကြတဲ့ယောဂီ
တွေဟာ ၇-ရက်အတွင်းလောက်မှာပင် သမာဓိ အားရှိပြီး
စိတ္တဝိသုဒ္ဓိလဲ ပြည့်စုံသဖြင့် ရုပ်နာမ် ၂-ပါးကိုလဲ ကိုယ်ပိုင်
ဉာဏ်ဖြင့်ပင် ပိုင်းခြားသိသူတွေ ထောင်သောင်းများစွာ ရှိနေ
ပါပြီ၊ ဒါလောက်တွင်လဲ မကသေးပါဘူး၊ အကြောင်းနှင့်
အကျိုးကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားသိပြီးတော့ အဖြစ်
အပျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသဘောတွေကိုလဲ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်
ပင် ပိုင်းခြားသိသူတွေ ထောင်သောင်းများစွာ ရှိနေပါပြီ၊
ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်တဲ့အခါ ဒွါရ ၆-ပါးက ထင်ရှား
ပေါ်လာသမျှ ရုပ်နာမ်တွေကို ဖြစ်စဉ်အတိုင်းလိုက်၍ ရှုသိ
နိုင်တဲ့အပြင် ဝိပဿနာဉာဏ်ပြည့်စုံလို့ အရိယမဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ပါ
ပြည့်စုံပြီလို့ ယုံကြည်စိတ်ချရလောက်တဲ့ ယောဂီတွေလဲ
ထောင်ပေါင်းများစွာ ရှိနေပါပြီ။

ဒါကြောင့် အားထုတ်ခါစမှာ အခြေခံအနေဖြင့် ဝမ်းဗိုက်
ဖောင်းတက်လာတာ ပိန်ကျသွားတာကို ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်
လို့ စူးစူးစိုက်စိုက် မပြတ်ရှုနေရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုနေယင်း
စိတ်ကူး ကြံသိမှုပေါ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ စိတ်ကူးတယ် ကြံတယ်
သိတယ်စသည်ဖြင့် ထင်ရှားတဲ့အမည်နှင့်ပဲ ရှုသိရတယ်၊ ဂေဟ-
သိတသောမနဿလို့ ခေါ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု ဖြစ်ပေါ်လာယင်လဲ

အဲဒါကို ဝမ်းသာတယ် ဝမ်းသာတယ်လို့ ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်လိုက်ယင် အဲဒီဝမ်းသာမှုဟာ ရပ်စဲသွားတယ်၊ ပယ်ပြီး ဖြစ်သွားတော့တာပါဘဲ။ အဲဒီက နောက်လဲ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ မှတ်နေကျအတိုင်းပဲ မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်၊ အဲဒီလို မပြတ်ရှုမှတ်နေယင် ဂေဟာသိတသောမနဿခေါ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု ဟာ မဖြစ်ပေါ်လာပဲ ကင်းငြိမ်းနေတာကပဲ များပါတယ်။ အဲဒီလို ဝိပဿနာဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ပုံကို ရည်ရွယ်ပြီးတော့ "မမှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကိုလဲ ဟောတယ်"လို့ မိန့်ဆိုတော် မူတာပါဘဲ၊ အဲဒါဟာ "ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု ဖြစ်ခွင့် မရအောင် ထင်ပေါ်ဆဲ ရုပ်နာမ်တရားကို မပြတ်ရှုသိနေရမယ်၊ အဲဒီ ဝမ်းသာမှု ဖြစ်ပေါ်လာယင်လဲ မမှီဝဲရဘူး လက်ခံမထား ရဘူး၊ ရှုမှတ်ပြီး ခုက်ခြင်းပဲ ပယ်လိုက်ရမယ်"လို့ သိစေတာ ပါဘဲ၊ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေအားဖြင့်တော့ သိနားလည်ဘို့ မလွယ်လှပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ သိကြားမင်းနှင့်တကွ အဲဒီတုန်းက တရားနာပရိသတ်ကတော့ နားလည်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် သိကြားမင်းနှင့်တကွ အဲဒီတုန်းက နတ်ပရိသတ်တွေဟာ အဲဒီ တရားကို နာနေယင်း ရှုသိပြီးတော့ တရားထူးကို ရသွားကြ တာပဲ။

မမှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကိုတော့ နားလည်လောက်ပါပြီ၊ ယခု မှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကို ဟောရမယ်။ အဲဒါကိုလဲ အဋ္ဌ-ကထာမှာ ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့ သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်မှပဲ ဒီလို သုတ်ဆောင်ပြထားပါတယ်။

မှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု

ရူပါနံ့ တွေ့ဝ-မြင်ရသော အဆင်းရုပ်တို့၏သာလျှင်၊ အနိစ္စ-ဘံ-မမြဲခြင်းကို၊ ဝိပရိဏာမ-ဝိရာဂနိရောဓံ-ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်းပျက်ပြယ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို၊ ဝိဒိတွာ-သိပြီး၍။ (ဒီစကားရပ်ဖြင့် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ယင်း မျက်မှောက်တွေ့အားဖြင့် သိသည်ကို ပြသည်။) ပုဗ္ဗေ စေဝ ရူပါ-ရှေးက မြင်ခဲ့ရသော အဆင်းတို့သည်၎င်း၊ ဧတရဟိ စ-ယခုအခါ၌ မြင်ရသော အဆင်းတို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေ့တေ ရူပါ-ထိုအလုံးစုံသော အဆင်းတို့သည်၊ အနိစ္စာ-မမြဲကုန်၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲတို့တည်း၊ ဝိပရိဏာမ-ဓမ္မာ-ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်သော တရားတို့တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတံ-ဤအဆင်းရုပ်၏ မမြဲ ဆင်းရဲ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောကို၊ ယထာဘူတံ-ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ သမ္မပ္ပညာယ-မှန်စွာသိသော ဝိပဿနာပညာဖြင့်၊ ပဿတော-မြင်သောသူအား၊ သောမနဿံ-ဝမ်းသာမှုသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ ဧဝ-ရူပံ-ဤသို့သော၊ ယံ သောမနဿံ-အကြင်ဝမ်းသာမှုသည် ရှိ၏၊ ဣဒံ-ဤဝမ်းသာမှုကို၊ နေက္ခမ္မသိတံ သောမနဿံ-ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုမှီသောဝမ်းသာမှုဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏ တဲ့။

အဲဒါဟာ ထုတ်ဆောင်ပြတဲ့ ပါဠိတော် တစိတ်ဘပိုင်းဘဲ။ အဲဒီလို ပြပြီးတော့ အဋ္ဌကထာမှာ ဒီလိုလဲ ဆက်ပြီး ပြဆိုပါသေးတယ်။ ယခုပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ သဘောဆိုတဲ့ အာရုံ ၆-ပါး ထင်ပေါ်တိုင်း ရှုမှတ်ပြီး

မမြဲစသည်ဖြင့် သိမြင်သော ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေပြီးလျှင် တိုးတက်စေနိုင်သော ယောဂီမှာ ဝိပဿနာကို တိုးတက်စေအောင် ပေပြီလို့ နှလုံးသွင်းလျက် ဝမ်းသာမှုဖြစ်တယ်၊ အဲဒီဝမ်းသာမှု ဟာ မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းသာမှုပါဘဲတဲ့။

အဲဒီ နေက္ခမ္မသိတ·ကာမဂုဏ်မှ ထွက်ခွါခြင်းကို မှီတဲ့ ဝမ်းသာမှုလို့ ဆိုရာမှာ ကာမဂုဏ်မှ ထွက်ခွါပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ (၁) နေက္ခမ္မဝသေန-လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လဲ မှီဝဲအပ်သည့် ဝမ်းသာမှုတမျိုး ဖြစ်တယ်၊ (၂) ဝိပဿနာ·ဝသေန-ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်လဲ မှီဝဲအပ်သည့် ဝမ်းသာမှု တမျိုး ဖြစ်ဘယ်၊ (၃) အနုဿတိဝသေန-အနုဿတိ၏ အစွမ်း ဖြင့်လဲ မှီဝဲအပ်သည့် ဝမ်းသာမှုတမျိုး ဖြစ်တယ်၊ (၄) ပဌ-မဈာနာဒိဝသေန-ပဌမဈာန်စသည်၏အစွမ်းဖြင့်လဲ မှီဝဲအပ်သည့် ဝမ်းသာမှုတမျိုးဖြစ်တယ်လို့ ခွဲခြားပြထားတယ်။ အဲဒီ မှီရာ ၄-ပါးကို မှီပြီး ဝမ်းသာမှု ၄-မျိုးဖြစ်ပုံကို ဒီလို ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်၊ "ထွက်ခွါ၊ ရှုသိ၊ နုဿတိ တတန်၊ အောက်သုံး ဈာန်၊ မှီရန် ဝမ်းသာမှု"တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ထွက်ခွါ၊ ရှုသိ၊ နုဿတိ တတန်၊ အောက်သုံးဈာန်၊ မှီရန်ဝမ်းသာမှု။

(၁) ထွက်ခွါဆိုတာက လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါတာကို ဆိုတယ်။ (၂) ရှုသိ ဆိုတာကတော့ ဝိပဿနာကို ဆိုတာဘဲ၊

(၃) နုဿတိ ဆိုတာက ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဓမ္မာနုဿတိ သံဃာနုဿတိ သီလာနုဿတိ စာဂါနုဿတိ ဒေဝတာနုဿတိတို့ကို ဆိုတာဘဲ။ (၄) အောက်သုံးစျာန် ဆိုတာကတော့ ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန် ဒီသုံးပါးကို ဆိုတာပါဘဲ။

သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ တကယ်ထွက်မြောက်အောင် ကျင့်လိုသော စိတ်ဆန္ဒဖြင့် အိမ်မှ ထွက်ခွါလာရတာ၊ ရှင်ရဟန်းပြုရတာ၊ ရဟန်းသီလကို ကျင့်သုံးရတာ၊ ဓုတင်ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်ရတာ၊ ကသိုဏ်းပရိကံ ကို ပြုရတာ- ဒါတွေကို အာရုံပြုပြီး ဝမ်းသာမှု ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒါဟာ လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါမှု နေက္ခမ္မကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုဘဲ၊ မှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုဘဲ။ နောက်ပြီးတော့ တရားကျင့်သုံးဘို့ တရားနာရတာကို မှီပြီး ဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုလဲ မှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ တရားကျင့်ဘို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း ထွက်လာရတာကို မှီပြီး ဝမ်းသာတာလဲ မှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုဘဲ။

ဝိပဿနာကိုမှီပြီး ဝမ်းသာမှုကတော့ ဝိပဿနာရှုမှတ်နေရလို့ ဝမ်းသာတာလဲ ရှိတယ်၊ ရှုမှတ်ကောင်းလို့ ဝမ်းသာတာလဲ ရှိတယ်၊ အထူးအားဖြင့် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ရောက်တဲ့အခါ ဝမ်းသာတာကတော့ အထူးအမြတ်ဆုံးပါဘဲ။ အဲဒါတွေဟာ အကုန်လုံးမှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုချည်းပါဘဲ။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်ကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုကတော့ ထင်ရှားပါတယ်၊ အဲဒီအနုဿတိ ၆-ပါးကို မှီပြီး ဝမ်းသာတဲ့

အခါ အဲဒီဝမ်းသာမှုကို ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် သို့လဲ ရောက်နိုင်ကြောင်း အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီ အဋ္ဌကထာများ၌ ပီတိ ခယတော ဝယတော သမ္မသိတ္ဂာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ-ဘုရားဂုဏ် စသည်ကို အာရုံပြုပြီးဖြစ်တဲ့ ဝမ်းမြောက်မှု-ပီတိကို ကုန်သွားသည် ပျက်သွားသည် ဟု သုံးသပ်ရှုမှတ်၍ အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်တတ်တယ်လို့ ပီတိကို ပဓာနပြုပြီး ပြထားပါတယ်၊ ပီတိဖြစ်ယင် သောမနဿလဲ ဖြစ်တာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် အနုဿတိကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုဟာ မှီဝဲအပ်ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်။

ချွန်သုံးပါး၌ အတွင်းဝင်သော ဝမ်းသာမှုဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့၏ ဥပစာရချွန်၌ ပါဝင်သော ဝမ်းသာမှုဖြစ်စေ-အဲဒါဟာ မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းသာမှုပါဘဲ။ အဲဒီ နေက္ခမ္မ ၄-မျိုးထဲမှာ ရှင်ရဟန်းပြုတာဟာ အိမ်ထောင်မှုအနှောင်အဖွဲ့မှ ထွက်မြောက်မှုဖြစ်သောကြောင့် နေက္ခမ္မလို့ ဆိုတယ်၊ ဝိပဿနာ စသည်ကတော့ အဲဒီအိမ်ထောင်မှုနှင့်ရော ကာမဂုဏ် အာရုံဟူသမျှနှင့်ရော ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် နေက္ခမ္မ ထွက်မြောက်မှုလို့ ဆိုရတယ်။ ဒါကြောင့် ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာမှာ နေက္ခမ္မအရကို ဒီလို ပြဆိုထားပါတယ်။

ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပဌမံ ဈာနံ၊
နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိပဿနာ။
သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊
နေက္ခမ္မန္တိ ပဝုစ္စရေ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာ-တောထွက်ခြင်း ရှင်ရဟန်းပြုခြင်းကိုရင်း၊ ပဌမံ ဈာနံ – ပဌမဈာန်ကိုရင်း၊ နိဗ္ဗာနဥ္စ-နိဗ္ဗာန်ကိုရင်း၊ ဝိပဿနာ-ဝိပဿနာကိုရင်း၊သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလာ ဓမ္မာ–ကုသိုလ်တရားတို့ကိုရင်း၊ နေက္ခမ္မန္တိ-နေက္ခမ္မဟူ၍၊ ပဝုစ္စရေ-ခေါ်ဆိုအပ်ကုန်၏၊

ဒီဂါထာမှာ ပြဆိုသားတဲ့ နေက္ခမ္မ ၅-မျိုးထဲမှ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဈာန် ဝိပဿနာဆိုတဲ့ ဒီသုံးမျိုးကို ဒီအရာ၌ နေက္ခမ္မလို့ တိတိကျကျ ပြထားတယ်၊ ကုသိုလ်တရားတွေထဲကတော့ အနုဿတိကိုသာ နေက္ခမ္မလို့ ပြထားတယ်၊ ကျန်တဲ့ကုသိုလ်နဲ့ နိဗ္ဗာန်ကိုတော့ ဒီ နေက္ခမ္မသိတသောမနဿအရာမှာ ပြမထားပါဘူး။ ဝိပဿနာ ရှုနေဆဲ ယောဂီမှာတော့ ရှုသိတ်ကောင်းတဲ့ ဝိပဿနာကို မှီပြီး ဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုဟာ မှီဝဲအပ်တဲ့ အကောင်းဆုံး ဝမ်းသာမှု ပါဘဲ၊ အဲဒီ ဝမ်းသာမှုဖြစ်အောင်ရှုဘို့ (သေဝိတဗ္ဗံပိ) မှီဝဲအပ် သည့် ဝမ်းသာမှုကိုလဲ ဟောသည်-လို့ ဟောကြားတော်မူတာ ပါဘဲ။

မမှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုနဲ့ မှီဝဲအပ်တဲ့ဝမ်းသာမှုတို့ကို ဝေဘန် ပြတဲ့ ပါဠိတော်စကားရပ်၏ အစပဌမပိုင်းအရ ဖွင့်ပြဟောကြား လာတာကတော့ ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ အတိုချုပ်ကတော့ အကု သိုလ်ပွားစေတဲ့ ဝမ်းသာမှု မမှီဝဲရဘူးတဲ့၊ အဲဒါက ကာမဂုဏ် မှီပြီး ဝမ်းသာတာကို ပယ်ဘို့ ပြောတာဘဲ။ ကုသိုလ်ပွားစေတဲ့ ဝမ်းသာမှုကို မှီဝဲရမယ်တဲ့၊ အဲဒါက ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်မှု

မှီပြီး ဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာတာကို မှီဝဲရမယ် ဖြစ်စေရမယ်လို့ ပြောတာပါဘဲ။

အဲဒီ မမှီဝဲအပ် ပယ်စွန့်အပ်တဲ့ ဝမ်းသာတာနဲ့ မှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာဘာကို အတိုချုပ် မှတ်ရအောင် (ကာမဂုဏ်မှီကာ၊ ဝမ်းသာဘာ၊ ပယ်ခွါ စွန့်ရမည်။ နေက္ခမ္မမှီကာ၊ ဝမ်းသာတာ၊ ကောင်းဌွာ မှီရမည်-လို့) ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ကာမဂုဏ်မှီကာ၊ ဝမ်းသာဘာ၊ ပယ်ခွါ စွန့်ရမည်၊
နေက္ခမ္မမှီကာ၊ ဝမ်းသာတာ၊ ကောင်းစွာမှီရမည်။

ယခု မှီဝဲအပ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုထဲမှ သာပြီး မြင့်မြတ်ဘယ်လို့ ပြဆိုသားတဲ့စကားရပ်ကို ဖွင့်ပြပြီး ဟောရမယ်။ ကြံမှု ဆင်ခြင်မှု (ဝိတက် ဝိစာရ)ရှိတဲ့ သောမနဿ-ဝမ်းသာမှုဆိုတာ ဥပစာရ သမာဓိနှင့် ယှဉ်တဲ့ စိတ်ချမ်းသာမှု သုခရယ်၊ ပဌမဈာန်၌ ပါဝင်တဲ့ စိတ်ချမ်းသာမှု သုခရယ်-ဒီလို လောကီဈာန်ဆိုင်ရာ သောမနဿ က ၂-ပါးရှိတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ တောထွက် ခြင်း ရှင်ရဟန်းပြုရခြင်းကိုမှီ၍ဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုလဲ ရှိတယ်၊ အနုဿတိ ၆-ပါး၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်တဲ့ဝမ်းသာမှုလဲ ရှိတယ်၊ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှုလဲ ရှိတယ်၊ ဒါတွေ ကတော့ လောကီဆိုင်ရာ မှီဝဲသင့်တဲ့ သောမနဿတွေဘဲ၊ ပဌမ ဈာန် မဂ်လေးပါးနှင့် ယှဉ်တဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ သုခလေးပါးလဲ ဝိတက်

ဝိစာရရှိတဲ့ မှီဝဲသင့်သော သောမနဿတွေပါဘဲ၊ ဒါတွေကတော့ လောကုတ္တရာသောမနဿတွေပေါ့၊ အဲဒီ ဝိတက် ဝိစာရရှိတဲ့ သောမနဿတွေထက် ဝိတက် ဝိစာရမရှိတဲ့ သောမနဿတွေက သာပြီး မြတ်တယ်လို့ ဟောထားပါတယ်၊ အဲဒီ သောမနဿ တွေက ဘယ်ဟာတွေလဲဆိုယင်- ပီတိ သုခ ဧကဂ္ဂတာ ဆိုတဲ့ ဒုတိယစျာန်၊ သုခ ဧကဂ္ဂတာ ဆိုတဲ့ တတိယစျာန် တွေထဲမှာ ပါဝင်သော သုခ ဆိုတဲ့ စျာန်အင်္ဂါပါဘဲ၊ အဲဒီ သုခ ဆိုတဲ့ စိတ် ချမ်းသာမှုက လောကီသောမနဿဘဲ။ ထို့အတူပင် လောကုတ္တရာ မဂ်လေးပါး ဒုတိယ တတိယစျာန်ထဲမှာပါဝင်သော သုခ ဆိုတဲ့ စျာန်အင်္ဂါများလဲ ဝိတက် ဝိစာရမရှိတဲ့ မှီဝဲအပ်တဲ့ သောမနဿ တွေပါဘဲ၊ အဲဒီ ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန် သောမနဿတွေကို ပဌမစျာန် သောမနဿ, ကာမာဝစရကုသိုလ် သောမနဿတွေ ထက် မြတ်တယ်လို့ ဟောတော်မူဘာပါဘဲ။ ဝိပဿနာအနေနဲ့ ဆိုယင် 'ပဌမစျာန်သောမနဿကို ရှုသိတဲ့ သောမနဿထက် ဒုတိယ တတိယစျာန် သောမနဿကို ရှုသိတဲ့ ဝိပဿနာ သောမနဿ က သာပြီးမြတ်တယ်လို့ ဆိုရမှာပါဘဲ။

ဒီ ဝိတက်ရှိ မရှိ သောမနဿတွေကို ဝေဘန် ပြဆိုတာက တော့ အလွန် နက်နဲပါတယ်၊ ပရိယတ္တိသုတ မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အတွက်တော့ သိနားလည်ဘို့ သဘောကျဘို့ ခဲယဉ်းပါတယ်။ သုတရှိပေမဲ့ စျာန်မရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုယင် ကျကျနန သိနား လည်ဘို့ မလွယ်ပါဘူး၊ စျာန်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေသာ ကောင်း ကောင်း နားလည်ကြမှာပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့ သုတ်ပရေးတော်ထဲမှာ

ထင်ရှားရှိနေတာကို ချန်ထားရန် မသင့်လို့ အပြည့်အစုံ ရှင်းပြီး ဟောခဲ့ရတာပါဘဲ။ ယခု ယောဂီတွေ နားလည်လွယ်တဲ့ မှိုဝဲအပ် သော ဝမ်းသာမှုကို ထပ်ပြောပါဦးမယ်။

သိလွယ်သော မှိုဝဲသင့်တဲ့ သောမနဿ

"ဘယ်သို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝ ချုပ်သနည်း"လို့ ပြဆိုခဲ့တဲ့ ဆောင်ပုဒ်အတိုင်းပင် သိကြားမင်းက ပပဉ္စတရားတွေ ချုပ်ငြိမ်း အောင် ဘယ်လိုကျင့်ရပါသလဲလို့ မေးလျှောက်တယ်။ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာနှင့် အရိယမဂ်အကျင့်ကို မေးတာ ဖြစ်ကြောင်း အဋ္ဌ ကထာမှာ ဖွင့်ပြထားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်က အဲဒီအမေးကို မှိုဝဲအပ်တဲ့ သောမနဿ ဒေါမနဿ ဥပေက္ခာ ဆိုတဲ့ ဝေဒနာ သုံးပါးကို မှိုဝဲရမယ်၊ အဲဒီလိုကျင့်ယင် ပပဉ္စတရား လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်းတယ်လို့ ဖြေရှင်း ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေအားဖြင့် အဲဒီ အမေးနှင့် အဖြေကို ဆက်စပ်ပြီး နားလည်ဘို့ အင်မတန် ခဲယဉ်းပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဋ္ဌကထာ မှာ မြတ်စွာဘုရားက သိကြားမင်းမေးတာကို ဖြေတာဟုတ်ပါရဲ့ လား၊ အမေးနှင့် စပ်မိတာမှ ဟုတ်ရဲ့လားလို့ မေးခွန်းထုတ်ပြပြီး တော့ မေးတာကိုသာ ဖြေတာပါဘဲ၊ အမေးနှင့် စပ်မိတဲ့အဖြေ ပါဘဲလို့ အကျဉ်းချုပ် ရှင်းပြပါတယ်။ အဲဒီ အကျဉ်းချုပ်ကို ဒီလို ထပ်ပြီး ဖွင့်ပြထားပါတယ်။

နတ်များမှာ ရုပ်ထက် နာမ်က ပိုပြီး ထင်ရှားတယ်၊ နာမ်ထဲ မှာလဲ ဝေဒနာက ပိုပြီး ထင်ရှားတယ်။ ဒါကြောင့် ဝေဒနာ

ရှုဘို့ ဟောတော်မူပါတယ် တဲ့။ နောက်ပြီးတော့ သုတ်ပေါင်းများစွာတို့၌ ဟောရိုး ဟောစဉ်က ရုပ်ကိုရှုပုံ ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်း ဟောပြီးမှ နာမ်ကိုရှုပုံ နာမ်ကမ္မဋ္ဌာန်း ဟောတော်မူမြဲပါဘဲ တဲ့။ ဒီသုတ်မှာလဲ အဲဒီလိုပဲ ဟောတော်မူပါတယ် တဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဝေဒနာရှုယင်း ဝေဒနာ၏ အာရုံရုပ်ကို ရှုပြီး သိပြီး ဖြစ်သွားနိုင်သောကြောင့် ဒီသုတ်မှာ ရုပ်ရှုပုံကို သီးခြားပြထားခြင်းမရှိဘူးလို့လဲ အဋ္ဌကထာက ပြဆိုသွားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ဟောပြနေတာက လူပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဟောနေတာဖြစ်တယ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ ရုပ်က ပိုပြီးထင်ရှားတဲ့အတွက် ရုပ်ရှုပုံက စပြီး ဟောမှ သမာဓိဉာဏ် ဖြစ်လွယ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ရုပ်ရှုပုံက စပြီး ဟောရမယ်။ အဲဒီရှုပုံကိုလဲ (နှာ-၁၃၂)မှာ သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ဝါယောဓာတ်ရှုပုံကို အစပြုပြီး ဝတ်လေးပါးရှုပုံကို အကျဉ်းအားဖြင့် ပြခဲ့ပါပြီ၊ အခြားတရားစာအုပ်တွေမှာလဲ အကျယ်ပြထားပြီးတွေက ရှိနေပါပြီ။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှာတော့ အကျဉ်းချုပ်လောက် ပြရမှာဘဲ။

ဝိပဿနာရှုပုံ အကျဉ်းချုပ်

ဝိပဿနာရှုတယ် ဆိုတာ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း ဒွါရ ၆-ပါးမှာ ထင်ရှားပေါ်လာသမျှ ရုပ်နာမ်တွေကို သူ့ပင်ကိုသဘောအားဖြင့် ထင်ရှားသိပြီး အနိစ္စစသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အမှန်အတိုင်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်သိအောင် ရှုမှတ်ရတာဘဲ။ ဒါပေမဲ့ ရှုမှတ်ခါစမှာတော့ မြင်မှု ကြားမှု စသည်

တွေကို သူ့ဖြစ်စဉ်အတိုင်း စေ့စေ့အောင် လိုက်ပြီး မရှုနိုင်သေးဘူး၊ ဒါကြောင့် အထူးထင်ရှားတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားအနည်းငယ်မှ စပြီး ရှုရတယ်၊ သွားနေဆဲ ဆိုယင် သွားတာကို သွားတယ် သွားတယ် စသည်ဖြင့် မပြတ်ရှုမှတ်ရတယ်၊ ရပ်နေဆဲ ထိုင်နေဆဲ လှဲအိပ်နေဆဲ ဆိုယင်လဲ ရပ်တယ် ထိုင်တယ် အိပ်တယ် စသည်ဖြင့် မပြတ်ရှုမှတ်ရတယ်၊ ကိုယ်အမူအရာ တစုံတခု ပြုတိုင်း ဖြစ်တိုင်းလဲ အဲဒီကိုယ်အမူအရာကို မပြတ်ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေလျှင် အများအားဖြင့် ဝါယောဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း သိတယ်၊ တခါတခါ အခြားဓာတ်သုံးပါးလဲ သိတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို ရှုသိပုံကို (ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတိ ပဇာနာတိ) သွားနေလျှင်မူလည်း **သွားသည်** ဟု သိ၏-စသည်ဖြင့် သတိပဋ္ဌာနသုတ်ပါဠိတော်မှာ ဟောထားတာပါဘဲ။

အဲဒီမှာ **ဂစ္ဆာမိတိ-သွားသည်** ဟု **သွားတယ်** ဟု သိ၏ လို့ အရပ်သုံးစကားနှင့်ပင် ရှုပုံပြထားတာကို အလေးအနက် သတိပြုရ ဆင်ခြင်ကြည့်ရမယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ကလဲ မြတ်ဘုရား၏ နည်းကို မှီပြီးတော့ သွားတယ် ရပ်တယ် ထိုင်တယ် အိပ်တယ် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ကွေးတယ် ဆန့်တယ် စသည်ဖြင့် အရပ်သုံးစကားနဲ့ပဲ ရှုမှတ်စေပါတယ်။ ထိုင်နေစဉ်မှာ ထိုင်တယ် ထိုင်တယ်လို့ ဟမျိုးတည်းဖြင့် အကြာကြီး ရှုမှတ်နေလျှင် ဝီရိယ ပေါ့လျော့သွားတတ်တယ်၊ ဝမ်းဗိုက်က ဖောင်းတက်လာတိုင်း ပိန်ကျသွားတိုင်း ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်နေယင် ဝီရိယလဲ မလျော့ပဲ သမာဓိလဲ ဖြစ်လွယ်တယ်၊ သမာဓိ

ဖြစ်ယင် ရုပ်နာမ်ပိုင်းခြား သိတဲ့ဉာဏ်မှစပြီး အကြောင်းအကျိုး အဖြစ်အပျက် အနိစ္စလက္ခဏာစသည်ကို သိတဲ့ဉာဏ်လဲ ဖြစ်တော့ တာဘဲ။ ဒါကြောင့် ဝမ်းဗိုက် ဖောင်းတာ ပိန်တာမှ စပြီး ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်စေပါတယ်။ သမာဓိ အတော်အတန် အားရှိလာတဲ့ အခါကျတော့ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ဝမ်းဗိုက်ထဲမှ တောင့်တင်း တွန်းကန် လှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောဓာတ်ကို ထင်ရှားသိသိသွားတော့ တာဘဲ။

ဝိပဿနာဉာဏ်များ ဖြစ်ပုံ

အဲဒီက နောက်မှာ ဖောင်းတာက တခြား + ရှုသိတာက တခြား၊ ပိန်တာက တခြား+ရှုသိတာက တခြား ဒီလို ပိုင်းခြား ပြီး သိသိသွားတယ်။ ကွေးတယ် ဆန့်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရာမှာလဲ ကွေးတာက တခြား+ရှုသိတာက တခြား၊ ဆန့်တာက တခြား+ ရှုသိတာက တခြား ဒီလို ပိုင်းခြားပြီး သိသိသွားတယ်။ သွား နေစဉ်မှာလဲ ကြွတာက တခြား+ရှုသိတာက တခြား၊ လှမ်း တာက တခြား+ရှုသိတာက တခြား၊ ချတာက တခြား+ရှုသိ တာက တခြား ဒီလို ပိုင်းခြားပြီး သိသိသွားတယ်။ ကိုယ် အမူအရာကို ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ရှုသိရတာက တခြား+ ရှုသိတာက တခြား ဒီလို ပိုင်းခြားပြီး သိသိသိသွားတယ်။ အဲဒီလို ပိုင်းခြားပြီး ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိသိသွားတာဟာ ရုပ်နဲ့ နာမ်ကို ပိုင်းခြားသိတဲ့ (ရူပါရူပပရိစ္ဆေဒလို့လဲ ခေါ်ရတဲ့) နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဘဲ။

အဲဒါထက် သမာဓိဉာဏ်အားကောင်းလာတော့ ကွေးချင်တဲ့ စိတ်ကြောင့် ကွေးရုပ်ဖြစ်တယ်၊ ဆန့်ချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် ဆန့်ရုပ် ဖြစ်တယ်၊ မျက်စိရှိလို့ မြင်တယ်၊ မြင်စရာရှိလို့ မြင်တယ်၊ သိစရာ ရှိလို့ သိတယ်၊ မရှုမိလို့ မသိဘူး၊ မသိလို့ နှစ်သက်တယ်၊နှစ်သက်လို့ စွဲလမ်းတယ်၊ စွဲလမ်းလို့ အလိုပြည့်အောင် ပြုလုပ်တယ်၊ ပြုလုပ်မှု ကံကြောင့် အဆိုးအကောင်းဖြစ်ရတယ် စသည်ဖြင့် အကြောင်းနဲ့ အကျိုးမျှ ရှိတယ် ဆိုတာကိုလဲ ပိုင်းခြားပြီး သိတယ်၊ အဲဒါက ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဘဲ။

အဲဒီကနောက် ရှုမှတ်နေယင်း ရှုမှတ်စရာတွေက အသစ် အသစ်ပေါ်လာပြီး ပျောက်ဆုံး ပျောက်ဆုံးသွားတာကို တွေ့ရတဲ့ အတွက် မမြဲတာတွေချည်းဘဲ၊ ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲတွေချည်းဘဲ၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်လို့ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တသဘောတရားတွေ ချည်းဘဲ လို့ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု ဖြစ်ဖြစ်လာတယ်၊ အဲဒါက သမ္မသနဉာဏ်ဘဲ။

အဲဒီကနောက် အလွန်လျင်မြန်စွာဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျောက်ပျောက် သွားတာကို အလွယ်တကူနဲ့ သိသိနေတယ်၊ အသိကလဲ မြန်ဘယ်၊ မမှတ်နိုင် မသိနိုင်တာ မရှိဘူးလို့ ထင်ရလောက်အောင် အမှတ် အသိက မြန်နေတယ်၊ အဲဒီအခါ အရောင်အလင်းတွေကိုလဲ တွေ့ရတတ်တယ်၊ ငမ်းမြောက်တက်ကြွတဲ့ ပီတိနဲ့ တပါတည်း တဲ့ပြီး ဝမ်းသာမှုကလဲ အလွန်အကဲ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒါဟာ ရုပ် နာမ်၏ အဖြစ်အပျက်ကို ထူးခြားစွာသိတဲ့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်နဲ့

တပေါင်းတည်းဖြစ်တဲ့ ဝမ်းသာမှု သောမနဿဘဲ၊ အဲဒါဟာ မှီဝဲအပ်တဲ့ သေဝိတဗ္ဗသောမနဿဘဲ၊ အဲဒီ ဝမ်းသာမှုသောမနဿ ဖြစ်အောင် ရှုဘို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီသက္ကပဉှသုတ်မှာ (သေဝိတဗ္ဗံပိ) မှီဝဲအပ်သောဝမ်းသာမှုကိုလဲ ဟောသည်လို့ ပြဆိုတော်မူတာပါဘဲ။ အဲဒီဝမ်းသာမှုဟာ လောကဘက်က ဘယ်ဝမ်းသာမှုမျိုးနှင့်မျှ မတူအောင် အလွန့်အလွန်ကောင်းတဲ့ ဝမ်းသာမှုဘဲ။ ဒါကြောင့် ဒီဝမ်းသာမှုကို ဓမ္မပဒပါဠိတော်မှာ ဒီလို ချီးကျူးဖော်ပြထားပါတယ်။

သုညာဂါရံ ပဝိဋ္ဌဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော။
အမာနုသီ ရတိ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော။

ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတေ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတံ။

သုညာဂါရံ-ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ပဝိဋ္ဌဿ - ဝင်လျက်၊ သန္တစိတ္တဿ - ငြိမ်သက်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဓမ္မံ-ခဏမစဲ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်တရားကို၊ သမ္မာ - မှန်ကန်စွာ၊ ဝိပဿတော - ရှုမြင်နေသော ဘိက္ခုနော-ရဟန်းအား၊ ဝါ-သံသရာဘေးကို ရှုမြင်၍ ရှုမှတ်အားထုတ်နေသော ယောဂီအား၊ အမာနုသီ-လူတို့၏ ပျော်မွေ့မှုထက် သာလွန်သော၊ ဝါ-နတ်တို့၏ ပျော်မွေ့မှုထက်လဲ သာလွန်သော၊ ရတိ- နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်မှု-ပီတိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်ပေ၏။

ယတော ယတော- အကြင် အကြင် ရုပ်အဖို့ နာမ်အဖို့မှ၊ ခန္ဓာနံ - ခန္ဓာတို့၏၊ ဥဒယဗ္ဗယံ - အဖြစ်အပျက်ကို၊ သမ္မသတိ- သုံးသပ်ရှုမြင်၏၊ တတော တတော- ထိုထိုရှုအပ်တိုင်းသော ရုပ် အဖို့ နာမ်အဖို့မှ၊ ပီတိပါမောဇ္ဇံ- အနည်းငယ် ဝမ်းမြောက်မှု အကြီးအကျယ် ဝမ်းမြောက်မှုကို၊ လဘတေ-ရလေ၏။ (တိ-ဟု ဆန္ဒာနုရက္ခဏာဒီဃနှင့် ရှိသည်ထက် တေ–ဟု အတ္တနေပုဒ်နှင့် ရှိသောပါဠိက သာ၍ ဂုဏ်မြောက်သည်။) တံ-ထိုဝမ်းမြောက်မှု သည်၊ ဝိဇာနတံ-ရုပ်နာမ်တို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မြင်သိကုန်သော ဝိပဿနာယောဂီပညာရှိတို့၏၊ အမတံ-အသေ ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်အစစ်ကို ရကြောင်းဖြစ်၍ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ပါပေ ဘည်း။ (အမြိုက်နိဗ္ဗာန် အစစ်ကို ရကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ထိုဝမ်းမြောက်မှုကိုပင် ဖလူပစာအားဖြင့် တင်စား၍ အမတ-ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့သော ဝမ်းမြောက်မှုကို တွေ့ရလျှင် ထက်သန်သော သဒ္ဓါ ဆန္ဒ ဝီရိယဖြင့် ဆက်လက်အားထုတ်၍ မကြာမီပင် အရိယမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်အစစ်ဖြစ်သော အမတကိုလဲ ရမည်မှာ သေချာသလောက်ပင် ဖြစ်၍ ထိုသို့ ဟောကြားတော်မူပေသည်။)

ပါမောဇ္ဇ-ဆိုတာက သမ္မသနဉာဏ်ကတည်းက စပြီး ဖြစ်တတ်တဲ့ အနည်းငယ်ဝမ်းမြောက်မှုဘဲ၊ ပီတိ-ဆိုတာကတော့ အဖြစ်အပျက်တွေကို အလွန်လျင်မြန်စွာသိတဲ့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ခိုက်မှာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အလွန်အကဲဝမ်းမြောက်မှုဘဲ၊ ဒီပီတိက ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်နေယင်း ဖောင်းတာ အဆင့်ဆင့် ပိန်တာ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပျက်နေတာကို သိသိနေဆဲမှာလဲ ဖြစ်

ပေါ်တယ်၊ ကိုယ်ထဲက ပေါ်ရာပေါ်ရာ အတွေ့အထိအဖြစ်အပျက်တွေကို လျင်မြန်စွာသိသိနေဆဲမှာလဲ ဖြစ်ပေါ်တယ်၊ ကွေးတယ် ဆန့်တယ်စသည်ဖြင့် လှုပ်ရှားရုပ်ကို မှတ်နေစဉ် လျင်မြန်စွာ အပိုင်းအပိုင်း ပြတ်ပြတ်သွားသော လှုပ်ရှားရုပ်၏ အဖြစ်အပျက်ကို သိသိနေဆဲမှာလဲ ဖြစ်ပေါ်တယ်၊ ကြွတယ် လှမ်းတယ် ချတယ်လို့ ရှုမှတ်နေစဉ် ကြွရုပ်အဆင့်ဆင့် လှမ်းရုပ်အဆင့်ဆင့် ချရုပ်အဆင့်ဆင့် အပိုင်းအပိုင်း ပြတ်ပြတ်သွားတာကို သိသိနေဆဲမှာလဲ ဖြစ်ပေါ်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ မခံသာတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာကတော့ ဖြစ်ခဲပါတယ်၊ တခါတရံ ဖြစ်ယင်လဲ ရှုမှတ်လိုက်တာနဲ့ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်သွားတာဘဲ၊ အဲဒီလို အခါလဲ ဒီဝမ်းမြောက်မှု ပီတိက အကြီးအကျယ်ဖြစ်တာဘဲ၊ ပေါ်လာသမျှ စိတ်ကူးရော၊ ကြားသိမှု ထိသိမှုစသည်တွေရော၊ ရှုသိမှုတွေရော လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားတာကို သိသိနေဆဲမှာလဲ ဒီပီတိက ထက်သန်စွာ ဖြစ်နေတာဘဲ။ ဒါကြောင့် ထိုထို ရှုအပ်တိုင်းသော ရုပ်အဖို့ နာမ်အဖို့မှ ပီတိ ပါမောဇ္ဇကို ရတယ်လို့ ဆိုထားတာပါဘဲ။

အဲဒီ ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်တိုင်း သုခ သောမနဿ ဆိုတဲ့ စိတ်ချမ်းသာမှု ဝမ်းသာမှုကလဲ အလွန်ထက်သန်စွာ ဖြစ်နေတာဘဲ၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယဈာန်များမှာ စိတ်ရွှင်လန်းချမ်းသာမှု အားကောင်းသလိုပင် ဒီဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်ခိုက်မှာ စိတ်ရွှင်လန်းချမ်းသာမှုကလဲ အလွန်ပင် အားကောင်းပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီဉာဏ်ရောက်တဲ့ ယောဂီများက ဘယ်လိုချမ်းသာ

တယ်လို့ မပြောနိုင်အောင် အလွန်ပင် ချမ်းသာနေကြောင်း၊ လောကဘက်က ပျော်ခဲ့ဘူးတဲ့ ပျော်မွေ့ဝမ်းသာမှု ချမ်းသာမှုတွေထက် သာလွန်ကြောင်းများကို ပြောတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီ စိတ်ရွှင်လန်းချမ်းသာမှု ဝမ်းသာမှုကို ဒီသက္ကပဉ္စသုတ်မှာ သောဝိဘဗ္ဗသောမနဿ-မှီဝဲအပ်သော သောမနဿလို့ ဟောထားပါတယ်၊ အဲဒါဟာ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ရောက်အောင် ရှုမှတ်ပြီး ကိုယ်တိုင်တွေ့အားဖြင့် မှီဝဲဘို့ ညွှန်ကြားတော်မူတာပါဘဲ၊ ကျန်းမာရေးဆေးများကို စားသုံးပြီးတော့ ဖြစ်စေ၊ လိမ်းကျံ ထိုးသွင်းပြီးတော့ ဖြစ်စေ မှီဝဲရသလိုပင် ကိုယ်ထဲမှာ ဓာတ်ကယ် ဖြစ်အောင် အားထုတ်ပြီး မှီဝဲဘို့ပါဘဲ။

မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့် ဒေါမနဿ

ယခု မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿအကြောင်းကို ပြောရမယ်၊ ဒီသက္ကပဉ္စသုတ်မှာ ဝေဘန်ဖွင့်ပုံကတော့ သောမနဿဖွင့်ပြပုံလိုပါဘဲ။ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်တော့- "အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါးမှီဘို့တည်း" လို့ ပြခဲ့တဲ့ဆောင်ပုဒ်အတိုင်းပါဘဲ၊ အဲဒါကို ထပ်ပြီးဆိုကြရမယ်။

အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါးမှီဘို့တည်း။

အကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းဖြစ်ယင် အဲဒီလို နှလုံးမသာမှု ဒေါမနဿကို မမှီဝဲရဘူး၊ ပယ်ရမယ်၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်း ဖြစ်ယင်တော့ မှီဝဲရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။ ဒီနေရာမှာ

ဒေါမနဿကို မှီဝဲသင့်တယ်ဆိုတာက အဲဒီ မှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမ-နဿကို အကြောင်းပြုပြီး ဈာန် ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်တရားများ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် မှီဝဲသင့်တယ်လို့ ဆိုတာပါဘဲ၊ အဲဒီ ဒေါမနဿ ဖြစ်အောင် တမင်အားထုတ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

အဋ္ဌကထာမှာ မမှီဝဲအပ်သည့် ဒေါမနဿနှင့် မှီဝဲအပ်သည့် ဒေါမနဿတို့ကို သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်မှာ ထုတ်ဆောင်ပြီး ပြထားပါတယ်၊ ဒီမှာတော့ အတိုချုပ်ပြောရမှာဘဲ။

လိုချင်နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်တဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ သဘောဆိုတဲ့ အာရုံဝတ္ထုကောင်းတွေ အသုံးအဆောင်ကောင်းတွေ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို မရတဲ့သူမှာ အကောင်းတွေကို မရလေချင်းလို့ နှလုံးသွင်းယင် နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှု ဒေါမနဿ ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒီလို အာရုံဝတ္ထုကောင်းတွေ အသုံးအဆောင်ကောင်းတွေနှင့် ရှေးက မပြည့်စုံခဲ့တာကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်မိယင်လဲ နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှု ဒေါမနဿ ဖြစ်တတ်တယ်၊ ဘေးရန်အန္တရာယ်တွေ အာရုံဝတ္ထုဆိုးတွေနဲ့ ယခုတွေ့ပြီး ဆင်းရဲနေတာ, ရှေးကတွေ့ပြီး ဆင်းရဲခဲ့တာများကို အကြောင်းပြုပြီးတော့လဲ နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှု ဒေါမနဿ ဖြစ်တတ်တယ်၊ နောင်ကာလအတွက် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်မှာ, ဘေးရန်အန္တရာယ်နဲ့တွေ့ရမှာကို တွေးတောပြီးတော့လဲ နှလုံးမသာမှု စိုးရိမ်ပူပန်မှု ဒေါမနဿ ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒီ နှလုံး

မသာမှု ဒေါမနဿဟာ ဘာမျှ အကျိုးမရှိဘူး၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲ ရုံမျှဘဲ၊ အဲဒီ နှလုံးမသာမှုနဲ့ တွဲပြီး ဒေါသအကုသိုလ်တွေလဲ ပွါးနေတာဘဲ၊ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေနဲ့စပ်ပြီး ဖြစ်လို့ ဒီနှလုံးမသာ မှုကို ဂေဟာသိတ ဒေါမနဿလို့လဲ ခေါ်တယ်၊ ကာမဂုဏ်အာရုံ ဆိုတဲ့ နေအိမ်ကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့ နှလုံးမသာမှုလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။

ဒီနှလုံးမသာမှု ဖြစ်နေယင် ကုသိုလ်တရားတွေလဲ ဆုတ်ယုတ် နေတာဘဲ၊ ဘုရားရှိခိုးနေကျ ကုသိုလ်အလုပ်ကိုလဲ မလုပ်နိုင်ပဲ ရှိတတ်တယ်၊ ရှိခိုးသော်လဲ အဲဒီနှလုံးမသာမှုတွေက နှောင့်ယှက် နေသောကြောင့် ဝင်ဝင်ကြယ်ကြယ် ထက်ထက်သန်သန် မဖြစ် ရဘူး၊ မူလက စိတ်ကြည်ကြည်လင်လင်နဲ့ ဘုရားအာရုံပြုနေယင်၊ ဘုရားရှိခိုးနေယင်၊ တရားနှလုံးသွင်းနေယင် အင်မတန် ကောင်း တာဘဲ၊ အဲဒီအနေမှာ စိတ်ညစ်စရာတခုဝင်လာယင် စိတ်ညစ်ပြီး နှလုံးမသာဖြစ်ပြီး ကုသိုလ်ဘက်က ဆုတ်ယုတ်သွားတော့တာဘဲ၊ အကုသိုလ်ဘက်ကတော့ ဒေါသတွေ မပြတ်ဖြစ်ပွါးနေတော့ တာဘဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို နှလုံးမသာမှုဟာ လက်မခံသင့် ပယ်သင့်တဲ့တရားဘဲ။ ဒါပေမယ်လို့ အဲဒီလို စိတ်ညစ် စိတ်ပျက် နေတဲ့သူကတော့ အဲဒီလို စိတ်ညစ်နေရတာကိုပင် အကောင်းလို ထင်နေတာလဲ ရှိတတ်တယ်၊ အင်မတန် ချစ်ခင်ရင်းနှီးတဲ့သူ သေကြေပျက်စီးသွားတာကို အကြောင်းပြုပြီး စိုးရိမ်ပူဆွေး နေတဲ့သူကို စိုးရိမ်ပူဆွေးမှုပယ်ဘို့ ဟောပြောပေးယင် တယ် မကြိုက်ပဲ ရှိတတ်တယ်၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးသင့်တဲ့အနေဖြင့် သူ့ဘက်က လိုက်ပြီး ပြောယင်တော့ သဘောကျတတ်တယ်။

အဲဒီ နှလုံးမသာမှု စိုးရိမ်ပူဆွေးမှုဆိုတာတွေဟာ မြတ်စွာဘုရားအလိုတော်အရအားဖြင့် လက်မခံပဲ ပယ်သင့်တာတွေဘဲ၊ ကမ္မဿကာ-ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသည်-လို့ ဟောထားသည့်အတိုင်း ကိုယ်တိုင်ပြုထားတဲ့ အမှုကံအားလျော်စွာ ဖြစ်နေတာဘဲ စသည်ဖြင့် သင့်လျော်စွာ နှလုံးသွင်းပြီး အစစ အရာရာ သည်းခံနေရတယ်၊ အကောင်းဆုံးကတော့ သမထဖြစ်စေ၊ ဝိပဿနာဖြစ်စေ တပါးပါးကို ဒီလိုအခါမှာ မပြတ်နှလုံးသွင်းနေယင် အကောင်းဆုံးပါဘဲ၊ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းရှုမှတ်နေယင်း နှလုံးမသာမှု စိတ်ညစ်မှု စိုးရိမ်ပူဆွေးမှု ဖြစ်လာယင် အဲဒါကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်က မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်မှာ အယံ မဂ္ဂေါ-ဤရှုမှတ်မှု သတိပဋ္ဌာန်လမ်းသည်၊ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ-စိုးရိမ်ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို ကျော်လွန်ရန်အဘို့က်၊ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ-ကိုယ်ဆင်းရဲနှင့် နှလုံးမသာမှု စိတ်ဆင်းရဲတို့၏၊ အတ္ထင်္ဂမာယ-ချုပ်ငြိမ်းရန်အဘို့က်၊ ဧကာယနော မဂ္ဂေါ-တခုတည်းသော လမ်းတကြောင်းဘည်းသော လမ်းပေတည်း-လို့ ဟောတော်မူတာပါဘဲ။ အဲဒီ သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်အရ မပြတ်ရှုနေယင် နှလုံးမသာမှု စိတ်ဆင်းရဲဟာ လုံးလုံးမဖြစ်ပဲလဲ ကင်းငြိမ်းနေတတ်ဘယ်၊ ဖြစ်ပေါ်လာယင်လဲ ရှုမှတ်လိုက်ယင် ပျောက်ကင်းသွားတတ်ပါတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်တာဟာ မမှီဝဲသင့်တာကို မမှီဝဲပဲ ပယ်ခြင်းပါဘဲ။

လောကမှာ နှလုံးမသာ ဖြစ်စရာအကြောင်းတွေက များပါတယ်၊ မိမိအလိုအတိုင်း မပြည့်စုံတာ မရတာတွေလဲ ရှိမယ်၊ မအောင်မြင်တာတွေလဲ ရှိမယ်၊ ရပြီးသားတွေ ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားတာတွေလဲ ရှိမယ်၊ အဲဒါတွေကို စဉ်းစားမိယင် နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှု ဖြစ်တတ်တာဘဲ၊ အဲဒီလို စဉ်းစားတာ နှလုံးမသာတာ ဝမ်းနည်းတာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာယင် လက်မခံပဲ ရှုမှတ်ပြီးပယ်ရတယ်၊ အဲဒါတွေကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ မှုလက ရှုမှတ်နေကျအတိုင်းပဲ မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ သွန်ကြားချက်အရဆိုယင် ဖောင်းတာ ပိန်တာ ထိုင်တာ ထိတာ စသည်တွေကို ရှုမှတ်နေရုံပါဘဲ၊ မြင်မှု ကြားမှုစသည်တွေကို သူ့ဖြစ်စဉ်အတိုင်း ရှုမှတ်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ သူ့ဖြစ်စဉ်အတိုင်း မပြတ်ရှုမှတ်သွားရုံပါဘဲ။

ဒီနှလုံးမသာမှု စိတ်ဆင်းရဲကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်၊ မမှိုဲရ လက်မခံရဘူးဆိုတာကတော့ သိကြားမင်းနဲ့လဲ သက်ဆိုင်နေပါတယ်၊ သိကြားမင်းမှာ ပုဗ္ဗနိမိတ်တွေမြင်ပြီး စုတေရတော့မယ်ဆိုတာကို သိရတော့ သိကြားဘဝ သိကြားစည်းစိမ်စွန့်ရတော့မယ် ဆိုတာကို ဆင်ခြင်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲတွေ အကြီးအကျယ် ဖြစ်နေခဲ့တယ်၊ အဲဒါတွေဟာ မမှိုဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿတွေဘဲ၊ အဲဒါတွေကိုလက်မခံပဲ ရှုမှတ်ပြီးပယ်ဘို့မြတ်စွာဘုရားကတိုက်ရိုက် သွန်ကြားတော်မူတာပါဘဲ၊ သိကြားဘဝမှ စုတေရလျှင် နတ်မိဖုရား နတ်ဗိမာန်စသည်တို့၏ အဆင်းအသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့အထိဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်တွေကို စွန့်လွှတ်ရတော့မယ်၊ အဲဒါ

တွေ အကုန်လုံး လက်မဲ့ဖြစ်ပြီး ဆုံးရှုံးရတော့မယ်လို့ ဆင်ခြင်မိတိုင်း (ဂေဟသိတ ဒေါမနဿ) ကာမဂုဏ်ကိုမှီတဲ့ နှလုံးမသာမှုတွေ ဖြစ်ပွါးနေမှာဘဲ၊ အဲဒါတွေကို လက်မခံပဲ ရှုမှတ်ပြီး ပယ်သွားဘို့ပါဘဲ။ ဒီညွှန်ကြားတော်မူချက်ဟာ အင်မတန် သဘာဝကျပါတယ်၊ အင်မတန်လဲ အရေးကြီးတဲ့ ညွှန်ကြားတော်မူချက်ပါဘဲ။

မမှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿဝေဒနာ အကြောင်းကိုတော့ နားလည်လောက်ပါပြီ၊ ယခုမှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿအကြောင်းကို ပြောရမယ်၊ သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်မှ ပါဠိကို အနက်ပြန်မှာ ပြန်ပြီး ဟောရမှာဘဲ။

ရူပါနံ·မြင်ရသော ပစ္စုပ္ပန်အဆင်းရူပါတို့၏၊ အနိစ္စတံ·မမြဲခြင်းကို၊ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ·ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်း ပျက်ပြယ်ခြင်း ချုပ်ကွယ်သွားခြင်းကို၊ ဝိဒိတွာတုဝေ·ရှုမှတ်လျက် သိမြင်ပြီး၍သာလျှင်၊ (ဒီစကားဖြင့် မြင်ဆဲ၌ ရှုမှတ်လျက် သိမြင်ပြီးမှသာလျှင် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြစ်ကြောင်း ပြတော်မူသည်။) ပုဗ္ဗေစေဝ ရူပါ-ရှေးက အဆင်းရုပ်တို့သည်ရင်း၊ ဧတရဟိ စ-ယခုလက်ရှိ အဆင်းရုပ်တို့သည်ရင်း၊ သဗ္ဗေတေ ရူပါ-ထိုအလုံးစုံသော အဆင်းရုပ်တို့သည်၊ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ-မမြဲ ဆင်းရဲ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်သော သဘောတို့ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတံ-ဤသဘောကို၊ ယထာဘူတံ-ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ သမ္မပ္ပညာယ-မှန်စွာသိသော ဝိပဿနာပညာဖြင့်၊ ဒိသွာ-

မြင်ပြီး၍၊ အနုတ္တရေသု-အလွန်အကဲမရှိ၍ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိမောက္ခေသု-အရိယဖိုလ်ဟူသော လွတ်မြောက်တရားတို့၌၊ ပိဟံ-လိုလားတောင့်တခြင်းကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ (ဖြစ်စေပုံကဘော့) အရိယာ-တို့သည်၊ တေရဟိ-ယခုအခါ၌။ ယံ အာယတနံ-အကြင်အရိယဖိုလ်ဟူသော တည်ရာကို၊ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ရောက်၍၊ ဝိဟရန္တိ-နေကုန်၏၊ အဟံ-ငါသည်၊ တဒါယတနံ-အရိယဖိုလ်ဟူသော ထိုတည်ရာကို၊ ကုဒါ-အဘယ်အခါ၌၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ရောက်၍၊ ဝိဟရိဿာမိ နာမ-နေရပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ တောင့်တ၏၊ ဣတိ-ဤပုံ ဤနည်းဖြင့်၊ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော လွတ်မြောက်တရားတို့၌၊ ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပယတော-လိုလား တောင့်တခြင်းကို ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပိဟပစ္စယာ-တောင့်တမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒေါမနဿံ-နှလုံးမသာခြင်း ဝမ်းနည်းခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ ယံ ဧဝရူပံ ဒေါမနဿံ၊ ဣဒံ-ဤသို့သော နှလုံးမသာခြင်း ဝမ်းနည်းခြင်းကို၊ နေက္ခမ္မဿိတ ဒေါမနဿံ-ထွက်မြောက်ခြင်းကို မှီသော ဒေါမနဿဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ခေါ်ဆိုအပ်၏ တဲ့။

ဒွါရ ၆-ပါး၌ ထင်ပေါ်လာသော ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ဖြင်ခိုက်ထင်ခိုက်၌ ရှုမှတ်၍ မမြဲ ဆင်းရဲစသည်ဖြင့် သိမြင်ပြီးနောက် အရိယဖိုလ်တရားတို့၌ ကြားဘူးရုံမျှအသိဖြင့် တောင့်တလျက် ရှုမြဲပင် ရှုမှတ်နေသောသူမှာ ရည်မှန်းထားသည့် ရက်လ နှစ်များ ကုန်သွားသော်လဲ အရိယဖိုလ်သို့ မရောက်ပဲရှိနေ

လျှင် နှလုံးမသာ ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒီနှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှုကို နေက္ခမ္မသိတဒေါမနဿလို့ ခေါ်တယ်၊ ထွက်မြောက်ရေးကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့ နှလုံးမသာမှုလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။

ရုပ်ပုံနဲ့ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ဖြစ်ပုံစသည်တွေကို ပါဠိအနက်နှင့် နှီးနှောပြီး ပြောပြဦးမယ်။ သမထစျာန် သမာဓိအခြေခံ မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒွါရ ၆-ပါး၌ ထင်ရှားပေါ်တဲ့ ရုပ်နာမ်များကို စပြီး ရှုမှတ်ရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ စပြီး ရှုမှတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရုပ်နာမ်တွေကို ထင်ရှားဖြစ်စဉ်အတိုင်း လိုက်ပြီး စေ့စေ့အောင် ရှုမှတ်ဖို့ရာ မလွယ်ပါဘူး မဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ထင်ရှားတဲ့ တရားနဲ့နဲ့ကစပြီး ရှုမှတ်ရတယ်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ပြထားတဲ့အတိုင်း မဟာဘုတ်ဓာတ်ကြီး ၄-ပါးကစပြီး ရှုမှတ်လျှင် အများအားဖြင့် သင့်လျော်တတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့က ထိုင်နေတဲ့ အခါ ဝမ်းဗိုက်ထဲက တွေ့ထိပြီး ထင်ရှားသိရတဲ့ ဝါယောဓာတ်က စပြီး ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ အရပ်သုံးစကားဖြင့် ရှုမှတ်ဖို့ ညွှန်ကြားနေပါတယ်။

ဒီလို ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်နေယင်း စိတ်ကူးကြံစည်မှု ပေါ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ ရှုမှတ်ရတာဘဲ၊ ညောင်းဘာပူတာ နာတာစသည် ပေါ်လာယင် အဲဒါတွေလဲ ရှုမှတ်ရတာဘဲ၊ အသံကြားမှု အဆင်းမြင်မှုစသည်တွေ ပေါ်လာယင် အဲဒါကိုလဲ ရှုမှတ်ရတာဘဲ။ ဒါပေမဲ့ သမာဓိအား မရှိသေးယင် ရုပ်နာမ်တို့၏ သဘောမှန်ကို ထင်ထင်ရှားရှား မသိရသေးဘူး၊ သမာဓိ

အားရှိလာတဲ့အခါကျတော့ ပျံ့လွင့်တဲ့စိတ်တွေ မရှိသလောက် ကင်းပြီးနေတယ်၊ တရံတခါ ကြံသိစိတ်ဖြစ်ယင်လဲ ချက်ခြင်းပင် မှတ်သိနိုင်တယ်၊ မှတ်သိလိုက်တာနဲ့ အဲဒီကြံသိစိတ်ဟာ ရပ်စဲ ကင်းငြိမ်းသွားတယ်၊ အဲဒီအခါ နီဝရဏတွေကင်းပြီး စိတ် စင်ကြယ်တယ်၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ရှုမှတ်စိတ်ချည်း စင်ကြယ်နေတဲ့အခါ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ရှုသိရတဲ့ ရုပ်နဲ့ ရှုသိတဲ့နာမ်ကို ပိုင်းခြားပြီး သိတယ်၊ အဲဒီအခါ နာမရူပ-ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နဲ့ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ပြည့်စုံသွားတယ်။ အဲဒီကနောက် အကြောင်းနဲ့ အကျိုးကိုလဲ ပိုင်းခြားပြီး သိတယ်၊ အဲဒီအခါ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်နဲ့ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ ပြည့်စုံသွား တာဘဲ။

အဲဒီကနောက် မှတ်သိရတဲ့ ရုပ်နာမ်တို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို သိပြီးတော့ မမြဲတာချည်းဘဲ၊ ဖြစ်ချည် ပျက်ချည်နဲ့ ကြောက်စရာ ဆင်းရဲချည်းဘဲ၊ သူ့သဘောအတိုင်းသူ ဖြစ်ပျက်နေလို့ အစိုး မရတဲ့ အနတ္တသဘောတရားချည်းဘဲလို့ သိပြီး အတိတ် ရုပ် နာမ်စသည်တွေကိုလဲ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တချည်းဘဲလို့ သုံးသပ် ဆင်ခြင်တယ်။ အဲဒါက သမ္မသနဉာဏ်ဘဲ၊ အဲဒီကနောက် မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း အသစ်အသစ် ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျက်သွားတာကို လျင်မြန်စွာ သိသိသွားဘယ်၊ အဲဒီလို လျင်မြန်စွာ သိသိသွားတာက ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဘဲ၊ အဲဒီလို သိမြင်ပုံကို ရည်ပြီးတော့-

ရူပါနံ-မြင်ရသော ပစ္စုပ္ပန်အဆင်းရူပါရုံတို့၏၊ (ထို့အတူပင်၊ သဒ္ဒါနံ-ကြားရသော ပစ္စုပ္ပန်အသံ သဒ္ဒါရုံတို့၏၊ ဂန္ဓာနံ-နံရသော ပစ္စုပ္ပန်အနံ့ ဂန္ဓာရုံတို့၏၊ ရသာနံ- စားသိရသော ပစ္စုပ္ပန်အရသာ ရသာရုံတို့၏၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ-ထိသိရသော ပစ္စုပ္ပန် အတွေ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၏၊ ဓမ္မာနံ-ကြံသိရသော ပစ္စုပ္ပန် သဘောတရား ဓမ္မာရုံတို့၏၊) အနိစ္စတံ-မမြဲခြင်းကို၊ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ-ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်း ပျက်ပြယ်ခြင်း ချုပ်ကွယ်သွားခြင်းကို၊ (မမြဲ ဆိုတာ မူလကအတိုင်း မတည်ရှိပဲ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်သွားခြင်းဘဲ၊ အဲဒါကလဲ ပျက်ပြယ် သွားခြင်းဘဲ၊ အဲဒါကလဲ ချုပ်ကွယ်သွားခြင်းဘဲလို့ အနက်အရတူတဲ့ ပရိယာယ် စကားလုံး အထူးတို့ဖြင့် သိနားလည်အောင် ထပ်ပြီး ဖွင့်ပြတာပါဘဲ။ အဲဒီမမြဲခြင်း ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်း ပျက်ပြယ်ခြင်း ချုပ်ကွယ်သွားခြင်းကို၊) ဝိဒိတွာ တု ဧဝ-ဖြစ်ဆဲမှာ ရှုမှတ်လျက် သိမြင်ပြီး၍သာလျှင်၊ (ဒီစကားဖြင့် ဖြစ်ဆဲ ရုပ်နာမ်ကို ရှုမှတ်၍ သိပြီးမှသာလျှင် သုံးသပ်ဆင်ခြင်တဲ့ဉာဏ် ဖြစ်ကြောင်းပြတော်မူပါတယ်။) ပုဗ္ဗေ စေဝ ရူပါ-ရှေးက အဆင်းရုပ်တို့သည်၎င်း၊ (ထို့အတူပင် ပုဗ္ဗေ စေဝ သဒ္ဒါ စသည်ဖြင့်၊ ရှေးက အသံရုပ် အနံ့ရုပ် အရသာရုပ် အတွေ့ရုပ် သဘောတရားတို့သည်၎င်း-ဆိုတဲ့ အနက်များကိုလဲ ပြထားပါတယ်။) ဧတရဟိ စ-ယခု လက်ရှိ အဆင်းရုပ်တို့သည်၎င်း၊ (ယခုလက်ရှိအသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ရုပ်တို့သည်၎င်း၊ ယခုလက်ရှိ သဘောတရားတို့သည်၎င်း၊) သဗ္ဗေ တေ ရူပါ-ထိုအလုံးစုံသော အဆင်းရုပ်တို့သည်၎င်း၊ (ထိုအလုံးစုံသော အသံရုပ် အနံ့ရုပ် အရသာရုပ် အတွေ့

ချုပ်တို့သည်ရင်း၊ ထိုအလုံးစုံသော သဘောတရားတို့သည်ရင်း၊) အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မာတိ-မမြဲ ဆင်းရဲ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်သော သဘောတရားတို့ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတံ-ဤ သဘောကို၊ ယထာဘူတံ-ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ သမ္မပ္ပညာယ-မှန်စွာ သိသော ဝိပဿနာပညာဖြင့်၊ ဒိသွာ-မြင်ပြီး၍-လို့ ပြဆိုထား ပါတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မြင်ဆဲစသည်မှာ မပြတ်ရှုမှတ်၍ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ချက်ခြင်းပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရတော့ မမြဲဘာတွေချည်းဘဲ၊ ဖြစ်ချည်ပျက်ချည်နဲ့ ဆင်းရဲတွေချည်းဘဲ၊ ခဏမစဲ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်နေတဲ့ တရားတွေချည်းဘဲလို့ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိရတယ်၊ အဲဒီလို သိပြီးတော့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ သဘောတရားတွေဟာ ရှေးက ရော၊ ယခုရော၊ နောက်ကာလဥ္စရော ဒီလို မမြဲဘာချည်းဘဲ၊ ဆင်းရဲချည်းဘဲ၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်နေတာချည်းဘဲလို့ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ပြီး သိသိသွားတယ်၊ အဲဒီလို သိပြီးတော့ ထူးခြားတဲ့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဆိုတာလဲ ဖြစ်ဘယ်၊ အဲဒီ သမ္မသနဉာဏ် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်တဲ့အခါ တရားထူးရတော့မှာဘဲလို့ မြော်လင့် တောင့်တမှု ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်တတ်ပုံကို–

သမ္မပ္ပညာယ-မှန်စွာသိသော ဝိပဿနာပညာဖြင့်၊ ဒိသွာ- မြင်ပြီး၍၊ အနုဘ္ဘတရေသု-အသွန်အကဲမရှိ၍ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကုန် သော၊ ဝိမောက္ခေသု-အရိယဖိုလ်ဟူသော လွတ်မြောက်တရား

ဘို၌၊ ပိဟံ-လိုလားတောင့်တခြင်းကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ (ဖြစ်စေပုံမှာ) အရိယာ-တို့သည်၊ ဝေရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ယံ အာယတနံ-အရိယဖိုလ်ဟူသော အကြောင်းတည်ရာကို၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ရောက်၍၊ ဝိဟာရန္တိ-နေကုန်၏၊ တဒါယတနံ-အရိယဖိုလ်ဟူသော ထိုတည်ရာကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ ကုဒါ-အဘယ်အခါ၌၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ရောက်၍၊ ဝိဟရိဿာမိ နာမ-နေရပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ တောင့်တ၏-လို့ ပြဆိုထားပါတယ်။

တောင့်တပုံကတော့- ယခုနေအခါမှာ အခြားသူတွေက ရှုမှတ်အားထုတ်လို့ အချို့ သောတာပတ္တိဖိုလ်ရောက်နေကြတယ်၊ အချို့ သကဒါဂါမိဖိုလ် အနာဂါမိဖိုလ် ရောက်နေကြတယ်၊ အချို့ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်နေကြတယ်၊ ငါ့မှာ ဒီလို အရိယ ဖိုလ်တွေကို ရောက်ပါစေလို့ တောင့်တတယ်၊ မည်သည့်နေ့ရက် လောက်တော့ ရောက်ကောင်းပါရဲ့လို့လဲ မြှော်လင့်ဘတ်ဘယ်၊ အဲဒီလို မြှော်လင့်ထားတဲ့ ရက် လ တွေ ကုန်လွန်သွားသော်လဲ အရိယဖိုလ်တရားထူးကို မရတဲ့သူမှာ နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှု ဖြစ်ဘတ်ဘယ်၊ အဲဒီလို ဖြစ်ဘတ်ပုံကိုလဲ ဒီလိုဆက်ပြီး ပြတော်မူ ပါဘယ်။

ဣတိ-ဤပုံ ဤနည်းဖြင့်၊ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော လွတ်မြောက်တရားတို့၌၊ ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပယတော-လိုလားတောင့်တခြင်းကို ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပိဟ ပစ္စ-ယာ-တောင့်တမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒေါမနဿံ-နှလုံး

မသာခြင်း ဝမ်းနည်းခြင်းသည်၊ ဉပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ ယံ ဝေရှုပ်ဒေါမနဿံ၊ ဣဒံ-ဤသို့သော နှလုံးမသာခြင်း ဝမ်းနည်းခြင်းကို၊ နေက္ခမ္မသိတ ဒေါမနဿံ-ထွက်မြောက်ခြင်းကို မှီသော ဒေါမနဿဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ခေါ်ဆိုအပ်၏ တဲ့။

အရိယဖိုလ်တရားတွေကို မြော်လင့် တောင့်တတဲ့ အတိုင်း မပြည့်စုံတဲ့အခါ နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှု ဖြစ်တတ်တယ်၊ သူများတွေကတော့ ရောက်ကြ သိကြတယ်၊ ငါကတော့ မရောက်ပဲ မသိပဲ ဖြစ်နေတယ်၊ ဘယ်တော့မှ ရောက်မှာပါလိမ့်မလဲ၊ ရောက်မှ ရောက်ပါတော့မလားလို့ ဝဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး ဝမ်းနည်းမှု ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါကတော့ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ကိုယ်ရည်မှန်းထားတဲ့အတိုင်း မဖြစ်ယင် ဒီလို ဝမ်းနည်းမှု ဖြစ်တတ်ကြတာချည်းပါဘဲ။ ယခု ဒီပါဠိမှာ ပြထားတာကတော့ သမ္မသနဉာဏ် ဉဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရာမှာ ဖြစ်တတ်ပုံဘဲ၊ အသက် ဘင်္ဂဉာဏ် စသည်ရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာလဲ ဖြစ်တတ်တာပါဘဲ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် ရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာလဲ မြော်လင့်တဲ့အတိုင်း မြန်မြန်မပြည့်စုံယင် ဖြစ်တတ်သေးတာပါဘဲ။ ဒီလိုဖြစ်တဲ့ နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှုကို အကြောင်းပြုပြီး ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဖြင့် လိုအပ်တဲ့ တရားထူးသို့ ရောက်တတ်သောကြောင့် ဒီလို နှလုံးမသာမှုကို မှီငဲ့အပ်တဲ့ ဒေါမနဿလို့ ဟောတော်မူတာပါဘဲ။ ဒီလို နှလုံးမသာမှုကို တမင်ဖြစ်အောင်တော့ အားထုတ်ဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။

အကောင်းဆုံးကတော့ အစကတည်းက အစဉ်အတိုင်း ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီး ဝမ်းသာလျက် တရားထူး ရောက်သွားတာကတော့ အကောင်းဆုံးပါဘဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီသဠာယတန ဝိဘင်္ဂသုတ်မှာပင် နေက္ခမ္မသိတဒေါမနဿကို ကျော်လွန်ပြီး နေက္ခမ္မသိတသောမနဿကို ဖြစ်ပွါးစေရမယ်လို့လဲ ညွှန်ကြားထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆင်မသင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ သူရည်ရွယ်ထားတဲ့ ရက်လအတွင်းမှာ တရားမပြည့်စုံယင် နှလုံး မသာမှုက ဖြစ်တတ်ပါဘဲ။ ဘုန်းကြီးတို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနတွေ မှာတော့ ဝိပဿနာဉာဏ်အဆင့် အလုံးစုံပြည့်စုံလောက်ပြီလို့ ယုံကြည်ရတဲ့ ယောဂီတွေကို ဉာဏ်စဉ်တရား ဟောပါတယ်။ ဒီလိုဟောတာကလဲ သူတို့မှာ ဖြစ်ဘူးတဲ့ဉာဏ်များကို ဟောတဲ့ ဉာဏ်စဉ်တရားနဲ့ တိုက်ဆိုင်ပြီး တိတိကျကျ သိနားလည်ဘို့ ပါဘဲ။ ဉာဏ်စဉ်တွေ ပြည့်စုံနေယင်လဲ ဝမ်းမြောက်ဖို့၊ မပြည့် စုံသေးယင်လဲ ပြည့်စုံသည်အထိ ဆက်လက် အားထုတ်သွားဖို့ ပါဘဲ။

တချို့ မလိုလားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘုန်းကြီးတို့ ဉာဏ်စဉ် တရားဟောတာကို ရှုတ်ချပြီး ပြောဆိုရေးသားနေကြတယ်။ ဉာဏ်စဉ်တရားဆိုတာ ဘယ်သူမဆို နာကောင်းတာပါဘဲ၊ ဘာ့ ကြောင့် လူတိုင်းကို နာခွင့်မပြုရသလဲ တဲ့။ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မာဒါသဆိုတဲ့ သုတ်တရားကို ဟောထားပါတယ်၊ အဲဒါဟာ အရိယာဖြစ်ပြီလို့ ယုံကြည်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် နာယူပြီး ကိုယ့် အခြေအနေကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ဘို့ ဟောတော်မူတာပါဘဲ၊ တရားကို

ဘာမျှ အားမထုတ်တဲ့သူတွေမှာတော့ အဲဒီတရားကို နာရ သော်လဲ ကိုယ့်အခြေအနေနဲ့ တိုက်ဆိုင်ကြည့်စရာ ဘာမျှမရှိ ပါဘူး၊ ကြားနာဘူးရုံမျှ ရှိတာပါဘဲ။ အဲဒါလိုပင် ဘုန်းကြီးတို့ ဟော ပြောနေတဲ့ ဉာဏ်စဉ် တရားကလဲ တရားအားထုတ်သို့ ဉာဏ်စဉ်တရား ပြည့်စုံပြီလို့ ထင်ရတဲ့သူတွေသာလျှင် သူတို့ ကိုယ်တွေ့နှင့် တိုက်ဆိုင်ပြီး သိနားလည်ခြင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း အကျိုးရှိပါတယ်၊ ဉာဏ်မဖြစ်သေးတဲ့သူတွေ, အနည်းငယ် လောက်သာ ဖြစ်ဘူးတဲ့သူတွေအတွက်ကတော့ အကျိုးမများ ပါဘူး၊ နောက်ပြီးတော့ ဉာဏ်ပြည့်စုံပြီလို့ ယုံကြည်ရတဲ့သူများ သာ နာခွင့်ပြုတဲ့အတွက် ဉာဏ်ပြည့်စုံပြီး ဉာဏ်စဉ်တရားကို နာခွင့်ရအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဖြင့် အင်မတန် အကျိုး များပါတယ်။

ဉာဏ်က မပြည့်စုံသေးပဲ ဉာဏ်စဉ်တရားကို နာရလိမ့်မယ်လို့ မြော်လင့်နေတဲ့ တချို့ယောဂီများမှာတော့ ဉာဏ်စဉ်တရား နာခွင့်မရတာနဲ့ နှလုံးမသာခြင်း ဝမ်းနည်းခြင်း ဖြစ်တာလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီလို နှလုံးမသာတာ ဝမ်းနည်းတာလဲ မှီဝဲသင့်တဲ့ နေက္ခမ္မသိတဒေါမနဿပါဘဲ၊ အဲဒီလို နှလုံး မသာဖြစ်ပြီး ကြိုးစားအားထုတ်သဖြင့် မကြာမီပင် ဝိပဿနာဉာဏ်ပြည့်စုံပြီး ဉာဏ်စဉ်တရားကိုလဲ နာရတယ်၊ နာရတဲ့အခါလဲ သူကိုယ်တိုင် တွေ့ထားတာတွေကို ဖော်ပြပြောဆိုနေသလိုပင် ဟောတဲ့ ဉာဏ်စဉ်တရားနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့အတွက် အင်မတန်ပင် ဝမ်းမြောက်

ဝမ်းသာစွာနဲ့ မိမိမှာ ပြည့်စုံနေတဲ့ဉာဏ်ထူးကို ကိုယ်တိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါတယ်။

တချို့ကတော့ သမ္မသနဉာဏ်စသည်ကို မရောက်သေးပဲ အားထုတ်ခါစမှာလဲ သမာဓိဉာဏ်ကောင်းကောင်း မဖြစ်တာနဲ့ နှလုံးမသာဖြစ်တာလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီလို နှလုံးမသာဖြစ်ပြီး ကြိုးစားအားထုတ်သဖြင့် ဉာဏ်ထူး တရားထူးတွေကို ရတာလဲ ရှိပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို နှလုံးမသာမှုဟာလဲ မှိဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿပါဘဲ။ ဒါကြောင့် အဋ္ဌကထာမှာ နေက္ခမ္မဝသေန-တောထွက်ခြင်း ရဟန်းပြုခြင်း အလိုအားဖြင့်ရင်း၊ ဝိပဿနာဝ-သေန-ဝိပဿနာအလိုအားဖြင့်ရင်း၊ အနုဿတိဝသေန-အနုဿတိ အလိုအားဖြင့်ရင်း၊ ပဌမဈာနာဒိဝသေန စ-ပဌမဈာန်စသည် အလိုအားဖြင့်ရင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒေါမနဿံ-ဖြစ်သော နှလုံးမသာမှု သည်၊ သေဝိတဗ္ဗံ နာမ-မှိဝဲအပ်သော နှလုံးမသာမှုမည်၏-လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒါကို--

ထွက်ခွါ, ရှုသိ၊ နုဿတိတတန်၊ မဂ်ဖိုလ်, ဈာန်၊ မှီရန် ဝမ်းနည်းမှု-လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒီမှာ **ထွက်ခွါ** ဆိုတာက အိမ်မှထွက်ပြီး ရဟန်းပြုချင်တဲ့သူမှာ အကြောင်းမညီ ညွတ်လို့ အခွင့်မရတဲ့အတွက် နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှု ဖြစ်ရ တတ်တယ်၊ အဲဒါပါဘဲ။ **ရှုသိ**-ဆိုတာကတော့ ဝိပဿနာ

အလုပ်ကို အားထုတ်ချင်ပါလျက် အားထုတ်ခွင့်မရလို့ ဝမ်းနည်းရတာရယ်၊ ပြည့်စုံစေချင်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ် မပြည့်စုံလို့ ဝမ်းနည်းတာရယ်၊ ဒါတွေပါဘဲ။ **အနုဿတိ-ဆိုတာကလဲ** အနုဿတိ ၆-ပါးကို အားထုတ်ခွင့်မရဘာရယ်။ အားထုတ်နေသော်လဲ သမာဓိကောင်းကောင်း မဖြစ်ဘာရယ်၊ ဒါတွေကို အကြောင်းပြုပြီးဖြစ်တဲ့ ဝမ်းနည်းမှုပါဘဲ။ တရားနာသွားချင်တာ ဘုရားဖူးသွားချင်တာ မသွားရလို့ "သူများတွေတော့ တရားနာကြရတယ်၊ ငါ့မှာတော့ မနာရဘူး၊ သူများတွေတော့ ဘုရားဖူးကြရတယ်၊ ငါ့မှာတော့ မဖူးရဘူး"လို့ ဒီလိုဆင်ခြင်ပြီး နှလုံးမသာတာ ဝမ်းနည်းတာလဲ မှီခိုအပ်တဲ့ ဒေါမနဿပါဘဲ။ အဲဒါကို သိရိလင်္ကာ (သီဟိုဠ်ကျွန်း) ဂိရိကဏ္ဍကကျောင်း၏ အွမ်းခံရွာ၌ အမျိုးသမီးတဦး ဖြစ်ပုံဖြင့် ဆင်ခြင်သိရဘာယ်။

ဂိရိကဏ္ဍကဆိုတဲ့ အဲဒီတောင်ပေါ်ကျောင်းမှာ ဘုရားပွဲ ဘုရားပွဲ ကျင်းပတဲ့အခါ ဝဏ္ဏကာလကဆိုတဲ့ အဲဒီတောင်ခြေရင်း အွမ်းခံရွာက အဲဒီအမျိုးသမီး၏ မိခင်ဖခင်များက "ချစ်သမီး၊ သင့်မှာ လေးလံတဲ့ကိုယ်ဝန်ရှိဘာယ်၊ ဒါကြောင့် ယခုလို ညဉ့်အခါနမှာ အပြင်သို့သွားရန် မသင့်ဘူး၊ ငါတို့က သင့်အတွက် တရားနာယူခဲ့ကြပါမယ်"လို့ မှာထားပြီး တရားနာထွက်သွားကြ ဘာယ်။ အဲဒီ အမျိုးသမီးက ဘုရားဖူးရန် တရားနာရန် လိုက်ချင်ပါလျက်နဲ့ မလိုက်ရပဲ အိမ်မှာပင် နေရစ်ရဘာယ်၊ တောင်ပေါ်ကျောင်းကလဲ ဝေးပုံမရပါဘူး၊ အဲဒီ အမျိုးသမီးက အိမ်မျက်နှာသာကနေပြီး မျှော်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ စေတီတော်

အား မီးပူဇော်ထားတာတွေကိုလဲ မြင်ရတယ်၊ စေတီတော် ယင်ပြင်မှာ ရဟန်းရှင်လူတွေ လှည့်လည်ပြီး ပူဇော်ကန်တော့ နေကြတာကိုလဲ လရောင်ဖြင့် မြင်ရတယ်၊ သံဃာတော်များက ဘပေါင်းတည်း ရွတ်ဆိုနေကြတဲ့ တရားသံကိုလဲ ကြားရတယ်၊ အဲဒီအခါ "ငါ့မှာတော့ ကံမကောင်းလို့ ဒီလိုပူဇော်ပွဲကို သွားရောက်ခွင့် မရဘူး" လို့ ဆင်ခြင်ပြီး နှလုံးမသာခြင်း ဝမ်းနည်းခြင်း ဖြစ်ရတယ်။ အဲဒီကနောက် ဒီလို ဘုရားပွဲ ဘုရား ပူဇော်ပွဲကို သွားရောက်ပြီး ပူဇော်ကြရ တရားတော်ကို နာကြား ရတဲ့သူတွေဟာ အင်မတန် ကံကောင်းဘာဘဲလို့ ဆင်ခြင်ပြီး စေတီတော်ကို အဝေးမှ ဖူးမြော်နေယင်း ဥဗ္ဗေဂပီတိဆိုတဲ့ အလွန်အကဲ ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်လာဘယ်၊ အဲဒီဝမ်းမြောက်တဲ့ ပီတိအဟုန်ကြောင့် တကိုယ်လုံး ကြွတက်ပြီး အဲဒီ စေတီတော် ယင်ပြင် ရောက်သွားပါသတဲ့။

အဲဒါဟာ မူလကတော့ ဘုရားဖူးရန် တရားနာရန် သွားခွင့် မရလို့ ဝမ်းနည်းမှုဖြစ်ခဲ့တယ်၊ အဲဒီဝမ်းနည်းမှုဟာ မှိုဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿဘဲ၊ အဲဒီဝမ်းနည်းမှု အကြောင်းရင်းခံပြီး ဆင်ခြင်တဲ့ အတွက် ဘုရားတရားကို အာရုံပြုလျက် အလွန်အကဲ ဝမ်းမြောက် တဲ့ ဥဗ္ဗေဂပီတိ ဖြစ်ပြီး စေတီယင်ပြင်သို့ သူ့အလိုလို ရောက်သွားတာဘဲ၊ ယခု ရှုမှတ်နေကြတဲ့ ယောဂီတွေထဲမှာလဲ တချို့မှာ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ရောက်တော့ အဲဒီလို အလွန်အကဲ ဝမ်းမြောက်တဲ့ ဥဗ္ဗေဂပီတိ ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒီ ပီတိကြောင့်

ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားတာလဲ ရှိတယ်၊ ယိမ်းယိုင်တာလဲ ရှိတယ်၊ အထက်သို့ ကြွကြွတက်လာတာလဲ ရှိတယ်၊ တချို့မှာ တော်တော် မြင့်သည်တိုင်အောင် ကြွတက်တာလဲ ရှိတယ်၊ ကြွမတက်တောင် အောက်မှာ မထိရသလို အသွန်ပေါ့ပါးနေတာကိုလဲ တွေ့ကြရတယ်။

နောက်ပြီးတော့ မဂ်ဖိုလ်ရရန် ဈာန်ရရန် အားထုတ်နေပါလျက် မရခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှုလဲ ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒါလဲ မှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿဘဲ။ ဒါကြောင့်-

ထွက်ခွါ, ရှုသိ၊ နုဿတိ တတန်၊ မဂ်ဖိုလ်, ဈာန်၊ မှီရန် ဝမ်းနည်းမှု-လို့ အတိုချုပ် ဆိုထားတယ်၊ အဲဒီအတိုချုပ် သက်သက်နဲ့တော့ ရည်ရွယ်ချက်ကို နားလည်ဘို့ မလွယ်လှပါဘူး၊ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ လူ့ဘောင်မှ ထွက်၍ ရဟန်းပြုခြင်း၊ ဝိပဿနာရှုခြင်း၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသည်၊ မဂ်ဖိုလ်၊ ဈာန်ဆိုတာတွေ လိုလားနေပါလျက် မိမိအလိုအတိုင်း မပြည့်စုံတဲ့သူမှာ ဝမ်းနည်းမှု ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒီလို ဝမ်းနည်းမှုဟာ မှီဝဲအပ်သော ဒေါမ-နဿဘဲလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီလို ဝမ်းနည်းမှုကို အကြောင်းပြုပြီး ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ရဟန်းပြုခြင်းစသော အကျိုးထူးတွေကို ရသွားနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို ဝမ်းနည်းမှုကို သေဝိတဗ္ဗဒေါမနဿလို့ ခေါ်ဆိုရတာပါဘဲ။

အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်နှင့်စပ်ပြီး ဖြစ်ပေါ်တဲ့ သေဝိတဗ္ဗဒေါမနဿ အကြောင်းကို ဒီသက္ကပဉ္စသုတ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာမှာ မဟာသီဝ မထေရ်ဝတ္ထုဖြင့် ဒီလို ပြဆိုထားပါတယ်။

မဟာသီဝထေရဝတ္ထု

သီဟိုဠ်ကျွန်း)မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းကားစဉ်က အရှင်မဟာသီဝဆိုတဲ့ မထေရ်ကြီးတပါး ထင်ရှား ရှိခဲ့တယ်၊ ခုနှစ်ကတော့ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁-ရာစုနှစ်လောက်ကလို့ ပညာရှိတွေက ခန့်မှန်း ပြောဆိုကြပါတယ်၊ သာသနာ ခုနှစ်အရေ ဆိုယင်တော့ ၆-ရာအတွင်းကလို့ ဆိုရမှာဘဲ၊ သာသနာနှစ် ၄-ရာ ၅-ရာအတွင်းကလဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ တည်ရာဌာနကတော့ သီဟိုဠ်ကျွန်းရဲ့ တောင်ဘက် အစွန်း၌ ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းကြီး၏ စိုးစံရာ မဟာဂါမဆိုတဲ့ မြို့မှာပါဘဲ၊ ယခုတော့ အဲဒီ မြို့အရပ်ကို မာဂမလို့ ခေါ်နေကြတယ်၊ အဲဒီ မာဂမရဲ့ မြောက်ဖက်၌ တိဿ မဟာစေတီဆိုဘာ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီ စေတီ၏ တည်ရာမှာ တိဿ မဟာရာမဆိုတဲ့ ကျောင်းတိုက် ရှိတယ်၊ အဲဒီ ကျောင်းတိုက်ကို တိဿမဟာဝိဟာရလို့လဲ ခေါ်တယ်၊ အရှင်မဟာသီဝ မထေရ်ဟာ အဲဒီ ကျောင်းတိုက်မှာ သီတင်းသုံးလျက် ၁၈-ပါးသော ဂိုဏ်းကြီးတို့ကို စာပို့ချနေတယ်၊ သူ့ထံမှ ဩဝါဒကိုခံယူပြီး တရားအားထုတ်ကြသဖြင့် ရဟန်းတော် သုံးသောင်း ရဟန္တာ ဖြစ်နေကြပါသတဲ့၊ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာမှာတော့ ရဟန္တာ ၆-သောင်း ဖြစ်နေကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။

အဲဒီ အထဲက ရဟန်းတပါးက မိမိ၏ ဂုဏ်တွေကို ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ငါ့ဆရာမထေရ်ကြီးမှာ ဘယ်လိုဂုဏ်ထူးတွေနဲ့ ပြည့်စုံနေပါလိမ့်မလဲ လို့ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ပုထုဇဉ်မျှသာ ဖြစ်နေကြောင်းသိရ၍ သတိပေးရန် အရှင်မဟာသီဝမထေရ်ထံသို့ လာရောက်တယ်။ မထေရ်ကြီးက ဘာကိစ္စအတွက် လာသလဲလို့ မေးတယ်၊ အနုမောဒနာ တရားတပုဒ် သင်ယူချင်လို့ လာပါတယ်လို့ လျှောက်တယ်။ သင်ပေးဖို့ရာ အချိန်အခွင့် မရှိဘူးလို့ မထေရ်ကြီးက မိန့်တယ်။ ဆွမ်းခံသွားမည့် အရပ်ကို စဉ်းစားနေရပ်တည်ရာဌာန၌ မေးပါမည်ဘုရား။ ထို ဌာန၌ အခြားရဟန်းတို့က မေးကြတယ်။ ဆွမ်းခံရွာသို့ သွားတဲ့လမ်းမှာ မေးပါမည်၊ အဲဒီမှာလဲ အခြားသူတို့က မေးကြတယ်။ နှစ်ထပ် သင်းပိုင်ကို ဝတ်ရာမှာ၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးကို ရုံရာမှာ၊ အိပ်ထဲမှ သပိတ်ကို ထုတ်ရာမှာ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်၌ ယာဂု သောက်ပြီးတဲ့အခါ မေးပါမည်ဘုရား၊ အဲဒီမှာ အဋ္ဌကထာ လေ့လာသူတို့က သူတို့၏ ယုံမှားကို လွှန်မြောက်အောင် မေးကြတယ်။ ရွာမှ ဆွမ်းခံ ပြန်လာတဲ့အခါ မေးပါမည်၊ အဲဒီမှာလဲ အခြားသူတို့က မေးကြတယ်။ ပြန်လာတဲ့ လမ်းခရီးမှာ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးတဲ့ အခါမှာ၊ နေ့သန့်စင်ရာမှာ၊ ခြေဆေးတဲ့အခါမှာ၊ အိပ်ရာဝင်ခါနီး အိပ်ရာမှ ထပြီး မျက်နှာသစ်တဲ့အခါ မေးပါမည်။ အဲဒီမှာလဲ အခြားသူတို့က မေးကြတယ်။ မျက်နှာသစ်ပြီး ပြန်လာတဲ့အခါ၊ ကျောင်းခန်းထဲဝင်ပြီး ခေတ္တထိုင်နေတဲ့ အခါ မေးပါမည်ဘုရား၊ အဲဒီမှာလဲ အခြားသူတို့က မေးကြတယ်-လို့ မိန့်ဆိုတယ်။

အဲဒီတော့ အခွင့်တောင်းတဲ့ ရဟန်းက ဒီလို ပြန်လျှောက်ဘယ်၊ အရှင်ဘုရား မျက်နှာသစ်ပြီးတဲ့နောက် ကျောင်းခန်းထဲ ဝင်ပြီး သုံးလေးကြိမ်လောက် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေလျက် တရားရှုမှတ်နှလုံးသွင်းတဲ့ အချိန်အခွင့် ရှိသင့်ပါတယ်၊ ယခု ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်းဆိုယင် အရှင်ဘုရားမှာ သေဘို့အချိန်ကိုပင် မရပဲရှိတော့မှာဘဲ၊ အရှင်ဘုရားဟာ ပျဉ်ချပ်လိုပင် သူတပါး၏ မှီရာသာ ဖြစ်ဘယ်၊ မိမိ၏ မှီရာဘော့ မဖြစ်နိုင်ပဲ ရှိနေပါဘယ်၊ တပည့်တော်မှာ အရှင်ဘုရား၏ အနုမောဒနာဖြင့် အလိုမရှိတော့ပါဘူး-လို့ ဆိုပြီး ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်လျက် ကြွသွားပါသတဲ့။

အဲဒီတော့မှ မထေရ်ကြီးက သတိသံဝေဂ ရလာတယ်၊ ဒီ ရဟန်းဟာ တရားစာသင်ဘို့လာတာ မဟုတ်ဘူး၊ ငါ့ကို သတိပေးဘို့ လာတာဘဲလို့ သိပြီးတော့ သပိတ်သင်္ကန်းများကို အသင့်ပြင်ထားပြီးတော့ အဲဒီနေ့မှာ တနေ့လုံးလဲ စာပို့ချမြဲ ပို့ချနေတယ်၊ ညမှာလဲ ပို့ချမြဲပင် ပို့ချနေတယ်၊ အဲဒီည နောက်ဆုံးလာတဲ့ ကိုယ်တော်အား ပို့ချပြီးတဲ့အခါ အဲဒီ ကိုယ်တော်နှင့် အတူပင် သပိတ် သင်္ကန်းများကို ယူပြီး ကျောင်းမှ ထွက်ခွါသွားတယ်။

အရှင်မဟာသိဝမထေရ်က "ငါလို ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်ဘို့ ဘာမျှ ခဲယဉ်းစရာ မရှိပါဘူး၊ ၂-ရက် ၃-ရက်အတွင်း ရောက်ပြီးတော့ ပြန်လာမယ်"လို့ ကြံစည်ပြီး အတွင်းနေ တပည့်များကိုတောင် အသံမပေးခဲ့ပဲ ထွက်လာခဲ့တယ်၊ အဲဒီ နေ့က ဝါဆိုလဆန်း ၁၃-ရက်နေ့ ဖြစ်ပါသတဲ့၊ ဂါမန္တပဗ္ဘာရ(ရွာအနီး

တောင်ချိုင့်)ဆိုတဲ့ နေရာမှာ သွားရောက်ပြီးတော့ စင်္ကြံလျှောက်အားထုတ်နေတယ်၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ ၃-ရက်ကြာသော်လဲ တရားထူးကိုမရသေးပဲ ရှိနေတယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီမှာပင် ဝါကပ်ပြီးတော့ သုံးလပတ်လုံး တရားအားထုတ်နေတယ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့တိုင်အောင်လဲ မိမိအလိုရှိတဲ့ တရားထူးကို မရသေးတဲ့အတွက် ဒီလို ကြံတွေးမိတယ်၊ ငါဟာ ၂ ရက် ၃-ရက်နဲ့ အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်လိမ့်မယ်လို့ မြှော်လင့်ပြီး လာခဲ့တယ်၊ ယခုတော့ ၃-လကြာတောင်မှ မရောက်သေးဘူး၊ သီတင်းသုံးဘော်များကတော့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏာကို ပြုကြလိမ့်မယ်လို့ ကြံ...းမိတဲ့အခါ မျက်ရည်များ ကျလာပါသတဲ့။

အဲဒီကနောက် "ငါ့မှာ ခုတင်ညောင်စောင်းပေါ်မှာ လှဲအိပ်လျက် ဣရိယာပုထ် ၄-ပါးလုံးဖြင့် ယှော်ယဲ့၁ အားထုတ်နေလျှင် မဂ်ဖိုလ်တရားထူး ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီကနေ့က ပြီး အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်မချင်း ညောင်စောင်းပေါ်မှာ လှဲမအိပ်တော့ဘူး၊ ခြေတို့ကိုလဲ မဆေးတော့ဘူး" လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ညောင်စောင်းကို ထောင်ထားလိုက်တယ်၊ ထိုင်ခြင်း ရပ်ခြင်း သွားခြင်း ဆိုတဲ့ ဣရိယာပုထ် ၃-ပါးဖြင့် တင်းတင်း ကြပ်ကြပ် မပြတ် အားထုတ်နေပါသတဲ့။ ဒါပေမဲ့ နောက်တဝါ ကျွတ်တဲ့အခါလဲ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးဘူးတဲ့၊ ဒီလို ဝါကျွတ်တဲ့အခါတိုင်း အရဟတ္တဖိုလ် မရောက်နိုင်တာကို ကြံတွေးပြီး မျက်ရည်များ ကျရပါသတဲ့၊ အဲဒီ ဝါကျွတ်တိုင်း ဝမ်းနည်းပြီး မျက်ရည်ကျရတာဟာ ၂၉-နှစ် ၂၉-ကြိမ်တိုင်တိုင် ရှိပါသတဲ့။

အနှစ်သုံးဆယ်မြောက် ဝါကျွတ်တဲ့အခါကျတော့ နောက်မှီပျဉ်ချပ်ကို မှီပြီး တည်နေယင်း "ယခု ငါ တရား အားထုတ်လာတာ အနှစ် ၃၀-ရှိပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုတော့ မရောက်နိုင်သေးဘူး၊ ဒီဘဝမှာ မဂ်ဖိုလ်ကို မရဖော့ဘူး ထင်ပါ့ရဲ့၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့နှင့် ရဟန္တာအဖြစ်ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိ ပဝါရဏာ ပြုခွင့်ကို မရတော့ဘူး ထင်ပါရဲ့"လို့ ကြံတွေးမိတယ်၊ အဲဒီလို ကြံတွေးနေယင်း ဝမ်းနည်းမှု-ဒေါမနဿ ဖြစ်လာတယ်၊ မျက်ရည်တွေလဲ ကျလာပါသတဲ့။

အဲဒီအခါ နတ်သမီးတယောက်က အနီးအပါးမှာ ရပ်တည်နေလျက် ငိုနေပါသတဲ့။ ဟဲ့—ဒီမှာ ငိုနေတာ ဘယ်သူလဲလို့ မထေရ်ကြီးက မေးတယ်။ တပည့်တော်မဟာ နတ်သမီးပါဘုရားလို့ လျှောက်တယ်။ ဘာကြောင့် ငိုနေတာလဲလို့ မေးပြန်တယ်။ ငိုနေယင် မဂ်ဖိုလ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တယ် ထင်လို့ တပည့်တော်မလဲ မဂ်ဖိုလ် တခု နှစ်ခု ရအောင်လို့ ငိုနေတာပါလို့ လျှောက်တယ်။

အဲဒီတော့ အရှင်မဟာသိဝမထေရ်မြတ်က "ဟေ့ အမောင်မဟာသိဝ နတ်သမီးကတောင် သင်နှင့် ပြက်ရယ်ပြုပြောင်လှောင်နေပြီ၊ တရားမရတာနဲ့ ဒီလို မျက်ရည်ကျနေတာဟာ သင့်မှာ သင့်တော်ပါ့မလား"သည်ဖြင့် ဆင်ခြင်အားပေးပြီးတော့ ရှုမှတ်မှု ဝိပဿနာကို ပွါးစေတယ်၊ အဲဒီလို ပွါးစေလိုက်တဲ့ အတွက် မကြာခင်ပဲ ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ် အရိယမဂ်ဉာဏ် အစဉ်ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပွါးပြီး အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သွားတယ်၊

ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် ၄-ပါးနဲ့လဲ ပြည့်စုံသွားတယ်၊ တရားထူးရတယ် ဆိုတာ အကြောင်းညီညွတ်ယင် မကြာခင်တခဏလောက် အတွင်း မှာလဲဖြစ်နိုင်တာဘဲ၊ ဒီမဟာသီဝမထေရ်ကြီးမှာ မူလက ပြင်းပြင်း ထန်ထန် အားထုတ်နေပါလျက် ဉာဏ်ထူး တရားထူး မရောက်ပဲ ရှိခနေခဲ့တာဟာ အကြားအမြင်များသည်အားလျော်စွာ ဆင်ခြင် မှုတွေ များနေလို့နဲ့တူပါတယ်၊ ယခု နောက်ဆုံးအချိန်ကျတော့ မကြာခင်ပဲ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အစဉ်အတိုင်းတက်ပြီး မဂ်ဉာဏ် လေးပါးလဲ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပြီး အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်လျက် ရဟန္တာဖြစ်သွားတာဘဲ။

ဒီမဟာသီဝမထေရ်မှာ တရားစ၍ အားထုတ်သည်မှ စပြီး အနှစ်သုံးဆယ်မြောက် ပဝါရဏာ နေ့တိုင်အောင် "ယခုထက်တိုင် အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်သို့ မရောက်သေးဘူး၊ ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏာကို မပြုရဘူး" စသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းမိပြီးဖြစ်တဲ့ နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှုဟာ (သေဝိတဗ္ဗ) မှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿပါဘဲ၊ အဲဒီ ဒေါမနဿကို မှီပြီး ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းကြောင့် အရဟတ္တ မဂ်ဖိုလ်ကို ရသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီနှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်း မှုကို မှီဝဲအပ် မှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿလို့ ဆိုတာပါဘဲ။

ဒီသက္ကပဉှသုတ်မှာ အဲဒီ ဒေါမနဿကို ဝိတက် ဝိစာရ ရှိ+မရှိ အားဖြင့်လဲ ခွဲခြားပြဆိုထားပါသေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မုချ အားဖြင့်တော့ ဒေါမနဿဆိုတာ ဝိတက်ဝိစာရနှင့် တွဲဖြစ်တာ ချည်းပါဘဲ၊ ဝိတက်ဝိစာရကင်းတဲ့ ဒေါမနဿရယ်လို့ မရှိပါဘူး၊

ဒါကြောင့် ဝိတက်ဝိစာရကင်းတဲ့ ဒေါမနဿဆိုတာကတော့ ပရိယာယ်အားဖြင့် တင်စားပြီး ဟောထားတာပါဘဲ၊ အဲဒီလို တင်စားပြီး ခေါ်ရပုံတွေကလဲ သုတနည်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ သိနားလည်ဘို့ မလွယ်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ ဝိတက်ဝိစာရ ရှိ-မရှိ ခွဲခြားပုံကိုတော့ ဒီမှာ မပြတော့ပဲ ချန်ထားလိုက်ပါတယ်။

လိုရင်းမှတ်ဖွယ်

ဒီဒေါမနဿ ၂-မျိုးနှင့်စပ်ပြီး သိမှတ်ထားဘို့ရာ လိုရင်းကတော့-ကာမဂုဏ်ရေးရာ လောကရေးရာနှင့် စပ်ပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ နှလုံးမသာမှုဟာ မမိုင်အပ်တဲ့ ဒေါမနဿဘဲ၊ အဲဒီလို နှလုံးမသာမှု ဖြစ်အောင်လဲ မကြံမစေ့ရဘူး၊ သူ့အလိုလို ဖြစ်ပေါ်လာယင်လဲ လက်ခံမထားရဘူး ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်၊ ရှုမှတ်လို့ မပျောက်နိုင်ယင် သူ့ကို နှလုံးမသွင်းပဲ အခြားအာရုံတွေကိုသာ မပြတ်ရှုမှတ်နေရမယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေယင် အဲဒီ နှလုံးမသာမှုဟာ သူ့အလိုလိုပင် ပျောက်သွားပါလိမ့်မယ်။ သိကြားမင်းမှာ စုတေရတော့မည့်အရေးနှင့် စပ်ပြီးတော့ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ နှလုံးမသာမှု ရှိခဲ့တယ်၊ အဲဒါကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်လို့ သိစေပါတယ်။

ရဟန်းပြုခွင့်မရလို့ ဖြစ်စေ၊ တရားနာခွင့် မရလို့ဖြစ်စေ၊ တရားအားထုတ်ခွင့် မရလို့ဖြစ်စေ မိမိအလိုရှိတဲ့ ဈာန် ဝိပဿနာ

မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို မရလို့ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှုကတော့ မှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿဘဲ၊ အဲဒီလို နှလုံးမသာတာ ဝမ်းနည်းတာကို အကြောင်းပြုပြီး ဆက်လက်အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ရဟန်းပြုခွင့်၊ တရားနာခွင့်၊ တရားအားထုတ်ခွင့်ကိုလဲ ရနိုင်တယ်၊ ဈာန် ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်တရားတွေကိုလဲ ရနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် မှီဝဲသင့်တယ်လို့ ဆိုရတာပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို နှလုံးမသာမှု ဖြစ်ပေါ်အောင် တမင်အားထုတ်ဖို့တော့ မလိုပါဘူး၊ အကောင်းဆုံးကတော့ အစစအရာရာ အကြောင်းညီညွတ်လို့ လိုအပ်တဲ့အကျိုး ပြီးသွားသဖြင့် ဝမ်းသာရတဲ့ သောမနဿက ပိုပြီးကောင်းတာပါဘဲ။ ဒါလောက်ဆိုယင် မှီဝဲသင့်+မမှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿနှင့်စပ်ပြီး သိနားလည်လောက်ပါပြီ။ ယခု ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ဖော်ပြဟောကြားရမယ်။

မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့် ဥပေက္ခာ

ဥပေက္ခာဆိုတာ ဝမ်းသာရွှင်ပျဘာလဲ မဟုတ်၊ ဝမ်းနည်းဘာ နှလုံးမသာတာလဲ မဟုတ်ပဲ အလယ်အလတ် ခံစားမှုဘဲ၊ မကောင်း မဆိုး အလယ်အလတ်ခံစားမှုပါဘဲ၊ စိတ်ထဲမှာ ဒီအလယ်အလတ်ခံစားမှုက အဖြစ်များပါတယ်၊ ဝမ်းသာတယ်ဆိုတာက တခါတရံမှ ဖြစ်တာဘဲ၊ ဝမ်းနည်းတယ် နှလုံးမသာဘူးဆိုဘာကလဲ တခါတရံမှ ဖြစ်ဘာဘဲ၊ မကောင်းမဆိုး အလယ်အလတ် ခံစားမှု-ဥပေက္ခာ ဆိုဘာကတော့ အမြဲလိုပင် ဖြစ်နေတာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီဥပေက္ခာဝေဒနာက အသိခက်တယ်၊

သမာဓိဉာဏ်အား ကောင်းလာတဲ့အခါကျမှ ဒီဥပေက္ခာကို ထင်ရှား သိရတတ်ပါတယ်၊ ဒီဥပေက္ခာကိုလဲ မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်အားဖြင့် သောမနဿလိုပင် နှစ်မျိုးခွဲခြားပြီး သိဘို့ ဒီသက္ကပဥ္ဟသုတ်မှာ ဟောထားပါတယ်။ အဲဒါကို "နှလုံးမသာ၊ ဥပေက္ခာ၊ နှဲ့ပါ နည်းတူတည်း"လို့ ဆောင်ပုဒ်က ဆိုထားပါတယ်။ နှလုံးမသာတဲ့ ဒေါမနဿနဲ့ ဥပေက္ခာကို သောမနဿလိုပင် မှီဝဲသင့်တာနဲ့ မမှီဝဲသင့်တာအားဖြင့် နှစ်မျိုးခွဲခြားပြီး သိရမယ် တဲ့။

အဲဒီနှစ်မျိုးထဲမှ မှီဝဲသင့်တာက ဘယ်လို ဥပေက္ခာလဲ၊ မမှီဝဲသင့်တာက ဘယ်လို ဥပေက္ခာလဲဆိုတော့ အဲဒါကလဲ သောမနဿလိုပါဘဲ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းဖြစ်ယင် မှီဝဲသင့်တယ်၊ အကုသိုလ် ဖြစ်ပွါးကြောင်းဖြစ်ယင် မမှီဝဲသင့်ဘူး ပယ်ရမယ်၊ ဒီလိုပါဘဲ။ ဒါကိုလဲ "အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါး မှီဘို့တည်း"လို့ ဆိုခဲ့တဲ့ ဆောင်ပုဒ်အတိုင်းပါဘဲ။ မကောင်းမဆိုး ရိုးရိုးနှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှုကြံစည်မှုထဲမှာ ဥပေက္ခာပါဝင်နေတယ်၊ အဲဒီလို ဆင်ခြင်မှုကို အကြောင်းပြုပြီး အကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးယင် အဲဒီလို ဥပေက္ခာကို မမှီဝဲရဘူး၊ ပယ်ရမယ်၊ ဆက်လက်ပြီး မဆင်ခြင်တော့ပဲ ပယ်ရမယ်၊ ရှုမှတ်ဘူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အနေအားဖြင့် အဲဒီလို ဆင်ခြင်မှုကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်ရုံပါဘဲ၊ မကောင်း မဆိုး အလယ်အလတ် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှု ကြံစည်မှုကို အကြောင်းပြုပြီး ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးယင် အဲဒီလို နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်မှု ကြံစည်မှုကို မှီဝဲရမယ်၊ အဲဒါမျိုး မဖြစ်သေးယင်လဲ ဖြစ်အောင် အားထုတ်ရမယ်၊ ဖြစ်နေယင်လဲ ဆက်လက်ပြီး

မပြတ်ဖြစ်နေအောင် အားထုတ်ရမယ်။ အဲဒီ ဥပေက္ခာ ၂-မျိုးကို အဋ္ဌကထာမှာ သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်မှ ထုတ်ဆောင်ပြီး ဒီလို ပြဆိုထားပါတယ်။

ဂေဟသိတာ-နေအိမ်သဖွယ် ကာမဂုဏ်ကိုမှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆ ဥပေက္ခာ ၆-မျိုးသော ဥပေက္ခာတို့သည်၊ ကတမာ-အဘယ် သည်တို့နည်းဆိုလျှင်။ စက္ခုနာ-မျက်စိဖြင့်၊ ရူပံ-အဆင်းကို၊ ဒိသွာ-မြင်ပြီး၍၊ ဗာလဿ-မသိမလိမ္မာသော၊ မူဠဿ-တွေဝေသော၊ ပုထုဇ္ဇနဿ-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥပေက္ခာ-မကောင်းမဆိုး အလယ်အလတ် အညီအမျှ ခံစားမှု ဥပေက္ခာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ်၏-တဲ့။

မမှီဝဲသင့်တဲ့ ဂေဟသိတဥပေက္ခာ

မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်ပြီးတော့ ဥပေက္ခာဖြစ်ပါလဲ ပြီပါတယ်၊ လှပတင့်တယ်တဲ့ အဆင်းကို မြင်ရတဲ့အခါ၊ ကိုယ် မြင်ချင်တာကို မြင်ရတဲ့အခါ နှစ်သက်သာယာပြီး ဝမ်းသာ ရွှင်လန်းမှု ဖြစ်တယ်၊ အဲဒါက ဂေဟသိတသောမနဿတဲ့၊ မုန်းစရာ ရွံစရာ ကြောက်စရာကို မြင်ရတဲ့အခါ နှလုံးမသာမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်တယ်၊ အဲဒါက ဂေဟသိတ ဒေါမနဿတဲ့၊ အဲဒါတွေကိုတော့ ပြောခဲ့ပါပြီ။ယခုမြင်ရတာကတော့ မြင်နေကျ ရိုးရိုး အဆင်းအာရုံကို မြင်ရတဲ့အခါ ခံစားမှုဝေဒနာဖြစ်ပုံကို ပြောတာတဲ့၊ မြင်နေကျ သာမန်လူကို မြင်ရတဲ့အခါ၊ မြင်နေကျ

သာမန်အသုံးအဆောင်ကို မြင်ရတဲ့အခါ၊ သာမန် မြေကြီး သစ်ပင်စသည်ကို မြင်ရတဲ့အခါ ဝမ်းလဲမသာဘူး၊ နှလုံးမသာလဲ မဖြစ်ဘူး၊ မကောင်း မဆိုး အလယ်အလတ် ခံစားမှုသာ ဖြစ်တယ်၊ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဖြစ်တာလဲ ဆိုတော့—

ပုထုဇ္ဇနဿ-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ ပုထု-ဆိုတာက အများလို့ အနက်ရှိတယ်၊ ဇန-ဆိုတာက လူ-တဲ့၊ ဒါကြောင့် ပုထုဇ္ဇန-ပုထုဇဉ်ဆိုတာ လူများစု-အများလူထုလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ လူများစု မဟုတ်ဘူး၊ လူနည်းစုဘဲ၊ အဲဒီ အရိယာ လူနည်းစုမှာ ဖြစ်တာကို မဆိုလိုဘူး၊ အရိယာ မဟုတ်တဲ့ လူများစုမှာ ဖြစ်တာကိုသာ ဆိုလိုတယ်၊ အဲဒီ ပုထုဇဉ် လူများစုထဲမှာလဲ မြင်ရတဲ့ အဆင်းစသည်ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အခြင်းအရာဖြင့် ရှုသိနေတဲ့ ကလျာဏပုထုဇဉ်မှာ ဖြစ်တာကိုလဲ မဆိုလိုပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဗာလဿ-မသိမလိမ္မာတဲ့ ပုထုဇဉ်မှာ ဖြစ်တာပါတဲ့၊ မသိမလိမ္မာ ဆိုတာ ဘာကို မသိမလိမ္မာတာလဲ ဆိုယင် မြင်ရတဲ့ အဆင်းစသည်၏ သဘောမှန်ကို မရှုလို့ မသိ မလိမ္မာတာကို ဆိုတာပါဘဲ။ အဲဒီ ဗာလ-မသိမလိမ္မာတဲ့ သူဟာ မူဠှ-တွေဝေတဲ့သူလဲ ဖြစ်တာဘဲ၊ တွေဝေတယ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးက ဘာကိုမျှ မသိပဲ မေ့မျောနေတာလို့လဲ အနက်ရှိတယ်၊ ဒီနေရာ မှာတော့ အဲဒီလို မေ့မျောပြီး တွေဝေတာကို မဆိုလိုပါဘူး၊ မရှုမမှတ်လို့ အနိစ္စစသည်ကို မသိပဲ မြဲတဲ့အနေ စသည်ဖြင့် ထင် မှတ်ပြီး သိနေတာကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီ သာမန် ဥပေက္ခာဟာ ဗာလဿ-မြင်ပြီးလျှင် မရှုမမှတ်သဖြင့် အမှန်

အတိုင်း မသိသော၊ မူဠ္ဍသ-မြဲတယ် ချမ်းသာတယ် ကောင်းတယ် စသည်ဖြင့် အသိမှားလျက် တွေဝေနေသော၊ ပုထုဇ္ဇနသ-ရှုမှတ်ခြင်း မရှိတဲ့ သာမန်လူများစု ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အရိယာမဟုတ်တဲ့အကြောင်းကိုလဲ ဒီလို ပြထားပါသေးတယ်။

အနောမိဇ်နသ- အ စိတ် အ ပိုင်း အား ဖြင့် ကိလေသာကို မအောင်နိုင်သေးတဲ့ ပုထုဇဉ်မှာဖြစ်တဲ့ ဥပေက္ခာပါတဲ့။ သောတာပန်က သက္ကာယဒိဋ္ဌိစသော အပါယ်လားကြောင်း ကိလေသာကို အောင်နိုင်သွားပြီ၊ သကဒါဂါမ်က ကြမ်းတမ်းသော ကာမရာဂနဲ့ ဗျာပါဒကို အောင်နိုင်သွားပြီ၊ အနာဂါမ်က ကာမရာဂနဲ့ ဗျာပါဒဟူသမျှကို အကြွင်းမဲ့ အောင်နိုင်သွားပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီ သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်တွေမှာ မအောင်နိုင်သေးမပယ်ရသေးတဲ့ ကိလေသာတွေက ရှိနေသေးတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် သုံးပါးကို ဩဓိဇိန-ကိလေသာကို အစိတ်အပိုင်း အကန့်အသတ်အားဖြင့်သာ အောင်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များလို့ ဆိုရတယ်၊ အဲဒီ ကိလေသာကို အစိတ်အပိုင်း အကန့်အသတ်အားဖြင့် အောင်နိုင်ပြီးဖြစ်တဲ့ သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်လဲ မဟုတ်တဲ့ ပုထုဇဉ်မှာဖြစ်တဲ့ ဥပေက္ခာလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အဝိပါကဇိနသ-အကျိုးဝိပါက်ကို မအောင်နိုင်သေးသော ပုထုဇဉ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်အစရှိသော အကျိုး

ဝိပါက် ဟူသမျှကို အောင်နိုင်သူ ဆိုတာ ရဟန္တာဘဲ၊ အဲဒီ ရဟန္တာလဲ မဟုတ်သေးတဲ့ ပုထုဇဉ်မှာ ဖြစ်တဲ့ဥပေက္ခာပါ တဲ့။ အဲဒီ ဝိသေသန ၂-ပုဒ်ဖြင့် အရိယာမဟုတ်တဲ့ ပုထုဇဉ်မှာ ဖြစ်တဲ့ ဥပေက္ခာပါလို့ သိစေပါတယ်။ အင်း ဘုရားဟော တရားတော် က အလွန် သေချာ စေ့စပ်တာဘဲ၊ သေချာလွန်း အားကြီးတဲ့ အတွက် သုတနည်းတဲ့ သူတွေမှာတော့ ကောင်းကောင်း မသိ နားမလည်နိုင်ပဲ မမှတ်သားနိုင်ပဲလဲ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ နောက် ပြီးတော့ ပုထုဇဉ်ဆိုပေမဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် သုတမရှိတဲ့ ပုထု ဇဉ်ကိုသာ ဆိုလိုကြောင်း ဒီလို ပြဆိုပြန်ပါတယ်။

အနောဒိနဝဒဿာဝိနော-အပြစ်ကို မြင်လေ့မရှိသော ပုထုဇဉ် မှာ ဖြင်တဲ့ဥပေက္ခာပါတဲ့။ ဘယ်လိုအပြစ်ကို မမြင်တာလဲ ဆိုတော့ မောဟ၏အပြစ်ကို မမြင်တာလို့ ဋီကာတွေမှာ ဖွင့်ပြထားပါ တယ်၊ မရှုမမှတ်ယင် အမှန်အတိုင်း မသိဘူး၊ အမှန်အတိုင်း မသိယင် မြဲတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့ ကောင်းတဲ့အနေ အတ္တကောင် အနေဖြင့် အထင်အသိမှားတယ်၊ အဲဒီ အသိမှားတာဟာ မောဟဘဲ၊ အဲဒီ မောဟ-က အသိမှားတဲ့အတွက် အကောင်း ထင်ပြီး နှစ်သက်သာယာတဲ့တဏှာ ဖြစ်တယ်၊ တဏှာကြောင့် စွဲလမ်းတယ်၊ စွဲလမ်းသောကြောင့် ကိုယ့်အလိုပြည့်အောင် အားထုတ်တယ်၊ အဲဒီအားထုတ်တာဟာ အကုသိုလ်ကံ ကုသိုလ် ကံဘဲ၊ အဲဒီကံကြောင့် ဘဝအသစ် ဖြစ်တယ်၊ ဖြစ်ရာဘဝမှာ အိုရ နာရ သေရတယ်၊ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲ အမျိုးမျိုးကို တွေ့ရတယ်၊ ဒါတွေဟာ အမှန်မသိပဲ အလွဲအမှားသိတဲ့ မောဟ၏

အပြင်တွေဘဲ၊ အဲဒီအပြစ်တွေကို မမြင်တဲ့ ပုထုဇဉ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒါကတော့ အသိခက်တယ် နက်နဲတယ်၊ သိလွယ်တာကတော့ ဖြစ်ခိုက်ရုပ်နာမ်ကို မရှုတဲ့သူဟာ ရုပ်နာမ်၏ အဖြစ်အပျက် စသော အပြစ်ကို မမြင်ဘူး၊ အဲဒီလို အပြစ်မမြင်တဲ့ ပုထုဇဉ်လို့ ဆိုယင် သိနားလည်လွယ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်—

အနာဒိနဝဒဿာဝိနော·မောဟ၏အပြစ်,ရုပ်နာမ်၏အပြစ်ကို မမြင်သော၊ အသုတဝတော- သုတ မရှိသော၊ ပုထုဇ္ဇနဿ- ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥပေက္ခာ-(အခင်းကို မြင်ပြီးလျှင် မရှုမမှတ်သဖြင့် အထင်မှား အသိမှား မောဟနှင့်ယှဉ်သော)ဥပေက္ခာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏ တဲ့။ အဲဒီမှာ **သုတ** ဆိုတာက အာဂမသုတ, အဓိဂမသုတလို့ ၂-မျိုးရှိတယ်၊ **အာဂမသုတ** ဆိုတာ ဘုရားဟော တရားတော်တွေကို ကြားနာပြီး သိမှတ်ထားပါတဲ့၊ အဲဒါကို အကြားလို့ ဆိုပါတယ်၊ **အဓိဂမသုတ** ဆိုတာကတော့ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင်ရှုပြီး သိထားတာဘဲ၊ အဲဒါကို အမြင်လို့ ဆိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သုတမရှိသူဆိုတာ အကြား အမြင် နှစ်ပါးလုံးမရှိတဲ့သူလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ၊ ဒီနေရာမှာတော့ အကြားသုတ ရှိပေမဲ့ အမြင်သုတ မရှိယင် မြင်ရတဲ့ အခင်းစသည်ကို မြဲတဲ့အနေစသည်ဖြင့် အထင်မှား အသိမှား (မောဟ)နဲ့ယှဉ်တဲ့ ဥပေက္ခာ-က ဖြစ်တာပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် မြင်ပြီးလျှင် မရှုမမှတ်သဖြင့် အထင်မှား အသိမှား မောဟနှင့် ယှဉ်တဲ့ အညာဏုပေက္ခာ ဆိုတဲ့ အလယ်အလတ်ခံစားမှု ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့်—

ဧဝရူပါ-ဤသို့ အထင်မှား အသိမှားလျက် ခံစားသော သဘောရှိသော၊ ယာ ဥပေက္ခာ-အလယ်အလတ် အညီအမျှမှု ခံစားမှု ဆိုတဲ့ အကြင် ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သာ-ထို ဥပေက္ခာသည်၊ ရူပံ-မြင်ရသောအဆင်းကို၊ (ကြားရတဲ့အခါ စသည်မှာတော့ ကြားရတဲ့အသံ စသည်ကို-လို့ ဆိုပါတယ်။) နာတိဝတ္တတိ-မလွန်မြောက်နိုင်၊ (မြင်ရတဲ့ အဆင်း စသည်ကို တပ်မက်သာယာတဲ့ရာဂ စသည် မကင်းသေးဘူးလို့ ဆိုလိုပါတဲ့။) တသ္မာ-ထိုသို့ အဆင်းကို မလွန်မြောက်ခြင်း၊ အဆင်းကို မှီ၍ဖြစ်မည့် ရာဂ စသော ကိလေသာမကင်းသေးခြင်းကြောင့်၊ သာ ဥပေက္ခာ-ထိုဥပေက္ခာကို၊ ဂေဟသိတာတိ-ကာမဂုဏ်ဟူသော နေအိမ်ကိုမှီသည့် ဥပေက္ခာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ခေါ်ဆိုအပ်၏-တဲ့။

မြင်ပြီးလျှင် ပြီးချင်း မရှုမမှတ်နိုင်တဲ့သူမှာ အဲဒီ မြင်ရတဲ့ အဆင်းကို အာရုံပြု၍ (ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်း မရှိပဲ) အလယ်အလတ်ခံစားတဲ့ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို အလယ်အလတ်ခံစားမှု ဖြစ်ပေမဲ့ မြင်ရတဲ့ အဆင်းကို အနိစ္စ စသော အခြင်းအရာဖြင့် အမှန်အတိုင်း မသိပဲ မြဲတဲ့အနေ စသည်ဖြင့် အထင်မှား အသိမှားသော မောဟနဲ့ ယှဉ်တွဲပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အဲဒီ မြင်ရတဲ့ အဆင်းကို မလွန်မြောက်ဘူး၊ အဲဒီ မြင်ရတဲ့အဆင်း၌ ဖြစ်မည့် ရာဂ စသည် မကင်းဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို မောဟနဲ့ ယှဉ်တွဲပြီး ဖြစ်တဲ့ ဥပေက္ခာကို ကာမဂုဏ်နေအိမ်နဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ ဥပေက္ခာ လို့ ခေါ်ဆိုရပါတယ် တဲ့။ မြဲတဲ့အနေ စသည်ဖြင့် ထင်မြင်ရတဲ့ အဆင်းက

ကာမဂုဏ်အာရုံဘဲ၊ အဲဒီကာမဂုဏ်ဟာ ပုထုဇဉ်တို့၏စိတ်က အမြဲ ခံစားရုံပြုရာ တည်နေရာ ဖြစ်သောကြောင့် အဲဒီ အဆင်းအာရုံကို ဂေဟာ-နေအိမ်လို့ ခေါ်တယ်၊ နေအိမ်သဖွယ်ဖြစ်တဲ့ အဲဒီအဆင်းကို အာရုံပြုပြီးဖြစ်တဲ့ ဥပေက္ခာကို ဂေဟသိတဥပေက္ခာလို့ ဆိုရပါ တယ်၊ အဲဒါဟာ မမှီဝဲသင့်တဲ့ ဥပေက္ခာဘဲ၊ ထိုအတူပင် အသံ ကြားပြီးလျှင်၊ အနံ့ကို နံပြီးလျှင်၊ အရသာကို သိပြီးလျှင်၊ အတွေ့ကို ထိပြီးလျှင်၊ သဘောအာရုံကို ကြံသိပြီးလျှင် မရှုမမှတ် နိုင်တဲ့သူမှာ ဖြစ်တဲ့ ဥပေက္ခာတွေဟာလဲ ဂေဟသိတဥပေက္ခာ တွေဘဲ၊ မမှီဝဲသင့်တဲ့ ဥပေက္ခာတွေဘဲ၊ ဝိပဿနာရှုနေဆဲ ယောဂီ သို့ယင် အဲဒီ ဥပေက္ခာ ၆-မျိုးကို ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ပယ်သွားဘိုပါဘဲ။

ပါဠိကို အနက်ပြန်ပြရာမှာ အစိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ပြဖွင့်ပြနေတာနဲ့ အနက်က မဆက်စပ်မိဘဲ ဖြစ်သွားတယ်၊ တဝပ်ထဲ အာရုံပြုရ အောင် ယခု ထပ်ပြီး အနက်ပြန်ပြဦးမယ်။

စက္ခုနာ- မျက်စိဖြင့်၊ ရူပံ- အဆင်းကို၊ ဒိသွာ- မြင်ပြီး၍၊ (နားဖြင့် အသံကို ကြားပြီး၍-စသည်ဖြင့်လဲ နည်းတူပင် ဟောပြ ထားပါတယ်။) ဗာလဿ-မသိမလိမ္မာသော၊ မူဠှဿ-တွေဝေသော၊ ပုထုဇ္ဇနဿ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥပေက္ခာ-မကောင်းမဆိုး အလယ် အလတ်ခံစားမှု ဥပေက္ခာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ်၏၊ အနောဓိ- ဇိနဿ အစိတ်အပိုင်းအားဖြင့် ကိလေသာကို မအောင်နိုင်သေး သော၊ အဝိပါကဇိနဿ- အကျိုးဝိပါက်ကို မအောင်နိုင်သေး သော၊ အနာဒီနဝဒဿာဝိနော၊ မောဟ၏အပြစ်, ရုပ်နာမ်၏

အပြစ်ကို မမြင်သော၊ အသုတဝတော-အကြားအမြင်မရှိသော၊ ပုထုဇ္ဇနဿ-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥပေက္ခာ-အထင်မှား အသိမှားနှင့် ယှဉ်တွဲသော ဥပေက္ခာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဝေရူပါ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ယာ ဥပေက္ခာ- အကြင် ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သာ-ထိုဥပေက္ခာသည်၊ ရူပံ-မြင်ရသော အဆင်းကို၊ (သဒ္ဒံ- ကြားရသော အသံကို - စသည်ဖြင့်လည်း နည်းတူပင် ဟောထား ပြထားပါတယ်။) နာတိဝတ္တတိ-မလွန်မြောက်နိုင်၊ တသ္မာ-ထိုကြောင့်၊ သာ ဥပေက္ခာ၊ ထိုဥပေက္ခာကို၊ ဂေဟသိတာတိ-ကာမဂုဏ်နေအိမ်ကို မှီသည့် ဥပေက္ခာ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ခေါ်ဆိုအပ်၏ တဲ့။

ဒီဥပေက္ခာ က မကောင်း မဆိုး ရိုးရိုးခံစားတယ် ဆိုပေမဲ့ မြင်ရတဲ့အဆင်း စသည်နဲ့ စပ်ပြီး ရာဂ စသည်လဲ တပါတည်း ဖြစ်နေသောကြောင့် ကာမဂုဏ်နေအိမ်ကို မှီတဲ့ ဥပေက္ခာဘဲ၊ မမှီဝဲအပ်တဲ့ဥပေက္ခာပါဘဲ တဲ့။ အဲဒီလို ဥပေက္ခာကို မြင်တယ် ကြားတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ပယ်သွားရမယ်။

မှီဝဲသင့်တဲ့ နေက္ခမ္မသိတဥပေက္ခာ

မှီဝဲသင့်တဲ့ဥပေက္ခာကိုလဲ အဋ္ဌကထာမှာ သဠာယတနဝိဘင်္ဂ သုတ်မှပင် ထုတ်ဆောင်ပြီး ဒီလို ပြထားပါတယ်။

နေက္ခမ္မသိတာ-ထွက်မြောက်ခြင်းကိုမှီကုန်သော၊ဆ ဥပေက္ခာ-၆-ပါးသော ဥပေက္ခာတို့သည်၊ ကတမာ-အဘယ်သည်တို့နည်း

ဘူမှု၊ ရူပါနံ-မြင်ရသောပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံတို့၏၊ အနိစ္စတံ-မမြဲခြင်းကို၊ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ – ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်း ပျက်ပြယ်ခြင်း ချုပ်ကွယ်သွားခြင်းကို၊ ဝိဒိတွာ တု ဝေ-ရှုမှတ်လျက် သိမြင်ပြီး၍သာလျှင်၊ ပုဗ္ဗေ စေဝ ရူပါ-ရှေးက အဆင်းရုပ်တို့သည်၎င်း၊ ဧတရဟိ စ-ယခု လက်ရှိအဆင်းရုပ်တို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေ တေ ရူပါ-ထိုအလုံးစုံသော အဆင်းရုပ်တို့သည်၊ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ-မမြဲဆင်းရဲ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်သော သဘောတို့ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတံ-ဤသဘောကို၊ ယထာဘူတံ-ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ သမ္မပ္ပညာယ-မှန်စွာသိသော ဝိပဿနာပညာဖြင့်၊ ပဿတော-မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥပေက္ခာ-အသိအမျှလျစ်လျူရှုမှု-ခံစားမှုဥပေက္ခာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ ဝေရူပါ-မြင်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း ရှုမှတ်သဖြင့် အမှန်အတိုင်းသိ၍ အသိအမျှလျစ်လျူရှုလျက်ခံစားသည့်ဤသို့သဘောရှိသော၊ယာ ဥပေက္ခာ-အကြင် ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သာ-ထို ဥပေက္ခာသည်၊ ရူပံ-မြင်ရသော အဆင်းကို၊ (ကြားရတဲ့အခါ စသည်မှာတော့ ကြားရတဲ့အသံကို·စသည်ဖြင့် ပြဆိုထားတယ်။) အတိဝတ္တတိ-လွန်မြောက်၏၊ (မြင်ရတဲ့ အဆင်းစသည်ကို ရှုမှတ်ပြီး အမှန်အတိုင်း သိရသောကြောင့် ထို မြင်ရတဲ့အဆင်း စသည်ကို စွဲမှီပြီး နှစ်သက်မှု ရာဂ စသော ကိလေသာတွေ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ အဲဒါကို လွန်မြောက်တယ်လို့ ဆိုတာပါဘဲ။) တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ သာ ဥပေက္ခာ-ထို ရှုသိမှုနှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာကို၊ နေက္ခမ္မသိတာတိ- ထွက်မြောက်ခြင်းကို မှီသည့် ဥပေက္ခာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ခေါ်ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဆသု ဒွါရေသု-ဒွါရ

ဖြ-ပါးတို့၌၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌအာရမ္မဏေ– အာရုံကောင်း အာရုံဆိုး အလယ်အလတ်အာရုံသည်၊ အာပါထဂတေ-ထင်ပေါ်လာလျှင်၊ ဣဋ္ဌေ အရဇ္ဇန္တဿ-အာရုံကောင်း၌ မတပ်မက်သော သူအား၊ အနိဋ္ဌေ အဒုဿန္တဿ-အာရုံဆိုး၌ မပြစ်မှားသောသူအား၊ အသမပေက္ခဏေန အသမ္မုယှန္တဿ-အလယ်အလတ်အာရုံ၌ မညီမမျှ ရှုသောအားဖြင့် မမေ့သောသူအား၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်သော၊ ဝိပဿနာဉာဏသမ္ပယုတ္တာ – ရှုသိမှု ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော၊ ဥပေက္ခာ-အညီအမျှ ရှုမှု ခံစားမှုသည်၊ နေက္ခမ္မသိတာ-လွတ်မြောက်ခြင်းကို မှီသော ဥပေက္ခာပေတည်း တဲ့။

မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း မပြတ် ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီမှာ သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းလာတဲ့ အခါကျတော့ ပေါ်လာသမျှဟာ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုသာ တွေ့ရတယ်၊ ဒေသနာ အစဉ်အရကတော့ မြင်ရတဲ့ အဆင်းက စပြီး ဟောပြလေ့ ရှိပါတယ်၊ ပဋိပတ်အစဉ် အရအားဖြင့်တော့ တွေ့ထိရာက ကြံသိရာက ကြားရာက စပြီး ထင်ပေါ်တတ်ပါတယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေယင်း စိတ်ကူး ပေါ်လာယင် အဲဒါကို စိတ်ကူးတယ် ကြံတယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ် နေယင်းပင် ကြံသိတာကလေးဟာ ချက်ခြင်းကွယ်ပျောက်သွား တာကို တွေ့ရတယ်၊ အသံကြားတဲ့အခါ ကြားတယ် ကြားတယ် လို့ မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း ကြားသိတာရော-ကြားသိရတဲ့အသံရော ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ ကိုယ် ထဲက ညောင်းတာ ပူတာ နာတာကလေးတွေကို ညောင်းတယ်

ညောင်းတယ်၊ ပူတယ် ပူတယ်၊ နာတယ် နာတယ်-လို့ မှတ်လိုက်ယင် ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီလို ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရတာဟာ မမြဲတာကို ကိုယ်တွေ့အားဖြင့် သိရတာဘဲ။

ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်နေယင်းလဲ သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းလာတဲ့ အခါကျတော့ ဖောင်းတာက တပိုင်း ပိန်တာက တပိုင်း ဒီလိုခွဲပြီး တွေ့ရတယ်၊ ထို့ထက် သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းလာတဲ့ အခါကျတော့ ဖောင်းတာကိုလဲ ၃-ပိုင်း ၄-ပိုင်း စသည်ဖြင့် အပိုင်း အပိုင်း ပြတ်ပြတ်ပြီး ကုန်ဆုံး ပျောက်ကွယ်သွားသည့်အနေဖြင့် ထင်ရှား တွေ့ရတယ်၊ ပိန်တယ်လို့ မှတ်ရာမှာလဲ နည်းတူပဲ အပြတ်အပြတ်ဖြစ်ပြီး ထင်ရှား တွေ့ရတယ်။ ဘင်ဉာဏ် ရောက်တဲ့ အခါကျတော့ ဝမ်းဗိုက် လက်ခြေ ကိုယ် ပုံသဏ္ဍာန် အသည်းဒြပ်ကို မတွေ့ရတော့ပဲ ခဏမစဲ လျင်မြန်စွာ ပျောက်ပျောက် သွားတာကိုချည်း တွေ့နေရတယ်၊ အဲဒီလို ပျောက်ပျောက် သွားတာကို ဒီပါဠိမှာ အနိစ္စတာ-မမြဲ သည်၏အဖြစ်-မမြဲခြင်းလို့လဲ ပြဆိုထားတယ်၊ ဝိပရိဏာမ-ပြောင်း လဲခြင်း၊ ဝိရာဂ-ပျက်ပြယ်ခြင်း၊ နိရောဓ-ချုပ်ခြင်းလို့လဲ ပြဆို ထားတယ်။

ဘင်ဉာဏ် သန်သန်ကြီး ဖြစ်နေတဲ့အခါကျတော့ မြင်ရတာ တွေလဲ တရိပ်ရိပ်နဲ့ ပျောက်ပျောက် သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ ထိသိရသမျှလဲ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရ

တယ်၊ ဘယ်ဟာမဆို ပုံသဏ္ဍာန် အထည်ဒြပ်လဲ မပေါ်ဘူး၊ မှတ်သိရတာရော မှတ်သိမှုရော ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုချည်း တွေ့ရတယ်၊ အဲဒါဟာ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် မမြဲတာကို တွေ့ရတာဘဲ၊ အဲဒီလို တွေ့ရတော့ "ငါတို့ဟာ အယင်က မရှုလို့ မသိတာဘဲ၊ ရှေးကလဲ ဒီလို မမြဲတာချည်းဘဲ၊ ယခုလဲ မမြဲတာချည်းဘဲ၊ နောင်လဲ ဒီလို မမြဲတာချည်း ရှိမှာဘဲ"လို့ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ သဘောမှန်ကို (ယထာဘူတံ) ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိရတယ်၊ အဲဒီလို သိရတော့ ပျောက်ကွယ်သွားပြီ မရှိတော့ဘူး မမြဲဘူးလို့ သိရတဲ့ အဆင်း အသံ စသော အာရုံမှာ နှစ်သက်သာယာမှုလဲ မဖြစ်ဘူး၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းလဲ မဖြစ်ဘူး၊ သိရုံမျှ သိရုံမျှသာ ဖြစ်ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီလို သိရုံမျှ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း အညီအမျှ ရှုမှု ခံစားမှုဆိုတဲ့ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာလဲ ဖြစ်ဖြစ်သွားတယ်၊ ဒါက ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်းမှ စပြီး ဖြစ်ပုံဘဲ၊ ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြစ်ခိုက် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်ခိုက်များမှာတော့ ဒီဥပေက္ခာဖြစ်ပုံက ပိုပြီး ထင်ရှားတယ်။

အဲဒီလို အခါမှာ ဘယ်လို ကောင်းတဲ့အာရုံနဲ့ တွေ့ရပေမဲ့ ဝမ်းသာရွှင်ပျခြင်း မဖြစ်ဘူး၊ ဘယ်လို ဆိုးတဲ့အာရုံနဲ့ တွေ့ရပေမဲ့ စိတ်ညစ် စိတ်ပျက်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ဝမ်းနည်းခြင်း မဖြစ်ဘူး၊ သိရုံ သိရုံမျှသာ အညီအမျှ လျစ်လျူရှုလျက် ဖြစ်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလို အညီအမျှ လျစ်လျူရှုလျက် ခံစားလျက်သာ ရှိသောကြောင့် မြင်ရတဲ့အဆင်းနဲ့ စပ်ပြီးတော့လဲ စွဲလမ်းဘွယ်တာမှု မရှိပဲ လွန်မြောက်နေတယ်၊ ကြားရတဲ့ အသံစသည်

တို့နှင့် စပ်ပြီးတော့လဲ စွဲလမ်းတွယ်တာမှု မရှိပဲ လွန်မြောက်နေ-တယ်၊ အဲဒါဟာ ဂေဟာဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်နေအိမ်ကို ကျော်လွန်ပြီး နေကွမ္မ-ဆိုတဲ့ လွတ်မြောက်ခြင်းကို မှီတဲ့ဥပေက္ခာဘဲ၊ မှီဝဲသင့်တဲ့ ဥပေက္ခာဘဲ၊ ဝိပဿနာရှုနေကြရတာဟာ ဒီဥပေက္ခာနှင့်ပြည့်စုံအောင် ရှုနေကြရတာဘဲ၊ ဒီ ဥပေက္ခာက မှီဝဲသင့်တဲ့ ဥပေက္ခာမို့ ဒီဥပေက္ခာဖြစ်ပြီး မှီဝဲရအောင်လို့ ဝိပဿနာအလုပ်အားထုတ်ကြရတာဘဲ။

လောကမှာ အဝတ်အထည်ကောင်း အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းကောင်းတွေ ဆိုတာ မှီဝဲသင့်တာတွေဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ မိမိမှာ မရှိယင်တော့ အဲဒါတွေကို မမှီဝဲ မသုံးဆောင်ရဘူး၊ ရှိမှသာ မှီဝဲသုံးဆောင် ရတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ မှီဝဲ သုံးဆောင်သင့်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကို ရအောင် ရှာကြံအားထုတ်ပြီး အဲဒါတွေကို မှီဝဲသုံးဆောင် နေကြရတယ်၊ အဲဒါလိုဘဲ ဒီမှီဝဲသင့်တဲ့ ဝိပဿနာဥပေက္ခာကိုလဲ မှီဝဲရအောင်လို့ အားထုတ်ရတယ်၊ ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်းမှစပြီး ဒီဥပေက္ခာကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ပြီး မှီဝဲရတယ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်ကျတော့ ပိုပြီး ထင်ရှားတယ်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကျတော့ အထင်ရှားဆုံးဘဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ပြီး တပေါင်းတည်းဖြစ်တဲ့ ဥပေက္ခာအထိ ဖြစ်ပွါးအောင် အားထုတ်ပြီး မှီဝဲသွားဘို့ပါဘဲ။

အဲဒီ မှီဝဲသင့်တဲ့ ဥပေက္ခာကိုလဲ ဒီ သက္ကပဉ္စသုတ်မှာ ဝိတက်ဝိစာရရှိတဲ့ ဥပေက္ခာနှင့် ဝိတက် ဝိစာရကင်းတဲ့ ဥပေက္ခာအားဖြင့်

နှစ်မျိုးခွဲခြားပြီးတော့ ပြဆိုထားပါသေးတယ်၊ ဝိပဿနာ ရှုဆဲ၌ ဖြစ်တဲ့ဥပေက္ခာ ဟူသမျှကတော့ ဝိတက်ဝိစာရ ရှိတာချည်းပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ပရိယာယ်အားဖြင့်တော့ ဝိတက်ဝိစာရရှိတဲ့ ကာမစိတ် ပဌမဈာန်စိတ်ကို ရှုခိုက်၌ ပါဝင်တဲ့ဥပေက္ခာကို ဝိတက်ဝိစာရ ရှိတဲ့ ဥပေက္ခာလို့ ဆိုရတယ်၊ ဒုတိယဈာန် အစရှိတဲ့ ဈာန်စိတ် တွေကို ရှုခိုက်၌ပါဝင်တဲ့ ဥပေက္ခာကိုတော့ ဝိတက်ဝိစာရကင်းတဲ့ ဥပေက္ခာလို့ ဆိုရတယ်၊ အဲဒါဟာ ရှုရတဲ့အာရုံမှာ ဝိတက်ဝိစာရ မရှိတဲ့အတွက် ဝိတက်ဝိစာရကင်းတဲ့ ဥပေက္ခာလို့ ပရိယာယ် အားဖြင့် ခေါ်ဆိုရတာပါဘဲ၊ မုချအားဖြင့်တော့ အဲဒီ ဝိပဿနာ ဥပေက္ခာမှာ ဝိတက်ဝိစာရ ရှိနေတာပါဘဲ။ အဲဒီလို ဝိတက် ဝိစာရ ရှိ,မရှိ နှစ်မျိုးထဲမှာ ဝိတက်ဝိစာရရှိတဲ့ ဥပေက္ခာထက် မရှိတဲ့ ဥပေက္ခာက သာပြီး မြင့်မြတ်တယ်လို့လဲ ဖော်ပြထား ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ လိုရင်းကတော့ အဲဒီ မှီဝဲသင့်တဲ့ သာဝါရုပေက္ခာ ဥပေက္ခာကို ဖြစ်ပွါးစေပြီး မှီဝဲဘို့က လိုရင်းပါဘဲ၊ အဲဒီ မှီဝဲသင့်တဲ့ ဥပေက္ခာဖြစ်အောင် အားထုတ်ပုံကိုလဲ သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ် မှာ ဣဒံ နိဿာယ-ဤအမြတ်ကို မှီ၍၊ ဣဒံ ပဇဟထ-ဤအညံ့ကို ပယ်ကြ-လို့ ညွှန်ပြထားပါတယ်၊ ဘာကို မှီပြီး ဘာကို ပယ်ရ မှာလဲ ဆိုတော့ — နေက္ခမ္မသိတသောမနဿ ၆-ပါးကို မှီပြီး ဂေဟသိတသောမနဿ ၆-ပါးကို ပယ်ရမယ်တဲ့။ ကုသိုလ်နှင့် စပ်ပြီး ဝမ်းသာမှု၊ ဝိပဿနာဆိုင်ရာ ဝမ်းသာမှုများကို ဖြစ်စေ ပြီးတော့ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်တဲ့ဝမ်းသာမှုကို ပယ်ရမယ်လို့ ဆိုလို

ဘာပါဘဲ၊ ကုသိုလ်ဆိုင်ရာ ဝိပဿနာဆိုင်ရာ ဝမ်းသာမှု ဖြစ်ယင် ကာမဂုဏ်ဆိုင်ရာ ဝမ်းသာမှုဟာ သူ့အလိုလို ပယ်ပြီးသား ဖြစ်သွားတာ, ကင်းသွားတော့တာပါဘဲ။

ထိုအတူပင် မှီဝဲသင့်တဲ့ဒေါမနဿကို မှီပြီးတော့ မမှီဝဲသင့်တဲ့ ဒေါမနဿကို ပယ်ရမယ် တဲ့။ ရဟန်းပြုလိုခြင်း တရားနာလိုခြင်း တရားကျင့်လိုခြင်း တရားထူးရလိုခြင်း ရှိနေပါလျက် အကြောင်း မညီညွတ်တဲ့အတွက် အလိုမပြည့်သူမှာ နှလုံးမသာခြင်း ဝမ်းနည်း ခြင်း ဖြစ်ရတယ်၊ အဲဒီလို မှီဝဲသင့်တဲ့ဒေါမနဿ ဖြစ်ယင် ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ပြီးဖြစ်တဲ့ဒေါမနဿဟာ မဖြစ်ပဲ ကင်းနေပါ တယ်၊ အဲဒီလို ကင်းတာကို ဆိုတာပါဘဲ၊ နှလုံးမသာမှု ဆိုယင် မှီဝဲသင့်တဲ့ နှလုံးမသာမှုကိုသာ ဖြစ်စေရမယ်၊ မမှီဝဲသင့်တဲ့ ကာမဂုဏ်ဆိုင်ရာ နှလုံးမသာမှုကိုတော့ မဖြစ်စေရဘူးလို့ ဆိုလို ဘာပါဘဲ။

ထိုအတူပင် မှီဝဲသင့်တဲ့ဥပေက္ခာကို ဖြစ်စေပြီးတော့ မမှီဝဲ သင့်တဲ့ ကာမဂုဏ်ဆိုင်ရာ ဥပေက္ခာကို ပယ်ရမယ် တဲ့။ ဒါလဲပဲ ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မှီဝဲသင့်တဲ့ ဝိပဿနာဥပေက္ခာကို ဖြစ်စေလျှင် မမှီဝဲသင့်တဲ့ဥပေက္ခာတွေကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သွားတာ ပါဘဲ။

ထိုအတူပင် မှီဝဲသင့်တဲ့သောမနဿကို မှီပြီးတော့ မှီဝဲသင့်တဲ့ နေက္ခမ္မသိတဒေါမနဿ ကိုသဲ ပယ်ရမယ် တဲ့။ ဒါကတော့

တရားထူးမရနိုင်လို့ နှလုံးမသာခြင်း ဝမ်းနည်းခြင်းဖြစ်နေလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်ထက်သန်အောင် အားထုတ်ပြီးတော့ အဲဒီ နှလုံးမသာမှု ဝမ်းနည်းမှုကို ပယ်ရမယ်၊ ကင်းစေရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။

ထို့အတူပင် မှီဝဲသင့်တဲ့ဥပေက္ခာကို မှီပြီးတော့ မှီဝဲသင့်တဲ့ သောမနဿကို ပယ်ရမယ်တဲ့။ ဒါကတော့ ဝိပဿနာဥပေက္ခာကို ဖြစ်စေပြီးတော့ ဝိပဿနာသောမနဿကို ပယ်တို့ ညွှန်ကြားတော်မူတာပါဘဲ၊ ဒါက အမြင့်အမြတ်ဆုံးအနေဖြင့် ညွှန်ကြားတော်မူတာပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် မဂ်ဖိုလ်များ ဖြစ်တဲ့အခါ သောမနဿနှင့်ယှဉ်တဲ့ ဝိပဿနာကို မှီပြီး ဖြစ်ရတာပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် သောမနဿဝိပဿနာကို လုံးလုံးပယ်ဘို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ နောက်ပြီးတော့ စတုတ္ထဈာန် မရတဲ့ယောဂီမှာ ဆိုယင် ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်တဲ့ စတုတ္ထဈာန်မဂ်ကို မရနိုင်ပါဘူး၊ သောမနဿနှင့်ယှဉ်တဲ့ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ဈာန်မဂ်ကိုသာ ရနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီ ယောဂီမှာ သောမနဿနှင့် ယှဉ်တဲ့ အနုလုံဝိပဿနာဖြင့် မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ရမြဲပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာသောမနဿကိုပယ်ဘို့ ညွှန်ကြားတာက ဖြစ်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အမြင့်အမြတ်ဆုံးအနေဖြင့် ညွှန်ကြားတော်မူတာလို့ မှတ်ယူရပါတယ်။

ဒါကြောင့် သောမနဿနှင့်ယှဉ်တဲ့ သင်္ခါရုပေက္ခာဝိပဿနာကို ဖြစ်စေ၊ ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်တဲ့ သင်္ခါရုပေက္ခာဝိပဿနာကို ဖြစ်စေ ရောက်နေယင် မိနစ် စက္ကန့်ပိုင်းအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နာရီပိုင်း

ရက်ပိုင်းအားဖြင့် ဖြစ်စေ မကြာခင်ပဲ အရိယမဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ ဆိုက်ရောက်သွားတတ်ပါတယ်၊ အဲဒီသမ္ပဇညပေက္ခာကို သာယာနေယင်တော့ ရုတ်တရက် မဂ်ဖိုလ်မရောက်ပဲ ရက်ကြာနေတာလဲ ရှိပါတယ်၊ နှစ်သက်သာယာခြင်း မရှိယင်တော့ တရက်နှစ်ရက်အတွင်း သုံးလေးငါးရက်အတွင်းမှာ မဂ်ဖိုလ်ရောက်သွားတာက များပါတယ်။ ဒါကြောင့် သမ္ပဇညပေက္ခာဉာဏ်နှင့် ယှဉ်တဲ့ ဒိနေက္ခမ္မသိတသောမနဿနှင့် ဥပေက္ခာကို ဖြစ်အောင် ရှုမှတ်အားထုတ်ပြီး မှီဲရတာဘဲ၊ အဲဒီလို မှီဝဲယင် ဝိပဿနာကုသိုလ်တွေလဲ ပွါးတယ်၊အရိယမဂ်ကုသိုလ်လဲ ဖြစ်ပွါးတယ်။ ဒါကြောင့် မှီဝဲသင့်တဲ့ အဲဒီ ဝေဒနာဂေဟ်ကို မှီဘို့ ညွှန်ကြားတော်မူတာပါဘဲ၊ အဲဒီ မှီသင့် မမှီသင့်တဲ့ဝေဒနာများကို ဖော်ပြတဲ့ဆောင်ပုဒ်များကို ထပ်ပြီး ဆိုကြရမယ်၊ လိုက်ဆိုကြ။

ဘယ်သို့ကျင့်က၊ ပပဥ္စ! လုံး၀ ချုပ်သနည်း။

ဒါက=ကာမဘုံသား၊ နတ်လူများတို့၊ ကောင်းစားပြည့်ဝ၊ ဘေးရန်ပလျက်၊ အေးမြချမ်းသာ၊ နေလိုပါလည်း၊ ဣဿာမစ္ဆေ၊ သူရှုပ်ပွေ၍၊ ထင်ခြေမကျ၊ ဆင်းရဲရတည့်၊ မူလဇစ်မြစ်၊ သူ့ကြောင်းစစ်သော်၊ မုန်းချစ်အပ်သား၊ အာရုံများနှင့်၊ လိုလားတလိ၊ ကြံစည်တတန်၊ ချဲ့ရန်မှတ်ခွဲ၊ ခြေတည်လွဲ၍၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကာ၊ ဖြစ်ရိုးပါတည့်၊ (၆)ဖြာဒွါရ၊ ထင်သမျှကို၊ မှတ်ကြသဖြင့်၊ မမှီသင့်ရှောင်၊ မှီသင့်ဆောင်၍၊ မှန်အောင် ပြင်ကာလမ်းမှန်ရသည်၊ မုချ ချမ်းသာရေးပေတည်း-ဆိုတဲ့

တရားဆောင်ပုဒ်အရ သတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲနေကြရတာဟာ ပပဉ္စ ဆိုတဲ့ မူလအကြောင်းရင်းကြောင့် ဆိုတာ သိရတော့ အဲဒီ ဆင်းရဲတွေမှ လွတ်မြောက်ဖို့ရာ ပပဉ္စတရား ချုပ်ငြိမ်းအောင် ကျင့်ရမယ် ဆိုတာကို ထင်ရှား သိရတယ်၊ အဲဒီတော့ ပပဉ္စ ချုပ်ငြိမ်းအောင် ဘယ်လို ကျင့်ရပါမည်လဲလို့ သိကြားမင်းက မေးလျှောက်ပုံပါဘဲ၊ အဲဒီ မေးခွန်းအတွက် ဆောင်ပုဒ်ပါဘဲ၊ ယခု အဲဒီမေးခွန်း၏ အဖြေဆိုင်ရာ ဆောင်ပုဒ်များကို ဆိုကြရမယ်။

မှီဝဲသင့်တာ၊ မသင့်တာ၊ ဝမ်းသာ နှစ်မျိုးတည်း။
နှလုံးမသာ၊ ဥပေက္ခာ၊ ခွဲပါ နည်းတူတည်း။
အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါး မှီဘို့တည်း။
ဤသို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝ ချုပ်သဘည်း။

သောမနဿဝေဒနာ၊ ဒေါမနဿဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ လို့ ၃-မျိုးရှိတဲ့အနက်က သောမနဿဖြစ်ဖြစ်၊ ဒေါမနဿဖြစ်ဖြစ်၊ ဥပေက္ခာဖြစ်ဖြစ်၊ မမှီဝဲသင့်တာကို မမှီဝဲရဘူး၊ ကြဉ်ရှောင်ရ ပယ်ရမယ်၊ မှီဝဲသင့်တာကိုတော့ မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်အောင် အားထုတ်ပြီး မှီဝဲရမယ်၊ မမှီဝဲသင့်တဲ့ဝေဒနာသိုဘာ အကုသိုလ်ကို ဖြစ်ပွါးစေတဲ့ဝေဒနာဘဲ၊ အဲဒါကို မမှီဝဲရဘူး၊ ကြဉ်ရှောင်ရ ပယ်ရမယ်၊ မှီဝဲသင့်တဲ့ဝေဒနာ ဆိုဘာ ကုသိုလ်ကို ဖြစ်ပွါးစေ တတ်တဲ့ ဝေဒနာဘဲ၊ အဲဒါကို မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်စေပြီးတော့ မှီဝဲရမယ်။

မှီဝဲသင့်တာထဲမှာလဲ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းတာကို ဘဆင့်တက်ပြီး မှီဝဲရမယ်၊ ထွက်မြောက်ရေးနှင့် ဆိုင်တဲ့ နှလုံးသာမှု ဒေါမနဿဟာ မှီဝဲသင့်တာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒါထက် ကောင်းမြတ်တဲ့ ထွက်မြောက်ရေးဆိုင်ရာ စိတ်ချမ်းသာရွှင်ပျမှု သောမနဿကို ဖြစ်စေပြီးတော့ အဲဒီ ဒေါမနဿကို ပယ်ရမယ်၊ သောမနဿထက် ကောင်းမြတ်တဲ့ ထွက်မြောက်ရေး ဆိုင်ရာ ဥပေက္ခာကို ဖြစ်စေပြီး အဲဒီ သောမနဿကိုလဲ ပယ်ရမယ်တဲ့၊ အဲဒါကတော့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရင့်ပိုင်း စသည်ကို ရောက်အောင် အားထုတ်ပြီး ဝိပဿနာဥပေက္ခာကို ဖြစ်စေဘို့ပါဘဲ၊ နောက်ဆုံးမှာ သင်္ခါရုပေက္ခာဥပေက္ခာကို ဖြစ်စေဘို့ပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ခံခါမှာ သင်္ခါရုပေက္ခာနှင့်ယှဉ်တဲ့ သောမနဿကိုလဲ မှီဝဲရသေးတာပါဘဲ၊ ဘာ့ကြောင့်လဲ ဆိုတော့ စတုတ္ထစျာန်အခြေခံမရှိတဲ့ ယောဂီမှာ ဆိုယင် သုခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်တဲ့ သင်္ခါရုပေက္ခာ အနုလောမဉာဏ်များ၏နောက်၌ သုခ-သောမနဿနှင့်ယှဉ်တဲ့ အရိယမဂ်ဖိုလ် ဖြစ်ရိုးရှိသောကြောင့်ပါဘဲ။

ယခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မှီဝဲသင့်တဲ့ သင်္ခါရုပေက္ခာဝေဒနာ အထိ ဖြစ်အောင်ရှုမှတ်ပြီး မှီဝဲနေယင် အရိယမဂ်ဖိုလ်လေးဆင့် အထိ ရောက်ပြီးတော့ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ နယ်ချဲ့ ပပဉ္စ တရားတွေကို ချုပ်ငြိမ်း ကင်းပြတ်သွားစေနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီလို နိဂုံးချုပ်စကားကို မိန့်ကြားတော်မူ ပါတယ်။

ဝိပဿနာနှင့် အရိယမဂ်အကျင့် ဒေသနာနိဂုံးချုပ်

ဧဝံ ပဋိပန္နော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခု ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓသာရုပ္ပဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

ဒေဝါနမိန္ဒ-နတ်ဘို့၏အရှင် သိကြားမင်း၊ ဧဝံ-ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မမှီဝဲသင့်တာကို ရှောင်ပယ်၍ မှီဝဲသင့်တာကို မှီဝဲသောနည်းဖြင့်၊ ပဋိပန္နော-ကျင့်သော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဝါ-သံသရာဘေးကို ရှုမြင်သောသူသည်၊ ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓသာရုပ္ပဂါမိနိံ-ပပဉ္စသညာတရားအစု၏ ချုပ်ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ရန် သင့်လျော်မှန်ကန်သော လမ်းကောင်းဖြစ်သော၊ ပဋိပဒံ-မဇ္ဈိမပဋိပဒါခေါ်သော အကျင့်ကို၊ ပဋိပန္နော-ကျင့်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါသည် တဲ့။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မမှီဝဲသင့်တဲ့ ကာမဂုဏ်ဆိုင်ရာဝေဒနာတွေကို ပယ်ပြီး မှီဝဲသင့်တဲ့ ထွက်မြောက်ရေးဆိုင်ရာ ဝေဒနာတွေကို မှီဝဲနေယင်၊ အထူးအားဖြင့် ဝိပဿနာဝေဒနာတွေကိုဖြစ်စေလျက် မှီဝဲနေယင် နယ်ချဲ့ ပပဉ္စတရားတွေချုပ်ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် သင့်လျော်မှန်ကန်တဲ့အကျင့်လမ်းကို ကျင့်နေသည် မည်ပါတယ်၊ အဲဒီလိုကျင့်နေယင် နယ်ချဲ့ ပပဉ္စတရားတွေချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ပါတယ် တဲ့။

သိကြားမင်းသောတာပန်ဖြစ်ပြီး စုတေ၍ သိကြား အသစ်တဖန်ဖြစ်သည်

သိကြားမင်းဟာ အဲဒီတရားကို နာနေယင်း ထိုအခိုက်မှာ မြင်ရ ကြားရ ကြံသိရ ကြည်ညိုရ ဝမ်းမြောက်ရမှု စသည်ကို ရှုပြီး မှိုဝဲသင့်တဲ့ ဝိပဿနာသောမနဿ ဥပေက္ခာဝေဒနာတွေကို ဖြစ်စေလျက် မှီဝဲခြင်းဖြင့် သင်္ခါရုပေက္ခာ အနုလောမဉာဏ် အထိ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေကို ဖြစ်စေပြီး သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ် ဉာဏ်သို့ ရောက်လျက် သောတာပန် ဖြစ်သွားပါသတဲ့၊ သောတာပန်လဲ ဖြစ်ပြီးရော စုတိစိတ်လဲ ကျပြီးတော့ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်စသော နာမ်ရုပ်အသစ်များ ဖြစ်ပေါ်ပြီး သိကြားမင်း အသစ်သဲ ဖြစ်သွားပါသတဲ့၊

မြတ်စွာဘုရားရှင်ကတော့ ဝေဒနာကို အရဟတ္တဖိုလ်အထိ ရောက်နိုင်အောင် ဟောတော်မူတာပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ တရားနာသူ တွေမှာတော့ သူ့ပါရမီအခြေခံရှိသလောက်ပဲ ရောက်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် သိကြားမင်းဟာလဲ သောတာပတ္တိဖိုလ်လောက်သာ ရောက်ပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်၊ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးတော့ ဘဝဟောင်းမှ စုတေပြီး သိကြားမင်း အခြေအနေအတိုင်းပင် ဘဝသစ် ပြန်ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီလို ဘဝဟောင်း ဘဝသစ် ပြောင်းလဲပုံကို အခြားနတ်တွေက မသိကြဘူး၊ သိကြားမင်းနှင့် မြတ်စွာဘုရားသာ သိပါသတဲ့။

လူများမှာ သေလုနီးပါး ဖြစ်နေတဲ့ ရောဂါဝေဒနာကို ဆေးကုလို့ အဆင်သင့်ယင် သက်သာတတ် ပျောက်တတ်သလိုပင်၊ နတ်များမှာ သေခါနီး တရားနာတာဟာ အကျိုးများပါ ဘယ်တဲ့။ ယခု သိကြားမင်းမှာ တရားနာလို့ အကျိုးများပုံကိုသာ ကြည့်ပေတော့၊ သိကြားမင်းဟာ မူလက စုတေရမည့်အရေးကို မြော်တွေးပြီး အကြီးအကျယ် စိတ်ဆင်းရဲနေရတယ်၊ ယခုတော့ တရားနာနေယင်း သောတာပန်လဲ ဖြစ်သွားဘယ်၊ စုတေပြီးတော့ သူ အလိုရှိတဲ့အတိုင်း သိကြားမင်းလဲ တဖန် ပြန်ဖြစ်သွားဘယ်၊ ဒါဟာ တရားနာလို့ ရတဲ့အကျိုးဘဲ။

တရားနာယင်း သောတာပန် ဖြစ်ပုံကတော့ ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း ထိုအခိုက်မှာ ထင်ရှားပေါ်နေတဲ့ မြင်မှု ကြားမှု ကြံသိမှု ကြည်ညို ဝမ်းမြောက်မှု စသည်ကို ရှုမှတ်ပြီး ဖြစ်သွားဘယ်လို့ မှတ်ယူရမှာဘဲ၊ အဲဒီအထဲမှာ ကြည်ညိုပြီး ဝမ်းမြောက်တာကို ရှုသိတာက သောတာပန် ဖြစ်ရန် အနီးစပ်ဆုံးပါဘဲ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ဖုဿဒေဝမထေရ်ဆိုတာ မာရ်နတ်က ဖန်ဆင်းပြတဲ့ ဘုရားရုပ်ပုံတော်ကို မြင်ရတာနဲ့ ဝမ်းမြောက်မှု ပီတိဖြစ်ပြီးတော့ အဲဒီပီတိကို ရှုသိ၍ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတယ်။ နောက်ပြီးတော့ သီရိဓမ္မာသောက မင်းကြီး၏ မိဖုရားကြီးဖြစ်တဲ့ အသန္ဓိမိတ္တာ (အသန္ဓိနိမိတ္တာ- လို့လဲ အချို့ပါဌ်ရှိ၏၊ သာ၍သင့်ပေ၏။) ဆိုတာလဲ မြတ်စွာဘုရား၏ အသံတော်နှင့် တူဘယ်ဆိုတဲ့ ကရဝိက်ငှက်အသံကို ကြားရတာနဲ့ မြတ်စွာဘုရား၏ အသံတော်ဂုဏ်ကို ကြည်ညိုပြီး ပီတိဖြစ်တယ်၊ အဲဒီပီတိကို ရှုသိပြီး သောတာပန်

ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီလိုပီတိကို ရှုပြီး တရားထူးရနိုင်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာများမှာ ဒီလို ပြဆိုထားပါတယ်။

ပီတိကိုရှု၍ ရဟန္တာအထိ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း

စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ ဒိသွာပိ- စေတီတော်ကိုဖြစ်စေ ဗောဓိပင်ကိုဖြစ်စေ ဖူးမြင်ရ၍သော်လည်း၊ (ဘုရားကိုယ်တော်တိုင်ကို ဖူးမြင်ရယင်တော့ အထူးပြောစရာ မလိုပါဘူးလို့ ဆိုလိုတယ်၊) ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဘုရားလျှင် အာရုံရှိသော ဝမ်းမြောက်မှု ပီတိကို ဖြစ်စေပြီးလျှင်၊ သံဃဒဿနေန သံဃာရမ္မဏံ ပီတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ- သံဃာတော်ကို ဖူးမြင်ရသဖြင့် သံဃာလျှင် အာရုံရှိသော ဝမ်းမြောက်မှု ပီတိကို ဖြစ်စေပြီးလျှင်၊ တဒေဝ- ထိုပီတိကိုပင်လျှင်၊ ခယတော ဝယတော- ကုန်သွားသည် ပျောက်ပျက်သွားသည်ဟု၊ သမ္မသန္တော- ရှုမြင်သုံးသပ်လျက်၊ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တတ်ပါသည်တဲ့။

အဲဒါဟာ ဘုရားဂုဏ် သံဃာဂုဏ်ကို အာရုံပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်တဲ့ ကြည်ညိုဝမ်းမြောက်မှုကို ဝမ်းမြောက်တယ် ဝမ်းမြောက်တယ်လို့ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ကုန်ကုန် ပျက်ပျက်သွားတာကို တွေ့မြင်ပြီး အရဟတ္တဖိုလ်အထိ ရောက်နိုင်တာကို ပြတာပါတဲ့။ ထို့အတူပင် မိမိ၏ ဒါန သီလများကို ဆင်ခြင်ပြီး ဖြစ်လာတဲ့ ပီတိကို သတိပဋ္ဌာန်ရှုမှတ်နည်းအရ ဝမ်းမြောက်တယ် ဝမ်းမြောက်တယ်လို့

ရှုမှတ်ယင်လဲ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ကုန်ဆုံး ပျောက်ကွယ်သွားတာကိုတွေ့သိပြီး အရိယမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်နိုင်တယ် ဆိုတာကိုလဲ အထူးသတိပြုပြီး မှတ်သားထားကြရမယ်၊ အဲဒီလို ကုသိုလ်ဆိုင်ရာပီတိဖြစ်တိုင်း ရှုမှတ်ဖို့လဲ အထူးသတိပြုကြရမယ်။

•

သိကြားမင်းဟာ မိုဝဲသင့်တာကို မိုဝဲရမည့်အကြောင်း သိနားလည်ပြီး မိုဝဲသင့်တဲ့ ဝိပဿနာ သောမနဿနှင့် ဥပေက္ခာကို ဖြစ်စေလျက် မိုဝဲပြီးဘော့ သောတာပတ္တိ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် ရောက်ပြီး သောတာပန် ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီတော့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ ဆိုတာ လုံးဝ ကင်းသွားတယ်။ ဒါကြောင့် ပပဉ္စ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပုံတရားကို ကြားနာပြီးဘော့ ဒီလို လျှောက်ထားပါတယ်။

ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရား၊ တေ- ပပဉ္စသညာအစု ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကိုဟောပြသော ဤစကားသည်၊ ဝေ- မိုဝဲသင့်သည်ကို မိုဝဲရန်ဟောပြသည့် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါပေသည်ဘုရား၊ သုဂတ- အကျိုးရှိဟုတ်မှန် နှစ်တန်သော စကားကောင်းကို မြွက်ဆိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တေ- ဤစကားသည်၊ ဝေ-ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါပေသည်ဘုရား၊ ဘဂဝ-တော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပဉှဝေယျာကရဏံ- ပြဿနာ အဖြေတရားတော်ကို၊ သုတွာ- ကြားနာရ၍၊ မေ-ဘုရားတပည့်တော်သည်၊ တွေ- ပပဉ္စသညာအစုချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်အောင် ဘယ်လို ကျင့်ရပါသနည်းဟူသော ဤအမေးပြဿနာ၌၊ ကင်္ခါ-

ယုံမှားကို၊ တိဏ္ဏာ·လွန်မြောက်အပ်ပါပြီ၊ ဝိဂတာ ကထံကထာ-- ယုံမှားကင်းသွားပါပြီ တဲ့။

ရှေးရှေး ပြဿနာ အဖြေများကို ကြားနာပြီး ယုံမှားကင်း ကြောင်းလျှောက်ထားခဲ့တာတွေလဲရှိပါတယ်၊ အဲဒါတွေကတော့ သုတမယ စိန္တာမယ အနုမာနဉာဏ်ဖြင့် ယုံမှားကင်းပုံကို လျှောက်ခဲ့တာတွေပါဘဲ၊ ယခု ယုံမှားကင်းပုံကတော့ သောတာပန်ဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့်ပင် တွေ့ရသိရပြီး ယုံမှားမှု လုံးဝကင်းပုံကို လျှောက်တာပါ၊ ဒီလို ထူးခြား ပါတယ်။

အဲဒီလို ကိုယ်တိုင်တွေ့အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဖြေကြား တော်မူချက်၌ ယုံမှားလုံးဝ ကင်းပြီး သဘောကျ နားလည် ကြောင်း ဝန်ခံပြီးတော့ သိကြားမင်းက ပဋိပတ်၏ မူလအခြေခံ ဖြစ်တဲ့ သီလအကြောင်းကို ဒီလို မေးလျှောက်ပြန်ပါတယ်။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ

မာရိသ- မြတ်စွာဘုရား၊ ကထံ ပဋိပန္နော- အဘယ်သို့ ကျင့်လျှင်၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းသည်၊ ပါတိမောက္ခသံဝရာယ- စောင့် သူကို အပါယ်စသည်မှ လွတ်စေတဲ့ ပါတိမောက် သီလဖြင့် အကုသိုလ်ကို ပိတ်ဆို့စောင့်စည်းရန် အလို့ငှါ၊ ပဋိပန္နော ဟောတိ- ကျင့်သူ ဖြစ်ပါသနည်း တဲ့၊ ဒီလိုမေးလျှောက်ပါတယ်။ အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီလို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ဒေဝါနုမိန္ဒ- သိကြားမင်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ကာယသမာစာရံပိ- ကိုယ်ဖြင့်ပြုလုပ်မှု အကျင့်ကိုလည်း၊ ဒုဝိဓေန- နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့်၊ ဝဒါမိ- ဟောသည်၊ သေဝိတဗ္ဗံပိ- မှီဝဲအပ်သည်ကိုလဲ ဟောသည်၊ အသေဝိတဗ္ဗံပိ- မမှီဝဲအပ်သည်ကိုလဲ ဟောသည်။

"အဟံ- ငါသည်၊ ဝစီသမာစာရံပိ-နှုတ်ဖြင့်ပြောဆိုမှုအကျင့်ကိုလည်း၊ ဒုဝိဓေန- နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့်၊ ဝဒါမိ- ဟောသည်၊ သေဝိတဗ္ဗံပိ- မှီဝဲအပ်သည်ကိုလဲ ဟောသည်၊ အသေဝိတဗ္ဗံပိ- မမှီဝဲအပ်သည်ကိုလဲ ဟောသည်။

အဟံ-ငါသည်၊ ပရိယေသနံပိ- ပစ္စည်းရှာမှုကိုလည်း၊ ဒုဝိဓေန- နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဝဒါမိ- ဟောသည်၊ သေဝိတဗ္ဗံပိ- မှီဝဲအပ်သည်ကိုလဲ ဟောသည်၊ အသေဝိတဗ္ဗံပိ- မမှီဝဲအပ်သည် ကိုလဲ ဟောသည် တဲ့။

ဒါက အကျဉ်းချုပ်ပဲ၊ အဲဒီကနောက် အကျယ်ကိုလဲ ဝေဒနာ သုံးပါး တုန်းကလိုပင် အကုသိုလ်ပွားကြောင်း ကိုယ်အမှု နှုတ် အမှု ရှာမှီးမှုများကို မမှီဝဲအပ်ကြောင်း၊ ကုသိုလ်ပွားကြောင်း ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှု ရှာမှီးမှုများကို မှီဝဲအပ်ကြောင်း ပွင့်ပြီး တော့လဲ ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒီအမေးအဖြေ ၂-ရပ်အတွက် ဆောင်ပုဒ်များ စီထားဘာရှိတယ်၊ လိုက်ဆိုကြရမယ်။

ပါတိမောက္ခ၊ သံဝရ၊ ကျင့်ရ ဘယ်သို့နည်း။

အဲဒါကတော့ သိကြားမင်းက မေးပုံဘဲ။ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဖြေပုံများကိုလဲ ဆိုကြရမယ်။

မှီသင့်တာခု၊ မသင့်ဟု၊ ကိုယ်မှု နှစ်မျိုးဘည်း။

ကိုယ်ဖြင့်ပြုတဲ့အမှု အကျင့်ဟာ ၂-မျိုးရှိတယ်တဲ့၊ ဒေဒနာ တန်းကလိုပါဘဲ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်ပွားကြောင်း အမှုကို မမှီဝဲရ မပြုရဘူး၊ ကြဉ်ရှောင်ရမယ်၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွားကြောင်း အမှုကို တော့ မှီဝဲရမယ်၊ ပြုလုပ်ရမယ်တဲ့။ အဲဒီမှာ မမှီဝဲသင့်တဲ့ အကုသိုလ် ပွားကြောင်း ကိုယ်အမှု ဆိုတာက ဘာတွေလဲဆိုယင် (၁) သူ့ဘပါးအသက်ကို သတ်ခြင်း၊ (၂) သူတပါးဥစ္စာကို လုယက်ခိုးယူခြင်း၊ (၃) မပိုင်မဆိုင်သော အမ အဖိုတို့နှင့် မေထုန်အမှု ကျူးလွန်ခြင်းဆိုတဲ့ ဒီကာယဒုစ္စရိုက် ၃-ပါးပါဘဲ။ မှီဝဲသင့်တဲ့ ကုသိုလ်ပွားကြောင်း ကိုယ်အမှု ဆိုတာက ဘာတွေလဲ ဆိုယင် (၁) သတ်မှုမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ (၂) လုယက်ခိုးယူမှုမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ (၃) မပိုင်မဆိုင်တဲ့ မေထုန်အမှုမှ ကြဉ်ရှောင် ခြင်းဆိုတဲ့ ဒီကာယသုစရိုက် ၃-ပါးပါဘဲ။ ဒါက လူဝတ် ကြောင်များအတွက် ကိုယ်အကျင့် သီလဆိုင်ရာ မမှီဝဲသင့်တာနဲ့ မှီဝဲသင့်တာ တွေပါဘဲ။ ရဟန်းများအတွက် ဆိုယင်တော့ ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်များအရ မပြုသင့် မမှီဝဲသင့်တာတွေ၊ ပြုသင့် မှီဝဲသင့် တာတွေ များစွာရှိပါသေးတယ်။

နောက်ပြီးတော့ နှုတ်ဖြင့် မပြောသင့်တာ ပြောသင့်တာတွေကိုလဲ ကိုယ်အမူလိုပင် မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်အားဖြင့် ၂-မျိုးပင် ခွဲခြားပြီး ဟောတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

နှုတ်မှု ထို့တူ၊ သက်မွေးမှု၊ နည်းတူ ၂-မျိုးတည်း။

နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုမှုကိုလဲ မှီဝဲသင့်တာနဲ့ မမှီဝဲသင့်တာလို ၂-မျိုး ခွဲခြားပြီး ဟောထားတယ်၊ အသက်မွေးမှု ဆိုတဲ့ ပစ္စည်းရှာမှုကိုလဲ မှီဝဲသင့်တာနဲ့ မမှီဝဲသင့်တာလို ၂-မျိုးပင် ခွဲခြားပြီး ဟောထားတယ်။ အဲဒီမှာ မမှီဝဲသင့်တဲ့နှုတ်အမှု ဆိုတာက ဘာတွေလဲ ဆိုယင် (၁) လိမ်ပြောခြင်း၊ (၂) ကုံးတိုက်ခြင်း၊ (၃) ဆဲဆိုခြင်း၊ (၄) အနှစ်မဲ့ အကျိုးမဲ့စကားကို ပြောဆိုခြင်း ဆိုတဲ့ ဒီ ဝစီဒုစ္စရိုက် ၄-ပါးပါဘဲ။ မှီဝဲသင့်တဲ့နှုတ်အမှု ဆိုတာကတော့ အဲဒီ ဝစီဒုစ္စရိုက် ၄-ပါးမှ ကြဉ်ရှောင်တာပါဘဲ။ ဒါတွေဟာ လူဝတ်ကြောင်များအတွက် နှုတ်အကျင့်သီလဆိုင်ရာ မမှီဝဲသင့်တာနဲ့ မှီဝဲသင့်တာတွေပါဘဲ၊ ရဟန်းများ အတွက် ဆိုယင်တော့ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များအရ မပြောသင့် မမှီဝဲသင့်တာတွေ၊ ပြောသင့် မှီဝဲသင့်တာတွေ များစွာရှိပါသေးတယ်။

နောက်ပြီးတော့ အသက်မွေးမှု ပစ္စည်းရှာမှုမှာလဲ မမှီဝဲသင့် မပြုသင့်တာတွေက သတ်ခြင်း ခိုးခြင်း စသော ကာယဒုစ္စရိုက် ဆိုင်ရာ သုံးပါးဖြင့် ပစ္စည်းရှာမှု၊ လိမ်ခြင်း စသော ဝစီဒုစ္စရိုက် ဆိုင်ရာ လေးပါးဖြင့် ပစ္စည်းရှာမှု ဆိုတာတွေပါဘဲ။ မှီဝဲသင့်တဲ့

ပစ္စည်းရှာမှု အသက်မွေးမှု ဆိုတာကတော့ အဲဒီ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက်ဆိုင်ရာ မမှီဝဲသင့်တာတွေကို ကြဉ်ရှောင်ပြီး တရားသဖြင့် ရှာလို့ ရလာတဲ့ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်လျက် အသက်မွေးတာပါဘဲ။ ဒါလောက် ဆိုယင် လူဝတ်ကြောင်များအတွက် ပစ္စည်းရှာမှု အသက်မွေးမှု စင်ကြယ်ပါပြီ။ ရဟန်းများအတွက်ကတော့ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များအရ ရှောင်ကြဉ်သင့်တာတွေ များစွာ ရှိပါသေးတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မပြုသင့် မပြောသင့် မရှာသင့်တာတွေကို ကြဉ်ရှောင်ပြီးတော့ ပြုသင့် ပြောသင့် ရှာသင့်တဲ့ အမှုများကိုသာ ပြုလုပ် ပြောဆို ရှာမှီးနေယင် ပါတိမောက်သီလ ပြည့်စုံစင်ကြယ်တော့တာပါဘဲ၊ အဲဒါနဲ့ ဆိုင်တဲ့ဆောင်ပုဒ်ကိုလဲ ဆိုကြရမယ်။

မမှီသင့်ပယ်၊ သီလနယ်၊ ဝင်ကြယ်ပါသတည်း။

အတိုချုပ်ပြောရယင်တော့ လူဝတ်ကြောင်များမှာ ငါးပါးသီလကို ရိုရိုသေသေ စောင့်ထိန်းနေယင် ပါတိမောက်သီလ ပြည့်စုံစင်ကြယ်တော့တာပါဘဲ။ အဲဒီမှာ မေးစရာတော့ ရှိပါသေးတယ်၊ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ရာမှာ ဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါးထဲက မုသာဝါဒ-လိမ်ပြောခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်တာသာ ပါတယ်၊ ကျန်တဲ့ ဝစီဒုစရိုက် ၃-ပါးမှ ကြဉ်ရှောင်ဘို့ မပါဘူး၊ နောက်ပြီးတော့ မိစ္ဆာအာဇီဝမှ ကြဉ်ရှောင်ဘို့လဲ မပါဘူး၊

ဒါကြောင့် အဲဒီမပါတဲ့ကျင့်ဝတ်များအတွက် သီလမပြည့်စုံပဲ ရှိမနေပေဘူးလားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ အဖြေကတော့—

လိမ်ပြောမှု မုသာဝါဒမှ ကြဉ်ရှောင်ယင် ကျန်တဲ့ ဝစီဒုစ္စရိုက် ၃-ပါးမှလဲ ကြဉ်ရှောင်ရာတာပါဘဲ။ ကြဉ်ရှောင်ရပုံကတော့ သမ္ဖပ္ပလာပ–အနှစ်မဲ့စကား ဆိုတာ အဟုတ်အမှန် မရှိတဲ့ အကြောင်းအရာကို အဟုတ်ရှိသလို ပြောဆိုတာဘဲ၊ ဒီတော့ မုသာဝါဒ ဆိုတဲ့ လိမ်ပြောမှုထဲမှာ ပါဝင် သွားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် လိမ်မပြောဘူး ဆိုယင် သမ္ဖပ္ပလာပ ဆိုတဲ့ အနှစ်မဲ့ စကားကိုလဲ မပြောပဲ ကြဉ်ရှောင်ရတာပါဘဲ။ ပိသုဏာဝါစာ–ဂုံးတိုက်တယ် ဆိုတာလဲ မဟုတ်မမှန်တာကို ပြောပြီး ဂုံးတိုက်ရတာကပဲ များပါတယ်၊ ဖရုသဝါစာ–ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆိုတယ် ဆိုတာကလဲ မဟုတ်မမှန်တဲ့အပြစ်ဖြင့် နှိမ်ချပြီး ဆဲဆိုရတာပဲ များပါတယ်၊ ဒါကြောင့် မဟုတ်တာကို မပြောဘူး ဆိုယင် အဲဒီ မဟုတ်တာနဲ့ ဂုံးတိုက်ခြင်း၊ မဟုတ်တာနဲ့ ဆဲဆိုခြင်း ကိုလဲ ကြဉ်ရှောင်ရတာပါဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ လိမ်မပြောတဲ့ သူတော်ကောင်းဟာ အဲဒီ ဂုံးတိုက်ခြင်း၊ ဆဲဆိုခြင်း ဆိုတဲ့ သူယုတ်မာအကျင့်ကိုလဲ ကြဉ်ရှောင်သင့်တာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် လိမ်ပြောခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ပါ၏လို့ ဆောက်တည်တဲ့သူဟာ ကျန်တဲ့ ဝစီဒုစ္စရိုက် ၃-ပါးမှလဲ ကြဉ်ရှောင်ရတာပါဘဲ၊ မိစ္ဆာ အာဇီဝမှ ကြဉ်ရှောင်တာကတော့ သတ်ခြင်းစသည်မှ ကြဉ်ရှောင်တာထဲမှာ သူ့အလိုလိုပါဝင်သွားပါတယ်၊ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ယင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း

အတွက် သတ်ခြင်းရော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း မဟုတ်တဲ့ သတ်ခြင်းရော သတ်ခြင်းဟူသမျှ အားလုံးမှ ကြဉ်ရှောင်ရတာဘဲ၊ ခိုးခြင်းစသည်မှ ကြဉ်ရှောင်ရာတွေမှာလဲ နည်းတူပါဘဲ၊ အသက် မွေးမှုနှင့် ဆိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆိုင်သည်ဖြစ်စေ ခိုးမှုဟူသမျှ၊ မတရားကျင့်မှုဟူသမျှ၊ လိမ်မှုဟူသမျှ အားလုံးမှ ကြဉ်ရှောင်ရတာ ချည်းပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ စသည်ဖြင့် ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်ပြီး ရှိရှိ သေသေ ကျင့်နေယင် မမှိဝဲသင့်တဲ့ ဒုစရိုက်ဟူသမျှ မတရား ပစ္စည်းရှာမှု ဟူသမျှတို့မှ အကုန်လုံး ကင်းရှင်းပြီး သီလပြည့်စုံ စင်ကြယ်တော့တာပါဘဲ။

ယခုပြောခဲ့တာလောက် ဆိုယင် လူဝတ်ကြောင်များအတွက် ပါတိမောက် သီလကတော့ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ပြည့်စုံပြီလို့ ဆိုရမှာဘဲ၊ အသေးစိတ် အကျယ်ချဲ့ ပြောစရာတွေကတော့ရှိပါ သေးတယ်၊ ရဟန်းများအတွက် ပါတိမောက်သီလအကြောင်းကို တရားဟောစဉ်က သာမညဖလသုတ် စသည်မှ ထုတ်ဆောင်ပြီး လူများကျင့်စရာတွေရော ဖော်ပြပြီး ဟောခဲ့တယ်၊လက်နှိပ်စက်နဲ့ ရိုက်ထားတာ စာမျက်နှာ ၅၀-ကျော်ရှိပါတယ်၊ မှတ်သားစရာ အင်မတန် ကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီနေရာမှာ ဖော်ပြရယင် ကျမ်းစာအုပ်က အလွန်ကြီးသွားမှာကြောင့် အဲဒါတွေကို ဒီမှာ မပြတော့ပဲ ချန်ထားလိုက်ပါတယ်၊နောင်အကြောင်းညီညွတ်ယင် သီလကျင့်ဝတ်အနေနဲ့ ထုတ်ဖော်ပြီးပြဘို့ စဉ်းစားထားပါတယ်။

ပါတိမောက်သီလအကြောင်း ဖြေကြားချက်ကို ကြားနာပြီးတော့ သိကြားမင်းက ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ အကြောင်းကို ဒီလို မေးလျှောက်ပါတယ်။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

မာရိသ-မြတ်စွာဘုရား၊ ကထံ ပဋိပန္နော-အဘယ်သို့ကျင့်လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်သို့ကျင့်သော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဣန္ဒြိယသံဝရာယ-ဣန္ဒြေတို့ကို ပိတ်ဆို့ စောင့်ထိန်းရန် အလို့ငှါ၊ ပဋိပန္နော ဟောတိ-ကျင့်သူဖြစ်ပါသနည်း တဲ့။ ဣန္ဒြိယသံဝရဆိုတဲ့ သီလကို ဘယ်လို ကျင့်ရပါသလဲလို့ မေးတာပါဘဲ။ အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီလို ဖြေရှင်းဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဒေဝါနမိန္ဒ-သိကြားမင်း၊ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံပိ-မျက်စိဖြင့် မြင်သိရသော အဆင်းကိုလည်း၊ ဒုဝိဓေန အဟံ ဝဒါမိ-နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့် ငါဟောသည်၊ သေဝိတဗ္ဗံပိ-မှီဝဲအပ်သည်ကိုလဲ ဟောသည်၊ အသေဝိတဗ္ဗံပိ-မမှီဝဲအပ်သည်ကိုလဲ ဟောသည်တဲ့။ မျက်စိဖြင့် မြင်ရတဲ့အဆင်းကိုလဲ မှီဝဲသင့်တာနဲ့ မမှီဝဲသင့်တာလို့ နှစ်မျိုးဟောပါတယ် တဲ့။

ထိုအတူပင် နားဖြင့် ကြားရတဲ့အသံ၊ နှာခေါင်းဖြင့် နံရတဲ့ အနံ့၊ လျှာဖြင့် စားသိရတဲ့ အရသာ၊ ကိုယ်ဖြင့် ထိသိရတဲ့ အတွေ့၊ စိတ်ဖြင့် ကြံသိရတဲ့သဘောအာရုံဆိုတာတွေကိုလဲ မှီဝဲ

သင့်တာနဲ့ မမှီဝဲသင့်တာလို့ နှစ်မျိုးစီပင် ခွဲခြားပြီး ဟောပါ တယ် တဲ့။

ရှေ့နားမှာ ပါတိမောက်ခသီလ ဟောတုန်းကလဲ ကိုယ်အမှု နှုတ်အပြော ရှာမှီးမှုဆိုတာတွေကို မှီဝဲသင့်တာနဲ့ မမှီဝဲသင့်တာလို့ နှစ်မျိုးစီ ခွဲခြားပြီး ဟောတယ်လို့ ဆိုခဲ့တယ်၊ ပပဉ္စသညာအစု ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် ဝိပဿနာကျင့်ပုံကိုလဲ သောမနဿ ဒေါမနဿ ဥပေက္ခာဆိုတဲ့ ဝေဒနာသုံးပါးကို မှီဝဲသင့်တာနဲ့ မမှီဝဲသင့်တာလို့ နှစ်မျိုးစီ ခွဲခြားပြီး ဟောတယ်လို့ ဆိုခဲ့တယ်။ ယခု ဣန္ဒြေစောင့်စည်းပုံကိုလဲ အာရုံ ၆-ပါးကို မှီဝဲသင့် မမှီ ဝဲသင့် နှစ်မျိုးခွဲခြားပြီး ဟောတယ်လို့ပဲ ပြဆိုပါတယ်၊ အားလုံး တပုံစံတည်းဘဲ၊ မှတ်လို့တော့ လွယ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိန်စိ တကျ ကျင့်ပုံကို သိဘို့ကတော့ တယ်မလွယ်လှဘူး၊ ခပ်ခက် ခက်ပဲ။ သိကြားမင်းကတော့ ဉာဏ်ထက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မို့ ကျင့်ပုံ ကိုလဲ သဘောပေါက်သိနားလည်ပါတယ်၊ အဲဒီလို သိနားလည် နိုင်တဲ့အတွက် ဒီလို တပုံစံတည်း ဟောတော်မူတာပါဘဲ။ အဲဒီ အမေးနဲ့ အဖြေ ၂-ရပ်အတွက် ဆောင်ပုဒ်များကို ဆိုကြ ရမယ်။

ဣန္ဒြိယ၊ သံဝရ၊ သူက ဘယ်သို့နည်း။

ဒါက သိကြားမင်းမေးပုံဘဲ။ ဣန္ဒြိယ-ဣန္ဒြေဆိုတာ အစိုးရ တယ်လို့ အနက်ရှိတယ်၊ အဲဒီ ဣန္ဒြေက မျက်စိ, နား, နှာခေါင်း,

လျှာ, ကိုယ်အကြည်ရုပ်, စိတ်နှလုံးအားဖြင့် ၆-ပါးရှိတယ်၊ မျက်စိက မြင်မှုကို အစိုးရတယ်၊ မျက်စိကောင်းယင် ကောင်းသလောက် အမြင်သန်တယ်၊ မျက်စိက မကောင်းယင်တော့ အမြင်အားနည်းတယ်၊ အဲဒါဟာ မြင်မှု၌ မျက်စိက အစိုးရပုံဘဲ၊ ထိုအတူပင် နားက ကြားမှုကို အစိုးရတယ်၊ နှာခေါင်းက နံသိမှုကို အစိုးရတယ်၊ လျှာက အရသာသိမှုကို အစိုးရတယ်၊ ကိုယ်အကြည်ရုပ်က ထိသိမှုကို အစိုးရတယ်၊ စိတ်နှလုံးက ကြံသိမှုကို အစိုးရာဘယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီမျက်စိစသော ဒွါရ ၆-ပါးကို ဣန္ဒြိယ-ဣန္ဒြေလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ဣန္ဒြေ ၆-ပါးကို ဘယ်လို စောင့်ထိန်းရသလဲလို့ မေးလျှောက်တာပါဘဲ။

အာရုံခြောက်ရပ်၊ မှီဝဲအပ်၊ ပယ်အပ် ကွဲသတည်း။

ဒါက မြတ်စွာဘုရား ဖြေရှင်းဟောကြားပုံ အကျဉ်းချုပ်ပဲ၊ မြင်ရတဲ့အဆင်းစသော အာရုံ ၆-ပါးကို မှီဝဲအပ်တာနဲ့ မမှီဝဲအပ်တာ-ပယ်အပ်တာလို ဒီလို ၂-ပါး ၂-ပါးကွဲဘယ်လို့ ဆိုလို့ပါတယ်။ အဲဒီ ၂-ပါး ၂-ပါးထဲက မှီဝဲသင့်တာ မှီဝဲရမယ်၊ မမှီဝဲသင့်တာ ပယ်ရမယ်၊ ဒီလိုကျင့်ယင် မျက်စိစသော ဣန္ဒြေ ၆-ပါးကို စောင့်ထိန်းခြင်းကိစ္စ ပြီးတော့တာပါဘဲ။ အဲဒါနဲ့ ဆိုင်တဲ့ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

သင့်ရာမှီတွယ်၊ မသင့်ပယ်၊ စောင့်ဘွယ်ကိစ္စပြီး။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အာရုံ ၆-ပါးကို မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့်အားဖြင့် ၂-ပါးစီခွဲခြားဟောတယ်ဆိုတဲ့ အကျဉ်းချုပ်အဖြေကို

ကြားနာရတော့ သိကြားမင်းက နည်းမှီးပြီး သဘောပေါက်သော ကြောင့် ဒီလို လျှောက်တယ်။

မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဟောတော်မူတဲ့ ဒီစကားတော်ကို ဘုရားတပည့်တော်က အကျယ်အားဖြင့် ဒီလို သဘောပေါက်နားလည်ပါတယ်ဘုရား၊ မျက်စိဖြင့် မြင်သိရတဲ့ အကြင်အဆင်းကို မှီဝဲသူမှာ အကုသိုလ်ပွါးတယ်၊ ကုသိုလ် ဆုတ်ယုတ်တယ်ဆိုယင် အဲဒီအဆင်းကို မမှီဝဲသင့်ပါ၊ အကုသိုလ် ဆုတ်ယုတ်တယ် ကုသိုလ်ပွါးတယ်ဆိုယင်တော့ အဲဒီအဆင်းကို မှီဝဲသင့်ပါတယ်—စသည်ဖြင့် လျှောက်ပါတယ်။ အဲဒါဟာ ရှေ့ပိုင်းက ဆိုခဲ့တဲ့ (အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါး မှီဘို့တည်း-လို့)ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်အတိုင်းပါဘဲ။ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို သပ်ပြီး ဆိုကြရဦးမယ်။

အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါး မှီဘို့တည်း။

နှစ်သက်သာယာမှု စိတ်ဆိုးမှုစသော အကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း အဆင်းများကို မကြည့်ပဲ ကြဉ်ရှောင်ရမယ်၊ မရှောင်သာလို့ မြင်ရယင်လဲ ဆက်လက်နှလုံးမသွင်းပဲ ဘာဝနာတခုခုကိုသာ ဆက်ပြီး မပြတ်ပွါးနေရမယ်၊ သို့မဟုတ်ယင်လဲ အဲဒီမြင်တာကို ရှုမှတ်ပြီး ရှုနေကျကိုသာ မပြတ်ရှုမှတ်သွားရမယ်၊ ဒါက အကုသိုလ်ပွါးကြောင်း အဆင်းကို မမှီဝဲပဲ ပယ်ပုံပါဘဲ။ ကုသိုလ် ပွါးကြောင်း အဆင်းကတော့ ဘုရားစေတီတော် ဆင်းတုတော်

သံဃာတော် ကသိုဏ်း အသုဘစသည်တွေပါဘဲ၊ အဲဒီလို အဆင်းတွေကိုတော့ ကြည့်ရှုနှလုံးသွင်းပြီး မှိုဝဲသင့်ပါတယ်တဲ့။

ထိုအတူပင် အကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းဖြစ်တဲ့ သီချင်းသံ တူရိယာသံ မိန်းမအသံ ယောကျ်ားအသံ စသည်တွေကို နားမထောင်ရဘူး၊ မလွှဲသာလို့ ကြားရယင်လဲ ဆက်လက်နှလုံး မသွင်းပဲ ဘာဝနာတခုခုကိုသာ မပြတ်ပွါးနေရမယ်၊ ဝိပဿနာ ယောဂီဆိုယင်တော့ အဲဒီကြားရတာကို ရှုမှတ်ပြီး ရှုနေကျကိုသာ မပြတ်ရှုသွားရမယ်၊ ဒါက အကုသိုလ်ပွါးကြောင်း အသံကို မမှီဝဲပဲ ပယ်ပုံပါဘဲ။ ကုသိုလ်ပွါးကြောင်း အသံကတော့ ရိုးရိုး ရွတ်ဆိုဟောပြောတဲ့ တရားသံနဲ့ ရှုမှတ်ရတဲ့ အသံများပါဘဲ။ တရားသံကို ကြားရလို့ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးတာကတော့ ထင်ရှား ပါတယ်၊ မည်သည့်အသံမဆို ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်ပြီး အဖြစ်အပျက် အနိစ္စစသည်ကို သိသိသွားယင် အဲဒီ အသံဟာ ဝိပဿနာကုသိုလ်ပွါးကြောင်းဖြစ်တယ်၊ အဲဒီအသံကို ရှုမှတ်ပြီး မှီဝဲသင့်တယ်။

အနံ့ကတော့ အကုသိုလ်ပွါးကြောင်းချည်းပါဘဲ၊ ကုသိုလ် ပွါးကြောင်းဆိုတာ မရှိသလောက်ပါဘဲ၊ ဘုရားပန်းလှူတဲ့အခါ စသည်မှာတော့ ကုသိုလ်ဖြစ်တာ အနည်းငယ်မျှသာ ရှိပါတယ်၊ နံတယ် နံတယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ စသည်ကို သိယင်လဲ အဲဒါဟာ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းဘဲ၊ အဲဒီလို အနံ့ကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ မှီဝဲကောင်းပါတယ်။

အရသာကလဲ အနံ့လိုပါဘဲ၊ ပေးလှူမှုနှင့် စပ်ပြီး ကုသိုလ်ဖြစ်တာလောက်ရှိပါတယ်၊ အများအားဖြင့်တော့ အကုသိုလ်ဖြစ်စရာချည်းပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အစာကတော့ မစားပဲနေလို့ မဖြစ်ဘူး၊ စားသင့်တဲ့အချိန်အခါ စားရမှာဘဲ၊ စားတဲ့အခါ ဘတ်နိုင်ယင် ပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီးစားရမယ်၊ အဲဒီလို ဆိုယင် အကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း အရသာကို ရှောင်ပယ်ရာ ရောက်ပါတယ်၊ အလွန်သာယာဘွယ်ကောင်းတဲ့ အရသာမျိုးကို ရှောင်ယင်လဲ သင့်တာပါဘဲ၊ မူးယစ်စေတတ်တဲ့ အရသာကိုတော့ လုံးဝရှောင်ပယ်သင့်ပါတယ်၊ သီလပျက်ကြောင်း မဟုတ်တဲ့ ဘယ်အရသာမဆို ရှုမှတ်ပြီး စားသုံးနေယင်တော့ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းဖြစ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘတ်နိုင်ယင် အစာစားတိုင်း ရှုမှတ်စားသောအားဖြင့် ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း အရသာကို မှီဝဲရမယ်။

အရသာကောင်းကလေးတွေ စားရပေမဲ့ အဲဒီအရသာကို ဂရုမစိုက်ပဲ မင့်လမ်းပဲပြီးပြီးပျောက်ပျောက်သွားနိုင်ယင် လျှာဣန္ဒြေမှာကိလေသာဖြစ်ပွါးမှု စောင့်ထိန်းခြင်းကိစ္စ ပြီးတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ရှုမှတ်မှု မရှိတဲ့သူတွေမှာ ဖြစ်ခွင့်ရှိတဲ့ ဣန္ဒြိယသံဝရဘဲ။

အတွေ့အထိ ဆိုဘာကလဲ အကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းချည်းလိုပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အတွေ့အထိတွေကို အကုန်လုံး ရှောင်ပယ်ဘို့ဘာတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ တပ်မက်သာယာမှုကို အလွန်အကဲ ဖြစ်စေ

တတ်တဲ့ မိန်းမအတွေ့ ယောကျ်ားအတွေ့စသည်ကို စွမ်းနိုင်သမျှ ပယ်ရှောင်နေဘို့ပါဘဲ၊ သာမန်နှစ်သက်ဖွယ် အတွေ့များကို တွေ့ထိရတဲ့အခါ နာကျင်စေတတ်တဲ့ အတွေ့အထိများကို တွေ့ထိရတဲ့အခါများမှာ အဲဒီ အကောင်းအဆိုး အတွေ့များကို ဂရုမစိုက်ပဲ ငြိမ်းငြိမ်းပျောက်ပျောက် ထားနိုင်ယင် ကာယိန္ဒြေကို စောင့်ထိန်းခြင်းကိစ္စ ပြီးတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အကောင်းဆိုးကတော့ ထိသိတိုင်း ရှုမှတ်ပြီး အဖြစ်အပျက် အနိစ္စစသည်ကို သိသိသွားယင်တော့ ကာယိန္ဒြေစောင့်ထိန်းခြင်း ကိစ္စ ကောင်းကောင်းပြီး သွားတာပါဘဲ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်ပြီးသိရတဲ့ အတွေ့အာရုံတွေဟာ ဝိပဿနာ့ကုသိုလ် ပွါးကြောင်းတွေဘဲ၊ ဒါကြောင့် ထိသိတိုင်း ရှုမှတ်ပြီး မှီဝဲဘို့ပါဘဲ။

ဂန္ဓေ ဝါ ဂန္ဓာမိတိ ပဇာနာတိ-စသည်ဖြင့် ဟောထားတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်နှင့်အညီ သွားတယ် ရပ်တယ် ထိုင်တယ် အိပ်တယ် ကွေးတယ် ဆန့်တယ် ထိတယ် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး သိနေကြတာဟာ အဲဒီ အတွေ့အာရုံကိုမှီပြီး ဖြစ်နေတဲ့ ကုသိုလ်တွေကို ပွါးနေကြတာပါဘဲ၊ မှီဝဲသင့်တဲ့ အတွေ့ကို မှီဝဲနေကြတာပါဘဲ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် ကာယိန္ဒြေကို စောင့်ထိန်းတဲ့ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဟာ ကောင်းကောင်းကြီး ပြည့်စုံနေတာပါဘဲ။

မိန်းမ ယောကျ်ား ရန်သူစသည်ဖြင့် ကြံတွေးဆင်ခြင်ယင် ရာဂ ဒေါသစသော အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်ပွါးကြောင်း တင်ရှားဘယ်၊ အဲဒီလိုအကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းတွေကို မကြံစည် မဆင်

ခြင်ပဲ ကြင်ရှောင်ရမယ်၊ အကယ်၍ ကြံစည်မိယင်လဲ ဆက်မကြံစည်ပဲ ဘာဝနာတခုခုကို မပြတ်ပွါးနေရမယ်၊ ဝိပဿနာယောဂီဆိုယင်တော့ အဲဒီလို စိတ်အကြံကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်၊ ဘုရားဂုဏ်ဝသည်ကို အာရုံပြုခြင်း၊ ဒါန သီလစသော ကုသိုလ်ကို ပြုလုပ်ပွါးများရန် ကြံစည်ခြင်းစသည်၏ အာရုံဟာ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းအာရုံဘဲ၊ အဲဒီလို ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းအာရုံကို ဖြစ်ပွါးစေပြီး မှီဝဲရမယ်၊ အဲဒီမှာလဲ စိတ်ကူးကြံစည်မိသမျှ အာရုံကို ရှုမှတ်ပြီး အဖြစ်အပျက် အနိစ္စစသည်ဖြင့် သိသိသွားတာဟာ မနိုဿြကို စောင့်ထိန်းမှု အကောင်းဆုံးပါဘဲ။

ဒါလောက်ဆိုယင် အကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းအာရုံကို မမှီဝဲရဘူး ပယ်ရမယ်၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွါးကြောင်းအာရုံကို ဖြစ်ပွါးစေပြီး မှီဝဲရမယ်၊ အဲဒီလို မမှီဝဲသင့်တာကို ပယ်ပြီး မှီဝဲသင့်တာကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ဣန္ဒြိယသံဝရသီလပြည့်စုံတယ်ဆိုတာ နားလည်လောက်ပါပြီ။

ယခုပြောခဲ့တာက ဒီ သက္ကပဉ္စသုတ်မှာ ဟောထားတဲ့ ဒေသနာတော်အရ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို ပြည့်စုံစေပုံဘဲ။ အခြားသုတ်ပေါင်း များစွာတို့မှာတော့ ဣန္ဒြိယသံဝရအကြောင်းကို ဒီလို ဟောတော်မူပါတယ်။

အခြားသုတ်များ၌ ဣန္ဒြိယသံဝရ ဟောပုံ

စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတွာဓိကရဏ မေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ

ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ
ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊
ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။

စက္ခုနာ-မျက်စိဖြင့်၊ ရူပံ ဒိသွာ-အဆင်းကို မြင်ပြီး၍၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ-မိန်းမပုံသဏ္ဌာန် ယောကျ်ားပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူထားသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ- အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်၍ ကိလေသာကို ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် မျက်လုံး မျက်ခုံးစသော အသေးစိတ် ကိုယ်အင်္ဂါကို စွဲယူမှတ်ထားသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ် တဲ့။

ဒါဟာ သုတ်ပေါင်းများစွာတို့၌ စက္ခုန္ဒြေ စောက်ရှောက်ပုံ စပြီး ပြဆိုချက်ပါဘဲ။ ဒီသုတ်များစွာ၌ ဟောပုံကတော့ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ-လို့ အစချီပြီး ဟောထားတဲ့အတွက် အဆင်းကို မြင်ပြီးမှ စောင့်ရှောက်ပုံကို ပြတာဘဲ။ ခုတင်က ရွတ်ဆို ဟောပြခဲ့တဲ့ သက္ကပဉ္ဟသုတ်မှာတော့ (ဇေဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ နသေဝိတဗ္ဗံ) ဤသို့ အကုသိုလ်ပွါးစေတတ်သော မျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်ကောင်းသော အဆင်းကို မမှီဝဲအပ်ဘူး-လို့ ဆိုထားသောကြောင့် မမြင်ဘူးတဲ့အဆင်းကို မကြည့်ရဘူးလို့ ဆိုသလိုလို ထင်ရတယ်၊ အဲဒီလိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ အကုသိုလ်ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ မြင်ဘူးတဲ့အဆင်းကို နောက်ထပ်မကြည့်ပဲ ကြဉ်ရှောင်ဘို့ မြင်ပြီးကို ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဆင်ခြင်ပြီး မမှီဝဲဘို့ ဟောတာပါဘဲ၊ မြင်ဘူးတာကို ထပ်ကြည့်ယင်လဲ မှီဝဲသည်မည်ပါတယ်၊ ဆင်ခြင်

ယင်လဲ မှိုဝဲသည်မည်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသက္ကပဥ္စသုတ်က အဆိုနဲ့ သုတ်ပေါင်းများစွာက ဣန္ဒြေစောင့်ရှောက်ပုံအဆိုဟာ ဘာထပ်တည်း တူညီတယ်လို့ မှတ်ကြရမယ်။

မျက်စိဖြင့် မြင်ရတဲ့ မိန်းမပုံသဏ္ဌာန် ယောကျ်ားပုံသဏ္ဌာန်ကို စွဲယူမှတ်သားမသားရဘူးတဲ့၊ ယောကျ်ားမှာ မိန်းမပုံသဏ္ဌာန်ကို စွဲမှတ်ပြီး ဆင်ခြင်ယင် ရာဂတွေ ဖြစ်တတ်တယ်၊ မိန်းမမှာလဲ ယောကျ်ားပုံသဏ္ဌာန်ကို စွဲမှတ်ပြီး ဆင်ခြင်ယင် ရာဂတွေ ဖြစ်တတ်တာဘဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို အပေါင်းလိုက် ပုံသဏ္ဌာန်ကိုလဲ စွဲမှတ်ပြီး မဆင်ခြင်ရဘူး၊ ပြီးပြီးပျောက်ပျောက်အနေဖြင့် ဂရုမစိုက်ပဲ ထားလိုက်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အနုဗျဥ္စန ဆိုတာကတော့ အသေးစိတ်ကိုယ်အင်္ဂါတွေဘဲ၊ မျက်လုံး မျက်ခုံး နှာတံ ပါးပြင် နား ရင်သား စသည်တွေပေါ့၊ အဲဒီအသေးစိပ်ကိုယ်အင်္ဂါတွေကို စူးစိုက်ကြည့်ပြီး စွဲမှတ်ထားယင်၊ အဲဒါတွေကို အဖန်ဖန်ခဲ့စားကြည့်ယင် နှစ်သက်ဘပ်မက်တဲ့ရာဂတွေ အထင်အရှား အကြီးအကျယ်ဖြစ်ပွါးတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ အသေးစိတ် ကိုယ်အင်္ဂါတွေကို အနုဗျဥ္စနလို့ ခေါ်တာဘဲ။ မျက်လုံးကလေးက ဘယ်လိုနေတယ်၊ မျက်ခုံးကလေးက၊ နှာတံကလေးက၊ ပါးစပ်ကလေးက၊ နားကလေးက၊ ရင်သားကလေးက ဘယ်လိုနေတယ်စသည်ဖြင့် စွဲမှတ်ပြီး ဆင်ခြင်ယင် နှစ်သက်ဘပ်မက်တဲ့ရာဂတွေ အထင်အရှားဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒီလို ရာဂတွေမဖြစ်ရအောင် အသေးစိတ်ကိုယ်အင်္ဂါတွေကိုလဲ စွဲယူမှတ်သားသားခြင်း မရှိစေရဘူး၊ ဂရုမစိုက်ပဲ ပြီးပြီးပျောက်ပျောက်

သဘောမျိုးသာ ဖြစ်စေရမယ်တဲ့။ မြင်ပြီးယင် မြင်ရုံမျှတွင်ပဲ ရပ်တည်စေရမယ်၊ မိန်းမဘဲ ယောကျ်ားဘဲ စသည်ဖြင့် အပေါင်းလိုက် ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကိုလဲ စွဲမှတ်ခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်းမရှိစေရဘူး၊ မျက်လုံးနေဟန်စသော အသေးစိတ်ကိုယ်အင်္ဂါတွေကိုလဲ စွဲမှတ်ခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်း မရှိစေရဘူး၊ မြင်ရုံမျှတွင်ပဲ တည်စေရမယ်တဲ့၊ အဲဒီလို မစောင့်ရှောက်ယင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တဲ့ အပြစ်တွေကိုလဲ ဒီလို ပြတော်မူပါတယ်။

စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ-မျက်စိ ဣန္ဒြေကို မစောင့်ရှောက်ပဲနေသော၊ နံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ယတွာဓိကရဏံ-မစောင့်ရှောက်အပ်သော စက္ခုန္ဒြေ (မျက်စိဣန္ဒြေ) ဟူသော အကြောင်းအကြောင်းကြောင့်၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ-လိုချင်မှု အဘိဇ္ဈာနှင့် နှလုံးမသာမှု ဒေါမနဿတို့ဟူသော၊ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ-ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည်၊ အနွာသဝေယျုံ-အစဉ်လိုက်ကာ ဖြစ်ပွါးနေကုန်ရာ၏-တဲ့။

မျက်စိဆိုတဲ့ စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်ရှောက်ပဲနေယင် တဲ့၊ မစောင့်ရှောက်ဆိုတာ ကြည့်ချင်တာတွေကို ကြည့်ပြီးတော့ မြင်ရတဲ့အဆင်းတွေကို စွဲမှတ်ထားခြင်း၊ အဖန်ဖန် ပြန်လည်ပြီး ဆင်ခြင်ခြင်းတွေကို ဆိုတာပါဘဲ- အဲဒီလို မစောင့်ရှောက်ပဲ ကြည့်လိုရာကြည့်ပြီး စွဲမှတ်ထားယင် ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဆင်ခြင်နေယင် အဲဒီ မစောင့်ရှောက်အပ်တဲ့ မျက်စိကြောင့် အဘိဇ္ဈာဆိုတဲ့ လိုချင်နှစ်သက်သာယာမှုနှင့် ဒေါမနဿကို ခေါင်းတပ်ပြီး

ဆိုတဲ့ စိတ်ဆိုးပြစ်မှားမှု ဒေါသတည်းဟူသော ယုတ်မာတဲ့ အကုသိုလ်တရားတွေဟာ လိုက်ပါပြီး ဖြစ်ပေါ်နေလိမ့်မယ်၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်နေလိမ့်မယ် တဲ့။ ယခုလူတွေ လိုချင်တာကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေကြရတာ၊ စိတ်ဆိုးပြီး ဒုက္ခရောက်နေကြရတာဟာ အဲဒီမျက်စိဝသည်ကို မစောင့်ရှောက်လို့ဘဲ၊ အကယ်၍ နှစ်သက်ဖွယ် မုန်းဖွယ်တွေကို ဂရုစိုက်ပြီး မကြည့်ယင်၊ ကြည့်မိ၍ မြင်ရသော်လဲ စိတ်ထဲစွဲမသားယင် အဲဒီမြင်တာနဲ့စပ်ပြီး လိုချင်နှစ်သက်မှု စိတ်ဆိုးမှုတွေဟာ မဖြစ်ပဲ ကင်းနေနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို လောဘ ဒေါသ မဖြစ်ရပဲ ချမ်းသာရအောင် အဲဒီမျက်စိကို စောင့်ရှောက်ရတာဘဲ၊ အဲဒီလို စောင့်ရှောက်ပုံကို—

တဿ-မစောင့်ရှောက်လျှင် လောဘ ဒေါသဖြစ်ပွါးကြောင်း ဖြစ်တဲ့ ထိုမျက်စိ ဣန္ဒြေကို၊ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ-စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြိယံ ရက္ခတိ-မျက်စိဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ စက္ခုန္ဒြိယေ-မျက်စိဣန္ဒြေ၌၊ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ-စောင့်ရှောက်ခြင်းသို့ ရောက်၏-လို့ ပြဆိုသားပါတယ်။

အဲဒီစကားရပ်ထဲမှာ မျက်စိဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏ဆိုတဲ့ စကားဟာ လိုရင်းပါဘဲ၊ ဒီပြင် ရှေ့နောက်စကားနှစ်ရပ်ကတော့ ပါဠိအသုံးအနှုန်းအရ အခြံအရံအဖြစ်ဖြင့် ပြဆိုထားတာပါဘဲ။ အဲဒီမှာ မျက်စိကို ဘယ်လိုစောင့်ရှောက်ရသလဲဆိုတော့ မကြည့်သင့်တာတွေမကြည့်ပဲ ကြဉ်ရှောင်ရတယ်၊ ဒီလိုဆိုတော့ မြင်ပြီးမှ

စောင့်ရှောက်ရတယ်ဆိုတာနဲ့ ကွဲလွဲမနေဘူးလားလို့ မေးစရာ ရှိတယ်။ မကွဲလွဲပါဘူး၊ ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် အဲဒီအာရုံမျိုးကို ရှေးက မြင်ဘူးပြီးသားပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒါမျိုးကို မကြည့် သင့်ဘူးလို့ သိပြီး မကြည့်ပဲ ကြဉ်ရှောင်ရတာပါဘဲ၊ မမှီဝဲ သင့်တဲ့အဆင်းကို မမှီဝဲရဘူးဆိုတာနဲ့လဲ အညီပါဘဲ။ အကယ်၍ ကြည့်မိလို့ဖြစ်စေ၊ တမင်မကြည့်ပေမဲ့ တိုက်ဆိုင်လို့ဖြစ်စေ မြင် သွားယင် အဲဒီအဆင်းလို ဂရုမစိုက်ရဘူး၊ စွဲမှတ်မထားရဘူး၊ ပြီးပြီးပျောက်ပျောက်အနေဖြင့်သာ ထားလိုက်ပြီးတော့ နှလုံး သွင်းသင့်တာကိုသာ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်နေရမယ်၊ ဝိပဿနာ ယောဂီဆိုယင်တော့ အဲဒီမြင်ရတာကို မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ပြီးတော့ အခြားပေါ်ရာ ပေါ်ရာကို ဖြစ်စေ၊ ရှုနေကျကို ဖြစ်စေ မပြတ်ရှုမှတ်သွားရုံပါဘဲ၊ ဒါဟာ မျက်စိကို စောင့်ရှောက် ပုံပါဘဲ၊ ဒီလိုစောင့်ရှောက်နေယင် အဲဒီ မြင်ရတာနဲ့စပ်ပြီး ပြန်လည်ဆင်ခြင်လျက် လောဘ ဒေါသ စသော ကိလေသာတွေ မဖြစ်ပဲ ကင်းငြိမ်းသွားတယ်။ အဲဒီလို ကိလေသာတွေ ကင်းငြိမ်း အောင်သို့ စောင့်ရှောက်ရတာဘဲ။

မျက်စိဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်သလိုပင် နားစသော ဣန္ဒြေ များ စောင့်ရှောက်ပုံကိုလဲ သောတေန သဒ္ဒံ သုတွာ-စသည် ဖြင့် နည်းတူပင် ပြဆိုထားတယ်။ နားဖြင့် အသံကို ကြားယင်၊ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နံယင်၊ လျှာဖြင့် အရသာကို သိယင်၊ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ကို ထိသိယင်၊ စိတ်နှလုံးဖြင့် ကြံသိယင်၊ အဲဒီ ကြားရတဲ့အသံ၊ နံ့ရတဲ့ အနံ့၊ စားသိရတဲ့ အရသာ၊ ထိသိရတဲ့

အတွေ့၊ ကြုံသိရတဲ့ စိတ်ကူးအာရုံတွေကိုလဲ ဂရုမစိုက်ပဲ စွဲမှတ်မထားပဲ ပြီးပြီးပျောက်ပျောက် အနေသာ ထားလိုက်ရတယ်၊ ရှုမှတ်တတ်သူ ဖြစ်ယင်တော့ အဲဒါတွေကို ကြားတယ် ကြားတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး ပေါ်ရာ ပေါ်ရာ အခြားအာရုံများကိုသာ ရှုမှတ်သွားရတယ်၊ သို့မဟုတ် ရှုနေကျသာ ရှုမှတ်သွားရတယ်၊ အဲဒါဟာ နားဣန္ဒြေစသည်ကို စောင့်ရှောက်ပုံပါဘဲ။ အဲဒီလို မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း နံတိုင်း စားသိတိုင်း ထိသိတိုင်း ကြံသိတိုင်း စောင့်ရှောက်သွားယင် ဣန္ဒြိယသံဝရ ပြည့်စုံတော့တာပါဘဲ၊ အဲဒီအထဲမှာ မြင်တယ် ကြားတယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး စောင့်ရှောက်ပုံကတော့ အကောင်းဆုံးပါဘဲ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်ပြီး စောင့်ရှောက်နေယင်တော့ သမာဓိဉာဏ် အားရှိတဲ့အခါမှာ မြင်ရုံမျှ ကြားရုံမျှစသည်၌သာ တည်တယ်၊ မြင်ပြီး ပျောက်သွား ကြားပြီးပျောက်သွားစသည်ဖြင့် ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကို သိရတဲ့အတွက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဘဲလို့လဲ သိသိသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် မြင်ရတဲ့အဆင်း ကြားရတဲ့ အသံစသည်နှင့်စပ်ပြီး လိုချင်နှစ်သက်မှုစသော ကိလေသာတွေဟာ လုံးလုံးဖြစ်ခွင့်မရှိတော့ပဲ ကင်းငြိမ်းနေတယ်၊ အဲဒါဟာ ဣန္ဒြိယသံဝရကို အကောင်းဆုံး ပြည့်စုံစေတဲ့နည်းဘဲ၊ ဒါတွင်တောင်မကသေးဘူး၊ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အစဉ်အတိုင်းတက်ပြီး အရိယမဂ်ဖိုလ်ကိုလဲ ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒီလို ဣန္ဒြေကို စောင့်ယင်း ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပုံကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ စေတီယတောင်၌ သီတင်းသုံးတဲ့ မဟာတိဿမထေရ်ဝတ္ထုဖြင့် ဖော်ပြထားတယ်။

မဟာတိဿမထေရ် ဝတ္ထု

မဟာတိဿမထေရ်ဟာ စေတိယတောင်မှ အနုရာဓမြို့သို့ ဆွမ်းခံရန် ကြွသွားတယ်၊ လမ်းခရီးမှာ အမျိုးသမီးတယောက်နဲ့ ရင်ဆိုင်တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီအမျိုးသမီးက သူ့ခင်ပွန်းနဲ့ ရန်ဖြစ်ပြီး အနုရာဓမြို့မှ စေတိယတောင်ဆီသွားတဲ့လမ်းဖြင့် သူ့မိဘအရပ်သို့ ထွက်ခွါလာတယ်၊ အဝတ်အဆင်တန်ဆာတွေလဲ နတ်သမီးလို လှနေအောင် ဝတ်ဆင်လာပါသတဲ့၊ အဲဒီအမျိုးသမီးက မဟာတိဿမထေရ်ကို မြင်တွေ့တဲ့အခါ ချစ်ကြိုက်တပ်မက်တဲ့စိတ် ဖြစ်ပြီး ကျယ်လောင်စွာ ရယ်လိုက်ပါသတဲ့။ မဟာတိဿမထေရ်က အဲဒီရယ်သံကို ကြားရတော့ လှမ်းပြီး ကြည့်လိုက်တယ်၊ ကြည့်လိုက်တော့ အမျိုးသမီး၏ သွားတွေကိုမြင်ပြီး အဲဒီသွားတွေမှာ စက်ဆုတ်ဖွယ်အသုဘအနေဖြင့် နှလုံးသွင်းလိုက်တယ်၊ မူလကလဲ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းနေကျဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီအမျိုးသမီးတကိုယ်လုံးကို စက်ဆုပ်ဖွယ် အရိုးစုကြီးအနေဖြင့် နိမိတ်ထင်ပြီး ပဌမဈာန်ကို ရတယ်၊ အဲဒီဈာန်ကို ဝိပဿနာ ရှုပြီး အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရောက်လျက် ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါသတဲ့။

တဿာ ဒန္တဋ္ဌိကံ ဒိသွာ၊
ပုဗ္ဗသညံ အနုဿရိ။
တတ္ထေဝ ဌိတော ထေရော၊
အရဟတ္တံ အပါပုဏိ။

သော-ထိုမဟာတိဿမထေရ်သည်၊ တဿာ- ထို ရယ်သော အမျိုးသမီး၏၊ ဒန္တဋ္ဌိကံ ဒိသွာ-သွားရိုးကို မြင်၍၊ ပုဗ္ဗသညံ-

ရှေးက နှလုံးသွင်းလာခဲ့သော အရိုးစုအသုဘသညာကို၊အနုသယရှိ-အောက်မေ့မိလေ၏၊ သော ထေရော-ထိုမဟာတိဿမထေရ်သည်၊ တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်၊ ဌိတော-ရပ်တည်လျက်၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ အပါပုဏိ-ရောက်လေတော့သတည်း-တဲ့။

ခင်ပွန်းဖြစ်သူက ထိုအမျိုးသမီးသွားရာလမ်းသို့ လိုက်လာတယ်၊ မဟာတိဿမထေရ်ကို တွေ့တဲ့အခါ "ဘယ်နှယ်လဲ အရှင်ဘုရား၊ အမျိုးသမီးတယောက်ကို တွေ့ပါသလား"လို့ မေးတယ်၊ ဆိုသူကို မဟာတိဿမထေရ်က ဒီလို ပြောကြားတယ်။

နာဘိဇာနာမိ ဣတ္ထိ ဝါ၊
ပုရိသော ဝါ ဣတော ဂတော။
အပိ စ အဋ္ဌိသင်္ဃာဋော၊
ဂစ္ဆတေ'သ မဟာပထေ။

ဣတော ဂတော-ဤလမ်း ဤအရပ်မှ သွားလေသော သူသည်၊ ဣတ္ထိ ဝါ-မိန်းမဖြစ်သည်ဟူ၍သော်ငင်း၊ ပုရိသော ဝါ-ယောကျ်ားဖြစ်သည် ဟူ၍သော်ငင်း၊ နာဘိဇာနာမိ-ငါ မသိပါ၊ အပိစ- စင်စစ်သော်ကား၊ အဋ္ဌိသင်္ဃာဋော- အရိုးစုဖြစ်သော၊ သေ-ထိုသူသည်၊ မဟာပထေ-လမ်းမကြီး၌၊ ဂစ္ဆတေ-သွားလေသတည်း တဲ့။

အဲဒါဟာ မဟာတိဿမထေရ်က သူ့စိတ်ထဲ ထင်ပေါ်ပုံအတိုင်း ပြန်ကြားတဲ့စကားပါဘဲ။ အဲဒီမထေရ် အသုဘနှလုံးသွင်း

လာဘာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲလို့တော့ မသိရဘူး၊ တော်တော်ကြာခဲ့ဟန်တူပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအယင်ကတော့ တရားထူးကို မရခဲ့သေးဘူး၊ ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အမျိုးသမီး၏ သွားကို မြင်ရတဲ့အခါကျမှ အသုဘစျာန်ကို ရပြီး ဝိပဿနာရှုသဖြင့် တခဏကလေးအတွင်း ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်၊အဲဒါကို ထောက်ဆပြီးတော့ ယခုတရားအားထုတ်နေကြတဲ့သူတွေဟာလဲ တရားထူး မရသေးပေမဲ့ စိတ်အားမငယ်ကြစေနဲ့၊ အကြောင်းညီညွတ်တဲ့အခါ တခဏကလေးအတွင်းမှာလဲ တရားထူး ရနိုင်တယ်လို့ အားပေးပြီး ကြိုးစားအားထုတ်ကြရမယ်။

ဒီဣန္ဒြေစောင့်ရှောက်မှုနှင့်စပ်ပြီး နည်းယူဘို့ရာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ မထေရ်ကြီးတပါး၏ ကျင့်ပုံကိုလဲ ဒီလို ပြဆိုထားပါတယ်။

စိတ္တဂုတ္တမထေရ်ဝတ္ထု

သိဟိုဠ်ကျွန်း ကုရုဏ္ဍကလိုဏ်မှာ သီတင်းသုံးနေတဲ့ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်ဆိုတာ ရှိခဲ့တယ်၊ စိတ္တဂုတ္တ- စိတ်ကိုစောင့်တယ် ဆိုတဲ့ အမည်ကတော့ ကျမ်းဆရာများကပေးတဲ့အမည်နဲ့တူပါတယ်။အဲဒီ မထေရ်၏သီတင်းသုံးရာ လိုဏ်ဂူအထက်ပိုင်းမှာ ဘုရားအလောင်းတော်၏ ဇာတ်နိပါတ် အကြောင်းအရာတွေကို ပန်းချီကားအနေဖြင့် ရေးထားတာရှိပါသတဲ့၊ အဲဒီမထေရ်ကြီးကတော့ အထက်ကို မော့ကြည့်လေ့မရှိဘူး၊ သွားလာရာမှာလဲ လေးတောင်ခန့်လောက်သာ ကြည့်လေ့ရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ ပန်းချီဆေးရေးတွေ ရှိမှန်းတောင် မသိဘူး တဲ့။

တနေ့မှာတော့ အခြားဌာနမှ ရဟန်းငယ်များက အဲဒီလိုဏ်ဂူကို ရောက်လာတယ်၊ ပန်းချီဆေးရေးဇာတ်ကားတွေ မြင်ရတော့ အင်မတန် နှစ်သက် သဘောကျကြတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ မထေရ်ကြီးအား ဒီလို လျှောက်ကြတယ်၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နေရာ လိုဏ်ဂူကြီးက သိပ်ကောင်းတာဘဲ၊ ပန်းချီဆေးရေးဇာတ်ကားတွေကသိပ်လှတာဘဲလို့လျှောက်ကြသတဲ့။အဲဒီတော့ မထေရ်ကြီးက ဒီလို ပြန်ပြောတယ်၊ မောင်ပဉ္စင်းတို့ ငါဟာ ဒီလိုဏ်ဂူ၌ နေလာတာ အနှစ် ခြောက်ဆယ်ကျော်ရှိပြီ၊ ပန်းချီ ဆေးရေး ရှိမှန်းတောင် မသိဘူး၊ ယခု မျက်စိကောင်းတဲ့ ငါ့ရှင်တို့ကိုမှီပြီး သိရပေတယ် လို့ ပြောဆိုတယ်၊ အဲဒါဟာ ချီးမွမ်းသလိုလိုနဲ့ ရှုတ်ချပြောတာဘဲ၊ မျက်စိဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်ခြင်း မရှိတဲ့ ကိုယ်တော်တွေပဲလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ။

အဲဒီ လိုဏ်ဂူဝအနီးမှာ ကန့်ကော်ပင်ကြီးလဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီ အပင်ကြီးကိုလဲ မော့မကြည့်ဘူးဘူး တဲ့၊ကြွေကျနေတဲ့ ပန်းဝတ်ဆံများကို တွေ့ရမှ အဲဒီကန့်ကော်ပင်ကြီး ပွင့်နေကြောင်း သိရသတဲ့။ အဲဒီမထေရ်ကြီး၏ ဂုဏ်သတင်းကို ကြားရလို့ အဲဒီတုန်းက ရှင်ဘုရင်က ဖူးမြော်ရအောင် ပင့်တယ်၊ အကြိမ်ကြိမ်ပင့်ပေမဲ့ မကြွသွားဘူးတဲ့။ အဲဒီတော့ အဲဒီမထေရ်ကြီး၏ ဆွမ်းခံရွာက နို့စို့သူငယ်ရှိတဲ့ မိခင်တွေကို မထေရ်ကြီး ဘုရင့်ထံ မကြွလာမချင်း နို့မတိုက်ရအောင် ချိပ်တံဆိပ် ပိတ်စေတယ်၊ အဲဒီတော့မှ ကလေးသူငယ်တွေ သနားသဖြင့် မထေရ်ကြီးက ဘုရင်မင်းထံ ကြွသွားတယ်၊ ဘုရင့်အိမ်တော်ရောက်တဲ့အခါ ဘုရင်က ရှိခိုးကန်တော့

တယ်၊ အဲဒီတော့ မထေရ်ကြီးက (သုခီ ဟောတု မဟာရာဇ) မင်းကြီး ချမ်းသာပါစေသို့ ဆုပေးဘယ်။ မိဖုရားကြီးက ရှိခိုး ကန်တော့တဲ့အခါလဲ မထေရ်ကြီးက မင်းကြီး ချမ်းသာပါစေလို့ပဲ ဆုပေးပါသတဲ့။

အဲဒီတော့ သူ့တပည့် ရဟန်းငယ်များက မထေရ်ကြီးကို ဒီလို လျှောက်ကြတယ်၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ မင်းက ရှိခိုး ကန်တော့သည်ဖြစ်စေ၊ မိဖုရားက ရှိခိုးကန်တော့သည် ဖြစ်စေ မင်းကြီး ချမ်းသာပါစေလို့ချည်း ဆုပေးတာဟာ ဘယ်လိုပါလဲလို့ လျှောက်ကြတယ်။ ငါ့ရှင်တို့ ငါဟာ မင်းရယ် မိဖုရားရယ်လို့ ကြည့်ရှုခွဲခြားခြင်း မပြုဘူးလို့ ပြန်ကြားပါသတဲ့။ အဲဒါဟာ တတ်စွမ်းနိုင်ယင် ဣန္ဒြေစောင့်ရာမှာ နည်းယူဘို့ပါဘဲ၊ အဲဒီ အတိုင်း အတိအကျ ကျင့်ရမယ်လို့တော့ မဆိုလိုပါဘူး။

အရေးကြီးဟာကတော့ ကိလေသာဖြစ်ကြောင်း အဆင်း အာရုံတွေကို တမင်မကြည့်ဘို့၊ မလွဲသာလို့ မြင်ရယင်လဲ ဆံပင် မွှေးညှင်းစသည် နှပ် တံတွေး ခွဲ သလိပ် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စသည်ကို နှလုံးသွင်းပြီး အသုဘသညာကို ဖြစ်စေဘို့၊ သို့မဟုတ် ယင်လဲ မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ဘို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ မာတုဂါမကို ကြည့်ရှု မြင်မှုနှင့် ပတ်ပြီး အရှင် အာနန္ဒာက မေးလျှောက်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားထားပုံ ကို သတိပြုသင့်ပါတယ်။ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး ညဥ့်ဦးယာမ် ညနေပိုင်းမှာ အရှင်အာနန္ဒာက မာတုဂါမနှင့်စပ်၍ ဘယ်လို

ကျင့်ရပါမည်လဲ-လို့ မေးလျှောက်တယ်၊ မမြင်ရအောင် ကျင့်ရမယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ကြားတော်မူတယ်။ မလွဲသာလို့ မြင်ယင်တော့ ဘယ်လိုကျင့်ရပါမည်လဲလို့ မေးလျှောက်တယ်၊ စကားမပြောနဲ့လို့ မိန့်တော်မူတယ်။ မလွဲသာလို့ ပြောရယင်ကော ဘယ်လိုကျင့်ရပါမည်လဲလို့ မေးလျှောက်တယ်၊ သတိကို ထင်စေရမယ်လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ သတိထင်စေပုံကတော့ အမိအရွယ်ရှိသူကို အမိရင်းလို နှလုံးသွင်းရမယ်၊ အစ်မ နှမ အရွယ်ရှိသူကို အစ်မရင်း နှမရင်းလို နှလုံးသွင်းရမယ်၊ သမီးအရွယ်ရှိသူကို သမီးရင်းလို နှလုံးသွင်းရမယ် တဲ့။ ဒါက သံယုတ်ပါဠိ(ဒု၊၃၂၈-၉) ဘာရဒွါဇသုတ်၌ ရဟန်းပျိုကလေးများ ကာမရာဂကို ကျော်လွန်ပြီး တသက်လုံး ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ သာသနအကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းများ ပြထားရာမှ ပဌမအကျင့် ဖြစ်တယ်။

အဲဒီသုတ်မှာ ဒုတိယအကျင့်ကတော့ ဆံပင် မွေးညှင်းစသည်ဖြင့် အသုဘရှုတဲ့အကျင့် ဖြစ်တယ်၊ တတိယအကျင့်ကတော့ ယခုပြဆိုနေတဲ့ ဣန္ဒြိယသံဝရအကျင့်ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် သတိကို ထင်စေရမယ်လို့ ဆိုရာမှာ အသုဘရှုပုံနှင့် ဝိပဿနာသတိဖြစ်စေပုံများကိုလဲ ယူသင့်ပါတယ်၊

အသံအာရုံတွေမှာလဲ ကိလေသာဖြစ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ သီချင်းသံတို့ တူရိယာသံတို့ ဒီလိုအသံတွေကို တမင်နားမထောင်ဘို့၊ သူ့အလိုလို ကြားရယင်လဲ အဲဒီအသံကို ဂရုမစိုက်ပဲထားဘို့၊

ဒီလိုမဟုတ်ယင်လဲ ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်ဘို့ လိုပါတယ်။ ဒီလိုစောင့်ရှောက်ဘို့ ဆိုတာကတော့ ရဟန်းတော်များ၊ တရားအားထုတ်နေတဲ့သူများနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယခု မြတ်စွာဘုရား ဖြေရှင်းဟောကြားနေတာကတော့ သိကြားမင်းနှင့် နတ်ပရိသတ်တွေအား ဟောနေတာဘဲ၊ ဒီသိကြားမင်းနှင့် နတ်ပရိသတ်တွေ ဆိုတာကတော့ လူများနှင့် နှိုင်းစာကြည့်ယင် ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ အင်မတန် များပြားနေကြတာဘဲ၊ သိကြားမင်းက ဣန္ဒြေစောင့်စည်းပုံကို မေးလို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က သိကြားမင်းနှင့်တကွ နတ်တွေအား မြင်ရတဲ့အဆင်း ကြားရတဲ့အသံ စသည်နှင့်စပ်ပြီး လောဘ ဒေါသစသော ကိလေသာမဖြစ်ရအောင် စောင့်စည်းပုံကို ဟောနေတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် နတ်တွေလဲ တတ်နိုင်သမျှတော့ ဒီဣန္ဒြေစောင့်စည်းတဲ့အကျင့်ကို ကျင့်ရမှာဘဲ၊ လူတွေလဲ ဥပုသ်သီလစောင့်တဲ့အခါ တရားအားထုတ်နေတဲ့ အခါတွေမှာတော့ ကျင့်ရမှာဘဲ၊ အမြဲဘမ်းရယ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူး စွမ်းနိုင်သမျှစောင့်စည်းဘို့ပါဘဲ။ ယောကျ်ားများမှာ မိန်းမအသံ၊ မိန်းမများမှာ ယောကျ်ားအသံ ဒီလိုအသံတွေနဲ့စပ်ပြီးတော့လဲ ကိလေသာမဖြစ်ရအောင် စောင့်စည်းဘို့ပါဘဲ၊ ဝိပဿနာရှုနေတဲ့ယောဂီဆိုယင်တော့ ကြားတယ် ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်ပြီးစောင့်ရှောက်သွားဘို့ပါဘဲ။

အနံ့အာရုံတွေမှာလဲ တပ်မက်မှုရာဂဖြစ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ပန်းနံ့သာ ရေမွှေးနံ့စသည်ကို ရှစ်ပါးသီလထဲက မာလာဂန္ဓဝိလေပန

သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပယ်ပြီး ဖြစ်နေတယ်၊ ရှစ်ပါးသီလ မဆောက် တည်တဲ့သူတွေလဲ တရားအားထုတ်ခိုက်ဆိုယင် အဲဒီလို အနံ့ တွေကို မသုံးဘဲ ရှောင်သင့်ပါတယ်၊ သူ့အလိုလို နံ့ရတဲ့အခါ ကျတော့ နံတယ် နံတယ်လို့ ရှုမှတ်သွားဘို့ပါဘဲ။ အပုပ်နံ့စသည် နံ့ဘဲ့အခါကျတော့ အသုဘအနေဖြင့် နှလုံးသွင်းသွားဘို့ဘဲ။

အရသာဆိုဘာကတော့ ရှေ့နားက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မသုံး ဆောင်ပဲ နေလို့တော့ မဖြစ်ဘူး၊ သုံးဆောင်သင့်တဲ့အခါ သုံးဆောင်ရမှာဘဲ၊ အကုသိုလ်မဖြစ်ပွါးရအောင်၊ ဖြစ်ပွါးမှုနဲပါး အောင် ပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီးဖြစ်စေ၊ အာဟာရေပဋိ- ကူလကမ္မဋ္ဌာန်းအရ ဆင်ခြင်ပြီးဖြစ်စေ သုံးဆောင်ဘို့ပါဘဲ၊ ဘတ်နိုင်ယင်တော့ ထမင်းပွဲကြည့်တာ မြင်တာကစပြီး အပြု အမူ အသိဟူသမျှတွေကို ရှုမှတ်ရမယ်၊ ဝါးတိုင်း ဝါးဘိုင်းလဲ ရှုမှတ်ရမယ်၊ ဒါတွေကတော့ အရသာသိမှု၏ ပုဗ္ဗကိစ္စတွေ ပါဘဲ၊ အဲဒီလို ဝါးနေယင်း လျှာပေါ်မှာ အရသာသိမှု ပေါ်လာယင် အဲဒါကို သိတယ် သိတယ်လို့ ရှုမှတ်ပြီး ထင်ရှား ပေါ်ရာ မပြတ်ရှုမှတ်သွားရုံပါဘဲ၊ ဒီလိုရှုမှတ်သွားယင် အရသာ၌ သာယာတဲ့ ကိလေသာ မဖြစ်ပဲ ကင်းငြိမ်းပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို စားနေယင်း မပြတ်ရှုမှတ်နေတာဟာ လျှာဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်ရာ၌ အကောင်းဆုံးပါဘဲ။

အတွေ့အထိထဲမှာလဲ တပ်မက်မှုစသော ကိလေသာဖြစ် ကြောင်းဖြစ်တဲ့ အတွေ့တွေကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ရမယ်၊ မလွဲ

မရှောင်သာလို့ တွေ့ထိယင်တော့ အဲဒါကို ခေတ်သဘော အနေဖြင့် ဆင်ခြင်ရုံဘဲ၊ တတ်နိုင်ယင်တော့ ထိတယ် ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရုံပါဘဲ၊ ရှေ့နားက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း သွားတယ် ရပ်တယ် ထိုင်တယ် ကွေးတယ် ဆန့်တယ် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် လို့ ရှုမှတ်တာတွေလဲ အဲဒီအတွေ့ကို ရှုသိနေတာပါဘဲ။ဒါကြောင့် ကိုယ်အမူအရာတွေကို မပြတ်ရှုမှတ်နေသောဟာ မှီဝဲသင့်တဲ့ အတွေ့ အထိကို မှီဝဲနေသည်မည်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ အဋ္ဌကထာက နိသဇ္ဇိဓုတင် ကျင့်နေသောကိုလဲ မှီဝဲသင့်တဲ့အတွေ့ကို မှီဝဲမှုဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုထားပါတယ်။ အရှင် သာရိပုတ္တရာဟာ အနှစ် ၃၀-ပတ်လုံး အိပ်ရာမှာ လှဲမအိပ်ပဲ နိသဇ္ဇိဓုတင်ကို ကျင့်နေပါတယ်တဲ့၊ ထို့အတူ အရှင်မဟာ-မောဂ္ဂလ္လာန်လဲ အနှစ် ၃၀-ကျင့်တယ်၊ အရှင်မဟာကဿပ ကတော့ အနှစ် ၁၂၀-ကျင့်ပါသတဲ့၊ အဲဒါကတော့ အရှင် မဟာကဿပ၏ အသက်နဲ့ တူညီနေလို့ စဉ်းစားဘွယ်ရှိပါတယ်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါက အနှင် ၅၀၊ အရှင်ဘဒ္ဒိယက အနှစ် ၃၀၊ အရှင်သောဏက ၁၈-အနှစ်၊ အရှင်ရဋ္ဌပါလက ၁၂-နှစ်၊ အရှင်အာနန္ဒာက ၁၅-နှစ်၊ အရှင်ရာဟုလာက ၁၂-နှစ်၊ အရှင် ဗာကုလက အနှစ် ၈၀-ပတ်လုံး လှဲမအိပ်ပဲ ကျင့်နေပါတယ်တဲ့။ ဒီမထေရ်များကတော့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးမှ ကျင့်တာမို့ ကုသိုလ် ဖြစ်ပွါးအောင် ကျင့်တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ နောင်လာ နောက်သားများအား အတုလိုက်ပြီးကျင့်ဘို့ ချီးမြှောက်ရုံမျှပဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို လှဲအိပ်ခြင်းမရှိပဲ ရံခါထိုင် ရံခါရပ် ရံခါ

လမ်းလျှောက်နေတယ် ဆိုတော့ ကိုယ်ထဲမှာ ညောင်းခြင်း ပူခြင်း စသော ကိုယ်အတွေ့ဆိုးများကို တွေ့ထိနေရတယ်၊ အဲဒီအတွေ့ အာရုံတွေဟာ ဓုတင်အကျင့်ဆိုင်ရာ စင်ကြယ်သော စိတ်ဓာတ် များဖြစ်ပွါးကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် မှီဝဲအပ်သော အတွေ့ အာရုံများဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒါလိုပင် ဝိပဿနာရှုနေတဲ့ သူလဲ ကြာရှည်စွာထိုင်လျက် ရှုမှတ်နေတဲ့အခါ ညောင်းခြင်း ပူခြင်း စသောအတွေ့ဆိုးများကို တွေ့ထိနေရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မှီဝဲသင့် သော အတွေ့များဖြစ်သောကြောင့် အဲဒါတွေကို ရုတ်ဘရက် မပြင်ပဲ သည်းခံပြီး ရှုမှတ်နေရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေတာဟာ မှီဝဲသင့်တဲ့အာရုံကို မှီဝဲလျက် ဝိပဿနာကုသိုလ် ပွါးစေတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ကိုယ်ထဲမှာ ညောင်းခြင်း ပူခြင်း နာခြင်းအစရှိ သော အတွေ့ဆိုးများဆိုင်ရာ ဒုက္ခဝေဒနာကို တွေ့နေတဲ့အခါ ရုတ်ဘရက် မပြုပြင်ပဲ တတ်နိုင်သမျှ သည်းခံပြီး ရှုမှတ်နေရတယ်၊ မတတ်နိုင်တဲ့အခါကျမှ ပြုပြင်ရတယ်။ အဲဒါဟာ မှီဝဲသင့်တာကို မှီဝဲနေတာဘဲ၊ မှီဝဲသင့်တာ မှီဝဲရန် ညွှန်ကြားတဲ့ ဒီသက္ကပဥ္စသုတ် တရားတော်နှင့်အညီပါဘဲ။

နောက်ပြီးတော့ စိတ်ကူးအာရုံတွေထဲမှာလဲ လောဘဖြစ် ကြောင်းအာရုံတွေ၊ ဒေါသဖြစ်ကြောင်းအာရုံတွေ ဒီလိုအကုသိုလ် ဖြစ်ကြောင်းအာရုံတွေကို မကြံစည်ရဘူး၊ ရှေးက တွေ့ခဲ့ဘူးတဲ့ အာရုံတွေလဲ မကြံစည်ရဘူး၊ နောင်တွေ့ဘို့ရာတွေကိုလဲ မကြံ စည်ရဘူး၊ အဲဒီလို မကြံသင့်တာကို ကြံမိယင် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်သွားရမယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ် ထိတယ်

စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေယင်း အပြင်ထွက်တဲ့ စိတ်ကူးပေါ်လာယင် အဲဒီစိတ်ကူးကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ ရှုမှတ်နေကျကိုသာ မပြတ်ရှုမှတ်သွားရမယ်။

မထေရ်သုံးပါး၏ စောင့်စည်းပုံ

အဲဒီလို မမှီဝဲသင့်တဲ့ စိတ်ကူးအာရုံတွေကို ပယ်ပြီး ရှုမှတ်ရာမှာ အတုယူစရာ မထေရ်သုံးပါးအကြောင်းကို အဋ္ဌကထာမှာ ဒီလိုပြထားတယ်။ မထေရ်သုံးပါးဟာ ဝါကပ်တဲ့နေ့မှာ အချင်းချင်း ဒီလို ဩဝါဒပေးပြီး ကတိကဝတ်ပြုကြပါသတဲ့၊ ပြုပုံကဘော့–ကာမဂုဏ်ကို ကြံတဲ့ ဝိတက်၊ သူတပါးအား သေပျက်စေရန် ကြံတဲ့ ဝိတက်၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲရန် ကြံတဲ့ဝိတက်စသော အကုသိုလ် အကြံတွေကို မကြံရဘူးလို့ ကတိကဝတ်ပြုထားကြတယ်။ ဝါကျွတ်တော့ ပဝါရဏာပြုတဲ့နေ့မှာ သံဃမထေရ်ကြီးက အငယ်ဆုံးမထေရ်ကို မေးတယ်-ငါ့ရှင် ဒီဝါတွင်းသုံးလမှာ သင့်စိတ်ကို ဘယ်ဌာနဌ် ပြေးသွားကျက်စားစေပါသလဲ-တဲ့။ ကျောင်းတိုက်အတွင်းက အပြင်မထွက်စေပါ၊ ကျောင်းတိုက်အတွင်းမှာသာ ကျက်စားစေပါတယ်ဘုရားလို့ မထေရ်ငယ်က ပြန်ကြားလျှောက်ထားတယ်။ အဲဒါဟာ တရားရှုမှတ်နေယင်း အပြင်ကို စိတ်ထွက်ဘောင်မှ ကျောင်းတိုက် အတွင်းသာထွက်ဘယ်၊ ကျောင်းတိုက်အပြင် မရောက်ဘူး၊ အရပ်ထဲရွာထဲ စသည်ကို စိတ်မရောက်ဘူးလို့ ဆိုလိုဘာပါဘဲ၊ အင်မတန် ချီးကျူးစရာကောင်းပါတယ်၊ ယခု ဒီမှာ တရားအားထုတ်နေ

ကြတဲ့ ယောဂီတွေအနေနဲ့ဆိုယင် ချီးမွမ်းစရာကောင်းကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်၊ ဘာ့ကြောင့်လဲ ဆိုတော့-လူက ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းထဲမှာ ထိုင်ပြီး ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ် နေပေမဲ့ သမာဓိအားမရှိသေးခင်မှာ ဆိုယင် စိတ်က အိမ်ရောက် သွားလိုက်၊ မြို့ထဲ ရွာထဲ ဈေးထဲရောက်သွားလိုက်၊ ဟိုလူနဲ့ သွားတွေ့လိုက် ဒီလူနဲ့သွားတွေ့လိုက်နဲ့ စိတ်သွက်သွက်သွားတာကို ခဏ ခဏ တွေ့နေရသောကြောင့်ပါဘဲ။

အလတ်မသေရ်ကို မေးတော့ အဲဒီမသေရ်က "တပည့် တော်က ကျောင်းခန်းထဲမှ အပြင်မထွက်စေပါဘုရား" လို့ လျှောက်ထားတယ်။ ဒါဟာ ပိုပြီး အံ့သြစရာ ချီးမွမ်းစရာကောင်း တာဘဲ။ တဝါတွင်းလုံး တရားရှုမှတ်နေယင်း ကျောင်းခန်း အပြင် စိတ်မထွက်ဘူးဆိုတော့ သာပြီး အံ့ရော ချီးမွမ်းစရာ ကောင်းတာပေါ့။

အဲဒီမသေရ်ငယ် ၂-ပါးက သံဃမသေရ်ကြီးကို မေးလျှောက် ကြတယ်-ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ စိတ်ကို ဘယ်လောက် ထိန်းသိမ်းနိုင်ပါသလဲဘုရားလို့ မေးလျှောက်ကြတယ်။ ဝါကတော့ အဇ္ဈတ္တခန္ဓာငါးပါးမှ အပြင်ကို မထွက်စေဘူးလို့ ဖြေကြား တော်မူပါသတဲ့၊ အဲဒီစကားရပ်ဖြင့် မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း ဒွါရ ၆-ပါး၌ ထင်ပေါ်သမျှ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ တွေကိုသာ မပြတ်ရှုမှတ်နေနိုင်တယ်၊ အပြင်ထွက်ပြီး ကြံတဲ့စိတ် မရှိဘူးလို့ ဆိုလိုတာပါဘဲ၊ ဒါကတော့ အံ့စရာ ချီးမွမ်းရော အကောင်းဆုံးပါဘဲ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ကိုယ်တွင်းသန္တာန်မှ

အပြင်မထွက်အောင် စိတ်ထိန်းထားနိုင်တယ်ဆိုတော့ အင်မတန်ကို အံ့ဩစရာပါဘဲ၊ ရဟန္တာဖြစ်နေဟန်ရှိပါတယ်။ ယခု တရား အားထုတ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အဲဒီမထေရ်သုံးပါး၏ စိတ်ထိန်းပုံကို အတုယူပြီး မိမိတို့စိတ်ကို ထိန်းသွားကြဘို့ပါဘဲ။

နောက်ပြီးတော့ အဋ္ဌကထာမှာ မေတ္တာစသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်လဲ သဘောအာရုံကို မှီဝဲအပ်ကြောင်း ပြဆိုထားတယ်။ အဲဒါကတော့ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု-အားလုံးသတ္တဝါ တွေ ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ- စသည်ဖြင့် မေတ္တာဝသည်ကို ပွါးစေရန် ညွှန်ပြတာပါဘဲ။ အဲဒီမေတ္တာစသည် ပွါးစေပုံ ကိုတော့ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားတော်ဆိုတဲ့ စာအုပ်မှာ အပြည့်အစုံ ဖော်ပြထားပြီးရှိနေသောကြောင့် ဒီတရားစာအုပ်မှာ မပြတော့ပဲ ချန်ထားလိုက်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ **မေတ္တာစသည်**လို့ အဋ္ဌကထာက ဆိုရာမှာ **စသည်**အရဖြင့် ကြံသိမှုစိတ်ကူးထဲမှာ ပေါ်လာသမျှ သဘော အာရုံတွေကို ဝိပဿနာရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် မှီဝဲအပ်တယ်လို့ မှတ်ယူ သင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်ကူးကြံစည်မှု ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ရှုမှတ်ပြီး မှီဝဲသွားဘို့ပါဘဲ။

အချုပ်အားဖြင့် ပြောရယင်တော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟုခုခုကို နှလုံး သွင်းရှုမှတ်နေတာဟာ မှီဝဲသင့်တာကို မှီဝဲနေသည်မည်တာချည်း ပါဘဲ၊ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်တရားတွေ ပွါးနေတာချည်းပါဘဲ။ အဲဒီအထဲမှာ သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာကို တော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဒီလို ချီးကျူးပြီး ဟောထားပါတယ်။

သတိပဋ္ဌာန်ဟာ ကုသိုလ်အစုဘဲ

ကုသလရာသီတိ ဘိက္ခဝေ ဝဒမာနော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ၊ ကေဝလော ဟာယံ ဘိက္ခဝေ ကုသလရာသိ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ကုသလရာသီတိ ဝဒမာနော-ကုသိုလ်အစုဟု ဆိုသောသူသည်၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ-သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို၊ ဝဒမာနော-ဆိုလျှင်၊ သမ္မာ ဝဒေယျ-မှန်စွာဆိုသည်ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ-မှန်ပါသည်၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ-အကြင် လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့ ရှိကြသည်၊ ကေဝလော-အလုံးစုံသော၊ အယံ-ဤ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးသည်၊ ကုသလရာသိ-ကုသိုလ်အစုပေတည်း တဲ့။

ကုသိုလ်အစုအပုံကြီးလို့ ပြောချင်ယင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ပြောပါ တဲ့၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ကုသိုလ်အစုအပုံကြီးလို့ ပြောယင် အစစ်အမှန်ပြောတာ ဖြစ်ပါတယ် တဲ့၊ ဘာ့ကြောင့်လဲဆိုတော့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးဟာ အကုန်လုံးပင် ကုသိုလ်အစုအပုံ ဖြစ်သောကြောင့်ပါဘဲ တဲ့။ ဒါနကုသိုလ်ဆိုတာလဲ များငွာပြုနေယင် ကုသိုလ်အစုအပုံကြီးလို့ ဆိုစရာပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ပေးလှူနေတဲ့ အချိန်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် တခြားတပါး စိတ်ကူးတွေက ဝင်ပြီးဖြစ်သေးတယ်၊ ပြီးတော့ နေ့ရော

ညဥ့်ပါ မပြတ်ပေးလှူဘိုကတော့လဲ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒါနကုသိုလ်ကို ကုသိုလ်အစုအပုံကြီးလို့ ဆိုယင် အပြည့်အစုံ မှန်တယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူး။ သီလကုသိုလ်ဆိုတာလဲ ကုသိုလ်အစုအပုံ ကြီးလို့ ဆိုစရာပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ သီလကုသိုလ်စေတနာတွေက နေ့ရောညဥ့်ပါ မပြတ်ဖြစ်နေတာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ကြားထဲမှာ တခြားတပါး စိတ်ကူးတွေက ဝင်ပြီးဖြစ်နေကြသေးတာပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် သီလကို ကုသိုလ်အစုအပုံကြီးလို့ဆိုယင် အပြည့်အစုံ မှန်တယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူး။

သတိပဋ္ဌာန်ကုသိုလ်ကတော့ ကိုယ်အမူအရာ ဖြစ်ပေါ်တိုင်းလဲ မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်၊ ဝေဒနာတွေ ဖြစ်ပေါ်တိုင်းလဲ မပြတ် ရှုမှတ်နေရတယ်၊ စိတ်အကြံဖြစ်ပေါ်တိုင်းလဲ မပြတ်ရှုမှတ် နေရတယ်၊ မြင်မှုကြားမှုစသော သဘောတရားတွေ ဖြစ်ပေါ် တိုင်းလဲ မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်၊ ညအိပ်ချိန်လောက်သာချန်ပြီး နေ့ရော ညဥ့်ပါမပြတ် ရှုမှတ်နေရတယ်၊ တစက္ကန့်လျှင် အနည်း ဆုံး ရှုမှတ်မှုတကြိမ်တော့ ဖြစ်တာဘဲ၊ တမိနစ်ဆိုယင် ရှုမှတ်မှု ကုသိုလ်ပေါင်း အနည်းဆုံး ၆၀-ရတယ်။ တနာရီဆိုတော့ ၃၆၀၀-ရတယ်၊ ညဥ့်အိပ်ချိန် ၄-နာရီလောက်ချန်ပြီး နာရီ ၂၀-ခန့် ရှုမှတ်နေသူမှာ တရက်အတွင်း၌ ၃၆၀၀၀-နှစ်လီ ၇၂၀၀၀-လောက်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် ကုသိုလ်အစုအပုံကြီးလို့ ဆိုထိုက်ပါပေတယ်။ ထိုင်နေယင်းလဲ ရှုမှတ်မှုကုသိုလ်တွေများစွာ ဖြစ်နေတယ်၊ ထိုင်ရာမှ ထတဲ့အခါ ရပ်နေတဲ့အခါလဲ ကုသိုလ် တွေဖြစ်နေတယ်၊ သွားတဲ့အခါ ခြေလှမ်းတိုင်းမှာလဲ ကုသိုလ်

ဘော့ဖြစ်နေတယ်၊ ထိုင်ရာက လှဲအိပ်ချလိုက်တဲ့အခါ လဲလျောင်း နေတဲ့အခါများမှာလဲ ကုသိုလ်တွေ ဖြစ်နေတာဘဲ၊ မျက်စိ မှိတ်တဲ့အခါ ဖွင့်တဲ့အခါတွေမှာလဲ ရှုမှတ်မှုကုသိုလ်တွေ ဖြစ်နေ တာဘဲ၊ ကြည့်တဲ့အခါ မြင်တဲ့အခါလဲ ရှုမှတ်မှုကုသိုလ်တွေ ဖြစ်နေတာဘဲ၊ နားထောင်တဲ့အခါ ကြားတဲ့အခါလဲ ဖြစ်နေ တာဘဲ၊ အနံ့နံတဲ့အခါလဲ ဖြစ်နေတာဘဲ၊ အစာစားတဲ့အခါ မှာတော့ ထမင်းတလုပ် တလုပ်ကို ပြုပြင်တာ ယူတာ ဝါးတာ စားသိတာစသည်တွေ ရှုမှတ်ပြီး ကုသိုလ်တွေ အများကြီး ဖြစ်နေ တာဘဲ၊ အတွေ့အထိတွေမှာတော့ ထိသိတိုင်း ရှုမှတ်ပြီး ကုသိုလ် တွေ အများကြီးဖြစ်နေတာဘဲ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာမှာလဲ ရှုမှတ်ပြီး ကုသိုလ်တွေ အများကြီးဖြစ်နေတာဘဲ၊ စိတ်ကူးတိုင်း စဉ်းစားဆင်ခြင်တိုင်း ကြံသိတိုင်းလဲ ရှုမှတ်ပြီး ကုသိုလ်တွေ အများကြီးဖြစ်နေတာဘဲ။ ဒါကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်ကို ကုသိုလ် အစုအပုံကြီးလို့ ဆိုတာဟာ တကယ်ကို မှန်နေတာပါဘဲ။

ကုသိုလ်အစုအပုံကြီးလို့ ဆိုထိုက်တဲ့ အဲဒီ သတိပဋ္ဌာန်ဟာ မှီဝဲအပ် မှီဝဲထိုက်တဲ့တရားဘဲ၊ ဒါကြောင့် သိကြားမင်းအား ဂေါ္ဘိယသံဝရကို ဟောရာမှာ မှီဝဲသင့်တာကို မှီဝဲဘို့ ဟောကြား ဘော်မူတာဘဲ၊ သိကြားမင်းကလဲ ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်းအာရုံကို မှီဝဲသင့်တယ်ဆိုတာ .သိနားလည်ပြီး မြတ်စွာဘုရားကို သူနား လည်တဲ့အတိုင်း လျှောက်ကြားတင်ပြပါတယ်။ အဲဒီ ဂေါ္ဘိယ- သံဝရအတွက် ဆောင်ပုဒ်များကို ထပ်ပြီး ဆိုကြရဦးမယ်။

ဣန္ဒြိယ, သံဝရ၊ သူကဘယ်သို့နည်း။
အာရုံခြောက်ရပ်၊ မှီဝဲအပ်၊ မအပ် ကွဲသတည်း၊
အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါး မှီဘိုတည်း။
သင့်ရာမှီတွယ်၊ မသင့်ပယ်၊ စောင့်ဘွယ် ကိစ္စပြီး။

သက္ကပဉ္စသုတ်တရားတော်မှာ ပယ်ရမဲ့တရား, မှီဝဲရ ကျင့်ရမဲ့ တရားများနဲ့စပ်ပြီး အမေးအဖြေတွေကတော့ ပြည့်စုံသွားပါပြီ၊ အစပဌမက သတ္တဝါတွေမှာ ချမ်းသာချင်ကြပါလျက် ဘာ့ကြောင့် ဆင်းရဲနေကြရပါသလဲလို့ သိကြားမင်းက မေးတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက (ဣဿာ မစ္ဆရိယ)မနာလိုမှု ဝန်တိုမှုကြောင့်လို့ ဖြေတယ်၊ အဲဒီဣဿာ မစ္ဆရိယက ဘာ့ကြောင့်ဖြစ်သလဲလို့ မေးတယ်၊ (ပိယ အပ္ပိယ)ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ်ကြောင့်လို့ ဖြေတယ်၊ အဲဒီချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ်က ဘာ့ကြောင့်လဲလို့ မေးတယ်၊ နှစ်သက်ချစ်ခင်လိုချင်တဲ့ဆန္ဒကြောင့်လို့ ဖြေတယ်၊ အဲဒီဆန္ဒက ဘာ့ကြောင့်လဲလို့ မေးတယ်၊ ဝိတက်ဆိုတဲ့ ကြံစည်မှုကြောင့်လို့ ဖြေတယ်၊အဲဒီဝိတက်က ဘာ့ကြောင့်လဲလို့မေးတယ်၊ ပပဉ္စသညာခေါ်တဲ့ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဖြင့် အကျယ်ချဲ့ပြီး ကြံနိုင်အောင် မှတ်စွဲထားမှုကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

အဲဒီတော့ အကြောင်းအကျိုးအဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပွါးလျက် ဆင်းရဲနေကြရမှာ မူလအရင်းခံဖြစ်တဲ့ ပပဉ္စသညာချုပ်ငြိမ်းအောင် ကျင့်မှ ဆင်းရဲကင်းပြီး ချမ်းသာမယ်ဆိုတာ သဘော

ပေါက် သိနားလည်ပြီးတော့ သိကြားမင်းက အဲဒီပပဉ္စသညာ ချုပ်ရာရောက်အောင် ဘယ်လိုကျင့်ရပါသလဲလို့ မေးတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက သောမနဿ ဒေါမနဿ ဥပေက္ခာဆိုတဲ့ ဝေဒနာသုံးပါးကို မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့် နှစ်ပါးစီ ခွဲခြားပြီး ဟောကြားတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီအဖြေဖြင့် မိမိသန္တာန်မှာ မှီဝဲသင့်တာတွေကို ဖြစ်ပွါးစေပြီး မှီဝဲရမယ်၊ အဲဒီလို ကျင့်ယင် ပပဉ္စသညာချုပ်ရာသို့ ရောက်ပါလိမ့်မယ်လို့ သိစေတာပါဘဲ၊ အဲဒီအမေး အဖြေ အဆင့်ဆင့်အတွက် မူလဆောင်ပုဒ်ကြီးကို ဆိုကြရဦးမယ်။

ကာမဘုံသား နတ်လူများတို့ ကောင်းစားပြည့်ဝ
ဘေးရန်ပ-လျက် အေးမြချမ်းသာ နေလိုပါလည်း
ဣဿာ မစ္ဆေ သူရှုပ်ပွေ၍ ထင်ခြေမကျ ဆင်းရဲရတည့်....
မူလဇစ်မြစ် သူ့ကြောင်းစစ်သော် မုန်းချစ်အပ်သား
အာရုံများနှင့် လိုလားတလိ ကြံစည်တဘန် ချဲ့ရန်မှတ်ခွဲ
ခြေတည်လှဲ၍ ဆင့်ကဲဆင့်ကာ ဖြစ်ရိုးပါတည့်....ခြောက်
ဖြာဒွါရ ထင်သချုကို မှတ်ကြသဖြင့် မမှီသင့်ရှောင်
မှီသင့်ဆောင်၍ မှန်အောင်ပြင်က လမ်းမှန်ရသည် မုချ
ချမ်းသာရေးပေတည်း။

ပပဉ္စသညာချုပ်အောင် ကျင့်ပုံဆောင်ပုဒ်များလဲ ဆိုကြ ရမည်။

ဘယ်သို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝချုပ်သနည်း။
မှီဝဲသင့်တာ၊ မသင့်တာ၊ ဝမ်းသာ နှစ်မျိုးတည်း။
နှလုံးမသာ၊ ဥပေက္ခာ၊ ခွဲပါ နည်းတူတည်း။
အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါးမှီဘို့တည်း။
ဤသို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝ ချုပ်သတည်း။

သိကြားမင်းက အဲဒီတရားကို နာနေယင်း မှီဝဲသင့်သော သောမနဿဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ကို မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်စေလျက် မှီဝဲပြီး သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် သောတာပန်လဲ ဖြစ်သွားတယ်၊ ဘဝဟောင်းမှ စုတေပြီး ထိုနေရာမှာပင် ဘဝအသစ် သိကြားမင်းလဲ ပြန်ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီအခါ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို မေးပြန်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှု ရှာမှီးမှုများကို မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့် ၂-ပါးစီ ခွဲခြားပြီး ဟောတော်မူတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ သိကြားမင်းက ဣန္ဒြိယသံဝရကို မေးပြန်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်က အာရုံ ၆-ပါးကို မှီဝဲသင့် မမှီဝဲသင့် နှစ်ပါးစီပင် ခွဲခြားဟောကြောင်း မိန့်တော်မူတယ်။ အဲဒီ ပါတိမောက္ခသံဝရနှင့် ဣန္ဒြိယသံဝရဆိုင်ရာ ဆောင်ပုဒ်များကို ထပ်ပြီး ဆိုကြရဦးမယ်၊

ပါတိမောက္ခ၊ သံဝရ၊ ကျင့်ရ ဘယ်သို့နည်း။
မှီသင့်တခု၊ မသင့်ဟု၊ ကိုယ်မှု နှစ်မျိုးတည်း။
နှုတ်မှု ထို့တူ၊ သက်မွေးမှု၊ ထို့တူ နှစ်မျိုးတည်း။

မမှီသင့်ပယ်၊ သီလနယ်၊ စင်ကြယ်ပါသတည်း။
ဣန္ဒြိယ, သံဝရ၊ သူက ဘယ်သို့နည်း။
အာရုံခြောက်ရပ်၊ မှီဝဲအပ်၊ မအပ် ကွဲသတည်း။
အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါးမှီဘို့တည်း။
သင့်ရာမှီတွယ်၊ မသင့်ပယ်၊ စောင့်ဘွယ်ကိစ္စပြီး။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း သိကြားမင်းဟာ မှီဝဲသင့်တဲ့ သောမနဿနှင့် ဥပေက္ခာဝေဒနာကိုဖြစ်စေပြီး မှီဝဲလျက် သောတာပန်ဖြစ်ပြီးနောက် ကျင့်သင့်တဲ့ ပါတိမောက်သီလနှင့် ဣန္ဒြိယ သံဝရအကြောင်းကို မေးမြန်းလျှောက်ထားတယ်၊ အဲဒီလို လျှောက်ထားပြီးတဲ့အခါ အကျင့်ဆိုင်ရာ ဖြေရှင်းချက်တွေကို ကြားနာပြီး အားရကျေနပ်သွားတယ်၊ အဲဒီအခါ တရားမှန်ကို မသိသေးခင် ရှေးတုန်းက ဟိုပုဂ္ဂိုလ်က ဟုတ်နိုးနိုး ဒီပုဂ္ဂိုလ်က ဟုတ်နိုးနိုးနဲ့ ထင်မှတ်ပြီး ပညာရှိလို့ ဝန်ခံနေတဲ့ ရသေ့သူမြတ်တွေကို သည်းကပ်ပြီး သိလိုရာတွေကို မေးခဲ့ဘူးတယ်၊ အဲဒီ တုန်းက အယူဝါဒ အမျိုးမျိုး ကွဲလွဲနေကြတာ တွေ့ခဲ့ရတယ်၊ ယခုတော့ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို ကြားနာကျင့်သုံးပြီး သောတာပန် ဖြစ်ခဲ့တယ်၊ အဲဒီတော့ တရားမှန်ကို သိသော ကြောင့် ဘုရားမှန်ကိုလဲ သိသွားပြီ၊ သံဃာမှန်ကိုလဲ သိသွားပြီ၊ ဒါကြောင့် ဟိုပုဂ္ဂိုလ်က ဟုတ်နိုးနိုး ဒီပုဂ္ဂိုလ်က ဟုတ်နိုးနိုး စသည်ဖြင့် မဝေခွဲနိုင်တဲ့ယုံမှားမှု လုံးဝကင်းသွားပြီ၊ အဲဒီလို ယုံမှားကင်းပုံကို တိုက်ရိုက်မလျှောက်ပဲ ပြောင်းပြန်နည်းဖြင့် ဒီလို မေးလျှောက်ပြန်ပါတယ်။

အားလုံးအယူဝါဒစသည် တူကြပါသလား

မာရိသ မြတ်စွာဘုရား၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ-ရဟန်းသူမြတ်ဟု ဝန်ခံကြကုန်သော၊ သဗ္ဗေဝ-အားလုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ပင်လျှင်၊ ဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးတို့ပင်လျှင်၊ ဧကန္တဝါဒါ-အယူဝါဒ တူကြပါသလော၊ ဧကန္တသီလာ-ကိုယ်နှုတ်အကျင့်သီလ တူကြပါသလော၊ ဧကန္တဆန္ဒာ-အလိုဆန္ဒတူကြပါသလော၊ ဧကန္တ-အဇ္ဈောသာနာ-အပြီးအဆုံးတမျိုးတည်း တူကြပါသလော ဟု။

ဒါကတော့ သိကြားမင်းက သိပြီးဖြစ်ပါလျက် ဘာ့ကြောင့် ဆိုတာကိုမေးချင်လို့ အခြေခံအနေဖြင့် မေးလျှောက်တာပါဘဲ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံနယ်ပယ်တဝိုက်မှာ ဘုရားလက်ထက် ကာလတုန်းက ရသေ့ရဟန်းပြုနေတဲ့သူတွေက ကိလေသာငြိမ်းတဲ့ သမဏအဖြစ် ရဟန်းအဖြစ် ဝန်ခံနေကြတယ်၊ ပုဏ္ဏားလူမျိုးတွေကလဲ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်အဖြစ် ဝန်ခံနေကြတယ်၊ အဲဒီလို ရသေ့ရဟန်းအဖြစ် သူမြတ်အဖြစ် ဝန်ခံနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းပင် အယူဝါဒတူကြပါသလား၊ ကိုယ်နှုတ်စောင့်ထိန်းမှု အကျင့်သီလ တူကြပါသလား၊ အလိုဆန္ဒချင်းလဲ တူကြပါသလား၊ အပြီးအဆုံးသတ်တရားချင်းလဲ တမျိုးတည်း တူကြပါသလားလို့ အချက် ၄-ခုကို မေးမြန်းလျှောက်ထားတယ်၊ အဲဒီအမေးကို လေးချက်လုံးပင် မတူပဲ ကွဲလွဲနေကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီတော့ သိကြားမင်းက ဘာ့ကြောင့်မတူဘဲ ကွဲလွဲနေကြပါသလဲလို့ မေးလျှောက်ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီအမေးကို မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

အနေကဓာတု နာနာဓာတု ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ
လောကော၊ တသ္မိံ အနေကဓာတု နာနာဓာတုသ္မိံ
လောကေ ယံ ယဒေဝ သတ္တာ ဓာတုံ အဘိနိဝိသန္တိ၊
တံ တဒေဝ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟ-
ရန္တိ "ဣဒမေဝ သစ္စံ၊ မောဃမည"န္တိ။ တသ္မာ န
သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ
ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ။

ဒေဝါနမိန္ဒ-သိကြားမင်း၊ လောကော-လူအပေါင်း သတ္တဝါ အပေါင်းဆိုတဲ့ လောကသည်၊ အနေကဓာတု-အလိုအဇ္ဈာသယ ဓာတ် တမျိုးတည်းရှိသည်မဟုတ်၊ နာနာဓာတု-အမျိုးမျိုးကွဲပြားသော အလိုအဇ္ဈာသယဓာတ် ရှိနေချေသည်။ အနေကဓာတု နာနာဓာတုသ္မိံ-အလိုအဇ္ဈာသယ တမျိုးတည်းမရှိပဲ အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေသော၊ တသ္မိံလောကေ-ထိုလူအပေါင်း သတ္တဝါ အပေါင်းဆိုတဲ့ လောကထဲ၌၊ သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ ယံ ယဒေဝ ဓာတုံ-အကြင်အကြင် အလိုအဇ္ဈာသယဓာတ်ကိုသာလျှင်၊ အဘိနိဝိသန္တိ-ဝင်စားခံယူကုန်၏၊ တံ တဒေဝ-ထိုထိုအလို အဇ္ဈာသယဓာတ်ကိုသာလျှင်၊ ထာမသာ-ရှိသမျှအားစွမ်းဖြင့်၊ ပရာမသာ-မှားယွင်းစွာသုံးသပ်ခြင်းဖြင့်၊ အဘိနိဝိဿ-မြဲမြံစွာယူကြ စွဲလမ်းကြလျက်၊ ဣဒမေဝသစ္စံ မောဃမညန္တိ-ဤအယူသာ မှန်သည်၊ အခြားအယူဟာ အချည်းနှီး အလကား အမှားဟူ၍၊ ဝေါဟရန္တိ-ပြောဆိုနေကုန်၏။ တသ္မာ-ထိုသို့စွဲမိစွဲရာ ကိုယ့်အယူ သာအမှန် သူများအယူ အမှားဟု မြဲမြံစွာပြောဆိုလေ့ရှိကြသော

ကြောင့်၊ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ရဟန်းသူမြတ်ဟု ဝန်ခံကြသူ အားလုံးတို့သည်၊ န ဧကန္တဝါဒါ-အယူဝါဒ မတူကြကုန်၊ န ဧကန္တသီလာ-ကိုယ်နှုတ်စောင့်ထိန်းမှု အကျင့်သီလ မတူကြကုန်၊ န ဧကန္တဆန္ဒာ-အလိုဆန္ဒမတူကြကုန်၊ န ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ-အဆုံးသတ်တရားချင်းလဲ မတူကြကုန်-တဲ့။

လောကမှာ လူတွေ နတ်တွေ သတ္တဝါတွေဆိုတာက အဇ္ဈာသယခေါ်တဲ့ အလိုအကြိုက်ချင်း မတူကြဘူး ကွဲပြားနေကြတယ်၊ အင်မတန်သိမ်မွေ့တဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားတွေ ထားလိုက်ပါဦးတော့-အဆင်းအရောင်တောင်မှ တချို့က အဖြူရောင်ကြိုက်တယ်၊ တချို့က အဝါရောင် အပြာရောင်စသည်ကို ကြိုက်တယ်၊ အသံတို့ အနံ့တို့မှာလဲ တဦးနဲ့တဦး အကြိုက်ချင်းမတူဘူး ကွဲနေတတ်တယ်၊ ဝါးသောက်ရေးမှာလဲ တချို့က အချိုကြိုက်တယ်၊ တချို့ကတော့ အချဉ် အခါးစသည်ကို ကြိုက်တယ်၊ အတွေ့အထိအာရုံတွေမှာလဲ ထို့အတူပင် အကြိုက်ချင်းမတူပဲ ကွဲနေတတ်တယ်၊ အဝတ်အထည်စသည်တွေမှာလဲ အကြိုက်ချင်းမတူပဲ ကွဲနေတယ်၊ ဒါကတော့ အများသိလွယ်တဲ့ လောကရေးအရ အကြိုက်ချင်းမတူပဲ ကွဲလွဲနေပုံပါဘဲ။

တရားဘက်မှာလဲ ထို့အတူပင် ကိုယ်ကြိုက်ရာ ကြိုက်ရာကို ကြံဆယုံကြည်ပြီး ပြောဟောနေကြတာဘဲ၊ တချို့က သဿတအယူကို ကြိုက်တယ်၊ အသက်ရှင်နေတဲ့ အတ္တကောင်ဟာ ဘယ်တော့မှ မပျက်ပဲ အမြဲတည်ရှိနေတယ်လို့ ယူဆကြတယ်၊ ရုပ်

ကိုယ်ကြမ်းကြီးက ပျက်စီးလို့ သေသွားတယ်ဆိုရပေမဲ့ အတ္တကောင်ဆိုတဲ့ သိမ်မွေ့တဲ့ကိုယ်ကလေးကတော့ မပျက်စီးဘူး၊ အခြားရုပ်ကိုယ်ကြမ်းထဲသွားရောက်ပြီး တည်မြဲတည်ရှိနေတယ်လို့ ထင်မြင်ယူဆတာဟာ သဿတအယူဘဲ၊ အများအားဖြင့် ဒီသဿတအယူကို ကြိုက်နေကြတာဘဲ၊ သေပြီးနောက် ဘဝအသစ်အသစ် ထပ်ကာထပ်ကာ မပြတ်ဖြစ်နေတယ်လို့ဆိုတဲ့ ဘာသာရေး၊ ဘုရားသခင့်က ဖန်ဆင်းတယ်၊ သေပြီးနောက် ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကျတဲ့သူကို ကောင်းကင်ဘုံ ကယ်တင်တယ်၊ အလိုတော်မကျတဲ့သူကို ထာဝရငရဲဘုံသို့ ပစ်ချတယ်ဆိုတဲ့ ဘာသာရေး-ဒီလိုဘာသာရေးတွေဟာ သဿတအယူထဲပါဝင်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ မသေခင်သာရှိတယ်၊ မသေခင်သာ အကောင်းအဆိုးတွေကို ခံစားရတယ်၊ သေသွားယင် ဘာမျှမရှိတော့ဘူး၊ နောက်ဘဝဆိုတာလဲ မရှိဘူးလို့ ထင်မြင်ယူဆတာဟာ ဥစ္ဆေဒအယူဘဲ၊ ယခု ပြောဟောနေကြတဲ့ ဘာသာရေးတွေဟာ ကိုယ်ကြိုက်ရာယုံကြည်ခဲ့လမ်းပြီး ပြောဟောနေကြတာချည်းဘဲ။ ပြောဟောကြပုံကတော့ ငါတို့ပြောဟောနေတဲ့ ဒီအယူသာ မှန်တယ်၊ အခြားအယူဟူသမျှ အချည်းနှီးအလကား အမှားချည်းပဲလို့ မိမိအယူကို ချီးမြှောက်ပြောဟောနေကြတယ်၊ သူတပါး အယူကို ရှုတ်ချပြောဟောနေကြပါတယ် တဲ့။

အဲဒီလို အလိုအကြိုက်ချင်းမတူပဲ ကွဲပြားပြီးတော့ ကိုယ်ကြိုက်ရာ အယူကိုသာ စွဲစွဲမြဲမြဲယူပြီး ကိုယ့်အယူသာမှန်တယ်၊ တခြားအယူမှားတယ်လို့ အလေးအနက် ဟောပြောနေလေ့ရှိကြသော

ကြောင့် အယူဝါဒတွေလဲ မတူပဲ ကွဲပြားနေကြတယ်၊ (အယူကွဲပုံကို တော်တော်ကြာမှ ခွဲပြောမယ်။) အကျင့်သီလတွေလဲ ကွဲပြားနေကြတယ်၊ အလိုဆန္ဒတွေလဲ ကွဲပြားနေကြတယ်၊ အဆုံးသတ်တရားချင်းလဲ မတူပဲ ကွဲပြားနေကြတယ် တဲ့။ (အဲဒီ ကွဲပြားပုံတွေလဲ တော်တော်ကြာမှ ခွဲပြောရမယ်။)

သဿတအယူနှင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်ကွဲပြားပုံ

ဒီနေရာမှာ မေးမြန်းစိစစ်စရာတွေ ရှိပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့-ဗုဒ္ဓသာသနာဝါဒမှာလဲ ဘဝဟောင်းက သေပြီးတဲ့နောက်တွင် ကံအားလျော်စွာ ဘဝသစ်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုထားသောကြောင့် သဿတအယူထဲ မပါဝင်ပေဘူးလားလို့ မေးမြန်းစိစစ်စရာရှိပါတယ်။ ဖြေရှင်းဘို့ကတော့ မပါဝင်ပါဘူးလို့ ပြတ်ပြတ်သားသားပဲ ဖြေရှင်းရမယ်၊ ဘာ့ကြောင့်လဲဆိုတော့-ဗုဒ္ဓတရားတော်အရအားဖြင့် အတ္တကောင်ဆိုတာ မရှိသောကြောင့်ပါဘဲ။ တကယ်ဆင်ရှားရှိနေတာကတော့ ရှေးရှေးရုပ်နာမ်မှုပြီးနောက်နောက် ရုပ်နာမ်တွေ ဆက်ကာဆက်ကာ မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်မျှသာ ရှိနေတာဘဲ၊ မပြတ်ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်နေပုံကတော့ တဘဝ တဘဝ၌ အစဆုံး ပဋိသန္ဓေစိတ်ချုပ်သွားယင် ဘဝင်စိတ်ဖြစ်လာတယ်၊ အဲဒီ ဘဝင်စိတ်ချုပ်သွားယင် ဘဝင်စိတ်အသစ်တခု ဖြစ်လာပြန်တယ်၊ ဒီပုံ ဒီနည်းဖြင့် ဘဝင်စိတ်အစဉ်ဖြစ်နေရာက အဆင်း အသံစသည်ကို ဆင်ခြင်တဲ့စိတ်ဖြစ်လာတယ်၊ အဲဒီ ဆင်ခြင်တဲ့စိတ် ချုပ်သွားတော့ မြင်သိစိတ်

ကြားသိစိတ် စသည်ဖြစ်လာတယ်၊ အဲဒီ အသိစိတ်အစဉ် ပြတ်စဲသွားတော့ ဘဝင်စိတ်အစဉ် ဆက်ကာ ဆက်ကာ မပြတ်ဖြစ်နေပြန်တယ်၊ ဒီနည်းဖြင့် ဘဝင်အစဉ်တလှည့် အသိစိတ်အစဉ်တလှည့် ဖြစ်နေရာထဲက သေချိန်ကျတော့ ဘဝင်နှင့် အလားတူဖြစ်တဲ့ စုတိစိတ်ခေါ် နောက်ဆုံးစိတ်ကလေးဖြစ်ပြီး ချုပ်သွားတယ်၊ အဲဒီ စုတိစိတ်ချုပ်သွားတာကို သေတယ်လို့ ခေါ်တာဘဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အကောင်လိုက် သေတာမဟုတ်ဘူး၊ လက်ရှိ ရုပ်နာမ်အစဉ်ချုပ်သွားပြီး လက်ရှိသန္တာန်မှာ စိတ်အသစ်မဖြစ်လာပဲ ရပ်စဲသွားရုံမျှဘဲ။

အဲဒီစုတိစိတ်ချုပ်ကွယ်သွားသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကံအားလျော်စွာ ဘဝသစ်မှာ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီ ပဋိသန္ဓေစိတ် စ-ဖြစ်တာကို ဘဝအသစ်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရတာဘဲ၊ အတ္တအကောင်လိုက် ဖြစ်တာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ရှေးဘဝမှ ရုပ်နာမ်တွေက ရွှေ့လာတာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကြောင့် အကျိုးစိတ်အသစ်ကလေး ဖြစ်လာတာဘဲ၊ အဲဒီစိတ်ကလေးချုပ်သွားတော့ ရှေးဘဝများကလိုပင် ဘဝင်စိတ်စသည်တွေ အဆက်မပြတ် ဖြစ်သွားပြန်ရော၊ အဲဒီလို ကံအားလျော်စွာ ရုပ်နာမ်အစဉ်မျှသာ အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေတယ်၊ အတ္တကောင်ရယ်လို့တော့ မရှိဘူး၊ အဲဒါကို သေသေချာချာ သိချင်ယင် မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ကြည့်ပါ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်ကြည့်ယင် သမာဓိဉာဏ်အားရှိတဲ့အခါကျတော့ ကိုယ်တိုင်တွေ့ပြီး သိနိုင်ပါတယ်။ ယခုပြောခဲ့တဲ့

အတိုင်း ဗုဒ္ဓသာသနာဝါဒမှာ ကံအားလျော်စွာ ဘဝသစ် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ရုပ်နာမ်အသစ်မျှ ဖြစ်ဖြစ်သွားတာဘဲ၊ အတ္တ ကောင်အနေဖြင့် တည်မြဲတည်နေတာမဟုတ်ဘူး၊ တည်နေတဲ့ အတ္တကောင်ရယ်လို့ မရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာဝါဒအရ "တဏှာမကင်းသေးယင် ဘဝအသစ်အသစ် ဖြစ်ဖြစ်သွားတယ်" ဆိုတာဟာ သဿတဝါဒထဲမှာ မဝင်ဘူးလို့ သိရပါတယ်။

အဲဒီရုပ်နာမ်အစဉ်ကလဲ မပြတ်မစဲ အမြဲတည်နေတာ မဟုတ် ပါဘူး။ ဝိပဿနာရှုလို့ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရောက်သွားယင် တဏှာ စသော ကိလေသာတွေ အကုန်ကင်းသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် ရဟန္တာမှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး၌ ဘယ်လိုအာရုံကိုမှ စွဲလမ်းခြင်း မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလ၌ ရုပ်နာမ် အသစ် မဖြစ်တော့ပဲ ပြတ်စဲသွားတယ်။ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ် အစဉ်ကလဲ အမြဲတည်နေတာမဟုတ်လို့ သဿတအယူမှာလို အမြဲတမ်းတည်နေတယ်လို့လဲ မဆိုရဘူး။

ဥစ္ဆေဒအယူနှင့်လဲ ကွဲပြားပုံ

ဒီလိုဆိုယင် ဥစ္ဆေဒအယူနှင့် မတူပေဘူးလားလို့လဲ မေးစရာ ရှိပါတယ်၊ အဲဒါကိုလဲ မတူပါဘူးလို့ပဲ ပြတ်ပြတ်သားသား ဖြေရမယ်။ မတူပုံကတော့-ဥစ္ဆေဒအယူမှာ အကောင်းအဆိုး ခံစားနေရတဲ့ ငါဟာ မသေခင်၌ ရှိနေတယ်, အကောင်းအဆိုးကို ခံစားနေရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာဝါဒမှာတော့ မသေခင်လဲ အတ္တကောင်ရယ်လို့ မရှိဘူး၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်မျှသာ ရှိတယ်၊ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိဖြင့်သေတဲ့အခါလဲ ငါကောင်က ပြတ်စဲသွား

ဘာမဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်နာမ် အစဉ်အဟောင်း ပြတ်စဲချုပ်ကွယ်ပြီးတော့ အသစ်ရုပ်နာမ်အစဉ် မဖြစ်ရုံမျှသာ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီလို ရုပ်နာမ်အစဉ် ပြတ်စဲသွားတာကလဲ သူ့အလိုလို ပြတ်စဲတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဝိပဿနာရှုမှတ်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့အခါ ဘဝ တဏှာမရှိတော့သောကြောင့် ရုပ်နာမ်အသစ် မဖြစ်တော့ပဲ ပြတ်စဲသွားတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဥစ္ဆေဒအယူနှင့် မတူဘူးဆိုတာလဲ သင်ရှားပါတယ်။

ယခုခေတ် ဘာသာရေးအယူကြီးများ ကွဲပြားနေပုံ

ယခုခေတ်အခါဆိုယင် ကမ္ဘာအနှံ့အပြား ထင်ရှားတဲ့ ဘာသာရေး အယူဝါဒကြီးတွေ လေးမျိုးလောက်ရှိတယ်၊ အဲဒီ လေးမျိုး ကွဲနေတာလဲ အလိုအကြိုက်ချင်းမတူကြလို့ ကွဲနေတာဘဲ၊ အဲဒီ အယူဝါဒ တမျိုး တမျိုးထဲမှာလဲ အယူအဆကွဲပြားနေတာတွေ ရှိတာဘဲ၊ အဲဒါတွေလဲ အလိုအကြိုက်ချင်းမတူလို့ ကွဲပြားနေကြ တာဘဲ၊ နောက်ပြီးတော့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ထဲမှာလဲ ထေရဝါဒနဲ့ မဟာယာနရယ်လို့ ရှေးနှစ်ပေါင်း ၂,ထောင်ကျော် လောက်ကတည်းက ကွဲလာကြတယ်၊ အဲဒါလဲ အလိုအကြိုက်ချင်း မတူလို့ ကွဲလာတယ်လို့ ဆိုရမှာဘဲ။

မဟာယာန ဝါဒ

မဟာယာနဂိုဏ်း အယူဝါဒအခြေခံကတော့ သတ္တဝါတွေ ဟာ ဘုရားဆုပန်ပြီး ဘုရားဖြစ်မှ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်တယ်၊ ရဟန္တာဖြစ်ရုံမျှ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်ရုံမျှနဲ့ မလွတ်မြောက်သေးဘူး

လို့လဲ ယူဆကြတယ်၊ ဘုရားဖြစ်ပြီးတော့လဲ မိမိတပါးတည်း နိဗ္ဗာန်ကို မဝင်ရသေးဘူး၊ သတ္တဝါတွေအားလုံး ဘုရားဖြစ်ပြီးမှ အကုန်လုံး ပြိုင်တူဝင်ရမယ်လို့လဲ ဆိုထားတယ်၊ အဲဒါဟာ တကိုယ်ကောင်းမကြံဘူးဆိုတဲ့ အနေနဲ့ ကြံဆပြောဟောချက် ပါဘဲ၊ အဲဒီအချက်ကတော့ စဉ်းစားကြည့်ယင် ဘာမျှ အသင့် ယုတ္တိမရှိပါဘူး၊ ယုတ္တိမရှိပုံကတော့—ဘုရားဖြစ်ပြီး အရှင်မြတ် တွေက နိဗ္ဗာန်ကို မဝင်သေးပဲ သတ္တဝါတွေ အကုန်လုံးဘုရား ဖြစ်အောင် စောင့်နေရဦးမယ်ဆိုတော့ အဲဒီဘုရားရှင်တွေဟာ ဘယ်လိုဘဝ ဘယ်လိုဌာနမှာ ဘယ်လိုအခြေအနေနဲ့ နေရမလဲ ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ယင် တော်တော်ကို ယုတ္တိမရှိတာပါဘဲ၊ ယခုနေအခါ အလွန်ယုတ်ညံ့တဲ့ အသေးအပွဲ့ပိုးမွှားကလေးတွေ ဆိုဘာလဲ မရေမတွက်နိုင်အောင် အင်မတန်များနေသေးတာဘဲ၊ အဲဒီလို သတ္တဝါတွေ ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်သည်တိုင်အောင် အို, နာ, သေ စသော သံသရာဆင်းရဲကင်းရာ မဝင်ရသေးဘူးဆိုတော့ အဲဒီလို စောင့်နေရတဲ့ ဘုရားရှင်တွေလဲ အို, နာ, သေ-စသော သံသရာဆင်းရဲတွေ ခံစားနေကြရဦးမယ်ဆိုတဲ့ အဖြေထွက်လာ တယ်၊ တော်တော်ကို နေရာမကျတဲ့ အယူအဆပါဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အလိုအကြိုက်တူတဲ့သူတွေကတော့ အဲဒီအယူအဆကို လက်ခံကြ တာဘဲ။

ထေရဝါဒ

ထေရဝါဒဆိုတာကတော့ သီဟိုဠ် မြန်မာ ယိုးဒယား လာအို ကမ္ဗောဒီယားနိုင်ငံများမှာ ယခု တည်ထွန်းလျက်ရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓ

ဘာသာတော်ပါဘဲ ^၁^၊ ဒါကတော့ ဗုဒ္ဓဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောထားတဲ့ ပါဠိတော်တွေကို အရင်းခံပြုပြီး ဟောပြောနေတဲ့ တရားစစ်ဘုရားမှန်တွေပါဘဲ၊ ဒီ ထေရဝါဒသာသနာတော်အရ အားဖြင့်တော့ တရားအားထုတ်လို့ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရောက်ယင် သာဝကဆုပန်သူများမှာ ရဟန္တာဖြစ်တယ်၊ သမုဒယသစ္စာဆိုတဲ့ တဏှာကင်းသောကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်၌ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်မဖြစ်တော့ပဲ ပြတ်စဲသွားတယ်၊ အဲဒီလို ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်တွေ မဖြစ်ပေါ်ပဲ ပြတ်စဲသွားယင် အို, နာ, သေ-စသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲတွေ အကုန်လုံး ကင်းငြိမ်းတော့ တာဘဲ၊ ဘာမှမလိုပါဘူး၊ အဲဒီလို ငြိမ်းတာကို နိဗ္ဗာန်ရောက် တယ်လို့ ဆိုရတာဘဲ၊ အဲဒီလိုရောက်ရာမှာ ဘယ်သူ့ကိုမှ ငံ့လင့်နေဘို့ မလိုပါဘူး၊ ငံ့လင့်နေလို့လဲ မဖြစ်ပါဘူး၊ ဒါက သာဝကများ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ဝင်ရောက်ပုံပါဘဲ။ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါဆုပန်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရောက်ပြီး ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်သွားယင် ထိုအတူပင် သမုဒယတဏှာ ကင်းသွား သောကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်၌ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ် မဖြစ်တော့ပဲ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းသွားတော့တာဘဲ၊ ဒါလဲ ဘာမှမလိုပါဘူး။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားအဝစ်ဖြစ်ယင်လဲ ပရိ နိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်၌ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ် မဖြစ်တော့ပဲ ဆင်းရဲ ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းသွားတာဘဲ၊ အဲဒီဆင်းရဲ ငြိမ်းရာသို့ ရောက် ရန်အတွက် ဘယ်သူ့ကိုမှ ငံ့လင့်နေဘို့ မလိုပါဘူး၊ ငံ့လင့်နေ

၁။ ၁၃၂၇-ခု ကဆုန်လကွယ်နေ့က ဟောသောစကား ဖြစ်သည်။

လို့လဲ မဖြစ်ပါဘူး၊ ဒါဟာ ဘုရားရှင်များ နိဗ္ဗာန်ဝင်ပုံဘဲ၊ အလွန်ထင်ရှားပါတယ်၊ အသင့်ယုတ္တိလဲ ရှိပါတယ်၊ မဟာယာန နိဗ္ဗာန်ကတော့ သုခဝတီဘုံလို့ ဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒီဘုံက အင်မတန် သာယာကောင်းမြတ်တယ်လို့လဲ ချီးကျူးထားပါ တယ်၊ သတ္တဝါတွေဟာ အားလုံးဘုရားဖြစ်ပြီးတဲ့အခါ အဲဒီ သုခဝတီဘုံသို့ ရောက်ပြီး မအို, မနာ, မသေ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းလဲ ငြိမ်းမယ်၊ အမြဲတမ်းလဲ ချမ်းသာနေရမယ်လို့ ဒီလိုလဲ ချီးကျူး ထားပါတယ်၊ အဲဒါဟာ သဿတအယူရှိတဲ့ သူတွေက ပြောဆို ချီးမွမ်းထားတဲ့ကောင်းကင်ဘုံဆိုတာနဲ့ တူနေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သဿတအယူရှိတဲ့သူတွေက ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်း ဝင်ပြီး ဟော ကြားပြုစုထားခဲ့တဲ့ ကျမ်းဂန်အရ ယုံကြည်နေကြတာနဲ့ တူပါတယ်။

မဟာယာနဂိုဏ်းထဲ၌ နောက်ပိုင်းမှာ အယူဝါဒကွဲတွေ များစွာ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကိုလဲ အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကြား ရေးထားတဲ့ မဟာယာနဂိုဏ်းအကြောင်း စာအုပ်ထဲမှာ တွေ့ရ ပါတယ်။ အဲဒီလို အယူဝါဒကွဲကြတာတွေဟာလဲ ဒီသုတ်မှာ မြတ်စွာဘုရားဟောပြထားတဲ့အတိုင်း အလိုအကြိုက်ချင်း မတူလို့ ကွဲကြတာပါဘဲ၊

ထေရဝါဒထဲမှာလဲ ရှေးက ၁၈–ဂိုဏ်းကွဲခဲ့တဲ့ အကြောင်း အဋ္ဌကထာများ၌ ဖော်ပြထားပါတယ်၊ အဲဒါတွေလဲ အလို အကြိုက်ချင်း မတူလို့ ကွဲကြတာပါဘဲ။ ယခုနေအခါလဲ ဗမာ

ပြည်မှာပင် အယူဝါဒ အကွဲအပြားတွေ ရှိနေကြပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်က သီလ သမာဓိ ပညာဆိုတဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပွါးစေလျက် သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိအောင် ကျင့်သုံး အားထုတ်ဖို့ အထင်အရှား ဟောကြားတော်မူခဲ့ ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တချို့က သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာအလုပ်ကို အားမထုတ်ပဲ အသွယ်တကူနည်းကို တီထွင်ပြီး ဟောပြောနေ ကြတယ်၊ တချို့ကတော့ သီလကိုတောင် ဆောက်တည်ကျင့်သုံးဘို့ မလိုတဲ့အနေနဲ့ ဟောပြောနေကြတယ်၊ အဲဒီလို ဝါဒကို သီလ စသည် မကျင့်လိုတဲ့ သူအချို့က လက်ခံအားပေးနေကြတယ်၊ ဒါလဲ ဘုရားရှင်အလိုတော်နဲ့ သူတို့၏အကြိုက်မတူလို့ ဝါဒကွဲ နေကြတာပါဘဲ။ အမှန်ကတော့ ယခု ဒီသက္ကပဉ္ဟသုတ် တရား တော်, ဓမ္မစကြာသုတ်တရားတော်, မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် တရားတော်, မာလုကျပုတ္တသုတ်တရားတော် ဝသည်မှာ ပြဆို ထားတဲ့အတိုင်း ကျင့်ယင် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကျ ဖြစ်ပြီး မှန်ကန်ကြောင်း အလွန်ပင် ထင်ရှားနေပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်က ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခါနီး၌ သုဘဒ္ဒပရိဗိုဇ် အား ဟောတော်မူခဲ့တဲ့ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်ကြီးထဲမှ တရား တော်မှာ ကိလေသာငြိမ်းရေးတရားစစ် မှန် မမှန် ဆုံးဖြတ်ရန် စံခိုန်အနေအားဖြင့် ဒီလို ဟောပြတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဟောပြပုံ အတိုချုပ်ကတော့—"မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမရှိတဲ့ ဘာသာဝါဒမှာ ကိလေ သာငြိမ်းတဲ့ သောတာပန်စသည် မရှိဘူး၊ ငါဘုရား၏ သာသနာ တော်မှာသာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် ငါဘုရား၏

သာသနာတော်မှာသာ ကိလေသာငြိမ်းတဲ့ သောတာပန်စသည် ရှိတယ်''လို့ ဟောပြထားပါတယ်။ အဲဒီစံချိန်နဲ့ တိုက်ဆိုင်ကြည့်ယင် ဘုရားအလိုတော်ကျ ဟုတ် မဟုတ် အထင်အရှား သိနိုင်ပါတယ်။

အလိုအကြိုက် ကွဲနေကြပုံ

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အလိုအကြိုက်ချင်းမတူလို့ အယူဝါဒတွေလဲ ကွဲနေကြတယ်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာအပြင်မှာဆိုယင် သီလကျင့်ပုံချင်းတောင် မတူပဲ ကွဲနေကြတယ်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်လို့ ဝန်ခံနေကြတဲ့သူတွေထဲမှာလဲ အရိယသီလအနေဖြင့် ဆောက်တည်ယင် အရိယသီလပြည့်စုံတယ်လို့ ယုံကြည်နေသူတွေလဲ ရှိတာဘဲ၊ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ ကြဉ်ရှောင်ပါ၏လို့ ဆောက်တည်ပြီး ကျင့်ခြင်းဖြင့် သီလကုသိုလ် ဖြစ်တယ်လို့ ဒီလို ယုံကြည်ပြောဟောနေကြတာလဲ ရှိဘယ်၊ ဒါလဲ အလိုအကြိုက်ချင်း မတူလို့ ကွဲပြားနေတာပါဘဲ။

နောက်ပြီးတော့ အချို့က လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ စသည်မှာသာ မပြတ်ဖြစ်ပြီး ခံစားနေလိုကြတယ်၊ ရုပ်နာမ်အစဉ် ပြတ်ပြီး ဆင်းရဲငြိမ်းတယ်ဆိုတာကို အလိုမရှိကြဘူး၊ တချို့က တော့ ကာမဂုဏ်မခံစားရတဲ့ ဗြဟ္မာ့ဘုံများမှာတောင် မဖြစ်ချင်ကြဘူး၊ ကာမဘုံ၌သာ ဖြစ်နေချင်ကြတယ်၊ တချို့က ရုပ်နာမ် ၂-ပါးလုံး ရှိနေတာကို အလိုရှိကြတယ်၊ တချို့ကတော့ ရုပ်မရှိတာကို အလိုရှိကြတယ်၊ တချို့ကတော့ နာမ်မရှိတာကို

အလိုရှိကြတယ်၊ သံသရာဝဋ္ဋ်ဆင်းရဲ၏အပြစ်ကို တကယ်မြင်တဲ့ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတွေကတော့ ရုပ်နာမ် ၂-ပါးလုံး ချုပ်ငြိမ်းတာကိုသာ အလိုရှိကြတယ်၊ ဒါတွေလဲ အကြိုက်ချင်း မတူလို့ အလိုဆန္ဒတွေ ကွဲနေတာဘဲ။

နောက်ပြီးတော့ တချို့က ကောင်းကင်ဘုံရောက်ပြီး အမြဲတမ်း ချမ်းသာလျက်တည်နေတာကို အဆုံးသတ်အနေဖြင့် ယုံကြည် နေကြတယ်၊ တချို့ကတော့ သေပြီးနောက် ဘာမျှမရှိတော့ပဲ ပြတ်စဲသွားတာကို အဆုံးသတ်အနေဖြင့် ယုံကြည်နေကြတယ်၊ တချို့ကတော့ အမှတ်သညာမရှိ စိတ်မရှိတဲ့ အသညသတ်ဘုံ ရောက်ယင် အမြဲတမ်း ဆင်းရဲကင်းတယ်လို့ အဆုံးသတ်အနေဖြင့် ယုံကြည်နေကြတယ်၊ တချို့က ရုပ်မရှိတဲ့ အရူပဘုံတွေကို အဆုံး သတ်အနေဖြင့် ယုံကြည်နေကြတယ်၊ တချို့က ရုပ်နာမ်ခန္ဓာနှင့် အတ္တကို ခွဲခြားသိမြင်ယင် လမ်းဆုံးရောက်တယ်လို့ ပြောဟော နေကြတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ တကယ်အဆုံးသတ်တရား မဟုတ်ပါ ပဲနဲ့ သူတို့၏ အလိုအကြိုက်အားဖြင့် အဆုံးသတ်တရားလို့ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ် အသိအမှတ်ပြုထားကြတဲ့ အကွဲအပြားတွေဘဲ။ တကယ်အစစ်အမှန် အဆုံးသတ်တရားကတော့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် များမှာ ကိလေသာအားလုံး ကင်းငြိမ်းသောကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိမှနောက်၌ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်တွေ မဖြစ်တော့ပဲ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်သာလျှင် အဆုံးသတ် အစစ်အမှန်ပဲ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်မှာ တရားကျင့်သုံးကြရတာဟာ အဲဒီအဆုံးသတ် နိဗ္ဗာန် ရောက်ဖို့ပါဘဲ။

စင်စစ်ပြီးဆုံးခြင်း စသည်

အဲဒီလို အလိုအကြိုက်တွေ ကွဲနေသောကြောင့် အယူဝါဒ မတူကြ ကွဲပြားကြပုံစသည်ကို မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားဟောပြတော်မူတာကို သိကြားမင်းက သဘောကျကြောင်း လျှောက်ပြီးတော့ ဒီလို မေးလျှောက်ပြန်ပါတယ်၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအားလုံးပင် (အစ္စန္တနိဋ္ဌာ) စင်စစ်အပြီးအဆုံး ရှိကြပါသလား၊ (အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ) စင်စစ်ယောဂကန်ရာရှိကြပါသလား၊ (အစ္စန္တဗြဟ္မစာရီ) စင်စစ်အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ကြပါသလား၊ (အစ္စန္တပရိယောသာနာ) စင်စစ်အဆုံးသတ်ဘုရား ရှိကြပါသလားလို့ မေးလျှောက်တယ်၊ အဲဒီမှာ (၁) စင်စစ်အပြီးအဆုံး၊ (၂) စင်စစ်ယောဂကန်ရာ၊ (၄) စင်စစ် အဆုံးသတ်ဘုရားဆိုတဲ့ အမည် ၃-ခုဟာ နိဗ္ဗာန်၏အမည်ချည်းပါဘဲ၊ (၃) စင်စစ်အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်တယ် ဆိုတာက တော့ ဝိပဿနာမဂ္ဂင် အရိယမဂ္ဂင်အကျင့်ကို ကျင့်တာပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအမေး ၄-ချက်ဖြင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအားလုံးဟာ ဝိပဿနာမဂ္ဂင် အရိယမဂ္ဂင်အကျင့်ကို ကျင့်ကြပါသလား၊ နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်ကြ သိကြပါပြီလားလို့ မေးဘာပါဘဲ၊ အဲဒါဟာ သူကိုယ်တိုင် သိပြီးဖြစ်ပါလျက် အများတို့မှတ်ယူကြရအောင် မေးတာပါဘဲ၊

အဲဒီအမေးကို မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီလို မဟုတ်ကြောင်း ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီတော့ သိကြားမင်းက ဘာ့ကြောင့်

အဲဒီလို မဟုတ်ရပါသလဲလို့ ဆက်ပြီး မေးလျှောက်ပြန်တယ်။ အဲဒီအမေးကို မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ဒေဝါနမိန္ဒ-သိကြားမင်း၊ ယေ ခေါ ဘိက္ခူ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ-တဏှာကုန်ကြောင်း မဂ်အကျင့်ဖြင့် လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ဝါ-တဏှာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်၍ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ တေ-ထိုသို့ လွတ်မြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင်၊ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ-စင်စစ် အပြီးအဆုံး ရှိကြပေသည်၊ အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ-စင်စစ် ယောဂကုန်ရာ ရှိကြပေသည်၊ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရီ-စင်စစ် အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ကြပေသည်၊ အစ္စန္တပရိယောသာနာ- စင်စစ် အဆုံးသတ် တရားရှိကြပေသည်။ တသ္မာ-ထိုသို့ (တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာဖြစ်သော) ရဟန်းမြတ်တို့သာလျှင် စင်စစ် အပြီးအဆုံးစသည်နှင့် ပြည့်စုံကြသောကြောင့်၊ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ခံမျှ ဖြစ်ကြသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးတို့သည်၊ န အစ္စန္တနိဋ္ဌာ-စင်စစ် အပြီးအဆုံး ရှိသူတို့ မဟုတ်ကြပေ၊ န အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ-စင်စစ် ယောဂကုန်ရာရှိသူတို့ မဟုတ်ကြပေ၊ န အစ္စန္တဗြဟ္မစာရီ-စင်စစ် အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သူတို့ မဟုတ်ကြပေ၊ န အစ္စန္တပရိယောသာနာ-စင်စစ်အဆုံးသတ်တရားရှိသူတို့ မဟုတ်ကြပေ-လို့ ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

(တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ) တဏှာကုန်ကြောင်း မဂ်အကျင့်ဖြင့် လွတ်မြောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်, တဏှာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်၍ လွတ်

မြောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ပဲ၊ အကျဉ်းချုပ်ပြောရယင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ပါဘဲ၊ အဲဒီ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဘဝသစ် ရုပ် နာမ် ခန္ဓာဖြစ်အောင် ယှဉ်စေတတ်တဲ့ ယောဂ ၄-ပါးကုန်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ယောဂက္ခေမိလို့လဲ ဆိုရတယ်၊ အဲဒီလို ယောဂကုန်တာကလဲ ဘယ်တော့မှ ပြန် မဖြစ်အောင် စင်စစ်ကုန်တာဖြစ်သောကြောင့် အစ္စန္တယော· ဂက္ခေမိလို့လဲ ဆိုရတယ်၊ ဘဝသစ်ဖြစ်အောင် ယှဉ်စေတတ်တဲ့ အဲဒီယောဂ စင်စစ်ကုန်မှ စင်စစ်အပြီးအဆုံးရှိတဲ့ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ ပုဂ္ဂိုလ်လဲ ဖြစ်တယ်၊ စင်စစ် အဆုံးသတ်ရှိတဲ့ အစ္စန္တပရိယော· သာနပုဂ္ဂိုလ်လဲ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို စင်စစ် ယောဂကုန်တာ စင်စစ် အပြီးအဆုံးရှိတာ စင်စစ် အဆုံးသတ်နိဗ္ဗာန်ဝင်ရံချမှု ရှိတာကလဲ အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဆိုတဲ့ (ဗြဟ္မစရိယ) အကျင့်မြတ်ကို စင်စစ်ကျင့်ပြီး ဖြစ်လို့ပါဘဲ။

အဲဒီလို အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ပြီးမဟုတ်လို့ ဘဝသစ်၌ ယှဉ်စေ တတ်တဲ့ ယောဂမကင်းသေးယင်တော့ စင်စစ် အပြီးအဆုံးဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်သေးဘူး၊ ဘဝသင်တွေမှာ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနေရဦးမှာဘဲ။ ဒါကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားက ဗကဗြဟ္မာကြီးအား ဒီလို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဘဝေ ဝါဟံ ဘယံ ဒိသွာ၊
ဘဝဥ္စ ဝိဘဝေသိနံ။
ဘဝံ နာဘိဝဒိံ ကိဥ္စိ၊
နန္ဒိဥ္စ န ဥပါဒိယိံ။

အဲဒါဟာ ဗကဗြဟ္မာကြီးက သူ့ဘုံကို မအို မနာ မသေ အမြဲတည်နေတဲ့ ဌာနထင်ပြီး မြတ်စွာဘုရားအား သူ့ဌာနသို့ ကြွလာရန် ဖိတ်ကြားတဲ့အတွက် ဘဝ၌ ခင်မင်တွယ်တာနေယင် မပြီးမဆုံးသေးဘူး၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဖြစ်ဖြစ်ပြီး အိုရ နာရ သေရဦးမှာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဘယ်လို ဘဝကိုမျှ မနှစ်သက် မသာယာသင့်ဘူးဆိုတာကို သိစေတဲ့ စကားတော်ပါဘဲ။ ဟောပုံ အထူးကတော့ အဲဒီ ဗကဗြဟ္မာကြီးနှင့် ဗြဟ္မာတွေ အာလုံး မမြင်နိုင်အောင် မြတ်စွာဘုရားရှင်က တန်ခိုးဖြင့် ပုန်းကွယ်နေ ယင်း အနီးအပါးတွင်ပင် ရှိကြောင်းလဲ သိစေရန် ဟောပြတော် မူတာပါဘဲ။ အနက်ကတော့—

ဘဝေ-လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ ဗြဟ္မာဘဝ အပါယ်ဘဝဆိုတဲ့ ဘဝ ဟူသမျှ၌၊ ဘယံ-ကြောက်ဖွယ်ဘေးကို၊ ဒိသွာ-မြင်သောကြောင့်၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဘဝံ-ဘဝဟူသမျှကို၊ န အဘိဝဒိံ-မချီးမွမ်းပဲ ရှုတ်ချနေပါသတည်း-တဲ့။ ဘယ်ဘဝမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဖြစ်ရာရာ ဘဝမှာ တဘဝလုံးနှင့်ဆိုင်တဲ့ ဆင်းရဲတွေကို ခံစားရမယ်၊ ပဋိသန္ဓေနေရတာလဲ ဆင်းရဲဘဲ၊ အိုရတာ နာရတာလဲ ဆင်းရဲဘဲ၊ သေရတာလဲ ဆင်းရဲဘဲ၊ မသေခင်အတွင်း စိုးရိမ်ပူဆွေးရတာလဲ ဆင်းရဲဘဲ၊ ငိုကြွေးရတာလဲ ဆင်းရဲဘဲ၊ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲမှာ မခံသာတဲ့ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးတွေကိုလဲ ခံစားရမယ်၊ စားဝတ် နေရေးအတွက် ရှာကြံပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲရမယ်၊ ငရဲဘဝမှာ ဆိုယင် တဘဝလုံး တသက်လုံး တစက္ကန့်မျှ မခြားပဲ အမြဲ မပြတ် ဆင်းရဲတွေကို ခံစားနေရမယ်၊ ပြိတ္တာဘဝဆိုယင်လဲ

ငတ်မွတ်ခြင်းစသော ဆင်းရဲတွေကို အကြီးအကျယ် ခံစားနေရမယ်၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝဆိုယင်လဲ အများအားဖြင့် တသက်လုံး ဆင်းရဲနေကြရတာကပဲ များမယ်၊ လူ့ဘဝဆိုယင်လဲ ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းစသော ဆင်းရဲ အမျိုးမျိုးတွေကို ခံစားသွားရမယ်၊ ယခုလူတွေ မျက်မြင်အတိုင်း ပါဘဲ၊ နတ်ဘဝမှာလဲ အလိုမပြည့်တဲ့ဆင်းရဲ, အောက်ကျ နောက်ကျဖြစ်နေတာကို အကြောင်းပြုပြီးဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲ, သေရမည့်ဆင်းရဲစသည်တွေကို ခံစားသွားရမယ်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ ဆိုယင်လဲ စိတ်ကူးကြံစည်နေရတဲ့ ဆင်းရဲ, ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သင်္ခါရဒုက္ခဆင်းရဲတွေကို ခံစားနေရတာဘဲ၊ အဲဒီ ဆင်းရဲ ဟူသမျှတွေဟာ ကြောက်စရာဘေးတွေချည်းဘဲ၊ အဲဒီကြောက်ဖွယ် ဘေးတွေကို မြင်သောကြောင့်လဲ ဘဝကို မချီးမွမ်းပဲ ရှုတ်ချ ပြောဆိုနေတာပါတဲ့။

ဘဝေ-ဘဝဟူသမျှ၌၊ ဘယံ-ကြောက်ဖွယ်ဘေးကို၊ ဒိသွာ ဝါ-မြင်သောကြောင့်ရှင်း၊ ဝိဘဝေသိနံ-ဘဝကင်းရာကို ရှာမှီးနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဘဝံ-အလိုမရှိပဲ ဖြစ်ရသောဘဝကို၊ ဒိသွာ စ-မြင်သောကြောင့်ရှင်း၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဘဝံ-ဘဝဟူသမျှကို၊ န အဘိဝဒိံ-မချီးမွမ်းပဲ ရှုတ်ချနေပါသတည်း တဲ့။

တချို့ပညာရှိတွေက ဘာဆင်းရဲတွေကို မြင်ပြီးတော့ ဘာ ဆင်းရဲတွေမှ လွတ်မြောက်ရအောင် ရသေ့ရဟန်းပြုပြီး တရား ကျင့်ကြတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သာသနာပမှာ ဘဝမှလွတ်မြောက်တဲ့

နိဗ္ဗာန်ကို မသိကြဘူး။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ အရိယမဂ္ဂင်အကျင့်ကိုလဲ မသိကြဘူး၊ စိတ်တည်ငြိမ်ကြောင်း ဈာန်လောက်ပဲ သိကြတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီဈာန်ရကြောင်း သမာဓိအကျင့်ကိုသာ ကျင့်နိုင်ကြတယ်။ တချို့က ရူပဈာန်လောက်သာရပြီး အဲဒီဈာန်ဖြင့် ရောက်နိုင်တဲ့ ရူပါဝစရဗြဟ္မာ့ဘုံများကို မအိုမနာ မသေရာဌာနလို့ ထင်ကြတယ်၊ တချို့က အဲဒီရူပါဝစရဘုံတွေထဲက စိတ်အသိသညာမရှိတဲ့ အသညသတ်ဘုံကို မအိုမနာ မသေရာဌာနလို့ ထင်နေကြတယ်၊ တချို့က အရူပဈာန်များကို ရပြီးတော့ အဲဒီဈာန်များဖြင့် ရောက်နိုင်တဲ့ အရူပါဝစရဘုံများကို မအိုမနာ မသေရာဌာနလို့ ထင်နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီရထားတဲ့ ရူပဈာန် အရူပဈာန်များဖြင့် အားရကြေနပ်နေကြတယ်။

အဲဒီ ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သူတို့ရထားတဲ့ ဈာန်အားလျော်စွာ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံများကို ရောက်သွားကြတယ်၊ အဲဒီဘုံတွေကို ရောက်သွားတဲ့အခါ သူတို့ထင်မြင်တဲ့အတိုင်း သေခြင်းကတော့ မကင်းဘူး၊ သူတို့၏ အသက်တမ်းစေ့တဲ့အခါ အဲဒီဘဝများမှ စုတေကြရ သေကြရတာဘဲ၊ သေပြီးတော့ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝဆိုတဲ့ ကာမလောက ပြန်ရောက်လာကြရပြန်တာဘဲ၊ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝမှ သေပြန်တော့လဲ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကြရပြန်တာဘဲ၊ အကုသိုလ်ကံက အကျိုးပေးတဲ့အခါ ငရဲဘဝ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ပြိတ္တာဘဝ အသုရကာယ်ဘဝ ဆိုတာတွေမှာလဲ ဖြစ်ကြရပြန်တာဘဲ။ အဲဒီလို ဖြစ်ကြရတာတွေဟာ အိုခြင်း

နာခြင်း သေခြင်း မကောင်းတဲ့ ဘဝထဲ ပြန်ရောက်နေကြရတာဘဲ၊ ဘဝကောင်းရာကို ချွန်လမ်းအကျင့်ဖြင့် ရှာနေကြပါလျက် ရူပဘဝ အရူပဘဝ ကာမဘဝထဲ ပြန်ရောက်ပြီး အိုနာသေဆင်းရဲတွေကို ခံစားနေကြရတာဘဲ။ အဲဒီလို ဘဝကောင်းရာကို ရှာနေကြပါလျက် ဘဝထဲပြန်ရောက်ပြီး ဆင်းရဲနေကြရတာတွေကို မြင်သောကြောင့်လဲ မည်သည့်ဘဝကိုမျှ မချီးမွမ်းပဲ ရှုတ်ချဟောပြောနေပါတယ်တဲ့။

နောက်ပြီးတော့ အဲဒီဘဝထဲမှာ ဖြစ်ဖြစ်နေကြရတာဟာ ဘဝ၌ နှစ်သက်ပျော်မွေ့တဲ့တဏှာ မကောင်းသေးလို့ပါဘဲ၊ အဲဒီတဏှာဟာ ကာမယောဂ ဘဝယောဂဆိုတဲ့ တရားပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီ ကာမယောဂ ဘဝယောဂဆိုတဲ့ တဏှာကိုလဲ လက်မခံပဲ ပယ်စွန့်ပြီးဖြစ်ကြောင်းကို ဒီလို ဖော်ပြတော်မူပါတယ်။

နန္ဒိဥ္စ-ဘဝ၌ နှစ်သက်ပျော်မွေ့သော တဏှာကိုလည်း၊ နုဥပါဒိယိ-မစွဲမယူပဲ လက်မခံပဲ ပယ်စွန့်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတော့သတည်း တဲ့။

ဒီဂါထာဖြင့် ဗကဗြဟ္မာကြီးက သူ့ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ဖိတ်မန်သော်လဲ မြတ်စွာဘုရားက မည်သည့်ဘဝမဆို အိုနာသေဆင်းရဲဘေးတွေ ရှိနေကြောင်း၊ မည်သည့်ဘဝကိုမျှ မချီးမွမ်းသင့်ကြောင်း၊ မနှစ်သက် လက်မခံသင့်ကြောင်းများကို သိစေပါတယ်။ အဲဒီလိုဘဝ၌ နှစ်သက်သာယာပြီး ယှဉ်စေတဲ့ ကာမယောဂ

ဘဝယောဂ တဏှာ အပြီးအပြတ် ကုန်ငြိမ်းနေတဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သာလျှင် (အစ္စန္တနိဋ္ဌာ) စင်စစ် အပြီးအဆုံးရှိသူ (အစ္စန္တယောဂက္ခေမီ)စင်စစ် ယောဂကုန်ရာ ရှိသူစသည်မည်တယ်၊ ထို့ကြောင့် ယောဂဆိုတဲ့ ကိလေသာမကင်းကြသေးတဲ့ အမည်ခံရုံမျှ သမဏ ဗြာဟ္မဏ အတုတွေဟာ စင်စစ် အပြီးအဆုံးရှိသူ စသည်မမည် ကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားက ရှင်းလင်း ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီအထိ အမေးပြဿနာ ၁၄-ခုကို သိကြားမင်းကမေးကြောင်း အဋ္ဌကထာမှာ ပြဆိုထားပါတယ်၊ ဘာတွေလဲဆိုတော့— (၁) ဣဿာမစ္ဆရိယအမေးက တခု၊ (၂) ပိယာပ္ပိယအမေးက တခု၊ (၃) ဆန္ဒအမေးက တခု၊ (၄) ဝိတက်အမေးက တခု၊ (၅) ပပဉ္စအမေးက တခု၊ (၆) သောမနဿအမေးက တခု၊ (၇) ဒေါမနဿအမေးက တခု၊ (၈) ဥပေက္ခာအမေးက တခု၊ (၉) ကာယသမာစာရအမေးက တခု၊ (၁၀) ဝစီသမာစာရအမေးက တခု၊ (၁၁) ပရိယေသနာအမေးက တခု၊ (၁၂) ဣန္ဒြိယသံဝရအမေးက တခု (၁၃) အနေကဓာတုအမေးက တခု၊ (၁၄) အစ္စန္တနိဋ္ဌာအမေးက တခု၊ ဒီ ၁၄-ခုပါဘဲ။

အဲဒီ အမေးပြဿနာ ၁၄-ခုအတွက် မြတ်စွာဘုရား၏ အဖြေများကို သိကြားမင်းက နာကြား၍ နှစ်သက်လက်ခံကာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အနုမောဒနာပြုပြီးလျှင် သူ့ဉာဏ်ထဲမှာ ထင်မြင်နေတဲ့ အကြောင်းအရာများကိုလဲ ဒီလို တင်ပြလျှောက်ထားပါတယ်။

သိကြားမင်း၏ တင်ပြလျှောက်ထားပုံ

ဇော ဘန္တေ ရောဂေါ၊ ဇော ဂဏ္ဍော၊ ဇော သလ္လံ၊ ဇော ဣမံ ပုရိသံ ပရိကဍ္ဎတိ တဿ တဿေဝ ဘဝဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ တသ္မာ အယံ ပုရိသော ဥစ္စာဝစမာပဇ္ဇတိ။

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဇော လှုပ်ရှားတတ်သော တဏှာသည်၊ ရောဂေါ-အမြဲစွဲကပ်နေသော ရောဂါဆိုးကြီးပါဘုရား တဲ့။ ကုစားလိုက်ယင် ခဏတွင်မျှသာ သက်သာခွင့်ရပြီး အမြစ်ပြတ်မပျောက်နိုင်တဲ့ ရောဂါဆိုးကို ပါဠိ-လို ရောဂေါ-လို့ ဆိုတယ်၊ အဲဒါဟာ မူလအရင်းခံ ရောဂါလဲဖြစ်တယ်၊ သေလောက်အောင်လဲ မဟုတ်တဲ့အတွက် အဲဒီရောဂါမျိုးကို ဗမာလိုတော့ မတ်တတ်နာလို့လဲ ခေါ်တယ်၊ ရပ်စောက်နာလို့လဲ ခေါ်တယ်၊ တဏှာကို သိကြားမင်းက လှုပ်ရှားတဲ့အနေနဲ့မြင်လို့ ဇော-လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလို့ ဆိုဘာပါဘဲ၊ ဟုတ်တယ် တဏှာက ဟိုဟာလိုချင် ဒီဟာလိုချင်နဲ့ လှုပ်ရှားနေတာဘဲ၊ အာရုံအကောင်းကလေးတွေဆီကို မကြာခဏသွားနေတယ်၊ ခံစားသုံးဆောင်ဘို့ မြှော်လင့်တောင့်တနေဘယ်၊ လေတိုက်တဲ့အခါ သစ်ရွက်ကလေးတွေ အညွန့်ကလေးတွေ တလွန့်လွန့်နဲ့ လှုပ်နေသလိုပင် လိုချင်နှစ်သက်ပြီး တလှုပ်တည်းလှုပ်နေတဲ့ သဘောပါဘဲ။ တလှုပ်လှုပ်နဲ့ ဆာလောင်တောင့်တနေတဲ့ တဏှာပါဘဲ။

အဲဒီ တဏှာဟာ အမြစ်ပြတ်မပျောက်နိုင်တဲ့ ရောဂါနဲ့တူပါတယ်၊ အမြဲတမ်းစွဲကပ်နေတဲ့ မတ်တတ်နာရောဂါဟာ သေလောက်အောင်လဲ မပြင်းထန်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဆေးကုလို့လဲ အမြစ်ပြတ်မပျောက်ဘူး၊ အဲဒါလိုပါဘဲ တဏှာကလဲ သူကြိုက်တာကို ခံစားရယင် နေသာထိုင်သာတော့ ဖြစ်သွားပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူကြိုက်တဲ့အာရုံတွေနဲ့ ဘယ်လောက်ပဲပြုစုပေမဲ့ လုံးဝပျောက်ကင်းသွားတယ်လို့တော့ မရှိဘူး၊ တော်တော်ကြာယင် သူကြိုက်တာကလေးတွေကို ခံစားချင်ပြန်တာဘဲ၊ အဆင်း အာရုံအလှကလေးကို သူက ကြည့်ချင်တယ်၊ ကြည့်ရတော့ ချမ်းသာတယ်လို့ ထင်ရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အားရကြေနပ်တာကော့ မဟုတ်ဘူး၊ နောက်လဲ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ကြည့်ချင်နေသေးတာဘဲ။ အသံကောင်းကလေး ကြားရယင်လဲ ထိုအတူပင် ထပ်ကာ ထပ်ကာ ကြားနေချင်သေးတာဘဲ၊ အနံ့ကောင်းကလေးကို နံရတဲ့အခါ အရသာကောင်းကလေးကို စားရတဲ့အခါများမှာလဲ အားမရဘူး၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ နမ်းချင် စားချင်နေသေးတာဘဲ၊ အတွေ့ကောင်းကို တွေ့ထိရတဲ့အခါလဲ ထပ်ကာ ထပ်ကာ တွေ့ထိနေချင်သေးတာဘဲ၊ အဲဒါတွေဟာ အာရုံကို ဆာတဲ့တဏှာက အားမရနိုင်ပဲ အဆပ်ဆပ် သုံးဆောင်ချင်ပြီး လှုပ်ရှားနေတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဆေးကုလို့ မပျောက်နိုင်တဲ့ ရောဂါဆိုးနဲ့တူတယ်ဆိုတာ အင်မတန် ထင်ရှားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့—

ဇော—လိုချင်တောင့်တလျက် လှုပ်ရှားတတ်သော တဏှာသည်၊ ဂဏ္ဍော—အဖုအလုံး အိုင်းအမာကြီးသဖွယ် ဖြစ်ပါတယ်

ဘုရား တဲ့။ သွေးစုနှာအစရှိတဲ့ အဖုအလုံးအနာကို ပါဠိလို ဂဏ္ဍ-လို့ ခေါ်တယ်၊ အိုင်းအမာအနာကြီးဟာ ပေါက်ကွဲပြီး သွေးပုပ် ပြည်ပုပ်တွေ ထွက်နေယင် ရွံစရာလဲကောင်းတယ်၊ ကြောက်စရာလဲကောင်းတယ်၊ အဲဒါလိုဘဲ ဒီတဏှာကြောင့် ရွံစရာတွေလဲ ကိုက်နေတယ်၊ ဟိုဟာလိုချင် ဒီဟာလိုချင်နဲ့ အမြဲ လိုပင် စိတ်ဆင်းရဲနေတယ်၊ ဒါကြောင့် အိုင်းအမာ အနာအို ကြီးလိုပင် ရွံစရာလဲကောင်းတယ်၊ ကြောက်စရာလဲကောင်းတယ်။ နောက်ပြီးတော့-

ဇော-လိုချင်တောင့်တလျက် လှုပ်ရှားတတ်သော တဏှာ သည်၊ သလ္လံ-ကိုယ်ထဲမှာ စူးဝင်နေသော မြှားငြောင့်နှင့်လဲ တူပါတယ်ဘုရား တဲ့။ မြှားစူးတယ်ဆိုတာကတော့ ယနေ့အခါ မှာ မထင်ရှားဘူး၊ ငြောင့်စူးတာကတော့ လူတိုင်းမှာပင် ထင် ရှားတတ်ပါတယ်၊ လက်ထဲမှာ ငြောင့်စူးနေယင်၊ ခြေထဲမှာ ဆူးစူးနေယင် တမြက်မြက်နဲ့ နာနေတာဘဲ၊ အဲဒီငြောင့်ဟာ အပြင်ဘက်မှာ အစွန်းအစမပေါ်ပဲ အသားထဲမှာ မြုပ်ကွယ်နေ ယင် ထုတ်ပစ်ဖို့ရာလဲ ခက်တယ်၊ အသားထဲမှာ တမြက်မြက်နဲ့ နာကျင်စေပြီး နှိပ်စက်နေတယ်၊ အဲဒါလိုပင် တဏှာကလဲ ဟိုဟာလိုချင် ဒီဟာလိုချင်နဲ့ အမြဲနှိပ်စက်နေတာဘဲ၊ သူ့ကို ထုတ်ပယ်ပစ်ဖို့လဲ အလွန်ခက်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် တဏှာက ငြောင့်နဲ့တူတယ်ဆိုတာ တကယ်ဟုတ်တာဘဲ။ တခါတရံမှာ လိုချင်တာတွေကို ကြံစည်ကြောင့်ကြစိုက်မှု အားကြီးနေတာနဲ့ အိပ်မပျော်ပဲလဲ ရှိနေတတ်တယ်။ အဲဒီတဏှာကြောင့် ဘဝ

သံသရာထဲမှာ ဆင်းရဲရပုံကိုလဲ ဒီလိုဆက်ပြီး တင်ပြလျှောက်ထား ပါတယ်။

ဇော-လိုချင်တောင့်တလျက်လှုပ်ရှားတတ်သော တဏှာသည်၊ တဿ တဿေဝ ဘဝဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ-ထိုထိုဘဝ၏သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဝါ ထိုထိုဘဝ၌သာလျှင် ဖြစ်ရန်အတွက်၊ ဗဟုံ ပုရိ-သံ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို၊ ပရိကဍ္ဎတိ-ဆွဲငင်နေပါသည် အရှင်ဘုရား။ ဘဿွာ-ထိုသို့ဆွဲငင်နေသောကြောင့်၊ အယံ ပုရိသော-ဤပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်၊ ဥစ္စာဝစံ-ဘင ကောင်း ဘဝဆိုးသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်နေရသည်ဟု ထင်မြင်ပါသည် အရှင်ဘုရား တဲ့။ တဏှာက ဘဝကို သာယာနှစ်သက်နေတယ်၊ ဘဝထဲမှာသာ ဖြစ် လျက်ရှိနေချင်တယ်၊ ဒါကြောင့် ကုသိုလ်ကံရှိသောသူတွေက ဗြဟ္မာဘဝ နတ်ဘဝ လူ့ဘဝဆိုတဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ဘဝသို့ ရောက်နေကြရတယ်၊ အကုသိုလ်ကံရှိသော သူတွေကတော့ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ် ဘဝဆိုးများသို့ရောက်နေကြရ တယ်၊ အဲဒီလို ဖြစ်နေကြရပုံကို သိကြားမင်းက သူကိုယ်တိုင်လဲ တွေ့မြင်သင့်သလောက် တွေ့မြင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်မှာပါဘဲ။

အဲဒီလို တင်ပြလျှောက်ထားပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားထံ ယခု မေးတဲ့ ပြဿနာများကို ရှေးက သမဏ ဗြာဟ္မဏအမည်ခံရသေ့ ရဟန်းများထံမှာ မေးခွင့်မျှတောင် မရခဲ့ကြောင်း၊ ယခုဘော့ အဲဒီပြဿနာတွေကို မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားပေးပြီးတော့ သူ့မှာ ရှိနေတဲ့ယုံမှားမှု ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတဲ့ ငြောင့်ကိုလဲ မြတ်စွာ

ဘုရားက နှုတ်ပယ်ပေးပြီး ဖြစ်တဲ့အကြောင်းများကိုလဲ လျှောက်ထားပါတယ်။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီလို မေးခဲ့ဘူးတာတွေကို အမှတ်ရပါသေးရဲ့လား၊ ဝန်မလေးယောင် အဲဒီမေးခဲ့ပုံ ဖြေကြား ပြောဆိုကြပုံကို ပြောပြပါလို့ အမိန့်ရှိပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်း အရာများကိုလဲ သိကြားမင်းက ဒီလို တင်ပြလျှောက်ထား ပါတယ်။

တောကျောင်းနေ သာမဏဗြာဟ္မဏအမည်ခံပုဂ္ဂိုလ်များထံ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ ဒီပြဿနာများကို မေးခဲ့ပါတယ်၊ သူတို့က ပြေလည်အောင် မဖြေနိုင်ကြပါ၊ မဖြေနိုင်ကြသောကြောင့် သူတို့က "အရှင်ဟာ အဘယ်အမည်ရှိတဲ့သူပါလဲ"လို့ တပည့် တော်ကို မေးကြပါတယ်။ တပည့်တော်က တာဝတိံသာနတ် တို့၏ အရှင်သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားပါတယ်။ အဲဒီ တော့ သူတို့က တပည့်တော်ကိုသာ တဆင့်တက်ပြီး မေးကြ ပါတယ်-ဘယ်လိုကံကို ပြုသောကြောင့် သိကြားမင်းဖြစ်ပါ သလဲ"တဲ့။ တပည့်တော်က သူတို့အား ကြားဘူး သိဘူး သလောက် စွမ်းနိုင်သလောက် တရားကို ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ခံ ရသေ့ ရဟန်းတွေက အဲဒီလို ပြောပြတာ ကြားသိရတဲ့အတွက် "ငါတို့ဟာ သိကြားမင်းကိုလဲ တွေ့မြင်ရတယ်၊ ငါတို့၏ အမေးကိုလဲ သိကြားက ဖြေကြား ပေးတယ်"လို့ နှလုံးသွင်းပြီး ဝမ်းမြောက်ကြပါတယ်၊ အဲဒီ

တုန်းက သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ခံ ရသော့ ရဟန်းတွေဟာ တပည့်တော်၏အဖြေကို လက်ခံမှတ်သားကြရတဲ့အတွက် တပည့်တော်၏ ကာသည့်များ ဖြစ်သွားကြပါတယ်၊ တပည့်တော်ကတော့ သူတို့၏ တပည့်မဖြစ်ခဲ့ပါ။ အခုတော့ တပည့်တော်ဟာ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်အစစ် သောတာပန်ဖြစ်နေပါပြီ၊ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်ကြောင်း တရားကင်းသွားပါပြီ၊ ဂတိနှင့်ဉာဏ် တည်မြဲသွားပါပြီ၊ အထက်မဂ်ဉာဏ်များကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်ပင် ရောက်နိုင်ပါပြီ-လို့ သိကြားမင်းက လျှောက်ပါတယ်။

သိကြားဖြစ်ရေးကျင့်ဝတ် (၇) ပါး

အဲဒီလို လျှောက်ထားတဲ့ စကားထဲမှာ သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်းတရားဆိုတာကို အဋ္ဌကထာမှာ သတ္တဝတပဒဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ် (၇) ပါးဖြစ်ကြောင်း ဖွင့်ပြထားတယ်။ အဲဒီကျင့်ဝတ်တွေဟာ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်မှာ ဒီလို ပြဆိုထားလျက် ရှိနေပါတယ်။

(၁) တသက်ပတ်လုံး မိဘတို့ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသူ ဖြစ်ပါမည်လို့ ဆောက်တည်ပြီး ကျင့်ခြင်းက တပါး။

(၂) တသက်ပတ်လုံး ဆွေမျိုးထဲက အသက်ကြီးသူများကို အရိုအသေပြုသူ ဖြစ်ပါမည်လို့ ဆောက်တည်ပြီး ကျင့်သုံးခြင်းက တပါး။

(၃) တသက်ပတ်လုံး နူးညံ့ချိုသာသောစကားကို ပြောပါ မည်လို့ ဆောက်တည်ပြီး ကျင့်ခြင်းက တပါး။

(၄) တသက်ပတ်လုံး ဂုံးချောစကား မပြောပါလို့ ဆောက် တည်ပြီး ကျင့်ခြင်းက တပါး။

(၅) တသက်ပတ်လုံး ဝန်တိုခြင်း အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ရာကို အုပ်ချုပ် စောင့်ရှောက်နေပါ မည်လို့ ဆောက်တည်ပြီး ကျင့်ခြင်းကတပါး။

(၆) တသက်ပတ်လုံး အမှန်ကိုသာ ပြောဆိုပါမည်လို့ ဆောက်တည်ပြီး ကျင့်ခြင်းက တပါး။

(၇) တသက်ပတ်လုံး စိတ်မဆိုးအောင် သတိပြုနေပါမည်၊ တရံတခါ စိတ်ဆိုးမိယင်လဲ အဲဒီ စိတ်ဆိုးမှုကို ချက် ခြင်းပင် ပယ်ဖျောက်ပါမည်လို့ ဆောက်တည်ပြီး ကျင့် ခြင်းက တပါး။

ဒီကျင့်ဝတ် (၇) ပါးပါဘဲ။

ယခု လက်ရှိသိကြားမင်းကတော့ ဘုရားမပွင့်မီ ရှေးကာလက မဂဓတိုင်း မစလ ဆိုတဲ့ တောရွာမှာ မဃ ဆိုတဲ့ လုလင်ဖြစ်ခဲ့ ကြောင်းကို ဒီသုတ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာမှာ ဒီလိုပြထားတယ်။

သိကြားမင်း အလောင်းလျာ မဃလုလင် ဝတ္ထု

အဲဒီတုန်းက မဃလုလင်ဟာ တနေ့သောအခါ အိပ်ရာမှ စောစောထပြီး ရွာအလယ်၌ ရွာအမှုကိစ္စကို လုပ်ဆောင်ရာဌာန

သို့ သွားပြီးတော့ မိမိ၏တည်ရာဌာနကို ခြေဖျားဖြင့်ပင် မြေမှုန့်တွေ အမှိုက်တွေ ဖယ်ရှားပြီး နေရာကောင်း နေရာသန့်ဖြစ်စေတယ်၊ အခြားလူက အဲဒီနေရာသို့ လာပြီးတည်နေတာကို မြင်ရတော့ သူ့မှာ ကုသိုလ်ပြုရန်သတိတရားရလာတယ်၊ ဒါကြောင့် ရွာအလယ်မှာ ကောက်နယ်တလင်းခန့် မြေကွက်ကို အညီအညွတ်ပြုပြီး သဲဖြူများလဲ ခင်းပေးတယ်၊ အေးတဲ့ရာသီဥတုကျတော့ ထင်းများဖြင့် မီးဖိုများလဲ ပြုလုပ်ပေးတယ်၊ လူငယ်တွေရော လူကြီးတွေရော အဲဒီနေရာမှာ လာပြီး နေထိုင်ကြတယ်။

တနေ့မှာတော့ သူ့မှာ ဒီလိုဆင်ခြင်မိတယ်၊ မင်းနှင့် မင်းအမတ်အစရှိတဲ့ အရာရှိတွေကိုလဲ တွေ့ရတယ်၊ နေနတ်သား လနတ်သား စသည်ရှိကြောင်းကိုလဲ ကြားရဘူးတယ်၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ကောင်းမှုကိုပြုလို့ အဲဒီ စည်းစိမ်ချမ်းသာတွေကို ရတာဖြစ်မှာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ငါလဲ ဒီလို ကောင်းမှုတွေကို ပြုသင့်တယ်လို့ ဆင်ခြင်လျက် ကြံစည်မိတယ်။

ဒါကြောင့် သူဟာ နံနက်စောစော အိပ်ရာမှထပြီး ယာဂုဆန်ပြုတ်ကို သောက်ပြီးတော့ ပေါက်တူးစသော ကိရိယာများကို ယူကာ လမ်းဆုံအရပ်မှာ မညီညွတ်တာတွေကို ညီညွတ်အောင်ပြုတယ်၊ တည်းခိုစရာ မဏ္ဍပ်တဲကိုလဲ ပြုလုပ်တယ်၊ ရေကန်လဲ တူးတယ်၊ တံတားလဲ ခင်းတယ်၊ အဲဒီလိုလုပ်ယင်း ညနေအချိန်ကုန်မှ အိမ်သို့ ပြန်လာတယ်။

အဲဒီလို ပြန်လာတဲ့အခါ ဘာတွေ သွားပြီး လုပ်နေသလဲလို့ အခြားသူက မေးတယ်၊ နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်း ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်နေကြောင်း ပြောပြတယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီလူကလဲ မဃ လုလင်နဲ့ အတူလိုက်ပါပြီး ကောင်းမှုအလုပ်ကို လုပ်တယ်၊ ဒီနည်းဖြင့် ကောင်းမှုအလုပ် သမားတွေ တိုးတိုးလာတာ ၃၃-ယောက်တောင် ရှိသွားသတဲ့။ မဃလုလင် အမှူးရှိတဲ့ အဲဒီလူ ၃၃-ယောက်ဟာ လမ်းပြုပြင်ခြင်း တံတားခင်းခြင်း တည်းခိုဇရပ်ဆောက်ခြင်း ရေကန်တူးခြင်းစသော ကောင်းမှု တွေကို အညီအညွတ် ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်နေကြတယ်။

အဲဒီအခါ မစလရွာစား သူကြီးက "ရှေးတုန်းကတော့ ဒီလူငယ်တွေဟာ သေရည်အရက်သောက်ပြီး မတော်မသင့်တာ တွေ ပြုလုပ်ကြတဲ့အတွက် သူတို့ထံမှ ဒဏ်ငွေ လာဘ်ထိုးငွေများကို ရနေခဲ့တယ်၊ ယခုတော့ သူတို့က အများသုံး ကောင်းမှုတွေ ကိုသာ လုပ်နေကြတဲ့အတွက် အဲဒီလို ဒဏ်ငွေ လာဘ်ထိုးငွေ တွေကို မရပဲ ဖြစ်နေတယ်၊ ဒီ အကောင်တွေကို မင်းထံ ဂုံးတိုက်ပြီး နှောင့်ယှက်ဦးမယ်"လို့ အကြံပြုပြီးတော့ မင်းထံ သွားပြီး စွဲချက်တင်တယ်။ မင်းကလဲ သူ့စကားယုံကြည်တာနဲ့ အဲဒီလူငယ်တွေကို ဖမ်းပြီး ဆောင်ယူလာဘို့ အမိန့်လဲ ပေးလိုက် တယ်၊ ဖမ်းဘို့ ရဲပုလိပ်များကိုလဲ ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီရွာသူကြီး က မဃလုလင်နှင့်တကွ အဲဒီလူငယ် ၃၃-ယောက်ကို ဖမ်းစေ ပြီးတော့ မင်းထံ ပို့ပေးတယ်၊ မင်းကလဲ မမေးမစစ်ပဲနဲ့ ဆင်ဖြင့် နင်းသတ်စေရန် အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။

အဲဒီအခါ မဃလုလင်က သူ့အဖော်များကို ဒီလို အကြံ ပေးတယ်၊ မိတ်ဆွေတို့ ငါ့စကားကို လိုက်နာနိုင်ကြပါ့မလား။ ခင်ဗျားများ၏စကားကို လိုက်နာလို့ ကျွန်ုပ်တို့ ယခုဘေးသင့်နေကြ တာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားများ၏စကားကို လိုက်နာပါ့မယ်၊ ဘာလုပ် ရမလဲ ပြောပါ-လို့ သူတို့က ဆိုကြတယ်။ သံသရာဝဋ်ထဲ ကျင်လည်နေကြရတဲ့ သူတွေမှာ ဒီလို ဘေးတွေ့ရတာကတော့ ဖြစ်မြဲဘဲ၊ သင်တို့ဟာ သူခိုး ဒမြ ဟုတ်ကြပါသလား၊ မဟုတ်ကြ ပါဘူးဗျာ၊ သစ္စာပြုတာဟာ ဒီလောက၏ မှီခိုအားထားရာ အစစ်ပဲ၊ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့အားလုံးပင် "ငါတို့ဟာ သူခိုး ဒမြတွေ ဟုတ်ယင် ဆင်ကြီးက နင်းပါစေ၊ မဟုတ်ယင်တော့ မနင်းပါစေနဲ့"လို့ သစ္စာပြုကြရန် မဃလုလင်က အကြံပေးတယ်၊ မိတ်ဆွေတွေက အဲဒီအတိုင်း သစ္စာပြုကြတယ်။ ဆင်ကြီးက သူတို့အနီးသို့ ချဉ်းကပ်ဖို့တောင် မစွမ်းနိုင်ဘူး၊ ကျယ်လောင်စွာ ဟစ်အော်မြည်တမ်းပြီး ထွက်ပြေးတယ်၊ ဆင်ကြီးကို သံချွန် နားရင်းတုတ် လှံ-ချွန်းတို့ဖြင့် ထိုးဆွနှိပ်စက်၍ မောင်းနှင်သော်လဲ ချဉ်းကပ်စေရန် မစွမ်းနိုင်ပဲ ရှိနေပါသတဲ့။ အဲဒီအကြောင်း အရာကို မင်းထံလျှောက်တင်တော့ မင်းက ဖျာဖြင့် ဖုံးပြီး နင်း စေဘို့ အမိန့်ပေးလိုက်တယ်၊ အဲဒီလို ဖျာဖြင့်ဖုံးပြီး နင်းစေတဲ့ အခါကျမှ ဆင်ကြီးက အဃင်ကထက် နှစ်ဆတိုးပြီး ကျယ် လောင်စွာ ဟစ်အော်လျက် အတင်းထွက်ပြေးပါသတဲ့။

အဲဒီတော့ ဂုံးချောပြီး စွဲချက်တင်တဲ့ ရွာသူကြီးကို မင်းက ခေါ်ပြီး မေးတယ်၊ ရွာသူကြီးက မဃလုလင်၏ မန္တာန်ကြောင့်

ပါလို့ လျှောက်တင်တယ်။ ဒီတော့ မင်းက မဃလုလင်ကို ခေါ်ပြီး မေးတယ်။ အရှင်မင်းကြီး ကျွန်ုပ်မှာ မန္တာန်မရှိပါ၊ သစ္စာကိုသာ ပြုကြပါတယ်၊ မင်းကြီး၏ သူခိုး ဒမြတွေဖြစ်ယင် ဆင်ကြီးက နင်းပါစေ၊ မဟုတ်ယင်တော့ မနင်းပါစေနဲ့လို့ သစ္စာ ပြုကြကြောင်း မဃလုလင်က လျှောက်တင်ပါတယ်။ ဒါဖြင့် သင်တို့ဟာ ဘာတွေလုပ်နေကြသလဲလို့ မေးတယ်၊ လမ်းကို ညီညွတ်အောင် ပြုပြင်ကြပါတယ်၊ လမ်းလေးခွမှာ တည်းခိုရန် ဇရပ်ကို ဆောက်လုပ်ကြပါတယ်၊ ရေကန် တူးကြပါတယ်၊ တံတားခင်းကြပါတယ်၊ ဒီလိုကောင်းမှုတွေကို ပြုလုပ်နေကြပါတယ်လို့ လျှောက်တင်တယ်။

ဒီရွာသူကြီးက ဘာ့ကြောင့် ဂုံးတိုက်တာလဲလို့ မေးပြန်တယ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ မူးယစ်ပေါ့လျော့နေတဲ့အခါ ဒဏ်ငွေ လာဘ်ထိုးငွေ များကို ရတယ်၊ မမေ့မပေါ့ဘဲ ကောင်းမှုတွေ ပြုလုပ်နေတဲ့ အခါ သူ့မှာ ဒဏ်ငွေ လာဘ်ထိုးငွေများကို မရဘူး၊ ဒါကြောင့် ဂုံးတိုက်တာပါလို့ လျှောက်တင်တယ်။ အဲဒီတော့ မင်းကြီးက "လူကလေးတို့ရေ၊ ဒီဆင်ဟာ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ပါလျက်တောင် သင်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိပါပေတယ်၊ ငါက လူဖြစ်နေပါ လျက်နဲ့တောင် မသိပဲ ဖြစ်နေတယ်၊ သင်တို့၏ မာလရွာကို သင်တို့အား အမြဲတမ်း အပိုင်ပေးလိုက်ပါတယ်၊ ဒီဆင်ကြီးကိုလဲ ပေးလိုက်ပါတယ်၊ ဂုံးတိုက်တဲ့ ရွာသူကြီးလဲ သင်တို့၏အစေခံ

ကျွန်ဖြစ်ပါစေ၊ ဒီကနေ့မှစပြီး ငါ့အတွက်လဲ ကောင်းမှုကို ပြုကြပါ''လို့ ပြောပြီးတော့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေလဲ ပေးပြီး သွတ်လိုက်ပါသတဲ့။

အဲဒီတော့ မဃလုလင်နှင့်တကွ ၃၃-ယောက်သော လုလင် တွေဟာ မင်းကပေးလိုက်တဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို လက်ခံယူခဲ့ ကြပြီး ဆင်ကိုလဲ တလှည့်စီစီးလျက် ပြန်လာကြတယ်၊ ဒီလိုလဲ ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ကြတယ်၊ "ကိုယ့်လူတို့၊ ကောင်းမှုဆိုတာ နောက်ဘဝအတွက် ပြုကြရတာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ယခုဘဝတွင်ပဲ အကျိုးပေးနေပြီ၊ ဒါကြောင့် ယခင်ကထက် တိုးတက်ပြီး ပြုလုပ်ကြစို့''လို့ တိုင်ပင်ပြီးတော့ ကောင်းမှုတွေကို တိုးတက် ပြီး ပြုလုပ်ကြတယ်၊ လမ်းလေးခွ၌ အများတည်းခိုရန် ကြီးကျယ် သောဇရပ်ကြီးကိုလဲ ဆောက်လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီလို အများ အတွက် ကောင်းမှုလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ဆောင်ကြပြီးတဲ့နောက် အသက်ဘမ်းကုန်လို့ စုတေ သေလွန်ကြတဲ့အခါ မဃလုလင်က သိကြားမင်းဖြစ်တယ်၊ သူ့အဖော် ၃၃-ယောက်လဲ သူနှင့် အတူပင် နတ်များဖြစ်ကြပါသတဲ့။ အဲဒါဟာ သိကြားဖြစ် ကြောင်း ကောင်းမှုပြုခဲ့ပုံ အကျဉ်းချုပ်ပါဘဲ။

အဲဒီ မဃဝတ္ထုထဲမှာ အထူးမှတ်စရာ အချက်တခုပါတယ်၊ ဘာလဲဆိုယင်-မဃလုလင်နှင့်တကွ သူ့အဖော် ၃၃-ယောက်ဟာ ဘုရားတရားတော်ကို ကျကျနန ကြားနာရလို့ ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ကြတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကုသိုလ်က ကောင်းကျိုးပေးပုံ

အကြောင်းကို အတော်အတန်လောက်သာ ကြားနာဘူးတဲ့ လက္ခဏာရှိတယ်၊ အဲဒီလို အတော်အတန်လောက် ကြားဘူးတာ ကို မှီပြီး သူ့ဟာသူ စိတ်ကူးကြံစည်ကာ ပြုလုပ်ခဲ့တာဘဲ၊ အဲဒီလို ကုသိုလ်ပြုရာမှာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရဘို့ ရည်ရွယ်ဆုတောင်းတာ မပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီကောင်းမှုများကြောင့် သိကြားမင်း ဖြစ်လာပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ကြားနာ ရတဲ့အခါ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုကိုရောက်ပြီး သောတာပန် ဖြစ် သွားတယ်။ အဲဒီလို သောတာပန်ဖြစ်ပုံကို ထောက်ဆကြည့်ယင် ကုသိုလ်ပြုစဉ်က မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ဆုမတောင်းခဲ့သော်လဲ ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သိမြင်ပြီး ကုသိုလ်ကို ထက်ထက်သန်သန် ပြုခဲ့လျှင် အဲဒီကုသိုလ်ကြောင့် ထက်သန်တဲ့ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေဖြင့် နတ်ဘဝ လူ့ဘဝ၌ ဖြစ်ပြီး ဘုရား၏တရားတော်ကို နာကြား ကျင့်သုံး၍ တရားထူးကိုလဲ ရနိုင်တယ်ဆိုတာ အထူးသတိပြုပြီး မှတ်သားထားကြဘို့ပါဘဲ။ အရေးကြီးတာကတော့ ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်တဲ့အခါ ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သိမြင်တဲ့ ဉာဏ်ဖြင့် ထက်ထက်သန်သန်ပြုဘို့ အရေးကြီးပါတယ်၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရည်သန်ဆုတောင်းပြီး ပြုယင်တော့ ပိုပြီးသေချာဘာပါဘဲ။

သိကြားမင်း၏ အထူးဝမ်းမြောက်ပုံ

ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း သိကြားမင်းက မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နာရ၍ သောတာပန် ဖြစ်ဘဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက် ကြောင်းကို လျှောက်တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက "ဒိလို

ဝမ်းမြောက်တာကို ရှေးက ရဘူးပါသလား”လို့ မေးတော်မူပါတယ်။

အဲဒီတော့ သိကြားမင်းက ဒီလို လျှောက်ပါတယ်။ ရှေးဘုန်းက အသုရာနတ်တွေနဲ့ စစ်တိုက်ကြရာမှာ အနိုင်ရလို့ ဝမ်းမြောက်ခဲ့ဘူးပါသတဲ့။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလိုအနိုင်ရလို့ ဝမ်းမြောက်ရတာကတော့ ဒုတ်သားစသော လက်နက်တွေ၏ ကျက်စားရာ နယ်ပယ်ဖြစ်ပါတယ်၊ စင်စစ် ငြီးငွေ့ဘို့ တပ်မက်ကင်းဘို့လဲ မဖြစ်ပါဘူး။ ဝင်စစ် ချုပ်ဘို့ ငြိမ်းဘို့လဲ မဖြစ်ပါဘူး၊ အထူးသိဘို့ ထိုးထွင်းသိဘို့လဲ မဖြစ်ပါဘူး၊ ဆင်းရဲငြိမ်းဘို့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဘို့လဲ မဖြစ်ပါဘူး။ ယခု မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာရပြီး သောတာပန်ဖြစ်လျက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရတာကတော့ ဒုတ်သား စသော လက်နက်တွေ၏ ကျက်စားရာ နယ်ပယ်လဲ မဟုတ်ပါဘူး၊ စင်စစ် ငြီးငွေ့ဘို့ တပ်မက်ကင်းဘို့လဲ ဖြစ်ပါတယ်၊ စင်စစ်ချုပ်ဘို့ ငြိမ်းဘို့လဲ ဖြစ်ပါတယ်၊ အထူးသိဘို့ ထိုးထွင်းသိဘို့လဲ ဖြစ်ပါတယ်၊ ဆင်းရဲငြိမ်းဘို့ နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်ဘို့လဲ ဖြစ်ပါတယ်လို့ လျှောက်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို မေးဘော်မူပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား၏ မေးခွန်းတော်

ဒေဝါနမိန္ဒ-သိကြားမင်း၊ တွံ-သင်သည်၊ ကိံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော-အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကို မြှော်မြင်သည်

ဖြစ်၍၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သော၊ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိ-လာဘံ-ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာမှုရခြင်းကို၊ ပဝေဒေသိ-တင်ပြလျှောက်ထားပါသနည်း တဲ့။

သိကြားမင်း၏ ဖြေကြားချက်

အကျိုးဆုး ၆-ပါး မြော်မြင်ပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရခြင်းကို ဒီလို လျှောက်ပါတယ်။

၁။ ဣဓေဝ ဌိတဿမေ သတော၊
ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။
ပုနရာယု စ မေ လဒ္ဓေါ၊
ဧဝံ ဇာနာဟိ မာရိသ။

မာရိသ–မြတ်စွာဘုရား၊ ဣဓေဝ-ဤ ဣန္ဒသာလလိုဏ်ဂူ၌ပင်လျှင်၊ တိဋ္ဌမာနဿ-တည်နေစဉ်၊ ဒေဝဘူတဿ သတော–သိကြားနတ်အသစ်ဖြစ်လျက်၊ မေ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ပုနရာယု စ-တဖန်နတ်အသက်အသစ်ကိုလည်း၊ မေ လဒ္ဓေါ-အကျွန်ုပ်ရအပ်ပါပြီ။ ဧဝံ-ဤသို့ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ မြော်လင့်ဘွယ်အကြောင်းကို၊ ဇာနာဟိ-သိတော်မူပါ အရှင်ဘုရား တဲ့။

သိကြားမင်းဟာ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နာနေယင်းသောတာပန်လဲဖြစ်တယ်၊ သိကြားဘဝဟောင်းမှ စုတေပြီး

သိကြားဘဝအသစ်လဲ ဖြစ်ဘယ်၊ အဲဒါဟာ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ ပဌမအကြောင်းပါတဲ့။ မဃလုလင်ဘဝက ပြုခဲ့တဲ့ကုသိုလ် ကောင်းမှုကြောင့် သိကြားမင်း ဖြစ်လာရတယ်၊ အဲဒါဟာ လူတို့၏ နှစ်အရေအတွက်အားဖြင့် ၃၆-သန်း (သုံးကုဋေနဲ့ ခြောက်သန်း) ရှိခဲ့ပြီ၊ ဒါကြောင့် တာဝတိံသာနတ်သက်က ကုန်နေတဲ့အတွက် ဘုရားထံမလာမီ ၆-ရက်ကျော်လောက် ကတည်းက ပုဗ္ဗနိမိတ်ငါးပါးကို တွေ့မြင်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် (၇) ရက်အတွင်းမှာ သေရတော့မယ်ဆိုတာကို သိမြင်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲ တွေ့အလွန်အကဲဖြစ်နေတာနဲ့ ဘုရားထံလာရောက်ပြီး တရားနာ တာဘဲ၊ အဲဒီအကြောင်းအရာတွေကိုတော့ စာမျက်နှာ (၁၇) စသည်မှာ ဖော်ပြခဲ့ပါပြီ။

အဲဒီလို တရားနာနေယင်း မှိုင်အပ်တဲ့ ဥပေက္ခာဝေဒနာ အကြောင်းကို နာကြားနေစဉ် ငပဿနာရှုလျက် သောတာပတ္တိ မဂ်ဖိုလ်ရောက်ပြီး သောတာပန်လဲ ဖြစ်သွားတယ်၊ ဘဝဟောင်းမှ စုတေပြီး သိကြားဘဝအသစ်လဲ ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီတော့ အပါယ်လေးပါးမှ အစဉ်ထာဝရ လွတ်မြောက်တဲ့အတွက်လဲ ဝမ်းမြောက်ရတယ်၊ သိကြားဘဝအသစ်ဖြစ်ပြီး လူတို့၏ နှစ်အရေ အတွက်အားဖြင့် အနှစ်ပေါင်း ၃၆-သန်းပတ်သုံး သိကြားမင်း စည်းစိမ်ကို ခံစားမြဲ ခံစားသွားရမည့်အတွက်လဲ ဝမ်းမြောက် ရတယ်၊ အဲဒါဟာ ဝမ်းမြောက်ရခြင်း၏ ပဌမအကြောင်းပါတဲ့၊ ဒုတိယအကြောင်းကတော့—

၂။ ဧဝံ ဟံ ဒိဗ္ဗယာ ကာယာ၊
အာယုံ ဟိတွာ အမာနုသံ။
အမူဠှော ဂဗ္ဘမေဿာမိ၊
ယတ္ထ မေ ရမတီ မနော။

အာယုံ ဟိတွာ အမာနုသံ-နတ်အသက်ကို စွန့်၍၊ ဒိဗ္ဗယာ ကာယာ- နတ်အပေါင်း- နတ်ဘဝမှ၊ စုဘော- စုတေရသည် ရှိသော်၊ မေ မနော-အကျွန်ုပ်၏ စိတ်သည်၊ ယတ္ထ ရမတိ-အကြင် အမျိုး၌ နှစ်သက်ပျော်မွေ့၏၊ တတ္ထ-ထိုနှစ်သက်ပျော်မွေ့ရာ အမျိုး၌၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ အမူဠှော-တွေဝေခြင်းမရှိပဲ၊ ဂဗ္ဘံ ဧဿာမိ-အမိဝမ်းသို့ ရောက်ရ-ဖြစ်ရပါမည် အရှင်ဘုရား တဲ့။

သိကြားမင်းအဖြစ်က အသက်တမ်းကုန်လို့ စုတေတဲ့အခါ သူဖြစ်လိုရာအမျိုးထဲက အမိဝမ်းမှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေပြီး လူ ဖြစ်ရပါလိမ့်မယ် တဲ့။ အဲဒါက ဘယ်တော့လဲဆိုယင် လူတို့၏ နှစ်အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်ပေါင်း ၃၆-သန်းခန့် ကြာသော အခါကျမှ ဖြစ်ရမှာပါတဲ။ ယခု လူတို့၏ အသက်တမ်းဟာ နှစ်ပေါင်းတရာဘရာမှာ တနှစ်တနှစ် လျော့လျော့သွားတယ်လို့ အစဉ်အဆက် ပြောတာကို ကြားဘူးတယ်၊ အဲဒီအတိုင်းဆိုတော့ ဘုရားလက်ထက်တော်မှ ယခုအထိ နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော် ရှိနေပြီးဖြစ်သောကြောင့် ၂၅-နှစ်လောက် လျော့နေပြီလို့ ဆိုရ မှာဘဲ၊ ယခုနေအခါ အသက် ၇၅-နှစ်အောက်မှာ အသေများ နေသောကြောင့် အဲဒီယူဆပုံဟာ ဟုတ်သလိုပဲ ရှိနေပါတယ်။

နောင် နှစ်ပေါင်း (၆၅၀၀) လောက်ရှိတဲ့အခါ (၁၀) နှစ်တမ်းရောက်ဖွယ် ရှိပါတယ်။ အဲဒီ အသက် (၁၀) နှစ်တမ်းရောက်တဲ့အခါကျတော့ လူ့လောက၌ ကောင်းမွန်တဲ့အရသာတွေ အကုန်ပျောက်ကွယ်ကုန်မယ် တဲ့၊ ဘယ်လိုဟာတွေလဲဆိုတော့- ထောပတ် ဆီဦး ပျားရည် ဟင်လဲ ဆားဆိုတာတွေလဲ ပျောက်ကွယ်သွားမယ်၊ ယခု စားသုံးနေကြတဲ့ ဘန်ကောင်းတွေလဲ ပျောက်ကွယ်ပြီးတော့ လူးဆန်သာ အကောင်းဆုံးဖြစ်လိမ့်မယ် တဲ့။

သတ်မှုမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းစသော ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားတွေ အကုန်ကွယ်လိမ့်မယ်၊ သူတပါးအသက်သတ်ခြင်း ခိုးခြင်းစသော အကုသိုလ်ကမ္မပထတရားတွေက အလွန်ပင် ထွန်းကားလိမ့်မယ်၊ ကုသိုလ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးတောင် မရှိပဲ ဖြင်လိမ့်မယ် တဲ့၊ ကုသိုလ်ပြုသူကတော့ ဘယ်မှာရှိတော့မလဲ။

အဲဒီအခါမှာ မိဘကို မရိုသေတဲ့သူတွေ ရဟန်းသူမြတ်ကို မရိုသေတဲ့သူတွေ ဆွေမျိုးထဲက အသက်ကြီးသူကို မရိုသေတဲ့သူတွေ- ဒီလိုကျင့်ဝတ်ပျက်တဲ့သူတွေကို ပူဇော်ကြ ချီးမွမ်းကြတဲ့သူတွေ များလိမ့်မယ် တဲ့၊ အဲဒါဟာ ယခုလဲ တချို့ဌာနတွေမှာ ဖြစ်ပေါ်စပြုနေပါပြီ။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီအခါမှာ အမေ အဒေါ်စသည်တို့ကိုလဲ ကြဉ်ရှောင်ရမှန်းမသိပဲ ကာမဂုဏ်ကျူးလွန်မှုတွေ ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ ဆိတ်သိုးတို့ ကြက် ဝက်တို့ ခွေး မြေခွေးတို့လိုပင် အကျင့်ပျက်ကြလိမ့်မယ် တဲ့။

လူတွေမှာ အချင်းချင်းအပေါ် အလွန်အကဲ ရန်ခိုက်ဒေါသ ရန်ငြိုးအာဃာတတွေ ဖြစ်ကြလိမ့်မယ်၊ သတ်လိုသောစိတ်လဲ အပြင်းအထန် ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ အမိ အဘကလဲ သားသမီးအပေါ်မှာ၊ သားသမီးကလဲ အမိအဘအပေါ်မှာ ရန်ခိုက်ဒေါသ ရန်ငြိုးအာဃာတ သတ်လိုသောစိတ် ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်လိမ့်မယ်တဲ့၊ ထို့အတူပင် ညီအစ်ကို မောင်နှမ ညီမအစ်မ အချင်းချင်းလဲ ရန်ခိုက်ဒေါသ ရန်ငြိုးအာဃာတ သတ်လိုသောစိတ် ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ ဥပမာအားဖြင့် သားသတ်မုဆိုးမှာ သားကောင်ကို သတ်လိုသောစိတ် အပြင်းအထန် ဖြစ်နေသလိုပါဘဲ တဲ့။

အဲဒီ (၁၀) နှစ်တမ်းကာလ တခါန်မှာ (၇) ရက်အတွင်း လက်နက်ဖြင့် အချင်းချင်းသတ်ဖြတ်ကြတဲ့ (သတ္ထန္တရကပ်) ခေါ်တဲ့ လက်နက်ကပ်ဆိုးကြီး ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ လူတွေဟာ အချင်းချင်း သားကောင်ထင်မှတ်ပြီး သတ်ကြလိမ့်မယ်၊ သူတို့၏ လက်ထဲမှာ အလွန်ထက်မြက်တဲ့ လက်နက်တွေ အလွယ်တကူ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မယ်၊ အဲဒီလူတွေဟာ အလွန်ထက်မြက်သော လက်နက်ဖြင့် "ဒါဟာ သားကောင်ဘဲ ဒါဟာ သားကောင်ဘဲ" ဆိုပြီး အချင်းချင်း သတ်ကြလိမ့်မယ် တဲ့။ ယခုခေတ်၌ လက်နက်အထူးအထွေ ပေါ်လာတာကို ထောက်ဆကြည့်ယင် အဲဒီအတိုင်း ကပ်သင့်ဘို့ရာ အလွန်နီးစပ်နေပါတယ်။

အဲဒီလို အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ကြသဖြင့် (၇) ရက်အတွင်းမှာ လူတွေ ကုန်သလောက်ပင် သေကြေပျက်စီးကုန်ကြလိမ့်မယ်

တဲ့။ "ငါတို့ကလဲ သူများကို မသတ်ချင်ပါ၊ ငါတို့ကိုလဲ သူများက မသတ်ကြပါစေနဲ့"လို့ စိတ်နှလုံးကောင်းရှိတဲ့ လူအနည်းငယ်သာလျှင် တောကြို တောင်ကြား ရှောင်တိမ်းနေကြတဲ့အတွက် မသေပဲ ကျန်နေကြမယ်၊ အဲဒီမသေပဲ ကျန်နေတဲ့သူတွေဟာလဲ တဦးနှင့်တဦး တွေ့ဘို့ရာ မလွယ်ကူဘူး၊ ခရီးအတော်ဝေးကွာတဲ့ အရပ်ရောက်မှ တွေ့ကြရမယ်၊ အဲဒီလို တွေ့တဲ့အခါကျတော့ အချင်းချင်း မေတ္တာစိတ်သက်ဝင်ပြီး ချစ်ခင်ကြမယ်၊ သတ်ခြင်းအစရှိသော အကုသိုလ်ကို ကြဉ်ရှောင်ကြမယ်၊ အဲဒီလို ကြဉ်ရှောင်ကြတဲ့အတွက် သူတို့၏ သားမြေး အဆက်ဆက်တွေဟာ အသက် (၁၀) နှစ်တမ်းမှ (၂၀)၊ (၂၀) မှ (၄၀)၊ (၄၀) မှ (၈၀) စသည်ဖြင့် တိုးတက်ပြီး အသက်ရှည်လာကြမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီလို အသက်တမ်း တက်ကပ်မှာတော့ လူကောင်း သူကောင်းတွေချည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

သိကြားမင်းက အနှစ်ပေါင်း ၃၆-သန်းကြာမှ လူ့ဘဝ ရောက်လာမယ်ဆိုတော့ အဲဒီအခါမှာ အသက်တမ်း တက်ကပ်ထဲ ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်၊လူကောင်း သူကောင်းတွေနဲ့ချည်း ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနေရဖွယ် ရှိပါတယ်။

အဲဒီမှာ "အမူဠှော ဂဗ္ဘမေဿာမိ-တွေဝေခြင်းမရှိပဲ အမိဝမ်းသို့ ရောက်ရပါမည်"ဆိုတဲ့ စကားဖြင့် သောတာပန်တို့ ဘဝကူးရာ၌ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ကို ပြတာဘဲ၊ နတ်ဘဝမှ စုတေတဲ့အခါမှာတော့ ဆင်းရဲဒုက္ခခံစားရခြင်း မရှိသောကြောင့် မတွေဝေပဲ

စိတ်ကြည်လင်စွာနဲ့ စုတေရတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်၊ ထိုအတူပင် လူ့ဘ၀ မိခင်၏ ဝမ်းဗိုက်ထဲ ရောက်တဲ့အခါလဲ မတွေမဝေပဲ ရှိပါလိမ့်မယ် တဲ့။ လူ့ဘ၀မှသေတဲ့ သောတာပန်လဲ သေခါနီးမှာ ထိုအတူပင် မတွေမဝေပဲ သေရမြဲပါဘဲ၊ ရောဂါဝေဒနာကြောင့် ဆင်းရဲပင်ပန်းနေပုံရသော်လဲ အမှတ်သတိကတော့ ကြည်ကြည်လင်လင်နဲ့ ကောင်းပြီးနေတာပါဘဲ၊ စကားမပြောနိုင်ပေမဲ့ စိတ်ကတော့ မတွေဝေပဲ ကြည်ကြည်လင်လင်နဲ့ သေရမြဲပါဘဲ။ အဲဒီလို မတွေဝေပဲ စုတေပြီး လူ့လောက၌ ဖြစ်လိုရာ အမျိုးမြတ်ထဲမှာ ဖြစ်ရမည့်အကြောင်းကို မြော်မြင်ပြီးတော့လဲ ဝမ်းမြောက်ရပါတယ် တဲ့။ အဲဒါက ဝမ်းမြောက်ရခြင်း၏ ဒုတိယအကြောင်းဘဲ။ တတိယအကြောင်းကတော့—

၃။ သွာဟံ အမူဠ္ဟပညဿ၊
ဝိဟရံ သာသနေ ရတော။
ဉာယေန ဝိဟရိဿာမိ၊
သမ္ဗောဓေ ပဋိဿတော။

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ သွာဟံ-သော အဟံ-သိကြားဘ၀မှ လူ့ဘ၀သို့ ရောက်နေသော ထိုအကျွန်ုပ်သည်၊ အမူဠ္ဟပညဿ-မတွေဝေသော ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အရှင်ဘုရား၏၊ ဝါ-မေးခွန်းပြဿနာဟူသမျှ၌ မတွေမဝေ ဖြေရှင်းတော်မူနိုင်သော အရှင်ဘုရား၏၊ (ဒီ ဒု-အနက်ကတော့ ပညဿ-အရာ၌ ပဉှဿ-လို့ ရှိယင်လဲ သင့်လျော်တဲ့အတွက် ဖော်ပြတဲ့ အနက်

ပါဘဲ) သာသနေ-အဆုံးအမ် သာသနာတော်၌၊ ရတော-မွေလျော်လျက်၊ ဝါ-မွေလျော်စွာ၊ ဝိဟရံ-ဝိဟရန္တော-နေသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ-နေသော (သွာဟံ) ထိုအကျွန်ုပ်သည်-တဲ့၊

ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အနှစ်တရာမှာ အသက်တမ်းက တနှစ်လျော့တဲ့နည်းဖြင့် တွက်ကြည့်ယင် နှစ်ပေါင်း ၉၀၀၀ (ကိုးထောင်)လောက် ကြာတဲ့အခါကျမှ အသက်ဆယ်နှစ်တမ်း ရောက်မယ်၊ အဲဒီကနောက် အနှစ်တရာအတွင်း သတ္တန္တရကပ် တိုက်ပြီး လူတွေအများ သေပျက်သွားကြတယ် ဆိုပါတော့၊ အဲဒီလိုဆိုယင် အဲဒီအခါမှာ သိကြားမင်း၏ ဘဝသစ် အသက်ဟာ ၉၀၀၀-ကျော်လောက်သာ ရှိသေး၍ အဲဒီကနောက် သုံးဆယ့် ငါးသန်းနှင့် ကိုးသိန်း ကိုးသောင်းကျော်လောက်ကြာမှ သိကြား ဘဝမှ စုတေဘို့ ရှိတယ်၊ လူ့လောက အသက်တမ်းက အနှစ် တရာ တရာမှာ တနှစ် တနှစ်သာ တိုးမယ်ဆိုယင် အဲဒီအခါမှာ လူတို့၏အသက်တမ်းဟာ အနှစ် သုံးသိန်း ငါးသောင်း ကိုးထောင် ကိုးရာကျော်လောက် ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ မိဘ၏ အသက်ထက် သားသမီးတို့ အသက်က နှစ်ဆ နှစ်ဆဖြစ်ပြီး တိုးတိုးသွားယင် တော့ အနှစ်သန်းပေါင်းများစွာ အသက်တမ်းရှိနေမှာပါဘဲ။

ယခု ဘုရားသာသနာက အနှစ်ငါးထောင်မျှ တည်ရှိမယ်လို့ ခန့်မှန်းထားချက်အရအားဖြင့်၎င်း၊ ဆယ်နှစ်တမ်းက သတ္တန္တရ ကပ်ဖြင့် လူအများ သေပျက်သွားကြသည့် အခြေအနေအရ အားဖြင့်၎င်း အဲဒီအခါမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ကွယ်နေပြီလို့ ဆိုရမှာဘဲ၊ ဘုရား၏ တရားတော်ကို နှုတ်တက်ဆောင်ထားတဲ့

သူလဲ ရှိမှာမဟုတ်ပါဘူး၊ အနှစ်သုံးသန်းကျော်ကျမှ ဆိုတော့ တရားစာအုပ်တွေ ပေစာတွေလဲ ရှိမှာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဗမာပြည်က ပိဋကကျောက်စာတွေတော့ ရှိကောင်း ရှိပါလိမ့်ဦးမယ်။ ဒါပေမယ်လို့ ဘုရား၏တရားတော်ကို ဟောပြောနိုင်တဲ့လူတော့ ရှိမယ်မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော် လူ့ပြည်မှာ ကွယ်နေပေမယ်လို့ သိကြားမင်းကတော့ သောတာပန်ဖြစ်နေသောကြောင့် သူ့သန္တာန်မှာတော့ သာသနာမကွယ်ပါဘူး၊ တည်လျက်ရှိနေပါတယ်၊ မည်သူမဆို အရိယာဖြစ်နေယင် သူ့သန္တာန်မှာ အမြဲတမ်း သာသနာတည်ရှိနေတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအခါ လူအများမှာ ဘုရားသာသနာ ကွယ်နေပေမယ်လို့ သိကြားမင်းမှ ဖြစ်လာတဲ့ အဲဒီလူမှာတော့ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမသာသနာဟာ တည်ရှိနေတာဘဲ၊ ငါးပါးသီလလဲ မပျက်ဘူး၊ တည်နေတာဘဲ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်နှင့်ဆိုင်တဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအသိအမြင်ဟာလဲ မပျက်ဘူး၊ တည်နေတာဘဲ၊ အမှတ်ရပြီး ပယ်သင့်တာကိုလဲ ပယ်နေတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက အဖြစ် တည်မြဲနေတာဘဲ၊

သောတာပန်ဟာ အရူပဘုံများသို့ ရောက်နေပေမယ်လို့ မိမိ ရထားပြီးဖြစ်တဲ့ ရှုမှတ်မှု အကျင့်လမ်းစဉ်ကတော့ မပျက်ဘူး၊ အဲဒီ အရူပဘဝမှာ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားတဲ့ စိတ်နာမ်တရားတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုပြီး အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်အထိ ရောက်လိုက်ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားနိုင်တယ်၊ ရူပါဝစရဗြဟ္မာ့ဘုံ

တွေမှာ ဖြစ်နေပြီး နောက်ဘုရားရှင် လက်ထက်ရောက်နေပေမယ်လို့ မူလဘုရားရှင်၏ သာသနာဝင်တပည့်အဖြစ်ဖြင့် ရှုသိပြီး ခုဟန္တာဖြစ်လျက် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားမြဲဘဲ၊ နောက်ဘုရားရှင်ထံမှာ တပည့်ခံပြီး ကျင့်ရိုးမရှိဘူး။ အဲဒီအကြောင်းအရာဟာ တခါန်က သုဒ္ဓါဝါသဘုံသို့ မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူတဲ့အခါ ဝိပဿီစသော ရှေးဘုရား ၆-ဆူတို့၏ တပည့်သာဝကများက သူတို့ဟာ ဝိပဿီစသော အသီး အသီးသော ဘုရားရှင်တို့၏ အသီးအသီးသော တပည့်သာဝကဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားကြခြင်းဖြင့် ထင်ရှားသိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားတဆူ၏ သာသနာမှာ သောတာပန်ဖြစ်ပြီး နောက်ဘုရားရှင်၏ သာသနာမှာ ခုဟန္တာဖြစ်ဖို့ ဆုတောင်းခြင်းဟာ သဘာဝမကျကြောင်းလဲ သိရပါတယ်။

ယခု ပြောပြနေတဲ့ သိကြားမင်းဟာ လူ့လောကဥ္စ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကွယ်နေတဲ့အခါ ဖြစ်ပေမဲ့ သူ့မှာတော့ မကွယ်ပဲ ဒီဘုရားသာသနာ၌သာ ပျော်မွေ့စွာ ကျင့်သုံးနေရကြောင်း လျှောက်ထားပြီးတော့ သတိသမ္ပဇဥ်မကင်းပုံကိုလဲ ဆက်လက်လျှောက်ထားပါတယ်။

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ သွာဟံ-သော အဟံ-သိကြားဘဝမှ လူ့ဘဝသို့ ရောက်နေသော ထိုအကျွန်ုပ်သည်၊ အမူဠ္ဟပညသ-မတွေဝေသော ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အရှင်ဘုရား၏၊ ဝါ-မေးခွန်းပြဿနာဟူသမျှ၌ မတွေမဝေ ဖြေရှင်းတော်မူနိုင်

သော အရှင်ဘုရား၏၊ သာသနေ-အဆုံးအမ သာသနာတော်၌၊ ရတော—မွေ့လျော်လျက်၊ ဝါ-မွေ့လျော်စွာ၊ ဝိဟရံ-ဝိဟရန္တော-နေသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-နေသော ထိုအကျွန်ုပ်သည်၊ ပဋိဿတော-မြင်မှု ကြားမှု စသည်ကို တဖန် အမှတ်ရလျက်။ သမ္ပဇာနော-မမြဲသော အခြင်းအရာ စသည်ဖြင့် မှန်စွာသိလျက်၊ (ဒီနှစ်ပုဒ်ဖြင့် ယခု သိကြားဘဝ၌ ရှုမှတ်၍ မှန်စွာသိသလိုပင် လူ့ဘဝရောက်တဲ့အခါလဲ နည်းတူပင် ရှုမှတ်လျက် သိသွားပါမည်လို့ ဖော်ပြတာဘဲ) ဉာယေန-သင့်သောနည်းမှန်အကျင့်ဖြင့်၊ ဝိဟရိဿာမိ-နေသွားရပါမည် အရှင်ဘုရား တဲ့၊

ယခု သိကြားဘဝမှာ အမှတ်ရလျက် သိလျက် အကျင့်နည်းမှန်ဖြင့် နေသလိုပင် လူ့ဘဝမှာလဲ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမအတိုင်း အမှတ်ရလျက် မှန်စွာသိလျက် အကျင့်နည်းမှန်ဖြင့်ပင် နေသွားရမည့်အရေးကို မြော်မြင်ပြီးတော့လဲ ဝမ်းမြောက်ရပါတယ်တဲ့။ အဲဒါဟာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစရာ အင်မတန်ကောင်းတာဘဲ။ ဖြစ်ပေါ်လာသမျှ ထင်ပေါ်လာသမျှကို သတိဉာဏ်ဖြင့် ရှုမှတ်ပြီးသိတဲ့ နည်းမှန်ကို ရတာဟာ သိပ်ကောင်းတာဘဲ၊ ဒီနည်းမှန်ဖြင့် ရှုသိ ရှုသိပြီး ပါရမီဉာဏ်ကို ရင့်ကျက်စေလျက် မရသေးတဲ့ မဂ်ဖိုလ်များကို ရသွားမှာ သေချာပါတယ်။ အဲဒီရှုနည်းမှန်ကို မမေ့ပဲ အဲဒီရှုနည်းဖြင့် ရှုသိသွားရမည့်အရေးကို မြော်တွေးပြီးတော့လဲ ဝမ်းမြောက်ရပါတယ် တဲ့။ အဲဒါဟာ ဝမ်းမြောက်ရခြင်း၏ တတိယအကြောင်းဘဲ။ စတုတ္ထအကြောင်းကတော့—

၄။ ဉာယေန မေ စရတော စ၊
သမ္မောဓိ စေ ဘဝိဿတိ။
အညာတာ ဝိဟရိဿာမိ၊
သေ္ဝဝ အန္တော ဘဝိဿတိ။

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဉာယေန-သင့်သော နည်းမှန်အကျင့်ဖြင့်၊ စရတော-ကျင့်သုံး နေထိုင်သော၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား သမ္မောဓိ-ကိုယ်တိုင်သိအပ်သော သကဒါဂါမိ မဂ်ဉာဏ်သည်၊ စေ ဘဝိဿတိ-အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။

သမ္မောဓိ ဆိုတာ အထက်မဂ်ဉာဏ် သုံးပါးလုံးနှင့် ဆိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ပဌမအကြောင်းကို ပြရာ၌ သိကြားနတ်မင်းပင် ပြန်ဖြစ်မည့်အကြောင်းကို ပြထားသောကြောင့်ရှင်း၊ ဆဋ္ဌမ အကြောင်းကို ပြရာ၌ သိကြားဘဝမှာ အနာဂါမ်ဖြစ်ခဲ့ပြီးတော့ သုဒ္ဓါဝါသဘုံသို့ ရောက်မည့်အကြောင်း၊ နောက်ဆုံး၌ အကနိဋ္ဌဘုံမှာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး အဆုံးသတ်ဘဝဖြစ်မည့် အကြောင်းများကို ပြထားသောကြောင့်ရှင်း ဒီနေရာမှာ သကဒါဂါမိမဂ်ကိုသာ ဆိုလိုကြောင်း အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီလို သကဒါဂါမိမဂ် ရောက်ပြီး သကဒါဂါမ်ဖြစ်ရမည့် အရေးကိုလဲ မျှော်လင့်တဲ့အကြောင်း ပြဆိုပါတယ်။

ဧဝံ သတိ-ဤသို့ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြစ်၍ သကဒါဂါမ်ဖြစ်လတ်သော်၊ အညာတာ-အထက် မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်များကို သိလို

လျက်၊ ဝါ-သိရအောင် နှလုံးသွင်းအားထုတ်လျက်၊ ဝိဟရိဿာမိ-နေပါအံ့။ ဒါကတော့ အရိယမဂ်ဖိုလ်ကို ရသူတိုင်း အထက်မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်များ ရအောင် မြှော်လင့်လျက် အားထုတ်မြဲဖြစ်ကြောင်းကို ပြဆိုတာပါဘဲ။

သေ့ဝ-သောဧဝ-သကဒါဂါမိမဂ်ဖိုလ်ကို ရသော ထိုလူ့ဘဝသည်ပင်လျှင်၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ အန္တော-နောက်ဆုံး လူ့ဘဝသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဘုရား-တဲ့၊

အဲဒီ လူ့ဘဝမှာ သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပုံလဲ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်ယင်လဲ လူ့ဘဝဆိုင်ရာ အိုနာ သေစသော ဆင်းရဲများကိုခံစားရမည့် နောက်ဆုံးဘဝ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ အဲဒီလို လူ့ဆင်းရဲခံစားရမည့် နောက်ဆုံး ဘဝကို အကြောင်း ပြုပြီးတော့လဲဝမ်းမြောက်ရပါတယ်-တဲ့။ အဲဒါက ဝမ်းမြောက်ရခြင်း၏ စတုတ္ထအကြောင်းဘဲ။ ပဉ္စမအကြောင်းကတော့-

၅။ စုတာဟံ မာနုသာ ကာယာ၊
အာယုံ ဟိတွာန မာနုသံ၊
ပုန ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိ၊
ဒေဝလောကမှိ ဥတ္တမော၊

ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား။ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ မာနုသံ အာယုံ-လူ့အသက်ကို၊ ဟိတွာန-စွန့်၍၊ မာနုသာ ကာယာ-လူ့ရုပ်နာမ်အပေါင်း--လူ့ဘဝမှ၊ စုတော-ရွေ့လျော စုတေ သေရသည်ရှိ

သော်၊ ဝါ-သေရသောအခါ၌၊ ဒေဝလောကမှိ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်လောက၌၊ ဥတ္တမော ဒေဝေါ-မြတ်သော သိကြား နတ်မင်းသည်၊ ပုန ဘဝိဿာမိ-တဖန်ဖြစ်ရပါမည် အရှင်ဘုရားတဲ့။

အဲဒီမှာ ဒေဝလောကမှိ- နတ်လောက၌၊ ဥတ္တမော ဒေ-ဝေါ-မြတ်သောနတ်-လို့ သမညဆိုထားသော်လဲ အဋ္ဌကထာမှာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ သိကြားနတ်မင်း တဖန်ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ လူ့ဘဝမှာ တဘဝထဲဆိုယင် တာဝတိံသာနတ်လောကလိုပင် အဲဒီအခါ လူ့အသက်ကလဲ အသက်ရှည်တယ်လို့ ယူရမှာလို ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဘာ့ကြောင့်လဲ ဆိုတော့-ဒီသိကြားမင်းက စုတေပြီး လူ့ဘဝရောက်လာတဲ့ အခါ နောက်ထပ် ဖြစ်လာတဲ့ သိကြားမင်းကလဲ လူတို့၏ နှစ်အရေ အတွက်အားဖြင့် ၃၆-သန်း အသက်ရှည်ရမှာဘဲ၊ အဲဒီ ဒုတိယ သိကြားမင်းစုတေတဲ့အခါနဲ့ ယခုပြောနေတဲ့ သိကြားမင်းက ဖြစ်လာတဲ့လူ သေတဲ့အခါ ကိုက်ညီနေသင့်သောကြောင့်ပါဘဲ။

တနည်းအားဖြင့်ဆိုယင်တော့ သောတာပန်သိကြားမင်းက ဖြစ်လာတဲ့လူဟာ တဘဝထဲမဟုတ်ပဲ ဘဝပေါင်းများစွာယင်လဲ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ အဲဒီလိုဆိုတော့ ခုနစ်ဘဝယူပုံက ဘယ်လိုလဲ ဆိုယင်-အနာဂါမ်မှာ တဘဝတည်းဖြစ်တယ် ဆိုတာလို ယူဘို့ ပါဘဲ။ အနာဂါမ်ဟာ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံမှာ ငါးဘဝအထိ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကာမဘဝ အရူပ ဘဝတို့နှင့် မရောပဲ ရူပဘဝချည်းဖြစ်သောကြောင့် တဘဝ

တည်းလို့သာ ဆိုရပါတယ်၊ အဲဒါလိုပင် နတ်ဘဝနှင့်မရောပဲ လူ့ဘဝချည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဘဝတွေ များပေမဲ့ တဘဝတည်းလို့သာ ဆိုသင့်ပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဒုတိယသိကြားမင်း၏ နတ်သက်နှင့် ကိုက်ညီအောင် လူ့ဘဝ တွေကို များစွာယူသင့်ပုံပါဘဲ။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း သောတာပန်သိကြားမင်းဟာ လူ့ဘဝ က သကဒါဂါမ်လဲ ဖြစ်ခဲ့ပြီး လူ့ဘဝကသေတဲ့အခါ သိကြား မင်းလဲ တဖန်ဖြစ်မယ် ဆိုတာကို သိရတဲ့အတွက်လဲ ဝမ်းမြောက်ရ ပါတယ် တဲ့၊ အဲဒါဟာ ဝမ်းမြောက်ရခြင်း၏ ပဉ္စမအကြောင်း ပါဘဲ။ ဆဋ္ဌမအကြောင်းကတော့—

၆။ ဘေ ပဏီတတရာ ဒေဝါ၊
အကနိဋ္ဌာ ယသဿိနော။
အန္တိမေ ဝတ္တမာနမှိ၊
သော နိဝါသော ဘဝိဿတိ။

ယေ ဒေဝါ-အကြင်နတ်တို့သည်၊ ယသဿိနော-များသော အခြံအရံလဲရှိကုန်၏၊ အကနိဋ္ဌာ-မြင့်မြတ်ကြီးကျယ်သော အသက် ဘုန်းကံစသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် အကနိဋ္ဌလည်းမည် ကုန်၏။ တေ ဒေဝါ-ထိုနတ်တို့သည်၊ ပဏီတတရာ-အမြတ်ဆုံး လည်းဖြစ်ကုန်၏။ အန္တိမေ-အဆုံးစွန်ဘဝသည်၊ ဝတ္တမာနမှိ-ဖြစ်

လတ်သော်၊ သော-ထိုအကနိဋ္ဌဘုံသည်၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ နိဝါ-သော-နေရာသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလတ့် တဲ့။

အကနိဋ္ဌဘုံဆိုတာ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံထဲက အထက်ဆုံးဘုံဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဒေဝါ-နတ်တို့လို့ ဆိုပေမဲ့ ဗြဟ္မာတွေကို ဆိုတာပါဘဲ၊ အဲဒီ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာတွေမှာ အခြံအရံ များဘယ်ဆိုတော့ အဲဒီဘုံမှာ ဗြဟ္မာတွေ များစွာရှိနေတယ်လို့ ဆိုရမှာဘဲ။ သိကြားမင်းဟာ လူ့ဘဝက သကဒါဂါမိဖြစ်လာခဲ့တယ်၊ အဲဒီသိကြားဘဝမှာ အနာဂါမိဖြစ်ပြီးတော့ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံထဲက အောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အဝိဟာဘုံမှာ ဖြစ်မယ်၊ အဲဒီကနောက် အတပ္ပါဘုံမှာ၊ အဲဒီကနောက် သုဒဿာဘုံမှာ၊ အဲဒီကနောက် သုဒဿီဘုံမှာဖြစ်မယ်၊ အဲဒီက ရှေ့တက်တဲ့အခါ အကနိဋ္ဌဘုံ၌ ဖြစ်ရမယ်၊ အဲဒီဘုံမှာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ရမယ်၊ ဒါကြောင့် အဆုံးစွန်ဘဝမှာ အကနိဋ္ဌဘုံဟာ သူ့နေရာဘဝ ဖြစ်ရမယ်ဆိုတာ သိမြင်ပြီး ဝမ်းမြောက်ရပါတယ် တဲ့။ အဲဒီအကြောင်းအရာ ဖွင့်ပြသားတဲ့ အဋ္ဌကထာကို ဗဟုသုတအဖြစ် မှတ်သားရအောင် ပါဠိအနက် ဖော်ပြပါဦးမယ်။

ကိရ-တဆင့်ကြားသိရသည်မှာ၊ အယံ-ဤသိကြားမင်းသည်၊ တဘော သက္ကတ္တဘာဝတော-ထိုသိကြားမင်း၏ အတ္တဘော-သိကြားမင်းဘဝမှ၊ စုတော-စုတေလတ်သော်၊ တဿိံ အတ္တ-ဘာဝေ အနာဂါမိမဂ္ဂဿ ပဋိလဒ္ဓတ္တာ-ယင်းသိကြားဘဝ၌ပင် အနာဂါမိမဂ်ကို ရခြင်းကြောင့်၊ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ

ဟုတ္တာ-ဥဒ္ဒံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လတ်၍၊ (အဝိဟာ အစရှိသော အောက်ဘုံများ၌ ရဟန္တာမဖြစ်သေးဘဲ အထက်ဘုံများသို့ ငါးဘဝအထိ အစဉ်အတိုင်း တက်ရောက်ဖြစ်လတ်ပြီး အကနိဋ္ဌဘုံကျမှ ရဟန္တာဖြစ်မည့် အနာဂါမ်ကို ဥဒ္ဓံသောတ (အထက်ဆန်ဘဝအယဉ်ရှိသော) အကနိဋ္ဌဂါမီ (အနိဋ္ဌဘုံသို့ တက်သွားသူ)လို့ ဆိုပါတယ်၊ အဝိဟာဒီသု နိဗ္ဗတ္တန္တော-အဝိဟာ စသော အောက်လေးဘုံတို့၌ ဖြစ်လျက်၊ အသသာနေ-နောက်ဆုံး၌၊ အကနိဋ္ဌေ-အကနိဋ္ဌဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ-ဖြစ်လတ့်။ တံ သန္ဓာယ-ထိုသို့ဖြစ်မည်ကိုရည်၍၊ ဝေ-နောက်ဆုံးဘဝဖြစ်လတ်သော် ထိုအကနိဋ္ဌဘုံသည် အကျွန်ုပ်၏ နေရာဖြစ်ပါလတ့်-ဟူ၍ ဤသို့၊ အာဟ-ဆိုပေသည်။ ကိုရ-တဆင့်ကြားသိရသည်မှာ၊ အဝိဟေသု-အဝိဟာဗြဟ္မာတို့၌၊ ဝါ-အဝိဟာဘုံ၌၊ ကပ္ပသဟဿံ ဝသိဿတိ-ကမ္ဘာတထောင်ပတ်လုံး နေရလတ့်၊ အတပ္ပေသု-အတပ္ပါဘုံ၌၊ ဒွေ ကပ္ပသဟဿာနိ-ကမ္ဘာနှစ်ထောင်ပတ်လုံး နေရလတ့်၊ သုဒဿေသု-သုဒဿာဘုံ၌၊ စတ္တာရိ ကပ္ပသဟဿာနိ-ကမ္ဘာလေးထောင်ပတ်လုံး နေရလတ့်၊ သုဒဿီသု-သုဒဿီဘုံ၌၊ အဋ္ဌ-ကမ္ဘာရှစ်ထောင်ပတ်လုံး နေရလတ့်၊ အကနိဋ္ဌေသု-အကနိဋ္ဌဘုံ၌၊ သောဠသ-ကမ္ဘာတသောင်း ခြောက်ထောင်ပတ်လုံး နေရလတ့်၊ ဣတိ-ဤသို့အားဖြင့်၊ ဧကတိံသကပ္ပသဟဿာနိ-ကမ္ဘာသုံးသောင်းတထောင်ပတ်လုံး၊ ဗြဟ္မအာယုံ-ဗြဟ္မာ့အသက်ကို၊ အနုဘဝိဿတိ-ခံစားရပါလတ့်။ ဟိ-မှန်ပေ၏၊ သက္ကော ဒေဝရာဇာ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ဝိသာခါ မဟာဥပါသိကာတိ-သိကြားနတ်မင်း၊ အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးကြီး၊ ဝိသာခါ

ဥပါသိကာမကြီးဟူသော၊ တယောပိ ဣမေ-ဤသုံးယောက်လုံး တို့ပင်၊ ကေပ္ပမာဏာယုကာဝေ-အသက်အတိုင်းအရှည် ပမာဏ တူကြသည်သာတည်း။ ဝဏ္ဍာဘိရတာသတ္တာ နာမ-ဝဋ်ထဲ၌ ပျော် မွေ့နေကြသော သတ္တဝါတို့မည်သည်၊ ဧတေဟိ-ဤသုံးဦးတို့နှင့်၊ သဒိသာ သုခဘာဂိနော နာမ-ချမ်းသာအဖို့ တူညီသူတို့မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကြပေ တဲ့။ (ဝဋ်ထဲမှာ ပျော်မွေ့နေတဲ့သူတွေထဲက သိကြားမင်းရယ် အနာထပိဏ်သေဌေးကြီးရယ် ဝိသာခါရယ် ဒီသုံးဦးဟာ အချမ်းသာဆုံးဘဲ၊ ဒီသုံးဦးလောက် ချမ်းသာတဲ့ အခြားသူမရှိဘူးတဲ့။)

ခုဘင်က ရွတ်ဆိုပြခဲ့တဲ့ ဂါထာအတိုင်း နောက်ထပ် သိကြား မင်းဖြစ်ပြီး အဲဒီဘဝမှာပင် အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်ရတဲ့အတွက် အဝိဟာစသော သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံမှာ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သွားရ မယ်၊ နောက်ဆုံး အကနိဋ္ဌဘုံရောက်တော့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံရမယ်ဆိုတဲ့ ဒီအကြောင်းအရာကို မြော်မြင်ပြီး တော့လဲ ဝမ်းမြောက်ရပါတယ် တဲ့။ အဲဒါဟာ ဝမ်းမြောက်ရ ခြင်း၏ ခြောက်ခုမြောက် အကြောင်းပါဘဲတဲ့။ အဲဒီအကြောင်း ခြောက်ပါးကို လျှောက်ထားပြီးတော့ သူ့မှာဖြစ်နေတဲ့ ယုံမှား ကို ပယ်နိုင်ရန် သမဏအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ချဉ်းကပ်၍ မေးခဲ့ဘူးကြောင်း၊ သို့သော်လဲ ယင်းသမဏအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ် တွေက မဖြေနိုင်ကြသည့်ပြင် သူတို့၏ မေးခွန်းများကိုပင် မိမိက ဖြေခဲ့ရကြောင်း လျှောက်ထားတယ်၊ အဲဒီလို လျှောက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးတွေ့ရမှ မြတ်စွာဘုရား၏တရားကို ကြားနာ

ပြီး ယံုမှားကင်းပံုကိုလဲ လျှောက်ထားပါတယ်၊ နောက်ဆံုးမှာ အောက်ပါ ၂-ဂါထာဖြင့်လဲ လျှောက်ပါတယ်။

ယံ ကရောမသိ ဗြဟ္မုနော၊
သမံ ဒေဝေဟိ မာရိသ။
တဒဇ္ဇ တုယှံ ကဿာမ၊
ဟန္ဒ သာမံ ကရောမ တေ။

မာရိသ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဗြဟ္မုနော-ဗြဟ္မာမင်းအား၊ ယံ-အကြင် အရိုအသေပြုခြင်း ရှိခိုးခြင်းကို၊ ဒေဝေဟိ သမံ-နတ်တို့နှင့်ဘက္က၊ ကရောမသိ-ကရောမသေ-ပြုနေကြပါ၏၊ (လူတွေက နတ်တွေကို အရိုအသေပြုကြ ရှိခိုးပြီးဆုတောင်း ပူဇော်နေကြသလိုပင် နတ်တွေကလဲ ဗြဟ္မာဆိုတဲ့ ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုးနေကြပါတယ် တဲ့။) တံ-ထိုအရိုအသေပြုခြင်း ရှိခိုးခြင်းကို၊ အဇ္ဇ-ယနေ့ယခုအခါ၌၊ တုယှံ-အရှင်ဘုရားအားသာလျှင်၊ ကဿာမ-ပြုပါကုန်တော့အံ့၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ တေ-အရှင်ဘုရားအား၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ကရောမ-ရှိခိုးခြင်းကို ပြုကြပါသည် အရှင်ဘုရား တဲ့။

တွမေဝ အသိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
တုဝံ သတ္ထာ အနုတ္တရော။
သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ၊
နတ္ထိ တေ ပဋိပုဂ္ဂလော။

မာရိသ-မြတ်စွာဘုရား၊ တဥ္မေဝ-အရှင်ဘုရားသည်သာလျှင်၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ-ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်သိသော ဘုရားအစစ်သည်၊ အသိ-ဖြစ်ပါပေ၏။ တုဝံ-အရှင်ဘုရားသည်၊ အနုတ္တရော-သာလွန်သူမရှိ-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ သတ္ထာ-နတ် လူတို့အား အကျိုးများအောင် ညွှန်ကြားဆုံးမ ဟောပြတတ်သည့် ဆရာမြတ်အစစ်ဖြစ်ပါပေ၏။ သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ-နတ်ဗြဟ္မာတွေနှင့်တကွသောလောကထဲ၌၊ တေ-အရှင်ဘုရား၏၊ ဝါ-အရှင်ဘုရားနှင့်၊ ပဋိပုဂ္ဂလော-ရှင်ပြိုင်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါအရှင်ဘုရား တဲ့။

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားအား ချီးကျူးလျှောက်ထားပြီးတော့ သိကြားမင်းက ပဥ္စသိခနတ်သားကို ဒီလို ချီးမြှောက်ပြောကြားပါတယ်။

တာတ ပဥ္စသိခ-ချစ်သားပဥ္စသိခ၊ တွံ-သင်သည်၊ မေ-ငါအား၊ ဗဟုကာရော-ကျေးဇူးများသည်၊ အသိ-ဖြစ်ပါပေ၏။ တွံ-သင်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ယံ ပသာဒေသိ-အကြင်ကြည်လင်စေ၏၊ ဝါ-ဖူးမြော်ခွင့်ရအောင် အကြင်ဆောင်ရွက်မှုကို ပြုခဲ့ပေ၏၊ တေန-ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကြောင့်တည်း။ တာတ-ချစ်သားပဥ္စသိခ၊ တယာ-သင်က၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ပသာဒိတံ-ကြည်လင်စေအပ်-ခွင့်ပန်အပ်ပြီးသော၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ပစ္ဆာ-နောက်အခါမှ၊

ဒဿနာယ-ဖူးမြော်ခြင်းငှါ၊ အရဟန္တံ-ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥပသင်္ကမိမှာ-ချဉ်းကပ်ရပါကုန်၏- တံ-သင့်ကို၊ ပေတ္တိကေ ဝါ ဌာနေ-ဖခင်အရာ၌မူလည်း၊ ဌပယိဿာမိ-ထားပါမည်၊ ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာ-ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏မင်းသည်၊ ဘဝိဿသိ-ဖြစ်ရပါလိမ့်မည်၊ ဘဒ္ဒါ သူရိယဝစ္ဆသံ-သူရိယဝစ္ဆသာမည်သော နတ်သမီးရှင်မကလေးကိုလည်း၊ တေ-သင့်အား၊ ဒမ္မိ-ပေးပါ၏၊ ဟိ-ပေးသင့်ခြင်း၏အကြောင်းကား၊ သာ-ထိုသူရိယဝစ္ဆသာကို၊ တေ-သင်သည်၊ အဘိပတ္ထိတာ-အလွန်ပင် တောင့်တအပ်လျက် ရှိပေသည်-တဲ့။

အဲဒီလို ပဉ္စသိခနတ်သားကို ချီးမြှောက်ပြောကြားပြီးတော့ သိကြားမင်းက မြေပြင်ကိုလက်ဖြင့် သုံးသပ်ပုတ်ခတ်ပြီးတော့ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-လို့ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ဆိုပြီး မြတ်စွာဘုရားကို အားရဝမ်းသာနဲ့ ရှိခိုးကန်တော့ပါသတဲ့။ အဲဒီ နမော တဿ-၏ အနက်ကတော့—

အရဟတော-နတ်လူ ပြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ တောင့်တလိုလားအပ်သော ချမ်းသာကို ရကြစေရန် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာသိတော်မူသော၊ တဿ ဘဂဝ-တော-ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ နမော-ရှိခိုးပါ၏၊ ဝါ-ရိုသေမြတ်နိုး သက်အုပ်မိုးလျက် ရှိခိုးခြင်းဖြစ်ပါစေသတည်း။

အဲဒီလို ရှိခိုးရာမှာ မြေကြီးကိုလက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ပြီး ရှိခိုးတာကတော့ ငါဟာ ဒီမြေကြီးပေါ်မှာ ထိုင်နေလျက် တရားတော်ကို ကြားနာနှလုံးသွင်းပြီးတော့ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ဆိုတဲ့ အံ့ဘွယ်တရားထူးကို ရပါပေတယ်လို့ နှလုံးသွင်းပြီး ဝမ်းသာရတယ်၊ အဲဒီလို ဝမ်းသာပြီးတော့ ဒီကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်မှာပင် ဒါလောက်အံ့ဘွယ်ကောင်းတဲ့ ဘုရားရတနာ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်တော်မူလာပါပေတယ်လို့ မဖြစ်စဖူး အထူးအနေဖြင့် အံ့သြလျက် မြေကြီးကိုလက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်တာပါတဲ့။

သက္ကပဥ္ဥသုတ်တရားတော်ကတော့ ပြည့်စုံပါပြီ။ ဒီတရားတော်ကို ကြားနာရင်း နှလုံးသွင်းရှုမှတ်သောအားဖြင့် သိကြားနတ်မင်းမှာ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြစ်ပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွားပါတယ်၊ သိကြားမင်း၏ အခြွေအရံဖြစ်တဲ့ ရှစ်သောင်းသော နတ်တွေလဲ သောတာပန်ဖြစ်သွားကြပါသတဲ့။ ဒါကြောင့် ဒီသက္ကပဥ္ဥသုတ်တရားတော်ဟာ တရားနာသူ ရှစ်သောင်းကျော်တို့အား တရားထူးရစေတဲ့ သုတ်တရားတော်ဖြစ်ပါတယ်၊ ယခု ဒီသုတ်တရားတော်ကို နာကြားရသူ ဖတ်ရှုရသူတွေမှာလဲ ဒီတရားတော်ထဲက ညွှန်ပြထားတဲ့အတိုင်း နှလုံးသွင်းရှုမှတ်ကြသောအားဖြင့် အရိယမဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို ရဘို့ရာ အလွန်ပင်နီးစပ်ပါတယ်။ ယခု တရားသိမ်းတော့မယ်။ ဆောင်ပုဒ်များကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

မူလဆောင်ပုဒ်

ကာမဘုံသား နတ်လူများတို့ ကောင်းစားပြည့်ဝ ဘေးရန်ပလျက် အေးမြချမ်းသာ နေလိုပါလည်း ဣဿာမစ္ဆေ သူ့ရုပ်ပေ၍ ထင်ခြေမကျ ဆင်းရဲရတည့်--မူလဇာစ်မြစ် သူ့ကြောင်းစစ်သော် မုန်းချစ်အပ်သား အာရုံများနှင့် လိုလားတလိ ကြံစည်တတန် ချွန်ရန်မှတ်စွဲ ခြေတည်လွဲ၍ ဆင့်ကဲဆင့်ကာ ဖြစ်ရိုးပါဘည့်—ခြောက်ဖြာဒွါရ ထင်သမျှကို မှတ်ကြသဖြင့် မမှိသင့်ရှောင် မှိသင့်ဆောင်၍ မှန်အောင်ပြင်က လမ်းမှန်ရသည်- - မုချချမ်းသာရေးပေတည်း။

ခက်ဆစ်မှတ်ဖွယ်ဆောင်ပုဒ်များ

၁။ ဣဿာခေါ်ဆို၊ မနာလို၊ ဝန်တိုမစ္ဆေရ။

၂။ ရှာ, ရ, သုံးချင်၊ သိမ်း, ပေးချင်၊ ငါးအင် လိုဆန္ဒ။

၃။ ဒိဋ္ဌိ, တဏှာ၊ မာနပါ၊ သုံးဖြာ ပပဉ္စ။

၄။ ချွန်နိုင်အောင် မှတ်စွဲထားမိ၍ ကြံစည်နိုင်သည်၊ ကြံစည်မိ၍ လိုလားနှစ်သက်သည်၊ လိုလားနှစ်သက်၍ ချစ်စရာ မုန်းစရာ ရှိသည်၊ချစ်စရာ မုန်းစရာတွေ့ရှိနေ၍ မနာလိုမှု ဝန်တိုမှုဖြစ်သည်၊ မနာလိုမှု ဝန်တိုမှုများရှိနေ၍ ဘေးရန်မကင်းပဲ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေကြရသည်၊သို့ဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ မုချကင်းလိုလျှင် ချွန်နိုင်အောင် မှတ်စွဲထားမှု(ပပဉ္စသညာ) ချုပ်ငြိမ်းသွားအောင် ကျင့်ရမည်။

ဝိပဿနာမဂ်,အရိယမဂ်အကျင့် မေးဖြေ ဆောင်ပုဒ်များ

၅။ ဘယ်သို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝချုပ်သနည်း။
၆။ မှိဝဲသင့်တာ၊ မသင့်တာ၊ ဝမ်းသာ နှစ်မျိုးတည်း။
၇။ နှလုံးမသာ၊ ဥပေက္ခာ၊ ခွဲပါနည်းတူတည်း။
၈။ အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါးမှီဘို့တည်း။
၉။ ဤသို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝချုပ်သတည်း။

ပါတိမောက္ခသံဝရမေးဖြေ ဆောင်ပုဒ်များ

၁။ ပါတိမောက္ခ- သံဝရ၊ ကျင့်ရ ဘယ်သို့နည်း။
၂။ မှီသင့်တခု၊ မသင့်ဟု၊ ကိုယ်မှု နှစ်မျိုးတည်း။
၃။ နှုတ်မှုထို့တူ၊ သက်မွေးမှု၊ နည်းတူ နှစ်မျိုးတည်း၊
၄။ မမှီသင့်ပယ်၊ သီလနယ်၊ စင်ကြယ်ပါသတည်း။

ဣန္ဒြိယသံဝရမေးဖြေ ဆောင်ပုဒ်များ

၁။ ဣန္ဒြိယ-သံဝရ၊ သူက ဘယ်သို့နည်း။
၂။ အာရုံခြောက်ရပ်၊ မှီဝဲအပ်၊ မအပ် ကွဲသတည်း။
၃။ အကုသိုလ်ပွား၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွားမှီဘို့တည်း၊
၄။ သင့်ရာမှီတွယ်၊ မသင့်ပယ်၊ စောင့်ဘွယ်ကိစ္စပြီး။

နိဂုံးချုပ် အာသီသကထာ

ဤ သက္ကပဥှသုတ်တရားတော်ကို ရိုသေစွာ နာယူမှတ်သား ကြရသော ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်ကံစေတနာတို့၏ အစွမ်းအာနု ဘော်ကြောင့် ဆင်းရဲကြောင်းတရားတို့ကို ပယ်နိုင်ကြသည့်ပြင် မမှီသင့်တာဟူသမျှကို ပယ်ခွါရှောင်ကြဉ်ကြလျက် မှီသင့်တာ တွေကို ပြည့်စုံစွာ ကျင့်သုံးမှီဝဲကြ၍ ဝိပဿနာဉာဏ် အစဉ် အတိုင်း ဖြစ်ပွါးပြီးလျှင် အရိယမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျှင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်လျက် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု

သက္ကပဥှသုတ်တရားတော် ဤတွင်ပြီး၏။

သက္ကပဉှသုတ်တရားတော် စာအုပ်၌ ပြင်ဖတ်ရန်။

မျက်နှာ	ကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၇	၁၃	နတ်ဘို့၏	နတ်တို့၏
၇	၁၄	နတ်ဘို့သည်	နတ်တို့သည်
၂၃	၅	နေတော်မူတာ	နေတော်မူတာဟာ
၅၃	၁၅	သက္ကေ	သက္ကေ-
၇၁	၅	စတုကင်္ဂုတ္တရ	စတုက္ကင်္ဂုတ္တရ
၈၂	၁၅	သူတပါး	သူတပါး၏
၉၁	၁	သူများ	သူများကို
၁၁၆	၂၁	မေးလျှောက်ပြန်ပြန်	မေးလျှောက်ပြန်
၁၂၂	၉	မမှိဝဲကောင်း	မှိဝဲကောင်း
၁၂၆	၉	အဟံ ငါသည်	အဟံ-ငါသည်
၁၃၄	၅	ဂေဟသီတ	ဂေဟသိတ
၁၅၀	၁၃	ဝေဘန်ဖွင့်ပုံ	ဝေဘန်ဖွင့်ပြပုံ
၁၅၉	၂၃	ရုပ်တို့သည်ရင်း	ရုပ်တို့သည်
၁၆၀	၁	ရုပ်တို့သည်ရင်း	ရုပ်တို့သည်
။	၁	တရုားတို့သည်ရင်း	တရားတို့သည်
၁၈၄	၁၈	ပုထုဇ္ဇနသာ	ပုထုဇ္ဇနသာ-
၂၁၆	၁	ကြင်ရှောင်	ကြဉ်ရှောင်
၂၂၄	၁၄	ဇဋ္ဌိ	ဇဋ္ဌီ
၂၄၅	၁	ဗြာဟ္မဏာ	ဗြာဟ္မဏာ-
၂၇၄	၇	ပါသလား၊	ပါသလား။
။	၈	ပါဘူးဗျာ၊	ပါဘူးဗျာ။

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဟောကြားပြုစုတော်မူသော ကျမ်းစာများ

စဉ်	ကျမ်းစာအမည်	စာအုပ်ထွက်ပေါ်သည့် ခုနှစ်
၁။	ဝိပဿနာလမ်းညွှန်ကျမ်း	၁၃၀၀
၂။	ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း (ပဌမ)	၁၃၀၆
၃။	ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတို့၏မှတ်တမ်း	၁၃၀၈
၄။	ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း (ဒုတိယ)	၁၃၀၉
၅။	မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ပါဠိနိဿယ	၁၃၁၃
၆။	မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားတော် (အကျဉ်း ၄-ပိုင်း)	၁၃၁၃
၇။	၎င်းအကျယ် (ကာယာနုပဿနာပိုင်း)	၁၃၁၃
၈။	ဝေဒနာနုပဿနာတရားတော်	၁၃၁၄
၉။	နှုတ်ခွန်းဆက်မိန့်ခွန်းတရားတော်	၁၃၁၄
၁၀။	မဟာစည်ဓမ္မဒေသနာဆောင်ပုဒ်များ	၁၃၁၅
၁၁။	ဝိပဿနာအလုပ်ပေးတရားတော်	၁၃၁၆
၁၂။	ဝိသုဒ္ဓိနှင့် ဉာဏ်စဉ်တရားတော်ကြီး	၁၃၁၆
၁၃။	ဝိသုဒ္ဓိဉာဏကထာ (ပါဠိ)	၁၃၁၈
၁၄။	ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရခြင်းအကြောင်း	၁၃၁၈
၁၅။	ဓမ္မစကြာ အသံသွင်းတရားတော်	၁၃၁၉
၁၆။	အနတ္တလက္ခဏသုတ် အသံသွင်းတရားတော်	၁၃၁၉

စဉ်	ကျမ်းစာအမည်	စာအုပ်ထွက်ပေါ်သည့်ခုနှစ်
၁၇။	ဘဝပြဿနာ	၁၃၂၀
၁၈။	အင်ဒိုနီးရှား သာသနာပြုမှတ်တမ်း	၁၃၂၁
၁၉။	ဝိပဿနာအခြေခံတရားတော်	၁၃၂၃
၂၀။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာသမယန္တရပိုင်း ဂဏ္ဌိနိဿယ	၁၃၂၄
၂၁။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန် (အခြေခံများနှင့်တကွ ဝိပဿနာပိုင်း)	၁၃၂၄
၂၂။	အရိယာဝါသတရားတော်	၁၃၂၅
၂၃။	မဟာစည်ဝတ်ရွတ်စဉ်	၁၃၂၆
၂၄။	ဝမ္မိကသုတ်တရားတော်	၁၃၂၇
၂၅။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ နိဿယ (ပဌမ)	၁၃၂၈
၂၆။	။ (ဒုတိယ)	၁၃၂၉
၂၇။	။ (တတိယ)	၁၃၂၉
၂၈။	ဝိပဿနာရှုနည်းအကျဉ်းချုပ်	၁၃၂၉
၂၉။	ပုရာဘေဒသုတ်တရားတော်	၁၃၂၉
၃၀။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ နိဿယ (စတုတ္ထ)	၁၃၃၀
၃၁။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်ကြီး (ပဌမ)	၁၃၃၀
၃၂။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်ကြီး (ဒုတိယ)	၁၃၃၀
၃၃။	ဗြဟ္မစိုရ်အသံလွှင့်တရားတော် ၄-ပိုင်း	၁၃၃၀
၃၄။	ဘာရသုတ္တန်တရားတော်ကြီး	၁၃၃၁
၃၅။	ရက်လည်ဆွမ်းအနုမောဒနာတရားတော်	၁၃၃၁
၃၆။	မဟာစည် သတိပဋ္ဌာန် အဖွဲ့လုံးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းဥပဒေ	၁၃၃၁
၃၇။	ကျောင်းအနုမောဒနာတရားတော်	၁၃၃၂

စဉ်	ကျမ်းစာအမည်	စာအုပ်ထွက်ပေါ်သည့် ခုနှစ်
၃၈။	လောကဓံတရားတော်	၁၃၃၂
၃၉။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန် (စတုတ္ထတွဲ)	၁၃၃၃
၄၀။	။ (ပဉ္စမတွဲ)	၁၃၃၄
၄၁။	၂၃-ကြိမ်မြောက် ပူဇော်ပွဲ ဩဝါဒကထာ	၁၃၃၄
၄၂။	သလ္လေခသုတ်တရားတော်ကြီး (ပဉ္စမ)	၁၃၃၀
၄၃။	။ (ဒုတိယ)	၁၃၃၅
၄၄။	ဟေမဝတသုတ္တန်တရားတော်	၁၃၃၅
၄၅။	၂၄-ကြိမ်မြောက် ပူဇော်ပွဲ ဩဝါဒကထာ	၁၃၃၅
၄၆။	ကာမသုတ္တန်တရားတော်	၁၃၃၅
၄၇။	ဒုလ္လဘဝိနည်း ဩဝါဒကထာ	၁၃၃၅
၄၈။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန် (ဒုတိယ)	၁၃၃၆
၄၉။	။ (တတိယ)	၁၃၃၆
၅၀။	မဟာစည် ဩဝါဒကထာပေါင်းချုပ် ငွေရတုသဘင်)	၁၃၃၆
၅၁။	နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်	၁၃၃၆
၅၂။	ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီး	၁၃၃၇
၅၃။	၂၆-ကြိမ်မြောက် ပူဇော်ပွဲ ဩဝါဒကထာ	၁၃၃၇
၅၄။	သီလဝန္တသုတ္တန်တရားတော်	၁ ၃၈
၅၅။	တုဝဋ္ဋကသုတ်တရားတော်	၁၃၃၈
၅၆။	ရှစ်ဖြာမဂ္ဂင်နိဗ္ဗာန်ဝင်တရားတော်	၁၃၃၉
၅၇။	အနတ္တလက္ခဏာသုတ်တရားတော်	၁၃၃၉
၅၈။	ဗြဟ္မဝိဟာရတရားတော်	၁၃၃၉
၅၉။	သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ်တရားတော်	၁၃၃၉

စဉ်	ကျမ်းစာအမည်	စာအုပ်တွက်ပေါ်သည့် ခုနှစ်
၆၀။	တက္ကသိုလ်ဝိပဿနာတရားတော်	၁၃၃၉
၆၁။	မာလုကျပုတ္တသုတ်တရားတော်	၁၃၄၀
၆၂။	သက္ကပဉှသုတ်တရားတော်	၁၃၄၀
၆၃။	မဟာသမယသုံးသုတ်တရားတော်	၁၃၄၀
၆၄။	သာသနာ့ရိပ်သာ ငွေရတုတရားတော်	၁၃၄၀
၆၅။	အနုမောဒနာတရားတော်	၁၃၄၀
၆၆။	ဓမ္မဒါယာဒသုတ်တရားတော်	(ရိုက်လတံ့)
၆၇။	စူဠဝေဒလ္လသုတ်တရားတော်	(ရိုက်လတံ့)

သုဓတာသနပယာ ပြည့်တိုက်

သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန

ကမ္ဘာအေး ရန်ကုန်။

ကာမဘုံသား နတ်လူများတို့ ကောင်းစားပြည့်ဝဘေးရန်ပ-လျက် အေးမြချမ်းသာ နေလိုပါလည်း ဣဿာ မစ္ဆေ သူ့ရှုပ်ပွေ၍ ထင်ခြေမကျ ဆင်းရဲရတည့်.... မူလဇစ်မြစ် သူ့ကြောင်းစစ်သော် မုန်းချစ်အပ်သား အာရုံများနှင့် လိုလားတလီ ကြံစည်တတန် ချဲ့ရန်မှတ်စွဲ ခြေတည်လွှဲ၍ ဆင့်ကဲဆင့်ကာ ဖြစ်ရိုးပါတည့်....ခြောက်ဖြာဒွါရ ထင်သမျှကို မှတ်ကြသဖြင့် မမှီသင့်ရှောင် မှီသင့်ဆောင်၍ မှန်အောင်ပြင်က လမ်းမှန်ရသည် မုချ ချမ်းသာရေးပေတည်း။

ဘယ်သို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝချုပ်သနည်း။
မှီဝဲသင့်တာ၊ မသင့်တာ၊ ဝမ်းသာ နှစ်မျိုးတည်း။
နှလုံးမသာ၊ ဥပေက္ခာ၊ ခွဲပါ နည်းတူတည်း။
အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါးမှီဘို့တည်း။
ဤသို့ကျင့်က၊ ပပဉ္စ၊ လုံးဝ ချုပ်သတည်း။

မမှီသင့်ပယ်၊ သီလနယ်၊ စင်ကြယ်ပါသတည်း။
ဣန္ဒြိယ-သံဝရ၊ သူက ဘယ်သို့နည်း။
အာရုံခြောက်ရပ်၊ မှီဝဲအပ်၊ မအပ် ကွဲသတည်း။
အကုသိုလ်ပွါး၊ ပယ်ရှောင်ရှား၊ ကုပွါးမှီဘို့တည်း။
သင့်ရာမှီတွယ်၊ မသင့်ပယ်၊ စောင့်ဘွယ်ကိစ္စပြီး။